

हा.
२.
९

श्रीगणेशाय नमः श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ॐ गणाधिपं रामगुरोः पदाब्जन्दामोदराख्यमितरञ्चनत्वा प्रदीनपदेव
भेदेनामाकरोतिसहस्रं पुनरन्तसंज्ञं १ भागीरथीतीरविराजमाने श्रीकान्यकुब्जेनगरेतिरम्ये अभूद्रद्वजमहर्षिवंशे श्रीब्राह्म
मागणकोष्ठाधामा २ तस्यात्मजाः पञ्चवभूबुरेयां श्रीदेविदासः प्रथमसंभूव व्यक्तेचयश्रीपतिपदतोचरीकाम्बुधा
गराम्पुत्रे ३ तस्मात्त्रयुःखेदविचारदसः प्रख्यातकीर्तिर्विजितारिपसः श्रीसेमेवैरौ यततः कनिष्ठो नारायणोऽप्युक्त
पटिष्ठः ४ ग्रायेमस्सुराजपूजितनिभोवेदानिनामगरीमीमांसादिसमस्तशास्त्रकर्मज्ञप्रोद्धो धनेभास्करः श्रीमदृषिहृन्
पूजितपदोभूदेवमूर्द्धामणिः श्रीमन्मिश्रचतुर्भुजस्समभवत्तस्मात्त्रयुद्धर्मवित् ५ तस्मात्त्रयुस्सकलशास्त्रकर्मज्ञपटिष्ठोऽप्युक्त
रस्समभवत्कृतिनाम्बरिष्ठः योभास्करोदिनपितामहकर्मनुत्साहनिम्बधात्रितुपमाकृतिनाहिताय ६ दामोदरस्यमनयोजा
नोवलभद्रवल्लिरामोवलभदेराचकिञ्चित्प्रकाशयतेताजिकजु.रोक्षपथा ७ निवन्धारचिताः पूर्वैस्संहिता नाजिकादिषु न
हायनफलेनस्मान्निवन्धं कर्तुमुद्यतः ८ हिस्त्राजखनखुत्तार्याविन्धिरोमकसम्मतम् सारंसमरसिंहस्यक्रियतेवार्षिकं फल
म् ननु किमभिधेयम् किमिदं शास्त्रं प्रयोजनञ्च किम् उक्तञ्च ज्ञातार्थं ज्ञानसम्बन्धं श्रोतुं श्रोताप्रवर्तने गन्थादेतेन वक्तव्यम्
बन्धस्सप्रयोजन इति अन्यच्च सर्वस्येव हि शास्त्रस्य कर्मणो वापि कस्यचित् यावत्प्रयोजनन्योक्तत्वावच्छिन्नं न गृह्यते इत्यु

ते यवनाचार्येण पारुष्याभाषया प्रणीतज्योतिषशास्त्रैकदेशनूपवार्षिकादिनानाविधफलादेशफलकशास्त्रताजिक
 शब्दवाच्यमन्तरनन्तरसंभूतैः समरसिंहादिभिरधोतव्याकरणैर्वीह्यरौस्तदेवशास्त्रं संस्कृतशब्दोपनिबद्धं तद्विवाजि
 कशब्दवाच्यमेव अतस्त्वेतैस्तत्सवज्ञकवालादयोपावन्त्यः संज्ञा उपनिबद्धाः अत्रग्रहराशिस्वतूपमोदशयोगसहस्र
 सांगवर्षफलभावविचारदशाविभागगमनागमनाद्यनेकप्रसन्नपास्तजिकपदार्थाः प्रतिपाद्यते न विषयभूतान्तरा
 पदार्थानां ताजिकमन्त्रस्य च प्रतिपाद्यप्रतिपादकभावः संबंधः प्रयोजनञ्च भूतभविष्यवर्तमानेषु भाष्यभूतकथना
 म् उक्तंचनारदेन प्रयोजनंतुजगतः शुभाशुभनिर्णयणमिति अत्रशास्त्रे तु वर्षफलप्रस्तादिजिज्ञासुरधिकारी संचिता
 ह्यरासुव उक्तंचवशिष्टेन अध्येतव्यं ब्राह्मणैरेव तस्माज्योतिः शास्त्रं पुराणमेतद्ब्रह्मस्य सतदुध्वासम्यगाप्रोक्ति
 स्मादर्थमिह माग्ययशश्चेति ननु यवनाचार्यप्रणीते कवालादिपारसीशब्दात्मकस्य ताजिकशास्त्रस्याध्याय
 मेव नो वदनमिहितमध्ययनंतु दूरादपास्तमेव उक्तंच स्मृतौ नवदेवावनीभाषाप्रारौक्खरगतेरपीति तन्मूलम
 तज्यात्सदमरसिंहादिशास्त्रस्याप्यध्ययनमनुचितं मूलाशुद्धा सर्वमशुद्धमिति न्यायान् अत्रोच्यते यवनाचार्यस्याह
 दशसंहिताकर्तृपरिगणितत्वान्न ह चः प्रमाणमेव उक्तंच कश्यपेन सूर्यः पितामहो व्यासो वशिष्ठात्रिः परारारः कश्यपो

हा.
१.
२.

नारदोगर्गो मरीचिर्मनुरङ्गिरा लोमशः पौलिशश्चैव च्यवनो यवनो मुतुः शोनकोष्ठादशाश्वेते ज्योतिः शास्त्रप्रवर्तनं
काङ्क्षति तथा च यज्ञनाचार्यप्रणीतं संस्कृतोपनिबद्धं जातकशास्त्रं यवनजातकारव्यन्द्यते तथैव बह्मरास
शास्त्रादभ्यर्चय वशेन ताजिक कर्तृत्वमप्यस्मर्यते उक्तञ्च रोमकेन बह्मरासगदितम्भानोर्भानुना यवना यपत
च यत्नोक्तं ताजिकं तस्य काशितमिति अन्ये पिताजिकाचार्या उक्ताः रोडरानदे खनेखुजोरोमकश्च हिस्त्राजो धियगा ह्य
दुर्मुखश्चायं इत्येते ताजिकस्य प्रवर्तका इति अथ च ज्योतिः शास्त्रफलस्य रागाकेन्द्रे श्य इत्युच्यते तिसिद्धान्तस्य
त तथा च कृते पैतामहं शास्त्रं वेतायाम्बादरायणम् रागीयन्हापरे प्राक्तं ससत्यं ताजिकं कलाविति ताजिक
कैः अथ च स्नेहाहियवनास्तेषु सस्य कशास्त्रमिदं स्थितम् ऋषिवत्तपि पूज्यते किम्पुनर्देवविद्विज इति
वनज्योतिर्गन्थानामध्ययने हि जानन्न दोषः अथ पङ्कोद्वकमत्तर्देरीश्वरपूजादौ त्वागस्या नथा भुजङ्गपुष्पवर्ति
मणिगन्धमनादरस्यात् उक्तञ्च रागो शदैवज्ञैः बह्मद्वेषितु उष्कं स भवमिदं तानीयकं वर्तते तशास्त्रं यद्यपि संहिजे
रपितथाप्यधेनुमुदं भवेत् यस्माद्यत्सदसत्फलनिगदितं सत्यं हि किम्पङ्क जेशङ्कापङ्क भवानथा फणिकस्य
त्रिमणौ दूषणमिति हिस्त्राजेन तु बह्मविष्णु उदमुखनिर्गतशपेन यवनताम्याप्तेन श्रीसूर्येण वयङ्गनशास्त्रप्रणय

नाहि जानामपि सूर्यसिंहान्न वत्तदध्ययनं युक्तमित्युक्तम् केशवविष्णुसुरवनिर्गतशयान्ते लब्धिगतं त्रिगुणम्
चेः रोमकेचपुरिलैव्यमशेषन्नहि जातिभिरतोध्ययनीयमिति पुरोमकपत्तने यदाचतदेव प्रमेयं केनचित्सुचिं
समरसिंहादिना न्यधीतं तदीयं ज्योतिरशास्त्रेण दृढतरं संस्कारादव्यक्तं संज्ञापरिभाषेण संस्कृतशब्दे रूपनिवृत्तं
त्युत्पत्तेतद्वानकोपि दोष इति ज्ञेयम् नवदेद्यावर्नीभाषामेतद्वचनं मुयावर्नीयका व्यालंकारादिविषयकमिति सिद्धं
तः ननु सूर्यसिंहांतादिग्रंथास्तु श्रौतस्मार्तकर्मविषयकाः कथमस्य ताजिकशस्त्रस्य श्रौतस्मार्तकर्मविषयकं
च्यते अष्टवर्षवाह्येण सुपनीययेत् षष्ठेऽन्नाद्यकाम इति तथा अष्टवर्षा भवेज्ज्येन ववर्षा च रोहिणी भुवः
ह्यलोकांसावित्रो रोहिणी ददेदित्यादिभिर्वाक्यैरूप नयनविवाहकालान् अनेके हि हितास्तेषां ज्ञातं रुटिति ता
स्त्रादेकं ज्ञायते अन्यच्च उक्तकालेपि गुरुशुद्धिविनायथोपनयनविवाहावुत्सर्गान्न भवतस्तथा जन्मकालान्न ज्ञायते
संखरिह संभवेपि न भवतो दुष्टफलस्य तुल्यत्वादिति ननु सदसत्फलवोधार्यमस्ति ताजिकशस्त्रस्य प्रवृत्तिः
जिकशस्त्रेण क्तवर्षावेशे जन्मकालाधीनस्तदंगीकारे च जातकशस्त्रेण देववृत्तां सदसत्फलवो धो भविष्यति किमनेन
जिकशस्त्रेण न्यधीच्यते जातकशस्त्रात्सदसद्ज्ञानवत्त्वात् यासंसाध्यं बहुकालसाध्यं नास्ति तथा हि जन्मकाल

हा. नीनं स्पष्टग्रहानंगोक्त्यदृष्टिषड्वलेष्टकष्टवत्तानि सर्वग्रहाणां मासवर्षाणां चानीयततो दशमं नर्देशं च निरूपयित्वा ज्ञातुं शक्यं
२. स्वेदिनं सदसत्फलं वाच्यम् तत्रापि षड्वलेष्टकष्टवत्तानि अग्रगण्यकानयने स च्छेदगणितस्य दशप्रवेशे जन्मकालं कुलि
३. तवत्सु स्येत्यादिगणितस्य च ज्ञानं सिद्धं तद्विदामेव नया दशानां तद्दशानाम् अन्यच्च सवमत्याप्यसेना नीता स्व
दशसु फलं विवेकं कर्तुं मशक्यः कथमायुः कृतं येन हि यत्तदेवेत्यादिवरो होक्तेर्ग्रहासु वर्षाणां दशवापत्तु दश
विंशतिवत्त्यादीनां वहुनां वर्षाणां सत्त्वान्न द्रुहसम्बन्धिषु भाषु मदशफलं तावत्कालमध्ये नैकनृपसम्भवति यन्ति
देशायामपि वर्षाणां पञ्चकं षट्षट्कम् वा स कैकस्य समायाति तत्रापि नैकनृपमन्तर्देशफलं सिद्धं तद्दश
सु चकस्य चिदल्पवर्षत्वं कस्यचिद्बहुवर्षत्वं समायाति तत्रापि नैकनृपफलता वक्तुं शक्यते तस्यां ज्ञेयं नृपस्य
नापि जातकफलस्थूलकालफलदमस्ति ताजिके तु वर्षमध्ये सर्वेषां ग्रहाणां दशाः समायाति यन्ति देशाः
त्यदि नाद्यो समायाति तत्र मासप्रवेशफलमत्यन्तसूक्ष्मतरं समायात्यतस्मिन् सदसत्फलज्ञानं ताजिकशास्त्रे
वर्णितान्तकान्तम् उक्तञ्च समरसिंहेन प्रायेण जातकफले चिरकालप्रयोज्यमतिस्फुरति पुंसां तेनात्र नृपस्य
फलस्य काशपते जातकप्रोक्तमिति ननु प्राचीनकर्मनृपस्य देवस्यावश्यमावित्वा कथमुद्यमोद्बर्थफलविचारः

स्य॥ यदाह शौनकादिनतुपत्राप्रव्यन्तस्यविधानं सुरेशसचिवोपि यस्माद्वान्निपतिज्ञस्योपिनशकोऽन्यथाकर्तुमिति नय
देवस्यवलवत्वेपुत्रकारोनिर्णयक इति अत्राहुः किंपदिदेवमेवफलन्तदाहृष्याद्युपायेनपुत्रकाररूपाप्रवृत्तिर्नसं
त अथचश्रुतिस्मृत्यावेदितविधिनिषेधाश्चानिर्णयकास्त्युः तदाहकेशवार्कः फलेयदिप्राक्तनमेवतत्किंकृष्याद्युपाय
षपरः प्रयत्नः श्रुतिस्मृतिश्चापिनृणान्निषेधविध्यात्मकेकर्मणिदिद्वित्रिषस्मेति अथिच जन्मान्तरार्जितं कर्म
उपाकारस्मिन्नानघटनइतिपुत्रार्थस्यैवमुख्यत्वम् तथाचवसन्तराजः पूर्वजन्मजनितम्युरात्रिदक्षमिदं कर्म
म्यचस्य ते उद्यमेनतदुपार्जितंतदावांछितम्फलनिनैवंकेवलमिति अथपुत्रार्थस्यैवमुख्यत्वाद्भीष्मोक्तं पुत्रं
भाविभाक्कस्मृतीकारोभवेद्यदि तदाहुः रैवेर्नवाध्येरन्नत्वंशमपुष्टिहिराः नाभुर्लक्ष्मीयतेकर्मकेत्यकोटिशोभ
अथश्रुतिस्मृत्योक्तं कर्मण्युभाषुभमित्यादिवाक्यानांकारागतिरितिचेदत्रोच्यते तत्रकर्मणांवेचिञ्चकानिचिदहं
निकानिचिच्छिथिलमूलानि यत्रजन्मयत्रशकुनवर्षप्रस्मादिभिर्देशाफलनूपेराप्रतिबंधकेनसंतानमिविद्याद्यभावे
तस्तुत्रग्रहशान्त्यादिनूपेराप्रयत्नेनापिसंतानादिप्रतिबंधकीभूतंहृदमूलत्वात्निवारयितुंनशक्यतेयत्रतुग्रहचारवशेन
गोचरादिनासंतानादिप्रतिबंधोनिर्णीतस्तच्छिथिलभूतत्वेनस्वस्ययनादिनोन्याद्यम् उक्तंचस्मृतौ हन्यतेहृद्वलंहेचयो

हा
२
४

सुखेण विपश्चिनेति एवं शुभसूचकदशापाककाले क्रियमाणयात्राविनायासेन फलसाधिका अशुभदशयां हानिदेत्य-
तो वैश्यं ज्योतिं शास्त्रगणनोपयोगः पूर्वोक्तशौनकादिवाक्यानि दृढसूत्रकर्मविषयकानि देवपुत्रुषकारयोः साचिव-
मुक्तसूत्राज्ञेवत्त्वेन यथाह्येकेन चक्रेणारथस्य न गतिर्भवेत् एवं पुत्रुषकारेण विना देवं न सिद्ध्यतीति संक्षेपाज्योति-
शशास्त्राध्यायने फलमाह माराडव्यः एवमिधस्य श्रुतिनेत्रशास्त्रसूत्रपभर्तुः खलु दर्शनं वै निहंत्य शेषं कलुषज्जनान-
ब्धतन्धर्मसुखास्मदं स्यात् १ सूर्यसिद्धान्तेऽपि दिव्यं च सूर्यं हर्षं रागां दर्शितं ज्ञानमूतमम् विज्ञाया कर्तृदिनो के सुख-
म्याप्नोति शास्त्रतमिति ज्ञानविशेषेण ज्योतिर्विदः पूजातारतम्यं जीर्णैरभ्यधायि दशदिनकर्मपापं हन्ति सिद्धाज्य-
तात्रिदिनजनितदोषं तत्र विदुष्टसर्व करणभगणवेत्ता हंत्यहोरात्रदोषं जनयति द्युनेमं च स्तत्र न स्यत्र सूचीति सूत्रं स-
चीलक्षरां वराहसंहितायां अविदित्वैव यः शास्त्रं देवज्ञत्वं प्रपद्यते संपत्तिदूषकः पाप्मो ज्ञेयो न स्यत्र सूच-
त्रिन ज्ञाननिग्रहराग्नैव साधनम् परवाक्येन वर्तनेनैव न स्यत्र सूचकाः आदेगणकानामपाङ्के यत्तन्धर्मशास्त्रं स-
चिकाभिप्रायेण ज्ञेयम् उक्तं च वशिष्ठेन त्रिस्कन्धपारङ्गमसवपूज्यः आदे सदाभू सुरतृप्त्यन्तर्ध्वे न स्यत्र सूचीरव-
हो हेयस्सदा सर्वसुधर्मकृत्ये इति नन्वस्मिन् गन्धे गन्धवाहुत्वं मेव दूषणमिति चेन्न यतो गन्धसंक्षेपे गन्धिन्यापेसा वि-

चारसंशयश्च भवति यत्र विस्तारे संशयापेक्षयोरभावो भवति तस्माद्गुण्यविस्तारो न दोषायेति ज्ञेयम् उक्तञ्च याज्ञवल्कि
 न संशये संशयापेक्षे श्रोतुस्स्याताम संशयः वरीयाद्विस्तरस्तस्मादपेक्षा संशयापह इति अलमिति प्रसङ्गः न च तत्रापि
 न सरामः अथ राशिस्त्वनूपमुक्तञ्च वामनताजिके फलं राशिगहाधीनं सर्वेषाम्प्राणिनां यतः अतो मेधादि राशीनां च त्र
 पम्प्राङ्गि नृप्यते मेधो ह्येष मिथुनं कर्कसिंहो यकन्यका तुला ततो वृश्चिकश्च धनुर्मकरसवच कुम्भो मीनश्च विज्ञेया
 बुधैर्द्वादशराशयः मेधो यमिथुनं सिंहस्तुला धनुरथो घटः विज्ञेया विबुधैरेते क्रूराः षडपिराशयः २ ह्येषां विज्ञेया
 कन्या वृश्चिको मकरस्तथा मीन एते षडपि च विज्ञेयांस्तोम्यराशयः मेषकर्का वथ तुलामेकरश्चरराशयः ह्येषां सिंहो
 वृश्चिको यकुम्भश्च स्थिरराशयः मिथुनं कन्यका धनी मीनश्च द्विस्त्वभावकः मेधो य ह्येषां सिंहो परार्द्धे च ह्येषां
 यामकश्च बुधैर्द्वादशराशयो मीनश्च तुल्यदाः कर्कटो वृश्चिकश्चो भौवहृपादौ प्रकीर्तितो कुम्भमीनावभौ राशी विज्ञेया
 वर्जितो मिथुनश्च तुला कन्या पूर्वाद्धौ धनुश्च स्तथा राशयो द्विपदामोक्ता यवनाचार्यसूरिभिः मेषश्च सिंहधनुषौ द्विपद
 बहिराशयः ह्येषां कन्या यमकरस्तरे ते भूमिराशयः मिथुनश्च तुला कुम्भो राशयः पवनात्मकाः कर्कटवृश्चिकमीनाश्च वि
 ज्ञेया जलराशयः अद्देशवृत्तमृगः कुम्भः कन्या एते च राशयः तुलालिकर्कमीनाश्च विज्ञेयाः शब्दवर्जिताः मेषो ह्येषो यमि

हा.
२.
५

शुनः सिंहः शब्दाद्वितो धनुः कर्कोलिमीनाबह्वपताजिनोस्पघटकाः स्मृताः मध्यासिंहे राक न्याजतुलोत्वापासैथान्त्य
कोः सूर्यमाः सिंहधनुर्मेषाः पीतो स्यापितधातवः वृषकन्यामृगानूसा उस्मशीताश्वबातुलाः युग्मकुंभतुला उंसाः स्त्रि
ग्धांगस्तुल्यधातवः कर्कमीनालयः स्त्रिग्धाः शीताश्वश्लेष्मधातवः नृपविट्शूद्रभूदेवास्तथापूर्वादिकादिशः स्त्रि
विः परिवर्त्तनविज्ञेयाः विबुधैः सदाष्टोदयाः कर्कमृगधनुर्मेषवृषा अमी शेषाः शीर्योदयाज्ञेया उभयश्रवणः स्मृतेः शीर्योदया
दिनवेलाः शेषा रात्रिवत्ताः स्मृताः राशेः स्वनंदभागोयः सतुवर्गोत्तमा ह्युपैति अथयशिवराणाहसमरसिंहः
अमुरासितहूरितपाटलधूसरविपांडुरविचित्राः सितिहेमद्युतिपिंगाः कवूरवभूज्यादिजराः स्युरिति जगपराशिववि
षमोदयत्वसमोदयत्वमुक्तं समरसिंहे नैवविषमोदयामृगाद्याः यद्वहस्वत्वेन कालमानस्य कर्कोद्याः यद्वहस्वत्वेन समो
दया अजतुलेचसमानेयद्यपि स्वत्यासभेदेशे कालस्पहस्वदीर्घत्वेन संभवति तथापि बह्वसभेदेशे तत्संभवेन च तद्यथा
यत्रासमाद्वादशांगुलाः तत्रमकरादीनामुदयपलानि म २८३ कुं २३ मी १५८ मे १५८ वृ २० ३ मि २८३ कर्कोदीनामुदयप
लानि च क ३६३ सिं ३९५ क ३९८ तु ३९८ वृ ३९५ ध ३६३ अत्रमकरादितः कर्कोदीनामुदयपलानि बह्वधिकानि
तिज्ञेयं संध्यायोजनमाह समरसिंहसवह्वहनांसमोदयोदयानां राशीनां मध्यगोविधुवृद्धिं यदियाति तदा वृद्धिर्वैष्ये

स्थाद्यत्पयाद्धोनिरिति मेषादि राशीनां संज्ञांतरमुक्तं वराहेणा क्रियतावुरिजितुमकस्तीरलेयपाथो नैज्जुकोर्य रव्याः नो ।
स्थिक आकोके रोहदो गश्चात्यभंचेत्यं केन्द्रादिसंज्ञा उक्तास्तेनैव कंटक केन्द्र चतुष्टयसंज्ञा लग्नास्तरादशमचतुर्थी नो संज्ञा
परतः पणफरमोषास्त्रिमसंज्ञितं च तत्परतः ग्रहारां मूलत्रिकोणात् ग्रहाणि तेनैवोक्तानि सिंहो वृषः प्रथममृगश्रृंग पाग
नौलिकं भास्त्रिकोरा भवनानि भवंति सूर्यादिति इति राशिस्वरूपं अथ राशिस्वरूपप्रयोजनम् तत्र हि प्रदेष्टुं शक्यं इति
नरात्रिसंज्ञा राशिस्वरूपप्रयोजनम् स्वस्वमारा भावफलं ज्ञेयम् पुंस्त्री राशिप्रयोजनम् पुंस्त्री राशिप्रयोजनम् पुंस्त्री राशिप्रयोजनम्
ग्रहाः स्त्री राशौ बलिन इति स्थानं बलं ज्ञेयम् पित्रो लक्ष्मीतादिप्रयोजनम् रोगकर्त्तृ यत्र राशौ वित्यादिषु भाषादि रोग
स्थितिं ज्ञातार्थम् राशिदिग्प्रयोजनम् यात्रायां दिग्ज्ञानार्थम् चरराश्यादिप्रयोजनम् ज्वरोदये भोजनमेकवारं भोज्यादि
भोजनविचारे ज्ञेयम् राशीनाञ्जलादिचारित्वप्रयोजनम् त्वारखेटके जलारखेटमाहुः सवीर्यं ग्रहस्यै जलारखेटित्यनेन
यम् वह्नादि राशिप्रयोजनम् मृगभावां शिखिराशौ बह्निभयमित्यादि स्थले ज्ञेयं ब्राह्मणादि जाति कूरसौम्यादि
प्रयोजनम् लग्नालुमानवसतो वयः प्रमाराञ्च जातयो ज्ञेया इत्यादिसमरसिंहोक्तं ज्ञेयम् यथा ममास्मिन् वयं
केन त्वाभो भविष्यति इति विचारे लाभभावलग्नसमवर्णेन तत्कूरसौम्यादिप्रकृतिसहितेन नन्तमसिन्नानेति तत्स

हो.
१.
६

मवद्भजत्मकेनतत्समवर्णादिकवस्तुलाभोवाच्यः इतिराशीस्वतृपप्रयोजनम् अथगहस्वतृपं उक्तंचयादवेन रविभिः
निजोबुधवाक्यतीभृगुश नीचतमशिशिविनोग्रहाः नचसदाभ्रमणद्गराणोनृणाम ददतिधातुसमम्फलमुक्तवरिनि वामंभो
पि रव्यादयोग्रहास्सप्तसदसत्फलदायकाः मुन्याफलविशेषस्यज्ञानार्थे राहुर्हमइति गहस्वतृपमुक्तं त्रैलोक्य मकारे वा
गवेन्दुजलचरोज्जजीवोग्रामचारिणो राहुस्सितिजमन्त्रार्कान्बुवनेऽरण्यचारिणः प्रभातमिन्दुजगुत्तमध्याह्नं रविभुजिजो
अपराह्मभर्गवेन्दुसन्ध्यामन्दभुजङ्गमो पिनम्रभाकरश्चाजोऽप्येभ्योभार्गवणीतगू जगुत्तसमधातृष्वपवनौराहुमंकारकुं
जाकौ कटुकौजीवामधुरस्तुवरोबुधः साराम्लौचंद्रभृगुजौनीश्रोणौसूर्यार्कनंदनौ * स्थूलइंद्रःसितःखंडश्च
तुरस्त्रौकुजोऽस्रगूं वर्तुलौसौम्यधियरोदीर्घौशनिभुजंगमौ खण्डोर्द्धचंद्राकारः विप्रौमुक्तगुरूदात्रीकुजाकौऽस्रगूं इन्द्रः
वैश्यस्समृतौऽश्लेषौसैंहिकेयशनेश्वरौ रक्तवर्णः कुजः प्रोक्तोधियरः कनकद्युतिःशुकपिच्छसमसेसाम्योर्गोरकादिभिरु
मंदारार्कस्यपुष्पेरासमद्युतिरयोऽस्रगुः कविरन्यंतधवलः फणीकृष्णः शनिस्तथा अवनीशोदिनमणिस्तपस्वीरोहिणीप्रियःस्व
र्णोकारःसितेः पुत्रोब्राह्मणोरोहिणीभवः वणिगुतः कविर्वैश्योवृषलस्सूर्यनंदनः सैंहिकेयोनिषादश्चसर्वकार्येषुसम्पन्नः पु
त्राकुजशिशुस्सौम्यशशिशुक्रौचमध्यमौ मार्तंडमंददेवेज्यफणिनःस्थविराग्नहाः जीवमंगलमार्तंडात्तुशनिपुत्रुयात्तुध

सोमसोमजमंदाहिभृगुपुत्राहियोषितः शुक्रेचंद्रेभवेदौष्यं वधेस्वर्गमुदाहृतम् गुरोरन्नपुतं हेमसूर्यमौक्तिकमुच्यते भो
मेत्रपुः शनौ लोहं राहावस्थीनि कीर्तयेत् महाराणं क्रूरसौम्यत्वमुक्तं वामनेन जीवेदुसौम्यशुक्राः स्युः सौम्याः क्रूरगर्भहा
क्षीरोदुः क्रूरयुक्तो जौराहुः क्रूरः प्रकीर्तिताः त्वग्मांसरोमा मंदोयमजास्याभास्करप्रभुः कुजोरक्तस्य भार्गवो मेदसः शंखोर
विः शुक्रोधरां सूतः स्वर्भानुः सूर्यनन्दनः चन्दो वधः सुरगुतः प्रागादिदिगधीश्वराः सूर्येदुजीवाः सत्वारव्याजसुक्ते
स्वर्भानुभौमरविजास्तमोगुरामया स्मृताः विनष्टादिगहनक्षराणामाहचराडेश्वरः क्रूरदृष्टेयुतो वापि क्रूराक्रांतो विदुः स
विनष्टो भवेत्तेवो विस्तारो न निरूप्यते राहुणा क्रान्तदेहो नो दिवा कर निशाकरो जितः क्रूरे रायः खेटस्समराशिस्थितो मि
वा. पापाक्रान्तस्स निदिष्टस्स मांशे क्रूरसंयुतः अन्तरालविहीनो यो दृष्ट्वा पश्यति पूर्णया स ज्ञेयः पापसंदृष्टो रश्मिहीनो
मध्यगः अथ गन्तव्यं स्वप्नप्रयोजनम् तत्र ब्राह्मणादिजातिज्ञानं दृष्ट्वा दिव्यो ज्ञानं ग्रामादिनिवासज्ञानं ज्ञानादिप्रवृत्ति
ज्ञानं चतुरस्रादिन्याहृतिज्ञानम् पुमानस्त्रीचेति ज्ञानं प्रयोजनं मम कार्यमस्मिन्नेवैकेन भविष्यतीति प्रह्म द्रव्यत्वेन शसुमजा
त्यादिकेन वर्धे शसुमजात्यादिकेन वामनुष्येण वा कार्यं ज्ञेयम् कटुकादिरसज्ञानम् तुष्यस्थखेटवसतिभोज्यानेत्यादि
शेदित्याद्युक्तं स्वर्गादिद्व्योक्तिर्वर्धे सवत्सगन्तव्यद्वयत्वाभो निर्वलं गन्तव्यद्वयहानिरित्याद्यर्थं प्रभातादिकृत्वा भोचनः

हा. विंचारेकालज्ञानार्थम् गहवर्णप्रयोजनम् वर्षसवलग्नहवर्णवस्तुलाभो निर्बलग्नहवर्णवस्तुहानिरेतज्ञानार्थम्
 १. वयन्यदपिज्ञेयम् इतिगहस्वरूपम् अथवर्षप्रवेशवेत्तानयनम् तत्साधनसुक्तंयादवेन शकोवर्तमानोजनुः शम्भुहीनो
 २. गतावामवेयुश्चतुर्थानिधेयाः भुवारवाराचंदे १५ रिलारामनुत्ये ३१ नभोषावके ३१ स्ताडितास्तेविधेयाः जन्मवारघटि।
 कापलेयुक्ताः षष्ठ्युपर्युपरिगंदिवसाद्यं सप्तमशेषकमिदंदिनपूर्वास्वागताभवतिहायनवेत्ता अत्रैवसुगमोपायउक्तोदे
 वज्ञचक्रचूडामरिप्रभिरस्मद्भुज्येषुभ्रातृभिः श्रीमन्नीलकरादेवज्ञैः गतास्समाः पादयुताः प्रकृतिप्रसमागरात् खवि
 दाप्र ४० घटीयुक्तां जन्मवारंदि संयुताः अत्रप्रवेशेवारदिसप्ततष्टेत्रनिर्दिशेत् प्रकारान्नरसुक्तं गहं जन्मभररो इष्टः शको जन्म
 न्मशकेनहीनस्त्रिधासपादोदलितश्चसार्द्धयुक्तस्तथाजन्मगवारपूर्वैः स्फुटाभवेदहनिमैशवेत्ता इति एवंवर्षेयं वक्तव्यम्
 शान्ताजिककर्तृभिरनेकप्रकाराभिहितास्तेप्रयोजनाभावाद्भयबाहुल्यभंयाच्चनलिरव्यंते अथात्ररात्रिजन्मनीलकण्ठे
 योगेविशेषउक्तस्तजिकालंकारे निशिजन्मभवेद्यदानदागतवारदिकमत्रसंयुतं दिनमानयुतस्यपाघटीपलपूर्वैस्ति।
 वासरोगतइति यद्द्वारात्रिजन्मनि वर्षसंघोत्यघटीचरात्रिगतघटिकायोज्यास्तत्रवर्षलग्नस्यहीकरांसंघट्टसूर्याव
 नेव्यंयतोगतघटिकाः सूर्यास्ताद्याताइति अथवावर्षसंघोत्यघट्याद्यमिष्टकालंप्रकल्प्यसजन्मलग्नंरविप्रकल्पयत्न

गंतद्वर्षप्रवेशं लगे भवति एवं सकलगणकसार्वभौमश्रीमद्रामदेवज्ञापविद्यैर्माहशैरनेकेविशेषाः कर्तुं शक्यं ते परंतु
विस्तरभयादतुद्योगः अत्रेदं ध्येयं यदि चैत्रादेरनंतरमपि मीनार्के जन्मतदा पूर्ववर्षशक एव जन्मशकः प्रकल्पः एवं जन्मा
र्के समभानुश्चैत्रादेर्दूर्ध्वमेवादेः प्राग्भवति तदा प्राग्वशक एवाभीष्टशकः प्रकल्पमेषादेर्दूर्ध्वं त्वग्निमशक एव ज्ञेयः
अथ अधिमाससंभवे कदाचिदेव च द्ववर्षमध्ये द्विवारं जन्मार्के समभानोः संभवेन वर्षद्वयोत्पत्त्या वारदिवे लक्ष्मणाय सिद्धि
तमपि गतसमाप्त्या न स्यात् एवमधिमाससहितवर्षादग्निमवर्षे कदाचिच्च द्ववर्षमुल्लंघ्यापि जन्मार्के संभवेन
जाते सत्येकवर्षवारदिसंवारदेरंतरं च स्यात् तस्मात्सौरवर्षादौ शकप्रवृत्तिं ज्ञेयेति अत्र जन्मार्के तु सौरवर्षे विर्यस्मिन्मासे
भवति तस्मिन्नेव मासे वर्षप्रवेशो ज्ञेयः उक्तंच तिथ्यादिपत्रे जन्मार्के तु सौरवर्षे विर्यवेद्यत्र स एव मास इति तत्र जन्मा
र्के समोरविर्यस्मिन्मासे नायाति परे पूर्ववामासे आयाति तदा जन्ममास एकरहितसकयुक्तो वा कर्तव्य इति अथ
वर्षध्रुवकोपपत्तिः अत्र वर्षादिः साध्यस्तच्च सौरमेव उक्तंच सिद्धांतशिरोमणौ वर्षायनर्तुयुगपूर्वकं अत्र सौरादिति
अथ रवेः चक्रभोगोर्कवर्षप्रदिष्टमिति तेनैवोक्तत्वाद् विभगणभोगेन सौरवर्षो भवति तस्य स्पष्टगतेष्वञ्च लतात्वेन सौर
वर्षादिः कदा भविष्यतीति जिज्ञासा याम्यन्यस्योपलब्ध्या जन्मकालीनसूर्यतुल्यस्सूर्येस्मिन् दिने तत्र भागणभोगस्य जातत्वात्

हा. र. द. वर्षादिर्जोतस्तस्य ज्ञाने उपायः यद्विकल्पसौरवर्षैः कल्पसावनादिना नित्यं भ्यने तदेकेन किमिति प्राप्ता एकस्मिन् वर्षे सते सावना
नाहाः ३६५।१५। ३१। ३० वारस्येकपेक्षितत्वादुपरिसप्ततष्टाः जाताः ०१।१५।३१।३० अत्रानुपातः यद्येकस्मिन् वर्षे सते सावना
हाः तदा मुक्तायुर्वर्षैः किमिति अत्रगतवर्षाणि अनेन ध्रुवकेन ०१।१५। ३१। ३० चतुर्षु स्थानेषु गुराणामि नूये राभाज्यामि फल
ज्जन्मसमयादारभ्य सावनादिना नीति अस्मिन् जन्मवारादियोगस्तु वर्षप्रवेशीयदिवसघटीपलज्ञानार्थं कर्मः अत्र पलघटी
भ्यः घट्टा ऊर्द्धोर्द्धे योजनेन म्यलघटीनां घट्टाधिकत्वाभावात् कृतम्वारस्सप्तैवातस्सप्ततष्टमित्युक्तम्. एवं कृते तस्मिन् सा
वयवेदिने वर्षादिः स्फुटो भवतीत्युपपन्नम् अथैकवर्षप्रवेशादग्निमाहादिप्रवेशज्ञानम् भू१ वाराविधु १५ भूराग ३१ राशि
३० वारादिकेन युक् वर्षमासदिनावेशो ग्निमस्त्याति थिरीशयुगिति ननु सौरवर्षात्सावनश्रावणाक्षय्याहस्यत्यवर्षाणां सम्भ
वे कथं सौरमानेनैव वर्षप्रवेशो भिहितः तत्रोच्यते चान्द्रसावनवर्षयोस्तु सूर्यस्य चंद्रस्य वा साम्याभावान्यागः वा ह्यस्य सम्भ
नेन जन्मकालिक राश्यादिमध्यमगुणराभीष्टवार्हस्यत्यवर्षयद्यपि गुरोरंशसाम्यम्भवति तथापि राशिसाम्याभावान्यागः ना
स्तत्र वर्षाते यद्यपि चंद्रसाम्यम्भवति तथापि गृहाग्रेसरस्य गृहारागते जोदातुश्चरवेः सौरवर्षे राश्यंकलाविकलासाम्याद
यवर्षायनर्तुयुगपूर्वकमत्र सौरादिति सिद्धांतोक्तेर्यावान् जन्मनि भानुरित्यादि जीराणाजिकोक्तेश्च सौरमानेनैवाह्वप्रवेशकरणे

उक्तम् अथ च मासैर्द्वादशभिर्वर्षमिति सूर्यसिद्धान्तोक्तेर्वर्षभास्करलवेन समावत्साहस्रमासफलमादिशेत् न सुधीरिति जीरो ।
नाजिकोक्तेः सौरमानेनैव मासप्रवेशोऽपि विधेयः ननु मासास्तथा च तिथयस्तु हिनां शुमानादिति सिद्धान्तोक्तेर्मासप्रवेशे चो
द्दमासस्यैव मुख्यत्वमिति चेत् न यथा सौरमासप्रवेशे सूर्योऽशसाम्यज्ञापकं न तथा चोद्दमासप्रवेशे किंचिदस्ति अथवा त्र्यधि
माससंभवे त्रयोदशमासानां सत्त्वात् पूर्वोक्तं सूर्यसिद्धान्तवचो लोकप्रसिद्धं व्याहृत्येत तस्मात्सौरमानेनैव मासदिने प्रवेशा
दिकं विधेयमिति सिद्धान्तः अथ वर्षप्रवेशसमये स्वस्वाधीनसिद्धान्तकरणादिरीत्या साधितोर्को जन्मकालीनार्के रौद्रवर्षसं
मो भवति इदमेव वर्षप्रवेशसमये प्रमाणम् उक्तं च समरसिंहेन यावान् जन्मनि भानुस्तावान् वर्षे स्फुटस्तथैव मपि श्रीमन्नी
लकण्डज्योतिर्विद्विरप्युक्तम् तत्कालार्को जन्मकालरविणाम्यद्यतस्तुमइति एवं निष्पन्नस्याह प्रवेशकालस्य स्थलीकर
णमुक्तं हरिभूतेन ताजिकसारे सूर्यो वर्षसमुद्रवो न हि भवेत् जन्मार्कं तु ल्यो यदा तद्गत्या विहततयोऽनुविवरं लब्धं च हीना
न्विन वर्षावेशघटीपलेषु सततं वर्षार्कं हीनाधिके जन्मोत्थद्युमरोगो हि वर्षसमयस्त्वेव मभवेत् स्फुटमिति प्रार्थय पुरनि
वासि गरोऽशदैवज्ञेनाप्युक्तं ताजिकभूषणे जन्मकालनलिनीविलासिना नैव याति तुल्यतादुल्लासु चेत् वर्षकालन
लिनीपतिस्तयोरनरङ्गतिहृते युतो नितम् कार्यम् वर्षध्रुवेन स्मादसौ स्पष्टः प्रजायत इति अत्रैव वर्षार्कजन्मार्कसाम्या

हा- भावान्कालस्यहीकरणासुक्तम् तत्रस्वाधीतकरणात्स्वदेशपूर्वपर्याम्योत्तरः ॥ रादिकर्मसंस्कृतोजन्मकालीनम्
 १- हार्कस्तत्करणाजातदेशान्तरादिसंस्कृतोवार्षिकस्यहार्कजन्मार्कसमोवश्यम्भवति तदासाम्यन्तुखपुण्यायमानम् अत्र
 ६- भूलीकर्मज्ञाप्यज्ञानमात्मनोदूरीकरोत्वायुष्मान् एतद्गणितपूर्वकंसकलभूपात्ममूर्द्धीमणिनीराजितचरणाकमलोत्प्ला-
 म्भूत्वाङ्गलारखण्डत्मानांश्रीसाहिसूजामहाप्रभूराग्यासप्रवेशानयनेलिरव्यते अतश्चात्नस्यहीकरणासुक्तम् अ-
 यमदेवसुच्यतेपूर्वोक्तानुपातसाधितत्वात् कल्पमध्यमभगणोत्पत्त्यायनध्रुवेपिगहवन्मध्यमस्तत्साधितवर्षकाल-
 स्यापिमध्यमत्वमध्यमस्यहीकरणासुक्तमेवेति तदपिनयतः सौरवर्षान्तेसमुपचयापचयसाम्येनमध्यमस्यहसाय-
 नयोस्तुल्यत्वात्सौरवर्षान्तःपातिसप्ततहसायनध्रुवस्यहसव तत्साधितोद्वादिः सुतरांस्यहस्यस्यहस्यपुमस्यही-
 करणान्नयुज्यते अतएवयावान्जन्मनिभानुरितिपद्येनताजिककर्तृष्वत्रयिस्थानाभिषिक्तेनसमरसिंहेनवर्षकाल-
 स्यहीकृतिविनिवस्यहार्कसाम्यमुक्तन्नतुमध्यमार्कसाम्यम् अतएवहरिभट्टगणेशदेवज्ञहृतकालस्यहीकृत्सा मयु-
 क्तम् इदम्युनरिहावधेयम् प्रतिवर्षमेकाकलायनांशगतिरितिजन्मनोभूयसिकालेगतेऽयनांशवशेनोदयांतरंचरो-
 तरयोर्वैलक्षण्यात्तत्संस्कृतस्तत्करणात्तद्देशान्तरादिसंस्कृतोपिवर्षार्कजन्मार्कसमोभवति तदर्थमनुपातेनांतरा-

साध्यं तद्यथा पदिसूर्यस्यष्टगतिकलाभिः षष्ठिघटिकास्तदा कौतरकलाभिः किमिति लब्धना ज्यायेन वर्षावर्षकालः
संस्कार्य इति तस्मान्नत्कराजतद्देशान्तरमुजांतरसंस्कृतो भीष्टाय नांशवशादुत्पन्नोदयांतरेण तद्देशजपलभोत्पत्ता
त्कालिकचरेण च संस्कृतो वर्षा कौजन्मार्कसमो यदि न स्यात्तदेव कालस्य हत्वमन्यथानेति सिद्धान्तः श्रीमन्नीलकण्ठे
वज्रसुखत्यांतरत्वात् नोक्तमतो न कोपि दोषः अथ वर्षप्रवेशेति ध्यायनमुक्तं पद्धतिभूषणे समासमाजः शितिक
राव ११ निघ्नः सम हि १६ भागेन समन्वितो स्ये स्वजन्यतिथ्या च खराम ३० तद्वृत्तिथिर्भवेद् १ न युता कदाचिदिति न ह्य
त्रयोगानयनमुक्तं ताजिकसारे व्योमेंदुभिः १० संगुणिता गता ह्यः स्वशून्यवेदाश्चि २४० तन्वैर्विहीनाः जन्मद्वयो
गेस्सह्रिद्वाष्टकस्थानक्षत्रयोगो भवतो भतष्टौ २७ लग्नानयनमुक्तं पद्धतौ समासमाजस्त्रिगुणस्समानां देशां १०
शयुक्ते जनि लुग्नयुक्तः सूर्यो १२ द्रुतः शेषसमं विलग्नं सामान्यतो मानतमे रगादीति अत्र तिथिनक्षत्रयोगवर्ष
प्रवेशे हि ब्रह्मस्य प्रायोनैकत्वे नाप्यति उक्तं च सुधानिधौ निश्चयोत्र सदा ज्ञेयो वारात्सर्वत्र हायने तिथीभयोगो ज्ञे
यमनुमानं भयोगयोरिति लग्नमपि कालेनैकत्वे समायातीति ज्ञेयम् तत्र संक्रांतिज्ञानार्थं देवज्ञमुक्तालंकासंरां
सकलगणकसार्वभौमानामसंद्भुतचरणानां श्रीरामज्योतिर्विदाम्यद्यानि शाकेन्द्ररसेषु मही १५ २६ विहीनेषु स्थे

हा. सपादेदलितेचसार्द्धे खे० नाष्टवेदैः ४८ कृतिभिः २० क्रमेणयुक्तेदितष्टक्रियसंक्रमस्यात् अथैकस्मिन्नेवसंक्रान्तौशी
 २. तांयांतदग्निमसङ्गान्तिज्ञानार्थं सूत्रम् दसो २ शैलशरा ५० रसादगुणायमा स्त्रीणि ३ हयं २ षट् ६ वियद्गामा ३० द्वौ २।
 १० खगुस्मिन् ३० कृता ४ रसशराः ५६ षट् ६ नागवेदा ४८ क्रमात् भूमिः १ सप्तदश १७ हयं २ रसगुणा ३६ वेदा ४ स्त्रिये ३
 मा नैता ५ स्त्रिया ५३ वासरनाडिकास्त्वजदिनाद्ये योजिता स्पृहयात् अथसंक्रांतिनिधिज्ञानोपायः शाकेन्यश्चिति।
 १५२६ मूनेनुदैः ११ रमै गुणेषुभिः ५३ निघ्नोनुदादितोरवाग्नि ३० नष्टोमेयाहजास्तिथिः १ द्वि २ वेदां ४ गा ६ ददि १०
 युदा ११ युतास्यादन्यसंक्रमेद्वि २ द्वि २ द्वि २ भूमि १ वी युता बुद्ध्या क्र
 मात्परा इति अथषर्षप्रवेशे संक्षिप्तपञ्चाङ्ग फलमुक्तं त्रैलोक्यप्रकाशे न
 द्वा भद्राजया पूर्णाः शुभदास्तिथयो मताः द्वादश्याद्याश्चरिता च न शुभाव
 र्षवेशने १ सोमो बुधो गुनुः शुक्रो वारश्चत्वार उजमा भौमार्कशनिवार
 श्ववर्षे हानिभयप्रदाः २ अश्विनी मृगशीर्षे च हस्तः पुष्यः पुनर्वसुः स्वा
 तिश्चरेवती चैव वर्षवेशेषु भावहाः ३ कृतिकारोहिणी चार्द्रा ज्येष्ठा मूला ख्यतारका अवराञ्चानुराधा च मध्यमूर्वी ते रात्रये स

मे	व	मि	क	सिं	क	तु	ह	प	म	जुं	मी	रशि
००	०२	०६	०३	०६	०२	०४	०६	०९	०२	०४	०५	बार
००	५०	२३	०२	३०	३०	५६	४८	२०	३६	०३	५३	घटी
००	२	४	६	०	१०	११	११	११	११	११	११	ति

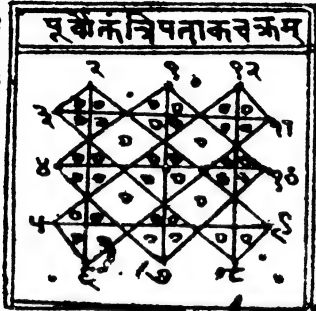
भरणीचमघाचित्राविशारवाशततारका धनिष्ठाश्लेषिकाप्रोक्तावर्षवेशेतिनिदिता विनुद्धयोगेविष्णुचवर्षवेशोनृशोभ
नइति अत्रविशेषउक्तोदीपिकायां जन्मर्षयुक्तायदिजन्ममासेयस्यध्रुवंजन्मतिथिर्भवेच्च भवन्नितहासरखवनित्यन्नेत्रे
ज्यसौभाग्यसुरवानितस्य कृतान्तकुजयोर्वारेयस्यजन्मदिनम्भवेत् अनृक्षयोगसम्प्राप्नोविघ्नस्तस्यपदेपदे नक्रह
मनृक्षकृतान्तशनिः लग्नशुभाशुभफलमुक्तंहायनसुन्दरे शुभग्रहयुतेसौम्येवर्षस्वामिदृशयुते रोगोद्वेगापदाब्जा
शस्सुतदारदिसम्पदः देशभूम्यर्थलाभस्यादाताभोक्तानृपप्रियःसौम्यञ्चविपुलाबुद्धिर्वर्षलग्नेशुभेशुभम् क्रूरवर्ष
क्रूरयुक्तेक्रूरस्वामिदृशयुते रोगोद्वेगोभयन्दुःखज्वरे हानिर्दरिद्रता राज्यभङ्गनथौदास्यस्ववन्धुकलहंकलेक्ष्यानभं
शमवाप्नोतिवर्षजग्रशुभेशुभमिति अथवर्षप्रवेशेशुभाशुभफलज्ञानार्थसमुद्रचक्रमस्मिन्नुयामले तिर्यगूर्ध्वगतारेखा
शुभस्मिन्नुत्रस्तलेरेका कृत्तिकादीनिऋक्षारिपूर्वाब्धेःसव्यमार्गतःमध्याश्रसागरारव्यातास्तीरेसागरपार्श्वयोः च
त्वारन्वजेताःकोणाः पूर्वादि विदिशि क्रमात् त्रिभिर्सागरेदेयमेकैकं नीरकाष्टके कोरोहि भन्दि भम्म ध्यादंष्टा विंश
तितारकाः यत्रस्याज्जन्मनक्षत्रं तोवर्षफलं लभेत् मासास्तुवर्षान्यासाच्च दिनानि हि भवन्ति वेदुःखं समुद्रेषु खमेवती
रेशेले श्रियं संलभते मनुष्यः जन्मर्षगे चेद्भवती हवर्षं नत्रापि दुःखं किल विसृतं त्रेदिति अथवर्षप्रवेशेशुभाशुभफलं

हा-
१-
११

ज्ञानार्थे त्रिपताकचक्रमुक्तमुक्तावल्ल्याम् रेखात्रयं तीर्थे गयो द्वे संस्थमन्योन्यपि द्वागमेक
 कोणांतु स्मृतं बुधैस्तत्रिपताकचक्रम्याङ्गध्वरेखाप्रगवर्षलग्नात् १ न्यसेद्वचक्रं किल त
 त्रैषैकोज्जनावसंख्यास्विभजे त्रभोगैः शेषोन्मिने जन्मगचन्द्राशे सुत्ये च राशे विलिखे
 च्छराशे २ परे चतुर्भाजितशेषतुल्ये स्थाने स्वराशौ खचरास्तु लेख्याः स्वर्भानुर्विद्वे हि मा
 गोतु कष्टं नापौर्क विद्वे तु गिनात्मजेन ३ महीजविद्वे तु शरीरपीडाशुभे श्वविद्वे जयसौ
 रव्यत्नामः शुभाशुभव्योमगवीर्यतोत्रफलश्च वर्षस्य वदेत्सुधीमान् ४ इति चक्रे मेखराशि
 उपलक्ष्यताम् मेखस्थाने वर्षलग्नं ज्ञेयम् अथात्र प्रसंगाद्वर्षशुभाशुभफलज्ञानार्थं स्वज
 न्मलग्नान्मेखसंक्रमणलग्नफलं प्रस्मवे स्मवोक्तं लिख्यते जन्मोदयाद्वा स्वदजप्रवेशलग्नं हियद्वा वगतं शुभान्वितम् त
 द्वावहृद्विम्प्रकरोति तस्मिन् वर्षे नृणाम्यापयुतन्नदन्यथा जन्मोदये देहसुरवन्धने र्यत्नाभस्तृतीये च कुटुम्बवृद्धिः तुर्ये
 हत्सौरव्यमयात्रे जात्रिः पत्न्युद्यमर्षेरिपराजयस्यात् १ स्त्रीसौरव्याप्तिर्भवति मदने मृत्यु उभिश्चरन्धे धर्मार्थापि स्तपसि द
 शमे विन्नसौरव्यास्पदाप्तिः लाभे लाभस्सुखधनचयोदुःखदारिद्र्यमन्तेपुंसां मेखे प्रविशति रवौ जन्मलग्नाद्विलग्न इति २

पर्वत प्र-उ	नीर आ	सागर मृ-रा-ह	नीर म	पर्वत अ-३
नीर श्ले	समुद्रचक्रम्			नीर उ-नीर
सागर म-पू-उ				सागर प-श-पू
नीर द-स्त				नीर श्रव
पर्वत वि-स्वा	नीर विश	सागर अ-जे-म	नीर पू-वी	पर्वत उ-अभि

एतन्फलं सौम्य पुते ज्ञेयम्यापयुते सर्वविपरीतम् मिश्रयुते मिश्रं ज्ञेयमिति मेषप्रवेशलग्नस्य जगत्त्रयेति नाम यवनावदिति
 वर्षलग्नादपि जगत्त्रयं विचारो यस्य को यन्नाधिकारे जन्मलग्नाद्वर्षलग्नाज्जगत्त्रयं यदा भवेत् अष्ट
 मे द्वादशे वापि सवर्षे न शुभावहः १ अन्योपि विशेषस्तत्रैव अष्टमे द्वादशे वापि भवेद्यत्पुनरांशितः ज
 गत्त्रयं न दाहानिस्तत्पुनरस्य न संशय इति अथ जन्मकाले येन सिद्धान्तेन करणो न वामकरं दक्षिणवि
 नोदादिसारणी गन्धेन वा गृह्यताः बहुमे संस्कृतास्सा धितास्ते नैव वर्षप्रवेशेऽपि उदयांतरादिषु क
 र्मे संस्कृतास्स गृह्यताः गतिकास्सा धनीयाः उक्तञ्च पद्धतौ अथ प्रवेशे रव्यं रासं च
 राः कर्णान्निजात् साधनीया विलग्नञ्च स्य ह्येकार्यं निजोदयेः १ ने गृह्यतास्स गृह्यता उक्तञ्च भा
 स्वरान्कर्तुं नात्राविधा होतुं सवजानकादौ रवेदैः स्फुटैरेव फलं स्फुटत्वमिति अत्रादिशब्देन वर्षप्रवेशदौ ज्ञेयम् नाजि
 कं सरेषु विना गृहे स्य ह्येते नैकिंचिन्फलं प्रवक्तुं नितरां समस्यादिति अथ ब्रह्मसौरार्यादिपद्मराणां सत्वात् कस्मि
 न पक्षे गृह्यतास्सा ध्या इत्युक्तञ्चामोदरपद्धतौ यान्ति संसाधिता एवेता येन दृग्गणितैक्यताम् तेन पक्षे एते कार्य
 स्फुटास्तत्समयोद्भवा इति ननु गृह्यता यनमार्थं शास्त्रादेव कर्तुं पुज्यते न तु मनुष्यात् तस्याऽप्यर्थत्वादि चेत्सत्यं नृ

हा.
१.
१२

नयनमुनिहृतशस्त्रादेवकर्तुमुचितम् परन्तु तत्रापि कालवशेनान्तरम्यतति १३ कञ्चसूर्य्यसिद्धान्ते शस्त्रमाद्यन्तदेवेदं यन्पूर्व
ब्राह्मणः युगानाम्यारेवर्तेन कालभेदो न केवमिति वशिष्ठसिद्धान्तेपि इत्यम्भागडव्यसंक्षेपादुक्तं शस्त्रम्योदितम् विष्णु
स्तेरनिर्दिष्टं द्रष्टुं भविष्यति युगे युगे विसंसनम्विस्तस्तिः शिथिलत्वमिति यावन्त सिद्धान्तसु द्वारेपि मुनिप्रणीते मनुजैः क्वचिच्च
दृश्यते नैरम् तदा तदेव संसाध्य न कार्यं सर्वमन्यथेति तत्तत्तरं वीजसंज्ञवत्सगुणमकरंदमिश्रादिभिः स्वसत्तादिकाले तस्य
यित्वा संनिशास्त्रजनितेषु ग्रहेषु संस्कृतं तदुक्तमेव तथा च ब्रह्मसिद्धान्ते संसाध्यस्य ह्यन्तरं वीजं बलिकादिपत्रेभ्यः भूतसंस्कृ
तग्रहेभ्यः कर्तव्यो निर्णयः देशवित्यलं अथ पञ्चाङ्गयंत्रादेव तात्कालिकी करणेन स्पष्टग्रहानयनमुक्तं श्रीमन्नीलकण्ठ
राष्ट्रदेवज्ञैः गतेष्व दिवसाद्येन गतिर्निर्णीतव्यत् ६० हुता लब्धमंशादिकं सोध्यं योज्यं स्पष्टो भवेद्ग्रह इति अथ पञ्चाङ्ग
गीयनस्य त्रादेव चंद्रस्पष्टीकरणमुक्तं तैरेव इतर्लनाज्यः खरसेषु ६० शुद्धाः सूर्य्योदयादिषु घटीषु युक्ताः भूयान्तं संज्ञा
भवती हचेवं निजर्ष नाज्यः सहितो भभोगः खरषट्घ्नम्यपातं भभोगो हुतं तत्त्वतर्क ६० प्रधिलेषु युक्तं हि नि २ घ्नम् नैवा
प्रशंशी भागपूर्वस्त्वुभक्तिः खरवाभ्रष्टवेदा ४८००० भभोगेन भक्ता इति अत्रेदं ध्येयम् पंचांगीयग्रहाः किं देशीयास्त
त्यन्तश्च मनुष्यः किं देशीयः न हि सर्वे देशीय मनुष्याणामेकदेशनिष्यन्तपञ्चांगेन स्पष्टग्रहाः कर्तुं युज्यन्ते देशभेदेन दे
दे

शंभरभुजांतरोदयोंतरचरपलादिसंस्कारसद्वावात्सूर्योदिसर्वग्नहारागमन्यथादर्शनात् तस्मान्न्यष्टग्नहसहितैस्तद्देशी-
यपञ्चांगैः कृत्वा तद्देशीयमनुष्याणां स्पष्टग्नहाः कर्तुमिष्यन्ते न त्वन्यत्रेति ज्ञेयम् अथ लग्नादिद्वादशभावसाधनम् उ-
क्तं च जातकसुधानिधौ जन्माहृष्टादिशुभाशुभेषु भावाविधेया सुधियायतोत्र तन्नदशेनैव दिशंति नित्यं शुभाशुभ-
भावभवं न भोगा इति ताजिकतिलकेपि भावसाधनमथाभिधीयते हायनोन्यफलनिर्णयहेतोः प्रत्ययानजनिवर्ष-
वेशने भावसाधनमथादिकारणमिति भावानां नामान्युक्तानि ताजिकमुक्ता बर्त्या तनुर्धने भ्रातृ सुहृत्सुलंकारित्व-
रंधधर्मीः क्रमशो विलग्नात् व्यापारलाभव्ययसंज्ञकाश्च संहारगत्यास्युरिमेकतुल्या इति अत्र लग्नादिभावाश्च न-
यसंज्ञा ज्ञेया यथा देहविचारो लग्नात् इव्यविचारो द्वितीयादेवं सर्वत्र एतत्सविशेषभावविचारे वक्ष्यामः तत्र भावान-
योपायमुक्तं च खंडदिनाह्वानयनं स्यात्सा यने के जतुलादियाते शंक १२ प्रभास्त्वदुदले सभासा त्रिधा सभादिगज-
दिग्विधी त्वत्या त्रिहस्त्युश्च खंडकानि स्यात्सा यनोऽंशं शुभजर्षसंख्य चराहृयोगे लघुभोग्यघातात् रवाग्न्या प्रियुक्त-
स्तु चरपलादिषु विभक्तं घटिकादिकं स्यात् चरेण संयुतो नाश्वकर्तव्यातिथिनाडिकाः मेषजूकादिय जूके स-
यने स्तेदिवादले दिनाह्वे त्रिंशतः शुद्धशेषं रात्रिदलं भवेत् अथ नत्तादीनामानयनमुक्तं सकलसिद्धान्तमंडलीसरो-

हा.
१.
१३

विहरणराजहंसगणितविद्याचातुरीतांत्रिकपंचाननाहिगवीप्रवीणैः पद्धतिचिन्तामणौ तत्रादौ न तो न तानयनं दिना
हं पुंगरात्रिगतावशेषना ज्योतिषं पश्चिमपूर्वकं स्यात् द्युयातहीनं द्युदलं न तं प्राक् द्युखंडहीने द्युगतं परंतु न
पुनरावयनं भूनेत्रवेदो ४२१ न शकोदशं शहीनः खषड् विहृतोयनांशः त्रिघोर्कराशिः स्वदलेन युक्तस्त्वावन्मि
ताभिर्विकलोभिराह्याः अथस्य हलग्नानयनं तत्रस्य हलग्नानयनोपयुक्तं स्वोदयसाधनं ब्रह्मण्ये लंकोदयानां ग
तुरंगदस्त्रागोक्तस्विनो रामरदाविनाड्यः क्रमोक्रमस्या २७८।२९९।३२२३।३२३।२९९।२ ८ अथखगडकेसेवेः
क्रमात्क्रमस्यैश्वरिहीनयुक्ताः मेघादिषष्पमुदयास्वदेशेतुलादिनोमीचविलोमसंस्थाः १ अथलंगनसाधनं य
त्कालार्कस्मायनस्तस्य भोग्यैर्भोगैर्निघ्नः स्वोदयः स्वाग्निभक्तः भोग्यञ्जत्यादिहनाडीपलेभ्यः शेषादग्न्यावर्द्धोदया
आवशेषम् त्रिशन्निघ्नमशुद्धाप्रभागाद्यमेषपूर्वकैः अशुद्धाग्न्यागृहैर्युक्तं लंगनं स्याद्द्वयनांशकम् १ भोग्यास्त्य
कालात्तत्र त्रिघ्नात्स्वोदयात्तत्त्वादियुक् रविरेव भवेत्त्रग्नसंखड्भाकी त्रिशतनुः अत्र जन्मदेशीयमेघाविलग्नमात्रे
लंगनस्यष्टीकरां कर्तव्यं न त्वन्यदेशोदयैरिति अथधनरीलग्नानयने विशेषः सूर्योदयाद्यानघटीयुभोग्यैर्दिवा
वशेषैरसभार्कभुक्तैः निशागते व्यङ्ग्युतार्कभोग्यैर्निशावशेषैरविभुक्तभागेः गतागतैराशुदयैः खभोक्त्यालग्न

नरीसममेवंभूयादिति अथदशमलग्नानयनम् युक्तायनां शार्कगतैष्यभागाः लंकोदयघ्नाः खगुरोऽहतास्त
स्याद्भक्तभोग्यन्तपनस्पजत्यात्यलीकृतात् मागपरान्नतान्तत् क्रमाद्गतेष्यात्तदयोश्च शेषमशुद्धहृत्वाग्निगु
णालवाद्यम् विषद्वपूर्वापरमेविहीनयुतं खभं स्यादयनां शहीनम् लग्नं सषड्भम्पदनाभिधानंतुमीभिधे
स्यादशमात्सषड्भात् अथपूर्वेनतेपिधनलग्नानयनार्थं मदीयमृत्तम् प्राङ्गतस्योन्नतं कृत्वा रविं कृत्वा स
षड्भकम् लंकोदये धनारख्येन कर्मणा स्यात्तवभं स्फुटम् अथनतं विने वलग्नादेव दशमलग्नसीधुनं
विवोहं न्नावने कृत्वा लग्नादर्कवद्वात्रिखण्डं भूयो व्यक्षेस्तद्वृटीभिर्विलग्नम् चक्रार्द्धं नते चतत्कार्ये
वंजयियातो मस्तमथ्या हूलगने इति अयमर्थः प्रथमं स्वाभीष्टकाले स्वदेशीयोदये लं गे कार्यं ततस्तदेव लग्ने द
शमलग्नार्थं सूर्ये कल्पयित्वा अयनां शाल्पमानोरिते चरदलमानेयम् ततश्चरपलयुतहीनानाडिकाः प्रचचंदा
द्युदलज्जथ निशांष्ट्या म्यमेव न विलोममिति रात्रिदलमानेयं ततो रात्रिदलमेवेष्टकालम्यकल्प्य प्रागानीतं ल
ग्नमर्कं कल्पयित्वा व्यक्षेर्लंकोदये तुक्तप्रकारेणानीतं लग्नं चतुर्थलग्नं भवति अथते प्रागलग्नचतुर्थेषु डाभ्युने
क्रमेण सप्तमदशमलग्ने भवेतां अथलग्नचतुर्थयोः सिद्धौ संधिसर्वभावानयने मत्कृतपद्यानि लग्नं चतु

र्योत्तंशोध्यशेषषड्भिर्देर्दिभाजितम् राश्यादियोजयेत्त्रिगुणसंधिस्स्यात्त्रिगुणविनयोः सन्धिः षडंशसंयुक्तोऽध-
 नभावो भवेत्स्फुटः धनभावः षडंशसंयुतसन्धिर्द्वनतृतीययोः षडंशसंयुतसन्धिस्तृतीयो भावउच्यते षडं-
 शांस्तृतीयस्यात्सन्धिर्भूतचतुर्थयोः तृतीयसन्धिरेकाह्यंस्तुर्यसंधिर्भवेदिह द्वाह्यस्तृतीयभावोऽपि पुन-
 र्भावो भवेत्स्फुटः आह्यो द्वितीयसंधिः स्यात्संधिः पञ्चमभावजः धनभावो वेदयुतोरिषु भावः प्रजायते लग्न-
 संधिः पञ्चमुतः सन्धिस्त्रिपुभावजः लग्नाद्याः संधिसहिताभावाः षड्भाशिसंयुताः सप्रमाद्या भवन्तीह भावाः
 सर्वसंधय इति अथ केवललग्नज्ञानादेव सकलभावराशिसाधनार्थं सुगमोपायो मन्त्रतः खिललग्नादेव
 माराविधिना चरमानयेत् लग्ने मेषादिषड्भ्यस्तेनो नास्ति स्थिनाडिकाः ५ तुलादिषड्भ्यो सहिता प्रकल्प्यन्ते
 पुनः तैरशोऽस्सहितं लग्नं लग्नसन्धिः प्रजायते तैर्युतो लग्नसंधिश्च धनभावो भवेदिह तैर्युक्तो धनभावश्च
 सन्धिः प्रजायते तैर्युक्तो धनसन्धिश्च भ्रातृभावो भवेत्स्फुटम् तैस्संयुतो भ्रातृभावसन्धिस्स्यात्तद्वज्राभि-
 धः तृतीयसन्धिस्तैर्युक्तस्तुर्यभावः प्रजायते पूर्वोक्तवत्पुंससाध्याशेषाः भावास्स सन्धय इति भावविच-
 रं फलमुक्तं श्रीमन्नीलकण्ठदेवज्ञैः रेवटे सन्धिद्वयानास्ये फलनद्रावजम्भवेत् हीनेधिके द्विसन्धिभ्याम्भा-

विपूर्वापरेफलम् अन्यत्रापि आरम्भसन्धेर्द्युचरोपदोनः फलहृदात्यादिमभावजातम् विरामसन्धेरधिकस्तदानीमाणा
 मिभावोत्पत्त्यफलप्रदस्यादिति अत्रेदमवगन्तव्यम् यदाकदाविदेकराशिर्भावद्वयेसेमायाति अथवासकराशिपरित्यज्यावा
 याति तथाभावात्कुण्डल्यान्नादृशसव राशयस्थाप्याः सन्धिराशादितुल्योग्रहः पूर्वापरभावसन्धिस्थरेखायामेवस्थाप्यः
 अथचर्मावकुण्डलीकेवलमभावफलार्थमेव अन्यस्सर्वेपिताजिकविचारोग्रहकुण्डलैवविधेयइतिप्रचः अत्र
 भावविशेषकानयनमुक्तस्मृतावल्याम् ग्रहसन्ध्यन्तरंभावसन्ध्यन्तरविभाजितम् लब्धंभावफलंज्ञेयंतात्रिभुज
 विशेषकाः १ अत्रान्तरकरणविशेषउक्तः पद्धतौ आद्यसन्धिर्गृहाद्वाङ्गोध्योभावो न के गृहे भावस्यसन्धिमन्त्र
 द्योग्रहोभावस्यधिके भावतस्तु फलं सर्वजन्मवर्षव्रतभिक्षु विशेषकानुमनिनगमनस्य स्त्रबास्तुसु अथकीदृ
 शोभावो गृहसंयोगेन शुभाशुभं वा फलं प्रयच्छतीत्युक्तं ताजिकतिलके निजपतिगुणवित्पुरारिपूज्येयदिसहितम्
 विलोकितः सभावः अतिशयफलदोनशेषरेवटेरयसहितस्त्ववलोकितोवशेषैः अत्रवस्यमाराभाववलेसंवल
 भावस्यफलंदातृत्वंनिर्वलस्यनैवेतिज्ञेयं अथास्माद्गृहादयंग्रहः कस्मिंस्थानेस्तीतिज्ञानार्थंयवनमनेनेतरंतरसंख्या
 उक्ताचिंतामणौ अर्कादिभ्यश्चद्विपूर्वांस्तलग्नास्त्यक्ताशेषाधोलवाः पञ्चभूम्यः चैत्युनास्तल्लेधिनाशुद्धिमानस्याः

हा.
२.
१५

तस्मिन् राशवन्वयाभेपरस्मिन्निति इतिदेवज्ञवर्यपण्डितदामोदरात्मजवलभद्विरचितेहायनरत्नेग्नहराशिस्तुतुपव
र्षप्रवेशाद्यानयनाधिकारः प्रथमः १ अथग्नहाराणंदृगाध्यायोनिचूष्यते तत्रदृष्टिप्रयोजनमुक्तंताजिकालंकारे मर्म
श्वराणामुक्तंयावद्दीप्तरास्त्रिंशं तावन्नशक्यतेवक्तुंफलंवर्षेशुभांशुभमिति योगसुधानिधावपि प्राप्तेकोणाप्य
खिलेर्ज्ञातेपुणेगतेभ्याम्यदिदृष्टिहीनः तथोपदिष्टेष्टफलेविनेक्षरांवदामिदृष्ट्यानयनेततोहमिति तत्रग्नहोरां च
तुहोदृष्टिः सकोप्रत्यक्षस्नेहासमस्तलोकसमक्षस्नेहदा द्वितीयागुप्तस्नेहाप्रत्यक्षस्नेहकारिकाप्रकथितमेवेष्ट
यसंसिद्धिदा तृतीयागुप्तवैराप्रकाशितशत्रुभावकारिका चतुर्थाप्रत्यक्षवैरा आसालक्षरां दृष्टिपरिमाणां च
मरसिंहः नवपंचमयो ११५ दृष्टिः पादोना ४५ सर्वदृष्टितः सवला मेलायकदृष्टिरियंप्रत्यक्षस्नेहदृष्टिश्च
कादशयो ३११ दृष्टोयोवीक्षतेतृतीयदृशा तदृष्टिस्त्रिंशोना ४० न्यस्यतुषड्भाग १ दृष्टिश्च अनयोर्गुप्तभावश्च
सर्वत्रकार्यसिद्धिकरी अनस्यैकादशस्थानदृष्टुः दशमचतुर्थे १०१४ दृष्टिः पाद १५ दृगिहगुप्तदुर्जनाहजाभि
चोपयसप्रमकेसकला ६० प्रत्यक्षदुर्जनादृष्टिः एकर्क्षस्थितयोरप्युभयोर्दृष्टिर्मतासकला ६० दृष्टिश्चरावविच
सप्रखामुनितिस्त्रिदशः सुतारव्यास्पृशितिविराददृष्टिफलमाह वामनः पञ्चमेनवमेदृष्टिस्सर्वसोरुधेभ्यामा

रा. प्रकटीकुंतुनेत्येषामित्राणिस्त्रजनांस्तथा तृतीयेकादशेदृष्टिस्सदास्त्रेहप्रवर्द्धिनी सुतसन्नोयेदामव्याह नीमागा
धनेषदा चतुर्थेदशमेदृष्टिर्गुप्तदुर्जनभेदिका मित्रघातकरीदुष्टाशोकसन्तापवर्द्धिनी उभयोस्सप्तमादृष्टिः न्यज्यावा
पुंभेदिनी विवाहस्निग्धहंयुद्धसंकटेचकरोतिहिरकक्षेवलिनीदृष्टिः प्रधान्यात्कार्यसाधिनी स्वस्थानेफलदा स्थाप्यः
त्रपक्षात्तथैवच तृतीयेकादशपाद १५ दलं व्योमचतुर्थयोः ३० त्रिकोरोऽयं हि ४५ मूर्त्यस्थे पूर्णं पश्यन्निचः अत्र
तिअत्रवामनेन तृतीयेऽंशेना ४० एकादशमेष्ट १० गमिताचतुर्थदशमेपादमिता १५ दृष्टिनुक्ता तत्रैव
तस्यसंज्ञासिंहस्यविनुद्धाद्वानेकताजिकग्न्यादौमूलमृग्यमिति साजिकसारेपिपादत्रिउदेस्वदलंखतुये
त्रयस्यान्नवर्णमेपिपश्यन्निपूर्णसमसप्तकेचगहान्यचान्यत्रविलोकयन्तीति अत्रैकक्षेसमरसिंहेनाशुभोद
ष्टिनुक्ता वामनेनशुभांदृष्टिनुक्ता अनयोर्वाक्ययोर्व्यवस्थायोग्रहावेकस्थानगतौउच्चस्वग्रहगतौ
वक्ष्यमाणामेत्रीचक्रेण प्रकारान्तरेणवामित्रग्रहगो १० वास्यानाम् तदातयोर्दृष्टिश्शुभफलदात्री यदेतुस
मशत्रुनीचक्षेत्रादिगोस्यातान्तदातयोर्दृष्टिरशुभेति अथयवननामाङ्किनादृष्टिः सुकारिणास्यादेकक्षेसप्त
स्यानुकाविला तरवीदिकचतुर्थेतुतिस्रः प्रोक्ताभयप्रदास्तृतीयेकादशेदृष्टिस्तदा प्रोक्तामहोन्नमा नवषज्ज

योदृष्टिर्व लीप्रोक्तामहाशुभेति अथदृष्ट्ययोराशिभेदे सत्यपि द्वादशं शमध्ये तयो रवस्थाने दृष्टयो र्यथोक्ते
फलदात्र्यः स्युः द्वादशं शानि क्रमे तु साधारण फलदात्र्यः स्युरित्युक्तं समरसिंहेन सर्वोश्चेता हि दृशे १२ द्वादशे
भागांतरे भवेयश्चेत् तत्सर्विषेयाज्ञेया दृष्ट्यानुसारात्सर्वमिति वामनोपि दृष्टिस्थानेषु सर्वेषु द्वादशं शान्तरे
स्थितः शीघ्रगृहाद्गृहो मनुः शुभासा दृष्टि उच्यते इति अत्र गृहाणां दीप्रां शमध्ये दृष्टि फलं पूर्णमित्युक्तं ताजि
करत्नमालायाम् दीप्रां गस्थिताः संतो दृष्टिस्थानेषु चेत्स्थिताः तदा दृष्टि फलं पूर्णं प्रोक्तं यच्छंति रेव चरा इ
ति संज्ञासंज्ञे पुरः पृष्ठे स्वदीप्रां शैर्विशिष्टं दृक् फलं गृहः दद्यादति क्रमे तेषां मध्यमं दृक् फलं विदुरिति वि
मुक्ता वल्गा शीघ्ररेव चरपुरः स्थिरगामी तस्य दृक् फलं निगदिता विफलं सा अन्यथा भवति भावि फलं त्रैव त
न फलदा समगतेति अन्यो विशेषास्ताजिकसारे क्रूरगृहाश्चेत्तवल दृष्टि संस्थापायेतराः सौम्य दृशि स्थिता
यच्छंति ते दृष्टि फलं यथोक्तं फलं तदर्थं च विलोम संस्था इति यदा तु क्रूराः सौम्य दृष्टि विषये सौम्याः क्रूर दृष्टि वि
षये तदा द्वे फलदा तारः स्युः क्रूर सौम्य यो र्योगे चरणात्रयं फलं ज्ञेयं यदा ह वाग्नः दुष्ट दृष्टि स्थिताः क्रूराः सौम्याः
सौम्य दृगाग्निताः दृष्ट्युद्भवं फलं पूर्णं नृणां यच्छंति रेव चराः व्यत्ययस्थाः फलस्यार्द्धं यच्छंति गृह दृष्टि जं पादो

[illegible]

हा. भूतर्कशेषांशयैष्यविशेषघातात् लब्धंखरामैरधिकोनकेष्वेस्वरान्भुवेताः स्फुटदृष्टिलिप्ता इति अथात्र
 २. पायोमतकृतः दृष्ट्याविहीनदृश्यस्पर्शतोदृष्टिमुच्यते एकशेषेविनाराशिमंशार्द्धदृष्टिमुच्यते द्विभेपञ्चदशो
 १७. गार्द्धज्वत्रिशेषके भागार्द्धत्रिंश ता ३० युक्तज्वतुयैस्त्वाद्वसंयुतम् भोग्यांशापञ्चमेद्विघ्राभोकांशादृष्टिमुच्यते षडे
 द्विघ्राभोग्यभागः सप्तमेस्त्वाद्वसंयुताः मुक्तभागभवेत्तदृष्टिः कलाद्याताजिकोदिता अष्टमाभ्यधिकम्योत्थ राश्याद्या
 भवरशितः शेषमंशोक्ततद्वाभ्यां हृतं दृष्टिस्तुजायते नवमेदशमेपेवंशिवभेमुक्त भागका द्विनिघ्राभूत्यभेद्वि
 घ्राभोग्यांशादृष्टिमुच्यते अथास्मिन्दृष्टिगरितेस्यातदृष्टिमिनापिगहाराणां दृष्टिराण्यतितद्यथा दृश्याभोमः ५१५
 दृष्टाचतुः ०१५ अत्रोभयोर्यद्यपिषष्टमस्यानदृष्टिर्नास्ति तथापिपूर्वोक्तगरिणिनागतादृष्टिकलाः २० तत्रैष्य
 मारोत्युशात्नादियोगेवर्षशविचारेच अथचयोभावस्वामिसौम्याभ्यान्दृष्टोयुक्तोयमेधनइत्यादिभाषविचारेच
 स्थानदृष्टिमागयद्गरितागतदृष्टेर्वा इति संशयनिवारणार्थयथोभयोरैक्यमभवतितथादृष्टिगरितमुक्तमु
 क्तत्रत्याम् दृष्टनदृश्यदशदृष्टतुल्ये १०।२ भागाद्यधोनेत्र २ हतन्निधि १५भ्यः अडे. ३।१खरामे ३०भ्यइभाः
 ५।५भितु ८।४ त्रिघ्रेन्द्रिहृत्याप्तमिषुश्रुतिभ्यः ४५खतर्क ६० राशिप्रमितेक्षुरिनेघ्रम्वियदसंभ्यो ६० भवतीहृदृष्टिः शुभ

हा.
२
१८

संयेष्टवचरं मेष्टात्त्वदेशोदयानेकी कृत्य पुनस्तथैववचरः साध्यांशपूर्वोवृधैः यः स्याद्यगदत्तनयोः स्मृतिस्थो यद्विज्ञाह
स्युस्तद्वागमितालवायदिनदोदष्टिः स्फुटासोच्यते ज्ञेयं दृग्जनितं शुभाशुभफलं पूर्णततोधीमताकेषां चिन्मनसुमादि
शिमयारवेचारिणां भाषितं यादवः सवतयोरभागकाश्चदीप्रांशतुल्यायदियोगकार्ये योगोत्थमिष्टयद्विवाद्यनिष्ठेतिह
दने किल वक्ष्यमाणमिति अथ दृष्टिगणिते विशेषान्तरोमिश्रोतः दृश्यस्य दृष्टारहितस्य भागागजेन्दुम् १८ श्वेदधिकारव
रामा ३० तृतीया पुनस्तेरवितो १२ विशेष्याः स्वदीपभागादथवा विशेषध्यान चेद्विषयं तित्वा जहकस्याद्योक्तदक्ते
न कल्पाविनिष्ठाः दिवाकरैः १२ दीपलवेः क्रमेण भक्ताः स्फुटादृष्टिकला भवन्तीति गहं दृष्टिप्रयोजनमाह वामनः फ
लं दृष्टिप्रमाणं स्वयं यच्छति खेचराः तत्फलं वलमानेन ज्ञात्वा देशेषु भाष्यमिति अथ दृष्टिप्रधानत्वात् नैत्रीचक्र
स्य पूर्ववत् रूपेभिहितास्तत्रावसरप्राप्तं नैत्रीचक्रमुच्यते तत्र नैत्रीचक्रं चतुर्विधं एकं दृष्टिवशेन मित्रसमं शत्रुपदं द्वि
द्वितीयं दृष्टिवशेनाधिमित्रसमं शत्रु अधिशत्रुपदं तृतीयं दृष्टिवशेन मित्रशत्रुपदं चतुर्थं दृष्टिविनेव नियतमित्रशत्रु
पदं तत्र मथमन्विधमैत्र्यादिसहितं नैत्रीचक्रमुक्तं रोमकताजिके मित्रं तृतीयं पंचमनवमेकादश ३।५। ८। ११ ग
तोपियोजस्य धनरिपुमृतिरिष्ये शुच २।६। ८। १२ समो गहस्याहितिर्ज्ञेयम् शत्रुस्तथैकतुष्ये जायास्थाने तथा

शादशमे १।४।७।१० ताजिकहिस्त्राजमतेनैतादृक्कथितस्माभिमिति द्वितीयविशेषवलोपयुक्तम्बन्धधामै ॥
 मैत्रचक्रमुक्तमुक्तावल्याम्यप्रत्यसमत्वदृष्टि १५ फलदो जेयो ५ धि मित्राभिधोगुप्तस्त्रेहदृशा ३।११ यम
 शत्रुपिपेयः प्रत्यसदोर्जन्यदृक् ७।१ इति तृतीयमित्रशत्रुनूपमैत्रीचक्रमुक्तन्त्रैव इष्टानिष्टेस्मकोत्वेदोनेक
 कौचशुभाशुभम् यद्वामित्ररिपूजेयौ स्वदृज्ज्ञानानुमानतइति चतुर्थनियतमित्रशत्रुनूपन्निविधमैत्रीचक्रमुक्तन्त्रा
 जिक्सारे मित्राख्यारशशङ्क शक्रसचिवाभौ मार्कदेवार्चिताजीवार्कक्षराद्यधि
 पाशनिमित्तौ चन्द्रार्कभूननृनासौम्यादित्यभवौ शशङ्कसितौ मन्त्रशुंकोद
 मेसूर्योत्पूरिपवस्तुताजिकमते जेयावधैश्चादिताइति एषोसर्वेषाञ्चक्राणां
 यथासम्प्रदायम्यवस्थादृष्ट्येति मैत्रीचक्रप्रयोजनम्बन्धमाणापञ्चवर्गविले
 जेयम् तदग्नेसर्वम्प्रकटीभविष्यति अथपञ्चवर्गवलनत्प्रयोजनं
 वसूरिः वलम्विशोपकज्ञानम्पञ्चवर्गवलम्विना नभवेदथवक्ष्यामि

मित्रामित्रसूर्योदीनाम							
गह	स	च	मं	वुं	र	श	श
मि	विमं	सुमं	सुमं	श	वसु	व	व
	र	र	र	श	म	श	श
शत्रु	श	वुश	वुश	सुव	वुश	सुव	सुव
	श	श	श	मर	श	मर	मर

हा.
२.
१६

गीषसाधनमिति ताजिकालंकारेपि वीर्यज्ञानेवर्षनाथप्रसिद्धः कर्तुं शक्यानेवयस्मात्समासु ज्ञातुं वीर्यसूत्रं
 खेचसराण्णस्य हस्ते पञ्चवर्गी विधानमिति पञ्चवर्गीनाहसमरसिंहः स्वगृहं स्वोच्चं हृदत्रैराशिकमथमुसहं
 ति पञ्चगहाधिकारविनाधिकारं गहनवलीति तदर्थं गहेशनाहं वामनः भौमशुक्रज्ञचंद्रार्कवधशुक्राः रमंत्रिणाः
 शोरिः शनिस्तथाजीकोमेखादीनामधीश्वरा इति अथग्नहाणामुच्चनीचराशीन्तत्परमोच्च
 नाहयादवः मेखावयोथमकरोमृगदृक्कुलीरोमीनस्तुलादिनपपूर्ववर्गोच्चकानि अंश १०
 ग्नि ३ पिंड २८ त्रिषि १५ वायु ५ म २७ विंश २० तुल्यासुं गालवाः स्वनगास्तु भवंति नीचा इति
 राशिसहद्वेशः संज्ञातत्रे मेखेगतकोष्ठशरेषु भागाजी वास्फुजि द्वारशनेश्वराणां व येष्टयसा
 मशराजजंशः शुक्रज्ञजीवार्किकजेराहृदाः युग्मेषडंगेषु नगां गभागाः सौम्यास्फुजिजीवकुजार्किहृदा क
 केदितकीनागाधिभागाः कुजास्फुजि द्वेज्यशनेश्वराणां सिंहंगभूतादिरसांगभागा देवेज्यशुक्रार्किवधारहृ
 दाः स्त्रियां नगाशधिनागागभागाः सौम्योशनो जीवकुजार्किनाथाः तुल्ये रसाद्यादिनगहिभागाः कोराज्ञजी
 वास्फुजिद्वारहृदाः कीटेनगाध्यष्टशरांगभागा भौमास्फुजि द्वेज्यशनेश्वराणाम् चापेरवीधुधिपञ्चवेदाजीम

स	ज	म	व	श
०	१	२५	३	११
१०	२	२४	४	२०
२०	३	२३	५	२९
३०	४	२२	६	३८

वास्फजिद्धारशनैश्चराराम मृगेनगाघृष्टयुगश्रुतीनां सौम्येज्यशुक्रार्किकजेशहृद्वा कुम्भेनगांगादिशरे
 कुम्भेनगाः जशुजीवारशनैश्चराराम मीनेकवेदानलनंदपक्षाः सितेज्यसौम्यारशनैश्चराराम अथत्रैरा

शिकेशांस्तजिकालंकारे मेघेभौमार्कशुक्रावधविधुशनयः

स्युर्देवेयुग्मेराशेदेवेज्यश्माजसूर्याः सितवधशशिनः कर्कटेसंप्रदिष्टाः सि

हेमं देज्यभौमारविसितशशिजाः स्युर्देवन्त्यानुलायाच्चनार्कज्यासुथा

लौकजंरविकवयो जेनुमन्दाश्चपापे मकरेगुनुभौमपत्तिनीशास्सितविच

नुमसोघटेमिनुक्ताः शनिवाक्यतिभूमिजास्तुमीनेकथितासद्गुणकैर्दे

कारणनाथा इति चैराशिकेश्वरालाघवेनोक्तासंज्ञातन्त्रे आद्याः वजाद्या

रत्रितोपिमथ्यमास्सितान्तरतीयाः क्रियतोदकारापा इति अनिलाव

वेनत्रैराशिकेश्वसउक्ताहरिभृददेवज्ञैः द्विशून्यपञ्चयुग्माशिसप्तनष्टे

दकारापाः अत्रवर्तमानोराशिर्ज्ञेयः वर्तमानराशिः प्रथमदृष्टारो

मे	र	मि	क	सि	कं	तु	व	ध	म	कु	मी
१६	२७	३८	४९	५०	६१	७२	८३	९४	१०५	११६	१२७
१३	२४	३५	४६	५७	६८	७९	८०	९१	१०२	११३	१२४
१०	२१	३२	४३	५४	६५	७६	८७	९८	१०९	१२०	१३१
७	१८	२९	४०	५१	६२	७३	८४	९५	१०६	११७	१२८
४	१५	२६	३७	४८	५९	६०	७१	८२	९३	१०४	११५
१	१२	२३	३४	४५	५६	६७	७८	८९	१००	१११	१२२
११	२२	३३	४४	५५	६६	७७	८८	९९	११०	१२१	१३२
८	१९	३०	४१	५२	६३	७४	८५	९६	१०७	११८	१२९
५	१६	२७	३८	४९	६०	७१	८२	९३	१०४	११५	१२६
२	१३	२४	३५	४६	५७	६८	७९	८०	९१	१०२	११३
९	२०	३१	४२	५३	६४	७५	८६	९७	१०८	११९	१३०
६	१७	२८	३९	५०	६१	७२	८३	९४	१०५	११६	१२७
३	१४	२५	३६	४७	५८	६९	८०	९१	१०२	११३	१२४
१२	२३	३४	४५	५६	६७	७८	८९	९०	१०१	११२	१२३
९	२०	३१	४२	५३	६४	७५	८६	९७	१०८	११९	१३०
६	१७	२८	३९	५०	६१	७२	८३	९४	१०५	११६	१२७
३	१४	२५	३६	४७	५८	६९	८०	९१	१०२	११३	१२४
१२	२३	३४	४५	५६	६७	७८	८९	९०	१०१	११२	१२३

हा०

१.

२०

द्विद्युतोद्वितीयदेष्कारोऽस्ययुतस्त्रतीयदेष्कारोपञ्चपुक्कर्तव्यस्सप्रतष्टेसूर्योत्तदेकारास्वामीभवतीत्यर्थः
शस्त्रहा उक्तास्तजिकरत्नमालायाम् मुरास्त्रहास्यः क्रियनक्रजूकलीरपूर्वक्रियपूर्वकारणमिति एतन्मन्त्रः
पट्टशोभाहयादवसिन्धुजधनुर्हरयोजमुरवास्मृतास्त्वलिकुलीभाषाश्चकुलीलः धटमुखाषट्शम्भटामतामं पञ्चष
मकरादय इति अत्रताजिकभूषणताजिकालंकारादौ मुरास्त्रहेशान्नन्यथेवोक्ताः खीज्यमदास्मिनचतुर्भौ
माः शनिजुजीवाः कविभौमचन्द्राः मुरास्त्रहेशान्नजतोमृगेन्द्रास्त्रनुर्द्धरादह्निनिशिद्वयोर्वेति नैतदुच्यते यत
स्संमरसिंहेनैतेवर्षशनिर्गीयाथत्रैराशिकेश्वरा उक्ताननुससस्त्रहेशाः मेमादिचतुस्त्रैराशिकेश्वरादिसिता
किंभृगवोहिगरूशशिवुधभौमानिशिशनिकुजगुर्विन्दवः सतनमिति एतेदिनरात्रिविभागोक्तास्त्रैराशिः
केभृगवर्षशार्थमेवेत्युक्तं संज्ञान्तरे वर्षशार्थदिननिशेर्विभागोक्तास्त्रैराशिपाद इति तस्मादत्रपूर्वोक्तानवा
शशास्त्रहेशान्नवाशनाथाः प्रोक्तास्सदाखिन्दकरोमकाद्यैरिति ताजिकमुक्तावल्यामपि मुरास्त्रहेशान्नवमा
शस्त्रहेशान्नवाशनाथाः प्रोक्तास्सदाखिन्दकरोमकाद्यैरिति ताजिकमुक्तावल्यामपि मुरास्त्रहेशान्नवमा
शपान्येजगुर्ननेरिन्दकशास्त्रविज्ञा इति अथपञ्चवर्गीफलमुक्तं यादवेन स्वकीयगोहादिभवाशुभास्याः

त्यापारिजाताविपरीतभावा मित्रादिजामध्यफलेषु वर्गी ५ विशेषकीर्णनयनं बुवेहम् अथ पूर्वगृहवलज्ञाना
धिस्यानान्युक्तानि इदानीं कस्मिन् स्थाने कियद्वलमित्युक्तं गृहज्ञाभरणो विंशन् ३० स्वभेविंशति उच्चगेस्या निथिः
१५ स्वहृदयं दशकं दृकारो १० नवांशके पञ्च ५ भवन्त्यशीतिरेवं युगाप्राश्च विंशोपकास्युरिति अथ चित्रसं
मशत्रुपैमेत्री चक्रेवलविभाग उक्तः संज्ञांतत्रे स्वस्वाधिकारोक्तवलं मुहुरेपादोनमहंसमभेरिभेधिः ए
वं समानीयवलंतदे केवेदोदृते हीनवलः शरोन इति उच्चवलानयनमुक्तं वामेन नीचो नितोत्तहः सा
ज्यधिको मराडल १२ शोधितः शेषस्यांशानंद ९ भक्तावलमुच्चस्य जायत इति अथात्र सामं कं प्रथम नी
चगृहान्तरं कार्यं संप्रादल्यं यथा भवेत् तदांशक ९ लवः स्त्रीष्ववलस्यानाजिके स्फुटमिति नीचे गृहः
शोधनी च वागृहं शोधिते सति यथा संप्रादल्यं भवति तथा कार्यं तस्यांशानवभक्ता उच्चवलस्यादिति अ
थ अधिमित्रमित्रसमशब्धिशत्रुपैमेत्री चक्रेवलविभाग उक्तस्तजिकतिलके उक्ताः कलाः स्वर्णराते गृहं
द्वेषत्येकवर्गे त्वधिमित्रगेहं स्वाध्वं शहीनाहितगेहं संस्थे स्वाहो नितः स्वाधिलवत्रयोनाः समर्थगेहं शत्रु
होपयाते निजाष्टमांशप्रमितं वलं स्यात् अधिद्विषद्वेषगते स्वकीये नृपो शालिप्रा इति वर्गवीर्यं यथा गतं

हा.
२.
५९

वलंतुतेन समवितं वर्गवलं वलं स्पष्टमिति मित्रशत्रुनूपेमेत्रीचकेवलमुक्तं पद्वतौ निजमित्रारिभे त्रिंशत्ति ३००
 १५ सार्द्धादयो १।३० वलम् हृदेतत्तदलं त्र्यंशे देष्का रोंशेरसाशक इति अंशेन वांशे सतस्यष्टमुक्तं तौ जि
 कसारे त्रिंशं शाश्वजभेस्वमित्रभवने घस्वाशकाः १५ शत्रुभे सार्द्धास्तप्रलवाः ७।३० स्वर्वाग्निलं वके भागा
 स्तुपञ्चैतवः १५ त्रिंशं शे निजमित्रभेन गलवाः सार्द्धाः ७।३० हताः शत्रुभे पादोनाः ३।४५ स्वगुराणां के द
 ललवाः १० वांशांशकामित्रभे देष्काणे सदलायमा २।३० स्वरिगते नंदांशके स्वेशरा ५० श्रे निजमि
 त्रगेयमलवाः सार्द्धा २।३० स्वरो नदल १।१५ मिति तदैक्यतुर्यभागप्रमाणिकावल्लोमिनी दशाधिके वलो
 वलीशरात्यके त्यवीर्यक इति अत्र वामने नलग्नस्यापि पंचवर्गीकार्ये त्यक्तम्
 स्तोत्रं नवांशकं हृदा गृह देष्काणा एव च सलमखे चरणान्तु प्रोक्तो य पंचवर्गिके
 ति अथ धर्षे शदशाधी शतलादि निर्णयार्थं विशेषका विभागे न नष्टवलाः ३०
 शा मुक्तनाजिकसारे वाणाल्ये नष्टवलोग्न हो दश १० मितैर्मध्यो विशेषैस्ततः अष्टौ
 घस्व १५ मितैस्सुरवाये जनकः प्रोक्तः खदस्त्रे २० भवेदिति ननु दिशंति विशेष

००	ख	मि	ल	श
गृ०	३००	२२।३०	१५।	१।३०
हृ०	१५।०	११।१५	७।३	३।४५
देः	१०।०	७।३०	५।०	१।३०
न-	५।०	३।४५	३।३०	१।१५

कात्मा कर्तुं लङ्. स्यापि गृहस्य नायाति तथा हि मेषस्य सूर्यस्य उच्चवलादियद्यपि समायाति तथापि स्वगृहत्वा ।
 निजसमशत्रुगृहादिभेदकृतवलतारतम्येनावश्यं न्यूनता सार्द्धं द्वयविंशोपकात्मिका भवत्येव एवं सति सार्द्धास्तत्र
 दशविंशोपकावलसिंहस्य सूर्यस्य स्वगृहवलं यद्यपि समायाति तथाप्युच्चरशेरभावादुच्चवलस्य न्यूनताया
 योऽशविंशोपकावलस्यान्तुविंशतिविशोपकात्मकम् अथतु धस्य कन्यायां पञ्चदशं शे स्वगृहवत् संस्था
 चवलञ्च पूर्णं यद्यपि समायाति तथापि हृद्देष्कारा नवांशवलानि पूर्णानि न सम्भवन्ति नतः अंदिमाः ष ।
 उंशकं न्यायास्तु धहृद् अतिमस्त्रिभागेषु धदेष्काराः अतिममशत्रयविंशतिकलाधिकं तु धनवांशः यदि

पंचमित्रीचक्रवचक

ख	मि	मि	स	श	०
३०	३२	३४	३६	३८	४०
४२	४४	४६	४८	५०	५२
५४	५६	५८	६०	६२	६४
६६	६८	७०	७२	७४	७६
७८	८०	८२	८४	८६	८८
९०	९२	९४	९६	९८	१००

कन्यानिमनवांशो गृहस्य तेन दास्वगृहे देष्कारास्तत्र नवांशवलानि सम्पूर्णान्यायानि
 परन्वेकं सन्धिवत्सतोऽपरं प्रच्यवत इति न्यायः उच्चवलं किञ्चिद्गूढं हृद्देवत्वमपि
 पित्रादिगेहसत्वाच्च नमतः परमं वलं यथा कथं सिद्धं दृष्ट्वा दशविंशोपकात्मकं स्यात्
 विंशतिविंशोपकात्मकं च लमन्ये सानुगृहोच्चयोर्भेदाद्विंशतिविंशोपकन्यूनमेव
 वलं स्यात् अत्र केचित् चवर्गीह दशवर्गीह स्यान् वलानामेकं त्रिभक्तं यदि विंशतिविंशोप

मित्रशत्रुपमैत्र

म	म	म	म	०
३०	३२	३४	३६	३८
४०	४२	४४	४६	४८
५०	५२	५४	५६	५८
६०	६२	६४	६६	६८
७०	७२	७४	७६	७८
८०	८२	८४	८६	८८
९०	९२	९४	९६	९८

हा.
१.
२२

कमितं स्यान्नदा पूर्णवलो गहो ज्ञेयः उक्तं च यादवेन श्रीसूर्यवर्गशरवर्गिकासु स्थानोत्थवीर्यैक्यमथाग्निम
क्तं चेद्विशतिः पूर्णवलो गहः स्याद्वलानुमानेन च मध्यमादिरित्यलमतिप्रसंगेन अथ दशाफलज्ञानार्थं संचे
विंशोपकान्यूनवलोनष्टवलः पंचविंशोपकात्मकवलः स्वल्पदैनः पंचाधिकवलो मध्यवलः दशाधिकवलः पूर्ण
वलः वर्धेशफलज्ञानार्थं तु षड्विंशोपकात्मकवलो हीनवलः षड्विंशोपकाधिकवलो मध्यवलः द्वादशविं
शोपकात्मकवलः पूर्णवलः सतस्यष्टमुक्तं हि ह्यजेन पंचविंशोपकान्यूनवलोनष्टवलोगहः पंचविंशोपक
वलो हीनवीर्यः प्रकीर्तितः पंचाधिकवलो मध्यवलः संपूर्णवीर्यकः दशाधिकवलो द्वेशफलज्ञेयस्त्रिभंगतः
इति सामान्यपंचवर्गवलसाधनं अथ खत्तखुत्तखिंदकादिसंमतं स्यान्नदिक्कालनिसर्गचेष्टाहृत्त्वनिर्गुण्य
ते उक्तं च समरसिंहेन सामान्यवलमिहोक्तं विशेषमवलोक्य फलमूल्यामिति तत्रादौ स्थानवले सविशेषं पंच
वर्गचक्रसूचनमुक्तं कृत्य योगे समरसिंहेन सवलीखगृहत्रैराशिकहृदोत्पुंशस्त्रहेषु वरिष्ठ इति सतस्य
संगणितपूर्वकमुक्तं ताजिकमुक्तावल्यो स्वाधीष्टादौ तर्कवेदाग्निनेत्रे नृपाद्वीनिस्सर्गहेर्को १२ हृतानि तु गे
वेदाग्न्यश्विनस्ततर्द्धहृद्देरा मादौ तर्द्धी न्यतः स्युः त्रैराश्यत्यदौ तर्द्धीर्द्धकानि त्रैराश्यर्द्धस्यानुशस्त्राहसंज्ञे ।

यद्वास्वेष्टोरतिषुद्वादशंशेगेहादंगाध्यग्नयोऽध्याग्निदस्वाः रामाश्व्यजुनित्रचन्द्राद्वैकानिचन्द्राद्वैशानूपपूर्वाः क्रमेण
खिदे सुद्धे सप्तमात् स्वादिगेहाच्छेयेभाद्वै न्यत्रकल्योनपातः अभीष्टादिगृह्यादिभ्योवलं यदिहसाधिमसु तन्नहं

चधामेऽवतविभागः एतान्यकानिद्वादशोप
तानि वलनम

स्वीयवर्गे	६	४	३	२	१
अधिमित्रवर्गे	४	३	२	१	॥
मित्रवर्गे	३	२	१	॥	१
समस्यवर्गे	२	१	॥	१	=
शत्रुवर्गे	१	॥	१	=	
अधिशत्रुवर्गे	॥	=	=	=	॥
०००००	१२	३३	६६	१०	३३

उद्गाननिघ्नन्तत्षष्टिभक्तं स्फुटम्भवेदिति अत्रैतर्कवेदाद्यकानिद्वादशोपतानि
रूपकलादिकम्वलम्भवति अथात्रस्वगृहे पूर्णम्वलनृतप्फे स्वगृहं नगभागादृत्य
केः स्वगृहात्सप्तमेराशोग्नहोनिर्वलः अन्तरेत्रैराशिकमुच्चवलवद्धेयं त्रार्कचंद्र
योरेकमेवस्वगृहमतोनसंदिग्धमभौमादीनांतुस्वगृहद्वयसद्भावोत्पन्नत्वेप्रम
स्यापिद्वैविध्यात् कथमत्रवलान्नयोपायः उच्यते भौमादिषु चारषशान्निकटस्थि
तमेवस्वगृहं नतदूरस्थितमिति सम्प्रदायमुक्तिरिति अथगृहं स्वगृहं सप्तमादि
शोध्यशेषषडधिकञ्चिद्वादशोपहं नोचेद्यथास्थितमेवस्थाप्यन्तत्संस्थाशः
षड्भक्ताकलादि वलं स्यादिति अत्रापपत्तिः स्वगृहप्रारम्भे पूर्णं त्रिंशत्कला

तमकम्वलन्तत्सप्तमारम्भे शून्यमन्तरेनुपातः यदि राशिषट्कांशैः १८० पूर्णम्वलं ३० लभ्यते तदेष्टेन किमिति अ

हा.
१.
२३

अगुणहरयोस्त्रिशतापवर्ते कृते गुणस्थाने नूपमाजकस्य निषडित्युपपन्नमेवमधिमित्रग्नहस्य गृहे पूर्णस्वलम
अधिमित्रगृहात्सप्तमेशून्यतत्राधिमित्रगृहस्य गृहं अधिमित्रसप्तमगृहाद्विशोध्य शेषं षडधिकं नृदादशशु
द्धो चेद्यथा स्थितमेव स्थाप्य तस्यां शानवभक्ताः कलादिस्वाधिमित्रगृहवलं स्यात् अत्रोपपत्तिरनुपातेन यदि
एशिषट्काशैः १० पूर्ण २० वलंतदेष्टेन किमिति अत्रगुणहरयोर्विशतिभिरपवर्ते कृते गुणस्थाने नूपमाज
केन वदत्युपपन्नमेव गृहवलं न स्वस्वपरमवलेन स्वस्वसप्तमगृहेन पूर्ववदनुपातयुक्ता सोपपत्तिकं वलं स्यात्
स्मेच्च वलत्वनुपातेन प्रागणीतमेव अधिमित्राद्युच्चे उक्तवदनुपातेन वलं साध्यं उच्चराशभावे स्तोच्च वलं मेव कर्तव्यं
अथ गृहादेष्टां नवांशानां सप्तमेशैर्वैल्यमिति वचनाभावाद्दशैरेवानुपातस्तद्यथा गृहस्थवर्तमानं गृहद्वारमेव
लारंभः गृहमध्ये परमेवलेन १५ गृहासमाप्तौ वलं शून्यतत्रगृहगृहाद्भुक्तभोग्ययोरल्यं गृहांशः पंचदशगुणा
वर्तमानगृहाद्दशभक्ताः स्वगृहावलं स्यात् अत्रोपपत्तिरनुपातेन यद्वलं स्यान्नहृद्दशैः पंचदशकालभ्यं
तिनदाग्नहृद्भुक्तभोग्ययोरल्यं शैः किमिति उपपन्नं अथ स्वदेष्टां नवांशानां सप्तमेशैर्वैल्यमिति वचनाभावाद्दशैरेवानुपातस्तद्यथा गृहस्थवर्तमानं गृहद्वारमेव
लेन १० दशंशसमाप्तौ शून्यं वलंतत्रगृहविद्यमानं देष्टां नवांशानां सप्तमेशैर्वैल्यमिति वचनाभावाद्दशैरेवानुपातस्तद्यथा गृहस्थवर्तमानं गृहद्वारमेव

त्रोपपत्तिः यदि पंचभिरंशैर्देशकला मितं वलं तदेष्टेन किमत्र पंचभिरपवर्ते कृते हरस्थाने नूपंगुणस्थाने द्वयमि
त्युपपन्नं अथ मुशस्त्रहारं भवत्तारंभः मध्ये पूर्णं वलं ५ अंते शून्यं तत्र गहविद्यमानं शस्त्रहं भुक्तं योग्ययोः १
त्यमंशादित्रिगुणितं स्वमुशस्त्रहं वलं स्यात् अत्रोपपत्तिः यदि मुशस्त्रहारं भवत्तारंभः मध्ये पूर्णं वलं ५ अंते शून्यं तत्र गहविद्यमानं शस्त्रहं भुक्तं योग्ययोः १
मितेन पंचकला मितं वलं तदेष्टेन किमिति अत्र भाजकादित्रिगुणो गुणकः अतोऽंशादित्रिगुणीकृत्य मितं उपपन्नं
मेवमनुपातेनाधिमित्रादिद्वेष्टाणां वलं पूर्वोक्तपरमवलेन गहस्य हृदा द्वेष्टाणां मुशस्त्रहं वलं माध्यमेन स्वादिनवां
शे स्वादिहृदा यान्न तदंशैर्नुपातात्फलं ज्ञेयम् तत्र हृदा याम्परमं वलं दुःलाः १५ मुशस्त्रहे परमं दुःलाः ५ अथ स
वं सर्ववले क्पद्मं होपरि अन्येषां हृदाणां यादृश्यस्मागतास्तदेकैर्न गृणितं षष्टिभक्तं स्फुटं स्यात् देवं सविशेषं प
ञ्चवर्गी चक्रनिर्णयान्तरमन्यत्स्यात् नवलमुक्तं नैव समरसिद्धेन योलने केचुवातात्रिकटे वा यवीस्यते लपुट
षा गगनाद्यावच्छीयं भवने स्त्रियोपिनवमानं पुंस्त्वेवं पुंराशौ स्त्रीराशौ स्त्रीगहावलिनः स्थिरराशौ वामवनि ते
दक्षिण इति सत्तत्पृष्ठद्वारात् पूर्वकमुक्तमुक्तावल्याम् लग्नकेन्द्रतदुपस्थितं गहं नूप १ कार्द ११ चरणिभि
तं १ वलं स्त्रीषु नूपमवने ४ नवमानं पुंसु भावफलतोपरागेषु स्थिरराशौ सर्वेषाम्पुंस्त्रीराशौ पुमं नृणां

मिति अत्र लग्नगहः पूर्णवीर्यः केन्द्रे ऽर्द्धवीर्यः पराफरापोक्तिमयो

श्वरावीर्यस्तत्र पूर्णस्वर्गस्य

ष्टिकलात्मकम् । अर्द्धत्रिंशत्कलाचरणाः पञ्चदशकलाः अथ लग्नसमेतदे पूर्णस्वलगादशसन्धिविरा-
मविकलातो लग्नभावप्रारम्भस्ततस्तद्विरामं यावत्फलोपचयः प्रथमभावविरामविकलान्तः प्रथमसन्धिवि-
रामं यावद्भावफलपचयः अन्तरस्थगहनुपातः सचानुपातः पूर्वद्वहसन्ध्यन्तरं कार्यमित्यादिनाभावफला-
नयनार्थं कृतं तेमेव अतो लग्नस्थगहस्यभावफलमेव धूलं केन्द्रस्थगहस्यभावफलार्द्धमेव वलस्य पराफरापोक्ति-
मस्य गहस्यभावफलचतुर्थीशो वलमिति अथ स्त्रीगहाराणाञ्चतुर्थीदिषड्भावे बुबलवत्त्वोक्तेः पूर्वयुक्त्या च
तुर्थीदिषड्भावस्थानां स्त्रीगहाराणांभावफलमेव तत्र न्यवलम् एव स्युषगहाराणामपि दशमादिषड्भावे बुबल-
तानांभावफलमेव वलमिति अथ स्थिरराशिस्थगहवलं तत्र राश्यां रभेव लोपचयः पञ्चदशांशैः पूर्णवलं राश्यां
तिशून्यं वलमतो गहस्य राशिपूर्वार्द्धे स्थितस्य भुक्तांशराश्यान्तरार्द्धे स्थितस्य भुक्तांशराश्यांश्चतुर्गुणं वलं अ-
त्रोपपत्तिः यदि पञ्चदशांशैः पूर्णवलं द्वां लभ्यते तदा स्थिरराशिस्थितमुक्तभोग्यैरंशैः किमत्रोभयोः पञ्चद-
शभिरपत्रैर्न कृते अंशश्चतुर्गुणाः कार्योऽत्युपपन्नम् एवं विषमसमराशिनानां पुंस्त्रीगहाराणां स्त्रीराशिसंस्थ-

गृहवलं बहुलज्ञेयम् इति स्थानवलं अथ दिग्वलमुक्तन्त्रैव नवमे सहज षष्ठां गाय पुत्रान्त्यभस्याद्युमणित इह
 खेदादिग्वलाद्याभवेयुरिति अत्र सूर्योदीनां नवमादि स्थाने पूर्वोक्त युक्ताभावकलतुल्यमेव वलं ज्ञेयं अथ मेव प्र
 थमं हर्षवलं समरसिंहेनोक्तं इति दिग्वलम् अथ कालवलम् तत्र समरसिंहः गुनुमंदौ यदि पश्चिम रात्रौ
 शुक्रं दुभूसुताः सायम् उदयंति तदा वलिनो नरगहाश्चाहिनः कमपरे च अत्राकांक्षप्रसलनोदयः कालः
 सायं शब्दवाच्यस्तत्र चंद्रभौमो पूर्णः ६० वलौ अत्राकांक्षुकः सप्रमः कदापि न संभवत्यतोत्र सप्रमः शब्दः पर
 मांतराची ज्ञेयः अतः सूर्यशुक्रयोः परमांतराशैः पंचाशत्संख्येर्वलं साध्यं उक्तं च मुक्तावल्यं खः सन्नेमे
 चंद्रभौमो वलात्सोखपंचाश ५० तूलांतरं दैत्यमंत्रिणिसूर्यतुल्यत्वे सर्वेपि निर्वलाः अथ वलान्तयने सूर्य
 स्य चंद्रभौमयोश्चास्य षड्दशं स्थाप्य तदंशस्त्रिभक्तावलो भवेत् अत्रोपपत्तिरुच्चवलवत् सूर्यशुक्रयोश्चांतरं पं
 चाशदंशमध्ये स्थाप्य तदनंतरमेव तदंशः षड्दशाः पंचभक्ताश्चुक्रवलं स्यात् अत्रोपपत्तिः यदि पंचाशदं
 शैः षष्टिकलालभ्यं ते तदेष्टेन किमित्युभयोर्दशभिरपवर्तैकते गुराकः षड्राजकः पंचेत्युपपन्नं अथ जीम
 वशन्यो रद्दरात्रानंतरवलारंभस्तृतीयप्रहरानेवलम्पूर्णं चतुर्थप्रहरानेवलं शून्यं अथ सूर्यादात्रिंसा

नमानीयपद्यर्द्धरात्रानंतरमिष्टकालस्तदातस्मिन्नर्द्धरात्रः शोध्यः यदितृतीयप्रहरोत्तरमिष्टकालस्तरत्रिमा
नमस्त्ये शोध्यशेषं षष्टिगुणस्य हरमानेन भक्तं लब्धुं तु शनिवलम् अथ दिवसादिगहवलम् तत्र लम्
गनमध्ये रविमिश्र शोध्यपद्यवशेषं नूनतदा तदा श्यादि कंविनां दुर्गाम्बलम् अधिकं षट्च्युतम्विधं यं शेषं
राश्यादि विंशदुर्गाम्बलम् हा रागाम्बलम् भवति षड्दुर्गाम्बलम् नूनलगेन षडधिके तु नवलमेवं रव्युनेलगेन
दुने सति स्त्री गृहेषु नवलम् षडधिके षड्दुर्गाम्बलम् नूनवाधिकं द्वादशत्यक्तमवशेषं विंशतिगुणं स्त्री प्रहवीर्यं भव
ति यत्केदिननिशोः पुंस्त्री प्रावल्पमुक्तं संध्यौ तु विरामः एतत्सप्तमुक्तमुक्तावल्याम् अर्को नलग्ने च यते ।
स्त्रिराशिं यावत्परत्रापचयेन रूपम् पुंस्त्वन्यखेटेषु च यन्नवान्तं षड्भात्यरत्रापचयेन वेद्यं अयमर्थः अर्को न
लग्ने त्रिराशिं यावच्चयतो वृद्धितो रूपम्बलम् त्रिराशितोने अपचयेन रूपं पुंस्त्वखेटेषु बलम् अन्यखेटेषु स्त्री
गृहेषु सप्तमान्नवान्तं यावद्रूपम्बलम् अपरत्र दशमात् द्वादशान्तं अपचयेन रूपं वलं ज्ञेयमित्यर्थः इति
कालवलम् अथ निसर्गवलम् तत्र निसर्गवलमुक्तं नाजिकप्रदीपे रूपस्य सप्तमांशो ऽ॥ ३४ ॥ बलम्भवेत्सूर्य
सुत्रस्य तत्तद्वादिगुणं भौमज्ञगुणं सितेन द्वर्कजं निसर्गस्यात् इति निसर्गवलम् अथ चेष्टावलम् समरसिंहः

मन्त्रगतिरणी घगतिश्चावक्रः क्रूरद्वग्नहितः क्रूरयुक्तो वलवान् शुभयुतदृष्टः कृताभ्युदयः सूर्यस्यैकभा
 गेइति सतत्स्यष्टमुक्तनाजिकमुक्तावल्याम् द्विगुणांशानूपो नवीर्यमथाकीश गानाञ्च शुभसमक्षिप्तस्य वा
 लं क्रूरमहितस्य रूपं स्यात् मार्गे दयार्द्धभागस्थितस्य वाऽशी घगस्य मध्यगतेरिति अत्र सूर्यो यद्वा शिनः
 वांशे तस्मिन्नेव वांशे स्थितस्य ग्नहस्य भागाद्यं द्विगुणांशं हि भक्तमवशेषं वलं भवति अथ शुभग्नहस्य भाग
 मानलिप्तस्य षष्टिकलावलं न्यूनाधिकत्वे तु द्वयोरंतरं त्रिंशदंशं न्यूनं विधेयं तदंशं द्विगुणां वलम् अत्र शुभ

श्री	मं	द	श
अस्तादुरयः	४	९	११०
उदयाद्वक्रः	१०	४३	३
वक्रान्मार्गः	२	४	४
मार्गेदसः	१०	४३	१५

भसन्निप्रो यदा क्रूरमहसहितो भवति तदा नवलमित्य
 पिज्ञेय अथ ग्नहस्य मार्गे दिनमाहभ्यवक्रपर्यंतं तथोद
 यदि वसमारभ्यास्तपर्यंतं या दिनसंख्या तद्वै विधाय
 तावत्संख्येहि षष्टिकलात्मकं वलं वक्रदिने अस्तदिने
 च वलं न्यूनम् अन्तरेऽनुपातः यदि मध्यदिने पूर्णं शुभ
 वलं लभ्यते तदा मार्गे दिनाद्गतेर्गम्येवादि वसेस्तथा ग्नहोदयदिनाद्गतेर्गम्येवादि वसेः किमिति अथोदयस्त

०	पूर्वा स्तावधि मेदयः	पश्चि मोदयः द्वक्रम	वक्रा स्तावधि मोदयः स्तम्	पश्चि मोदयः द्वक्रम	मार्गः नपूर्वा स्तम्
व	दि-३२	दि-३२	दि-४	दि-१६	दि-४
शु	दि-३५	दि-२४०	दि-२३	दि-८	दि-२३

वक्रमार्गे दिनानां ज्ञानं सुगमोपायेन मदुत्तुचरणे सिद्धान्तचिन्तामणौ वक्तुमपूर्व स्ततः पश्चिम उदयोऽस्माद्वक्र-
 न्ततोऽस्मिन् पर उदयः प्राक् मार्गीपुरोस्तावदुत्त ३२ दन्ते ३२ वैतै ४ नृपै १६ वैद ४ रदै ३२ वैधः स्वात् १६ गौ ।
 स्ताद्वैद्विमास्यष्टमासैस्त्र्यश्विदिनैकमात्र नवभिस्त्र्यश्विदिवसैर्भासेरष्टमितेस्तथा भौमास्तादुदयस्तस्माद्वक्र-
 न्तदनुमार्गेता ततोऽस्मिन्संवत्क्रमतो वेद ४ काष्ठो द्वि २ पंक्ति १० मिः मासेर्भुवासाधिवेदैर्युगैस्सांघ्रियुगे रीरोः शने
 स्सांघ्रिभुवांरामे वैदेस्सांघ्रि श्ववह्निभिः इत्युदयास्तादिदिनज्ञानम् अथ गृहगतिबलम् तत्र अश्विघ्नस्य
 कोर्यः अत्र गतेर्मध्यमगतिस्तूनस्य घृगतेर्गैहस्य सवलत्वं तथा मध्यमगतेर्मध्यमगतितुल्यस्य घृगतेर्गैहस्य
 च सवलत्वं मध्यमगतिनोधिकस्य घृगतेर्गैहस्य वलाभावो ज्ञेयः अत्र भौमस्य गतितुल्याः कला द्विगुणा
 वलम्भवति बुधस्य गतिकलाः षड्गुणा सैकोनाशीति ७८ हतावलम्भवति गुरोर्द्वादशगुणा शुकस्यैव
 अंशरहिताशनेस्त्रिंशद्विगुणाः इति मथितार्थो गुणसम्प्रदायो द्रव्यः इति श्रेयावलम् अथ हग्वलम् तत्रैव
 लग्नं पश्यति यावत् वत्तस्य वीर्यं स्यात्ता शुभदृष्टस्य च पापगृहत्वर्यदृशेनितस्य पादोनम् अत्र रास्य गृह
 स्य यावती लग्नस्योपरि दृष्टिस्ता वेदे वतस्य हग्वलम् अथ शुभदृष्टस्य गृहस्य यावती शुभदृष्टिस्ता पादोनावलं स्यात्

रंतुक्रूरतुर्धृष्टिरहितो गहोपेक्षितः तत्सम्भवेन वलमिति वीक्ष्यते त्वेगं सवली इति समरसिंहः इति दृग्वलम्
मं अथ लग्नादिद्वादशभावसहमानां वलानयनमुक्तस्मृता वल्यम् तन्वादिकानामिह सग्रानुपपन्नवर्तनै
व वलम्पदिष्टम् स्वनाथजीवज्ञदृशा समेत नृभेषु नृपावितमाप्यभेषु चतुष्यदारव्येष्वपि चार्द्धयुक्तं न कीदमे
किञ्चन योजनीयम् शुभाशुभव्योमगदृग्वियोगयुगांशयुक्तो नमिति स्फुटं स्यादिति विशेषमाह वामनः स्वस्व
स्वामिवलत्वेन ज्ञेयो राशिर्वलाधिकः जीवज्ञयुक्तो दृष्टो वा स्वस्वस्वामियुते सितः पृष्ठो दयाः कर्कमृगधनुर्मेषवृ
षा अश्वि शेषाः शीर्षो दया ज्ञेयामीनस्तूभयतस्मृतः शीर्षो दया दिनवला शेषा रात्रिवला स्मृताः पुराणयो
थलस्था दशमस्था अतुल्यदाः वृश्चिकस्तम्रमस्थाने चतुर्थे जलराशयः संध्यायां वृश्चिको राशिर्दिवसे न रा
शयः रात्रौ वलां लम्पराश्यास्युरित्यं राशिवलं स्मृतम् इति राशिवलं प्रोक्तं पुराणाचार्ये सम्मतम् ५ अथा
ष्टधा गृहाराणां वलफलमुक्तं पद्मनाभेन अत्र एकैकं प्रति सार्द्धं विंशे पकं वलं ज्ञेयं संपूर्णं वलं षड्विंशे पका
त्मकं मध्यमं वलं त्रिविंशे पकात्मकं अूनं मध्यमं वलं ज्ञेयं तद्यथा शून्ये हानिस्तथा क्लेशो ल्यर्द्धे शोको मृदु
पुं वैमनस्यं तथो द्वे गोतूपे प्रोक्तमिदं फलं सार्द्धं तूपे तनोः पीडा द्वाभ्यां दुःखं सुखं समं सार्द्धं द्वाभ्यां सुखादौ

त्रिस्त्रिभिर्भोगः सुखंधनं सार्द्धं त्रये सर्वसिद्धिश्चतुर्भिः सर्वतोयश इति नष्टचलानां सूर्यादीनां फलमुक्तं ।
 मेजः सिंहेन त्वग्दृष्टिचक्रपरिभवादिरवौ विनष्टे वैष्वस्योरन्ति च जो वनिजे लघुत्वं ज्ञेयं ज्ञानहानिरप्युक्तं ।
 त्वय्यपरायते ज्येष्ठं के त्वभोगसुखतातु गभीः शनौ चेति अणुवृत्तिरत्यवृत्तिरयपरायतापरायणहितं अन
 गभीः स्वशेवकुद्वयं अथ प्रसंगादिष्टकष्टविचारोत्तिरव्यते तत्प्रयोजनमुक्तं रत्नावल्यां ताजिकोक्तफ
 लादेशः प्रकर्तुं शक्यते येनः इष्टकष्टफलज्ञानान्तिर्गोयस्तदथोच्यते स्वेच्च १ मित्रोच्चगो २ मर्षी ३ सुह
 त् ४ सौम्या ५ वल्लोकिता उदितः ६ सौम्यचारी च ७ त्रित्रिकोराणाय ३। ५। ८। ११ गोथवावगोभिमे ८
 मित्रवर्गे १० स्वगेहे ११ सूर्यभागगः १२ मूसरिः फो १३ मुयशिलः सौम्यैः १४ सौम्यांतगो १५ युतः १६ एवं
 वलयुतः खेटो ज्ञेयः षोडशधावधैः नीचे १ शत्रुच्चगो २ वक्त्री ३ रिपुपा ४ पावल्लोकिताः ५ अस्तगो ६ याम्यभा
 गस्थो ७ लग्नादिष्फारिस्थितः ८ वर्गे नमविहीनोयः ९ शत्रुवर्गे १० गृहेपिच ११ सूर्यभागो भित्तः १२
 क्रूरैरिष्फो १३ मुयशिलोपिच १४ पापयुक्तो १५ मध्यगतो १६ ज्ञेयः खेटो वल्लोभित्त इति अत्र शुभस्थान
 गिग्नहे शुभफलं रूपमितं स्थाप्यं अशुभस्थानगो ग्नहे अशुभफलं रूपमितं स्थाप्यं पुनश्च शुभाः शुभफल

योऽन्तरेकते सति यच्छुभमशुभम्वा न्प्रवशिष्टं देवगृहं स्पृष्टं कष्टं म्वाफलं नृणां फलादिषु ज्ञेयम् एतम् ।
 तस्यैकं तन्मृगिण्येन सर्वत्र कल्प्यमृथगेव नृपम्फलं शुभाख्यम्फलं निर्णीयाय इहापि नृपं परिकं ।
 ल्यसाध्यम्फलं च कष्टाभिधमत्र तद्वैः पृथक् स्थितस्यास्मिन् नृणाम्फलं तदेवाभिधमत्र वेद्यम् ।
 दशाधि १० के श्रेष्ठफले च पूर्णम्फलं नृणो १० नेकेयितञ्च मध्यम् कष्टाधिके पूर्णं शशाङ्क १० हीने ।
 शुभे च कष्टे दशतो वरिष्ठे कष्टान्तया कष्टतरं निवृत्तम्फलं नृणां यवनेः पुराणैरिति अथ पञ्चवर्गे ।
 भ्य इष्टं कष्टं मुक्तनाजिकमुक्तावल्यम् दलनृणां द्वैतद्वैकञ्च स्वकीयमित्रारिगृहे स्वर्भे स्यान्तम् ।
 तथैव दृक्के जलवत्संदर्भे नन्तरवराडकनृलवेर्कभागः तद्वैकं नृलमेव त्रिंशेति थ्यं शकोर्द्वैतञ्च ।
 दलं नृथोच्चैः नरवांशकोर्द्वैतञ्च दलञ्च नीचेषून्त्यह्वेदांशनखांशकोचेति एतदूनयद्वास्वेष्टासतिषु ।
 द्वादशांशाद्व्याद्युक्तवलविभागांशङ्कः फलसाध्यम् इतीष्टकष्टविचारः अत्रैकेचन सामान्ये नैव अ ।
 हर्षावल्लङ्घ्ययन्ति उक्तञ्च हि ह्यत्राजे समगति १ उदितोयः २ सौम्यदृष्टोय ३ युक्तः ४ स शुभमशुभशिली ।
 स्यात्सौम्यभावेर्कभागो विचरति शुभमध्ये च चातिवीर्यः प्ररिष्टः कथितवलविरोधी हीनवीर्यः खम् ।

गेन्दुः उभयवत्नसमासेचाप्यभावेतयोर्वविचरति

यदिखेदोमध्यवीर्योमुनीन्दैरिति अत्रसमयतिवि

लेधः शीघ्रगतिउदितविरोधोस्तगः एवंसर्वत्रापिज्ञेयं अत्रप्रत्येकसाह्विंशोपकद्वयमितं वलंज्ञेयम् अ
थात्रविशेषफलं जेज्ञासुनापूर्वोक्तं षड्विधमपिवलम्विचार्यन्तदभावेसामान्यपञ्चवर्गीवलंविचार्य

तदभावेप्यष्टधावलम्विचार्यमिति सिद्धान्तः अत्र

यद्वादशवर्गीचक्रमन्त्रवामनः गृहहोरादेष्काराः

पादाशः पंचाशसंशो सप्ताष्टनवदशांशानुद्वांश

द्वादशांशाश्च भौमशुक्रज्ञचंद्रार्कबुधशुक्रारमन्त्रि

राः शेरिशनिस्तथाजीवोमेषादीनामधीश्वराः लग्नार्द्धजायतेहोरासर्वलग्नेषुसर्वदा ओजराशिभवाके

न्दोःसमेचंद्रार्कजामता मेषादिसर्वराशीनां त्रिभागेषुयथाक्रमं आद्यपंचनवेशानां देष्काराभरितावु

धैः एकद्वित्रिचतुर्थेषुलग्नपादेषुचक्रमात् स्वस्वराश्यादिकेंद्रेशः पादाशनायकामताः ४ कुजाकीज्यबुधाः

शुक्रः पंचमशेषुनायकाः ओजराशिसुयुग्मेषुग्नहाव्यत्यंतः स्मृताः मेषाद्याविषमेराशौतुलादिकाः विज्ञे

गृह			देष्कारा			नवाशा			त्रिंशःशा			उच्च			नीच		
स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श	स्व	मि	श
१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
२	४	८	६	१२	२४	१२	२४	४८	१५	३०	६०	१०	४०	८०	०	४०	२०

यावितु धैरेवं राशिषु शनायकाः ६ ओजराशौ स्वराश्याद्यास्समे सप्रमराशितः सप्तांशनायकास्सर्वे विज्ञे
यावितु धैरेवं राशिषु शनायकाः ७ मेषाद्याश्च राशीनां न्वापाद्यास्स्थिरराशिषु द्विस्वभावेषु सिंहाद्याः ज्ञेयाश्चाष्टांश
नायकाः ८ मेषमृगतुला कर्कसुरास्युर्नवभांशकाः मेषकेशरिधन्वादि राशिचक्रे व्यवस्थिताः ९ अ
जकुम्भधनुस्तौलि सिंह युग्मक्रमेणा तु दशांशनायकालनेन गहानेव विदुर्बुधाः १० मेषमीनघटानक्रचा
पालितुलकन्यकाः सिंहकर्कटकामोक्षादिकानुद्वांशनायकाः ११ स्वस्वराश्यादिका ज्ञेया द्वादशांशकनाय
काः १२ एवं तन्नेत्रविज्ञेया बुधैर्द्वादशवर्गिका सूर्यादीनां नुखेटानाम्बीक्ष्याद्वादवर्गिका शुभस्त्रिभिन्नसौ
म्योच्च निन्द्यानीचरिपापजा एवम्फलद्वयम्बीक्ष्यतद्विशोध्य म्परस्परमतच्छेषान्फलं ज्ञेयं गहं द्वादशव
र्गजम् वर्गेषु शुभे धिके क्रूरः शुभस्यो म्योतिशोभनः निंदाधिके शुभः क्रूरः क्रूरेति क्रूरता म्रजेत् स्वगृहाद्या
हृदये हतेन च भावजम्फलम् निजवीर्यानुमानेन स्थितं राशीशोभावजम् सकैकराशि मध्यस्थे विज्ञेयं रा
शि मराडलम् तन्वादिभाव नूपेरा स्वगृहादि क्रमेणा च ते च द्वादशवर्गस्य स्थूलसूक्ष्मप्रभेदतः स्थूल
सूक्ष्मफलं ज्ञेयं गहाराणां सर्वभावजमिति अत्रैकैकराशि मध्यस्थमित्यनेन तन्वादि सर्वभावानां द्वाद

शवर्गिकाविधेया तस्माद्वाकानां स्थूलसूक्ष्मफलविचारः कार्य इत्यर्थः एतत्प्रष्टुमुक्तं संज्ञातव्ये * ।
मावेषु सर्वेषु पि वर्गचक्रमूलोक्तं तत्फलमूहमीयमिति द्वादशवर्गचक्रे विंशोपकानयनमुक्तं * ।
योगसुधानिधौ शतकलाः १०० स्वमवमादिके च मैत्रेयतद्वच्च ४० रिपोतद्वच्च २५ जदेक्यमभ्राज्ज ६० ।
हृदं केवर्त्य विंशोपकावीर्यसूतो भवतीति अत्र केचन द्वादशवर्गचक्रमुकुर्वन्ति पठन्ति च वामनेन
ग्रेहाणां वा प्रोक्ता द्वादशवर्गिका पुराचार्यैस्तु कत्वात् कृत्वा मासा प्रकीर्त्यतेति एतन्नस्मरीयं यतो ।
ति प्राचीनाचार्यैरामरिण्येन भौमः सितोज्ज्वल्यदिश्लोकदशकेन द्वादशवर्गचक्रमभिहितम् अत
एव संज्ञातं त्रे श्रीमन्नीलकण्ठे देवज्ञे द्वादशवर्गचक्रमुक्तमिति इति द्वादशवर्गचक्रम् अथ ग्रहाणां व
र्षवत्तत्र चत्वारिहर्षदानि स्थानान्युक्तानि तेजःसिंहेन निधि ९ हुताश ३ षडेर्दक १ शिवा ११ त्रज ५ व्य
य १२ इनात्प्रथमं खलु हर्षदमस्वर्गहसुच्चमथोदितयं स्मृतं निखिलखेटगरो सुतृतीयकं अथ दिनेन
खगस्य तु योषितो भवति रात्रिषु हर्षपदं तथा उदयतस्त्रितयं तृतीयं क्रमाद्युवति १।२।३।७।८।९ नृद्यु
सिदां च ४।५।६।१०।११।१२ चतुर्थकं अत्र समरसिंहेन द्वितीयकं निजगृहं सर्वेषां हर्षपदं भवतीत्येन ।

न श्लोकार्हे न स्वर्गहमेव हर्षस्थानमुक्तं न तु स्वोच्चमिति ज्ञेयं अत्र विशेषका उक्ताः पद्धतिभूषणो हर्षो वि
ना हर्षपदे पंचविशेषकामताः हर्षस्थानचतुष्कस्यः खेटः स्यात्पूर्वो हर्षित इति अत्र समरसिंहरीका
यां तु कज्योतिर्विद्विरेके क हर्षस्थाने नृपमिते वलमुक्तम् नत्रापि नवमादिस्थानेषु लग्नाच्चित्रिभेषु च पू
र्वोक्तयुक्त्या गहाराणां भावफलमेव वलं स्वर्गहोच्चवलं तु राश्यं ते परमोच्चं तु प्रोचुर्गहविदो जनाः रा
श्यं ते पूर्णफलदं स्वर्गहं च तथा विदुरिति जीर्णताजिकवचनात् स्वर्गहस्वोच्चस्य गहस्यांशादि
कं द्विगुणं स्वर्गहस्वोच्चं वलं भवति दिनरात्रिवलं तु पूर्वोक्तं गहदिनवलमेव पुनर्गहाराणां विशेष
वेत्तव्यं यमहर्षवलं दिनरात्रिवलं च योजितमेवातो हर्षस्थानद्वयवलं विशेषवलेषु योज्यमिति
तु सर्वेषां वज्रानामैक्यं स्फुटवलं भवति स्फुटवलेनैव वर्षशफलं दशाफलादिकं च ज्ञेयमिति
विप्रश्नं प्रथमहर्षवलेनैव हर्षस्थानानि केषां चिद्गहाराणामुक्तानि प्रसवे स्मवे कर्मबंधधनं चंदे
सूर्ये ज्ञस्योदयरवेः द्युनम्भौ मस्य धर्मर्षशनेः प्राहुस्सहस्रमिति यादवेन तु पञ्चहर्षस्थानान्यु
क्तानि नत्राग्निर्तर्कैश्च शिवेक्षिनारव्यास्सूर्यादिकानां स्वर्गहनिजोच्चं पुंस्त्रीखगानान्तनुतस्त्रयः

निशादिनं स्त्रीनरसंज्ञितानाम् पुंभानि पुंसां वनिमा गृहाणि स्त्रीव्योमगानाञ्च दास्यदानि ह्यस्य दे-
 व्यः ४ विशेषकाश्च एथ कथं कञ्च सुसम्बद्धानि इति श्रीदेवज्ञवर्ग्यपरिडनदामोदरात्मजवल्लभद्वि-
 चित्तैलायनरत्नदृष्टिसाङ्गवलेष्टकृष्णदानयनाधिकारो द्वितीयः ३ अथ षोडशयोगाध्यायो व्याख्यायते
 तत्रैकवालादिषोडशयोगानामान्युक्तानि ताजिकभूषणो इकवालेन्दुवारख्या २ विन्यशालस्ततः
 पञ्च ३ ईशराफः ४ अन्नत ५ अयमया ६ मराऊ ७ ततः ८ कम्बूल ९ रिट कम्बूल १० खन्नासरक १० र
 दिके ११ ततोदुःफालिकृत्यश्च १२ दुत्थद्वीर १३ तन्मिरो १४ कुत्थश्च १५ दुत्थफश्च १६ तेयोगाः षोडशकी।
 तिताः ताजिकाचार्यवर्ग्यश्च फलविज्ञानहेतवे अथेत्यशालादियोगोपयुक्ताः सूर्यादीनादीनां शाङ्कानां
 स्तेजस्सिंहेन ईदृश्यते क इह पञ्चदशशेदीपके अथ रविभि १२ विधुरारः अष्टभि ८ भृगुमृगाङ्गु तनूजो सप्त
 ७ भिर्गुनुशनीनवभि ९ अथेति ताजिकसारे पिरविशराङ्गे १५ स्तपनेः १२ शशांकोलवेर्महो जोवसुभि।
 अथ मागेः जभार्गवो सप्तलवेर्नभोगे ९ देवेज्यमन्त्रोपयुतिङ्करोति अत्र पञ्चदशभिरंशैः रविः प्रयुतिस्वस्थ
 मारोत्थशालादियोगङ्करोतीत्यर्थः एवं सर्वत्र प्रसूतवैस्मवे राहोरपि द्वादशदीपभागा उक्ताः अथैकवा-

लेंदुवारो भत्रेकवालेनुवारयोर्लक्षरामुक्तं संज्ञातन्त्रे चेत्कण्टके १।४।७।१० पराफरे च २।५।८।११ स्व
 गाः समस्तास्यादिक्कवाल इति राज्यसुखादिहेतुः आपोक्तिमे ३।६।१२ यदि खगाः स के लेंदुवारो
 नस्याच्छुभः कचन ताजिकशास्त्रगीत इति अत्र वर्षप्रवेशे इक्कवाल योगोत्पन्नो राज्यसुखयोर्ल
 धिः कलानुमानेन वाच्या वर्षारिष्टे प्यरिष्टमंगो वाच्यः कचन वर्षप्रवेशमासप्रवेशादौ यदा केन्द्रापो
 क्तिमस्याग्नहाः पराफरापोक्तिमस्या वास्यस्तदा कोपियोगेन संभवेत् सर्वग्नहाद्वित्रिषुपिकं
 द्वाद्विषुस्थिता योगकर्तारो ज्ञेया इति जीर्णटीका कृत्वा दवेनैतो योगो अन्यथैव कथितो
 केंद्रस्थित द्वितयराशिगयोः स्वधाम्नादृष्टिस्तदानिगदितोत्र स इक्कवालः आपो
 क्तिमोपगतं केन्द्रं यो र्यदि स्याद्योगस्तदा मुनिवरे श्वस इंदुवार इति द्वयोरेव ग्नहयोः केंद्रपराफर
 संस्थयोर्दृष्टो सत्यामिक्कवाल योगः दृष्टो सत्या केन्द्रापोक्तिमस्य यो द्वयोरेव ग्नहयोरिंदुवारयोग इति
 अद्वयमम् अत्र दीप्तांशे दृष्टो योगाः संभवन्त्यतो सादवोक्त एव प्रत्यः साधीयानिति चेन्न यतो यमया
 योगे सर्वे स्ताजिककर्तृभिर्दृष्ट्यभाव उदाहृतोऽस्ति इतीक्कवालेनुवारो अथेत्थं शालः तच्च वर्तमानपरि

१
२
३

पूरा भविष्यमुत्थशिलभेदेन त्रिधेत्यशालयोगः तत्र वर्तमानमुत्थशिलयोगलक्षणा मुक्तं ताजिकालं कारे
 सत्यां प्रोक्त दीपारव्य भागे मंदा त्रवेता च्छिद्रि विद्योय दाल्यः अशै सुत्यः किंचिदूनस्तदेत्यशालो
 यो लो मुत्थशिलः स एवेति त्रिधेत्यशालो हियो मे सुगहाणा शी प्रगतं मंदगतं च स्यात्सा ज्ञेयं अत्र केचि च्छी
 घमं दे म् ह्यो रे व रा शि स्थ यो रे व मुत्थशिल योगः न न व पंच मा दि भि न्न रा शो यतः समर सिं हे न मध्य मा ध म क
 म् च १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ श नि ना क के स्थे भू भु वा स्त्रि या डू वि ना म क र स्थे न ग नु रा ण स ह मी न स्थे जे न न शु भ ज्ञे
 नि प द्ये नै क रा शौ मु य शि ल यो गो भि हि तो न भि न्न रा णा वि ति चे न्न य त स्ते न त त्रै व नी च ग यो र्ने ह यो रि त्प शालः
 कार्ये नाशकः प्रोक्तस्तद्यथा यदि नीचो नीचेन च मुत्थशिलकारी यथारिपुद्दिष्य
 ता तद्वत्तत्कं धूलज्ज्वन्दोपि विनाशको मुखिन्निति अत्र मुत्थशिलकारिणो
 र्नेहयोरेकं नीचं न सम्भवति त्रयाणां लग्नेशकार्यैश्चन्द्राणां तु सुतरान्न स
 म्भवति तस्मादेक गृहगयोरेव मुत्थशिलयोग इति व्याप्तिर्गतेनैव उक्तञ्च तेज
 सिंहेन उक्ताशकान्तरद्वगुत्थमपीत्यशालः कम्बूलकञ्चुपृथगर्हगयोर्द्व

इकतालयोगः

२	९	३२	११
३	४	७	१०
५	६	८	१२
१	१३	१४	१५

इदुवायोगः

२	९	३२	११
३	४	७	१०
५	६	८	१२
१	१३	१४	१५

योऽस्यादिति अन्ये पुनराहुः राशिचक्रे शीघ्रगहस्यामेयदामन्त्रगहो भवति तदेत्यशालयोगो नेतरश्चा एतदा
विचारितं रमणीयम् यतस्मरसिंहेन उत्तमोत्तमकम्बूलोदाहरणोरविभौ माभ्यां यथा मेघे इत्यनेन चन्द्रा परौ
यदि मिथस्त्वगृहोच्चसंस्थौ मिथे यथा कुजरवीतदतीव शस्तमित्यनेन च तेजस्सिंहेनापि मेघस्य यो रर्के भौ म
योः कर्कस्थेन चन्द्रेण सहेत्यशालयोग उक्तः तत्र मेघस्य यो रर्के भौ मयोर्मन्त्रगयो रशीघ्रगश्चन्द्रोऽमे भवमिदं तु
एवैतस्माच्चिदमन्त्रगहयोर्मध्ये अगस्थत्वमृष्टस्थत्वञ्च राशिचक्रे यथा सम्भवं ज्ञेयम् एतदेव मराऊं योगे
दिक्कुसुमैरिवाशीघ्रस्याग्नेस्थितौ यवा एष्टे पश्यंश्चतुर्थसप्तमदृष्ट्या तथैके राशिस्थ इत्यनेन प्रद्येन समर
सिंहेन शीघ्रमन्त्रयोरग्नष्टस्थत्वं यथा सम्भवमेव प्रदर्शितं सर्वयोगेष्वपि मुथशिलविचारो गृहाराणामेक रा
शिगात्राभिः राशिनामपि भवत्येति स्पष्टमभिहितं च अत्र स्वदीप्तांशौ द्वादशांशौ वा मुथशिलयोगादयो
विचारणीया इत्युक्तं ताजिकतिलके स्वदीप्तांशौ विभागकैर्वा योगा विचार्या मुथशीलमुख्या इति अ
थ गौरपूरी मुथशिललक्षणा मुक्तयोगमुधानिधौ विकलिका कलिकादलहीनकश्चरखगोल्पजवाद्यवा
मः मुथशिलं सकलं सफलं तदा फलति तद्यनो मुनिगट्जगो भविष्य मुथशिलयोगलक्षणा मुक्तं वा मने

राश्यतमः शीघ्रगतिः स्थिरस्य भागाद्विवक्षुः परराशिमास्य यदा भवेत्तं प्रवदंति योगमेष्यं भविष्यन्फलदं संदे-
 वं सारसिंहसतेवर्तमानमुथशिलयोगोयं भविष्यन्मुथशिलयोगोयं भविष्यन्मुथशिललक्षणा मुक्तं तेनैव य-
 द्युक्तं भागो तोसो हीनो शीर्मेदष्टतो भवति तन्मुथशिलं भविष्यद्गणनीयं कार्यं संसिद्धौ अत्रेत्यशालयोगेष्टस्ये-
 शीघ्रेव क्रि रिसतीत्यशालफलभावंः अग्नस्य मंदेव क्रि रिसतीत्यशालफलविशेष इति संप्रदाययुक्तिः व-
 नेभ्यः मुथशिलोदाहरणमाह यावः वृश्चिके भवति भूसुतस्तनौ भागखोडश ३६ इ नो हरे ह्यं वासमांश-
 कामे तोतदा त्विकारा ज्यलधिरपरे खिला त्वयं अथ पूर्णमुथशिलोदाहरणं जीर्णताजिके स्त्रीलाभस्य
 प्रल्लेक कर्क विलग्नं शशी वृषे द्विभागः साष्टादश कलिका त्वः कौर्ये मंदो द्विभागमितः एको भविष्यति
 केला सहितोयं पूर्णफलदः स्यात् अथ वर्षप्रवेशे यदि कोपि छति ममास्मिन् वर्षे स्त्रीलाभो भवि-
 ष्यति न वेति एवं विधे प्रल्लेकगणेश कार्ये शयोः परिपूर्णं त्यशाले स्त्रीलाभो वश्यं स्वतः एव मग्ने-
 सर्वत्र ज्ञेयम् अथैत्यन्तराशादिस्थितगन्धेत्यशालोदाहरणम् वृषलग्नं लाभस्य प्रल्लेकमुपेत्य भा-
 ग २८ गण्युक्तः वेदाशमिनो मीने गुनुरेव सुखशिलयोगः अथ भविष्यन्मुथशिलोदाहरणम् तुला विल-

निभृगजशशरंशैः कर्केदिचन्द्रे हितिजोन्यराशेधनस्यलाभेकथितोभविष्यद्योगस्सरवेभाविफ
 लप्रदानां अथेत्यशालेफलनिर्देशप्रकारउक्तसंज्ञातत्रै लग्नेशकार्याधिपतत्सहायायत्रसुर

स्मिन्पतिसौम्यदृष्टे तदाकनाल्पकथयन्नियोगम्विशेषतः स्ने
 हदृष्टेति सन्तः सहायानामभिन्नम् लग्नेशः लग्नेशमित्रकार्येराः ३
 तन्मित्रं सतेचत्वांशेयत्रभावे स्युस्तस्मिन्भावेपतिसौम्यदृष्टे सतिव

पूराभ्युदयशिल
गः ह्यीलाभप्रस

५	४	३	२
६	७	८	९
१०	११	१२	१३
१४	१५	१६	१७

भाविष्यभुयशिल
मिगः धनलाभप्रस

५	४	३	२
६	७	८	९
१०	११	१२	१३
१४	१५	१६	१७

स्त्रीयोगः अथभावदशासहमतसी
 रसुथहाहेशादयोपियत्रभावेस्युस्त
 सिन्भावेपतिसौम्यदृष्टे सति तेषां
 सवलत्वस्यादितिसमरसिहवीका
 कृत्स्वर्षादिसत्स्थानरात सुभैश्चेत्युतेक्षितोभूद्भविताप्यथास्ते तदा
 सुभंप्रागभवत्सपूरीभग्नेमपिष्यत्यथवर्तनेच व्यत्यस्तस्माद्विपरीतभा

वर्तमानभुयशिलोदाहर
रागज्यलाभप्रस

५	४	३	२
६	७	८	९
१०	११	१२	१३
१४	१५	१६	१७

प्रकातराभ्युदयशिल
भागलाभयोगप्रस

५	४	३	२
६	७	८	९
१०	११	१२	१३
१४	१५	१६	१७

हा.
२.
३३

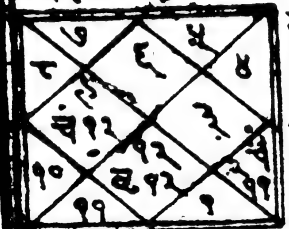
विशेष्यतो निष्ठगृहम्पन्नः अभूच्छुभम्यागशुभन्निदानी संयातुकामेन च भाविवाच्यम् अयमर्थः
लक्षणाधीशः कार्यधीशो वा विपरीतभावो वेशत्रुनीचादिदुष्टस्थानेषु गतः सन् पापैर्युक्त इक्षितो वा भूतदा
प्रागशुभमभवत् एवं सर्वत्र संयातुकामेन राश्यंतस्येन शीघ्रेण पापघ्नहरा शौ संयातुकामेन कृत्वा भवि
ष्यदनिष्ठवाच्यमित्यर्थः भावदशादावित्यर्थः अथेत्यशाले विंशोपकानंयनं दृष्टस्य शीघ्र
ग्नहृद्दीप्तमंदग्नहृदस्य भागैरहिता विधेयाः दृष्टस्य शीघ्रग्नहृद्दीप्तभागः दृष्टस्य शीघ्रद्युतिभागभक्ताः
फलियदाप्तनखसं २० गुरांतद्विशोपकाः स्युर्मुखशीलमुख्ये इति उदाहरणं मंदग्नहो भौमो राश्या
दिः ७।१६ शीघ्रः सूर्यो राश्यादिः १।२ अत्र सूर्यस्यांशः २ भौमस्यांशः १६ हीनाः १४ सभिः सूर्यस्य
दीप्तांशा १५ हीनाः शेषे १ सूर्यस्य दीप्तांशा १५ भक्ते लब्धं ०।४ नख २० गुरां जाता इत्यशाले विंशोपकाः
१।२० अथ षोडशयोगांत्ये लिखितं यादववृत्तेनावधिदिनानयनं तत्र भौमार्कयो रंशंतरं १४ द्वाद
शगुरां १६ ८ जाता न्यवधिदिनानि एवं सर्वत्र ज्ञेयं वर्षलग्ने सौम्यग्नहेत्यशाले फलमुक्तं ताजिक
सारे यदीत्यशालः खचरैस्तु सौम्यैः कृतो हृलगे परिपूर्णकश्च दत्तेन दासो विविधं विलासं धनाग

मंक्रातिविबर्द्धनंचेति इत्यशालादीनां फलं जीर्णाताजिके इत्यशालस्त्वयंकर्त्तव्यममानकम
न्यतः ईसराफः स्वयं हर्त्ता मरा ऊचान्यहस्ततः खल्लासरेः फलाभाव इति वर्षे विचिंतयेत् अत्रल
ने कार्यभावेशयोरित्यशालादियोगोत्पत्तौ सतत्फलं वाच्यमिति इतीत्यशालः अथेसराफः
योगः तत्रेसराफयोगत्नस्य राताजिकमूषरोशी घृग्नहोमंदगतेर्गहातुयदेकभागं पुरतः प्र
पाति नंदेसराफस्तुमूसरीफः पुरातनैर्दुष्टफलः प्रदिष्टः अथशीघ्रग्नहस्यमदृग्नहस्येकांशः
तिक्कमरो इसराफयोगः एकांशपूर्त्तौ कलानामतिक्कमरो पीत्यशालयोग इति जीर्णादीकांशः
तत्रेसराफयोगस्योम्यग्नहजनितशुभ इत्युक्तं हिस्त्राजे ईसराफे सौम्यजाते कार्यं भङ्गेन जाय
त इति अथशीघ्रग्नहोमदं मतिक्कम्यद्वादशांशभ्यधिको भवेत्तदापिमूसरीफः शुभफलदस्येत्यु
क्तं यादवेन चरोचराच्चरेलवम्युरस्त ईराफकः शुभोनमूसरीफकश्चुभो ५ कं १२ भागगस्तुचेत् अ
त्रोदाहरणमाह स एव धनुर्विलम्बे गुतरं १६ भागेर्बुधोद्विचन्द्रे १७ मिथुनं तोत्र नकं न्यकोपाव
रत्नाभसिद्धिस्त्यातिराडतुल्ये २८ त्रबुधेतदाप्तिरिति अथेसराफयोगे विंशोपकानयनम् ।

हा.
२.
३४

एषु स्थसन् नृगहहीनशीघ्रगहस्पभागानरवसङ्गराश्च अगस्त्यशीघ्रगहहीनभागेर्भक्ताविशेषास्सुरिहे
सराफ इतीसराफयोगः अथनक्तयोगः तत्रनक्तयोगलक्षणसंज्ञातन्त्रे लग्नेशकार्योधिष्येनेदृष्टिर्मये
थतन्मध्यगतोयशीघ्रः आदायतेजोयदि एषसंस्थान्येसदथान्यत्रहिनक्तमेतत् अन्यत्रमन्दग्रहे
एषसंस्थान्छीघ्रगहादित्यर्थः अत्रसर्वत्रस्वदीप्तांशमध्येयदिशीघ्रगहान्मन्दग्रहोऽधिकोभवति
तदाशीघ्रोमन्दस्यतेजोदातामन्दशीघ्रस्यतेजोहरोजेयः दीप्तांशमध्येशीघ्रगहान्मूनांशेमन्द
हशीघ्रोमन्दस्यतेजोहरः मन्दशीघ्रस्यतेजोदाताजेयः वक्ष्यमाणमराऊयोगेविशेषवाक्यच्छी
घ्रादधिकांशान्मूनांशोपिमन्दशीघ्रस्यतेजोहर्ताभवतीति तत्त्वम् अत्रोदाहरणं संज्ञानत्रे स्त्री
लाभपृच्छा ननुरस्तिकन्यास्वामीबुधः सिंहगतोदशांशैः सूर्यशकैर्देवगुणः कलत्रेदृष्टिस्तयोर्नास्ति
मिश्रोश्चन्द्रः चापेदृष्टेचोभयदृश्यमूर्तिः शीघ्रोर्कभा १२ गौरयवाभवांशैः ११ आदायतेजोबुधतोददो
यजीवायलाभः परतस्त्रिपास्तत् अयमर्थः अत्रलग्नेशकार्येशयोः परस्परं षडष्टगत्वात् दृष्टिर्ना
स्ति अथशीघ्रश्चंद्रोन्यान्यबुधगुणं चपश्यन्त्वस्मादलंशाद्बुधानेजो गृहीत्वा स्वस्मादधिकांशं यगुर

वेदद्वौ तस्मात्परहस्तात्स्त्रीलाभः अत्रस्थानदृष्टिसद्भावेपि दीप्रांशानि क्रमेण नक्तयोगो भवतीत्युक्तं
 यादवेन लग्नेशकार्यपरवर्गे निजभागदृष्ट्या हीनावुभौ चरखगोतरगः प्रपश्यन् नीत्वा महश्चरगते
 रचलाय दद्यात् नक्तं भवेदपरहस्तविलंबसिद्धौ अत्रोदाहरणमाह सखमीने विलम्बे गुणकं भूमा
 स्त्रियास्तु धौनेत्रलवो नदृष्टिः तयोश्च मध्ये ऽदि ७ लवः कुलीरे चंद्रस्तदान्येन सखे गमाप्तिरिति इति
 नक्तयोगः अथ यमया योगः तत्र यमया योगस्तस्य रासुक्तं ताजिके भूषणे परस्परगो
 लोकनवर्जितं यत्खेटद्वयं पश्यति मंदखेटः दीप्रांशके धौमचराद्दृष्ट्वा स्थिसंयं
 दमेयं मया मिधानः अयमर्थः परस्परालोकनवर्जितं खेटद्वयं लग्नेशकार्ये शामि
 धौमतीयो मंदगहः स्वदीप्रांशे लग्ना धौमशकार्यौ धौमशो स्थानदृष्ट्यां पश्यन् पुनस्तु भयो
 मध्येशी घने जमीत्वा मंदगायदनेयमयाख्यो योगस्त्यात् अत्रोदाहरणं संज्ञातत्रै राज्यापि सुखं तु
 ललग्ननाथो मेघे सितस्त्वष्टि १६ लवैर्हृषस्यः चंद्रोरसांशे धौम्यदि राज्यनाथो दृष्टिस्तयोर्नास्ति गुणः
 सुमहः दिगंशतः कर्कगतस्तु पश्यन्नुभौ महो दीपलवैस्तान् नृमृददौ सितयेति पदस्य लाभो मान्यः

जभावीतिविमृश्यवाच्यम् अत्रलग्नेशकार्येशयोर्द्विद्विदशकत्वादन्योन्यदृष्टिर्नास्ति तृतीयोऽंशः
तुर्मन्त्रगामीकर्कस्योदशांशः लग्नाधीशकार्यधीशोऽस्यानर्हत्वापश्यन्सन्स्वल्पांशाद्विंशोऽंशः
स्वदीपप्रभागेसिजोऽर्हतीत्वावहंशायशुक्रायददौतस्मान्मन्त्रद्वारयाराज्यलाभोमात्येनदीप्यः
इतियमयायोगः अथमराऊयोगः तत्रमराऊयोगलक्षणायाहयादवः भौमोवांरक्षिजध्वरस्य
पुरतः दृष्टेयवासंस्थितः पश्यन्शत्रुदशा १।४।७।१० स्वदीपलवकेर्हीनैरहीनैरपि यत्कार्यार्थम्
थाकृतं मुयशिलंतत्रस्थितोवाग्रहोऽर्हतीत्वा तदमहोमराऊर्निगदितोयोगोऽर्थनाशोपदुः सन्मन्त्र
ताजिकेसमरसिंहोपि जातेपियोगरविजोयभौमशरीघ्रस्यदृष्टेयपुरोरिदृष्ट्याः स्त्री
शैर्महस्त्वेकगतसुहीनाधिकैश्चसः स्यान्मराऊनशस्तइति पूर्वपक्षस्यापमर्थः
भौमंशनिर्वालग्नेशकार्येशयोर्मध्येशीघ्रग्नहस्यानेष्टेवास्थित्वांचतुर्थेऽंशे
कराशिरदृष्ट्यापश्यन्सन्स्वदीप्रांशोर्हीनैरधिकैर्वांशोघ्रस्यतेजोऽर्हतीत्वा तत्र
लग्नेशकार्येशयोरित्यशालेपिकार्यनाशकोमराऊयोगः अथवायत्कार्यनिमि

यमयायोगः			
८	७	६	५
१०		१०४	
११	११६		३
१२	१	१६	

नलने शकार्ये शभ्यां यस्मिन् स्थाने मुथ शिलं कृतं तत्र द्वयो रकं स्थान गौ भौमः शनिर्वाही नैरधिके ।
 वीस्वही प्रभागे द्वयो रेकस्य वा ते जो गृह्णाति सो मरा ऊयोगः कार्य नाश को ज्ञेयः अत्र श्री हरि भद्र
 दैव ज्ञेय कृत सं गृह्ण लोकः भौमः शनिर्वा मुथ शिली सराफ वान् शी घरि पुन हे रा लने शकार्ये
 अधिपती त्य शाल फल प्रणो शी मरा ऊ शुभो न अत्रो दा हरण माह यादवः कन्या विलं
 बुधो स्त नाथो दशं शकै रंगिर सा दि चंदैः मीने च युग्मे उत्र निजो भवां शैः एष्टौ बुध स्ते न न चाद्वा
 मिः एष्टे पि भौमे न वभिस्तथैव मीने कविर्हस्ति मि तोत्र पूज्यः नृपे श्वतं चार्क सुतं
 चां शैर्न गौ ७ अष्टे न हि कार्य सिद्धिः कर्क विलं ने स्ति कविर्दि नो शै १५ ह्येषे चंदै १
 गुः कुजोत्र भूपे लवे १६ भूमि सुते न चंदो हत स्त तो नात्र सरे वर्य स्वा भूति अत्र प्रथ
 मा दा हरणो दश मस्या भौमो ल ग्न गं बुधं तु र्य दृष्ट्या पश्यन् बुधा दे ल्या रा दे के नां शै
 नाधिके भूत्वा बुध ते जो हरो जातः अत्र स्त्री ला भ प्रष्टे कार्ये शल ग्ने श्ये गुं बुध
 मिरित्य शाले पि बुध स्पते जो ही न त्वा त् स्त्री ला भे च वक्तव्यः अथ हरते ते जः स्वां शै रद्री नैरधिके

पुनर्मूला योगः

१	१२	११
२	२१२	१०
३	६	८
४	५	७

अथ मण्डलयोगो साविति विशेषसमरसिंहवाक्येन शीघ्रगन्तुं दुधादल्यां रोमनान् हो भोमेन वांश
मितो पितुधते जोहरो जातस्तस्मान्न बांशमिते भोमे मण्डलयोगत्वात् स्त्रीलाभो न वाच्यः द्वितीया
यो दाहराण्युक्तं शन्योर्गो ज्ञेयः अथ नृतीयो दाहराण्युक्तं शन्योर्गो ज्ञेयः अथ नृतीयो दाहराण्युक्तं शन्योर्गो ज्ञेयः
दशांशसाक्षवकुजः षोडशांशः अत्र मंदो भोमः शीघ्राच्चंद्रादधिकांशस्तस्माच्चंद्रो ज्ञेयः जोहरो जातः
अत्र यद्यपि लक्षणशकार्यशयोरित्यंशालयोगो स्ति तथापि भोमस्तत्तममण्डलयोगत्वात् लाभो न वा
च्यः सर्वमकरांशस्थाने रप्युदाहराण्युक्तं शन्योर्गो ज्ञेयः अथ मण्डलयोगः अथ कम्बूलयोगः
त्रानेकभेदसहितं कम्बूलयोगउक्तं ज्ञानत्रे लग्नकार्यशयोरित्यंशाले त्रेन्दित्यंशालनः का
म्बूलयोगमध्यादिभेदे नीना विधं स्मृतम् अत्र लग्नेशकार्यशयोरित्यंशाले सति चेदत्र लक्षणश
नकार्यशेनाभांभां वाच्यं मुशिलं करतित्कम्बूलम् ॥ अत्र कम्बूलयोगे भेदोपपत्तोऽस्ति रत्नोच्च
वस्थितिनुत्तमोधिकारः स्वहृदादेष्काराणं वाशावस्थितिर्मध्यमोधिकारश्चात्रुनीचगृहावा
स्थितिरधमोधिकारः सतत्रितयाधिकारराहित्यं समोधिकारः यदाहयादवः
स्वाच्च

स्वात्मयशालिनो र्यदिशशी स्वोच्चैस्वगेहे स्थितः सुश्रेष्ठं निजतुङ्गगेहरहितो योगेन दाशेष्टकं ।
स्वत्रैराशिकहृद्भागगतयोर्मध्यम्बिनेभिस्ततोहीनहीनतरञ्चनीचरिपुमेयोगजुरातीकृतेन
होनसमहीनतरमध्यममेवञ्चभूस्पलनेशकार्येशयोश्चाधिरगवेषणायाम्बूलनित्यो
नमादिषोडशमेदमिन्नम्भवतीति ज्ञेयम् अथोत्तमकम्बूलक्षणं संज्ञातत्र यदीन्दुस्वर्गा
होच्चैस्थस्तादृशोलग्नकार्योपौ इत्यशालोकम्बूलोत्तमोत्तममुच्यते अत्रोदाहरणं
त्रैवमेवेरविः कुजोवापिकर्कराशिगतशशी तत्रैत्यशालाकम्बूलमुत्तमोत्तमकार्यं कृति
अत्रसत्ताप्रक्षेपेखलग्नलनेशोभौमः स्वर्गहेमेषलग्नेविंशत्यंशपंचमभावाधीशोरविः स्वोच्चै
विसप्तदशांशश्चन्द्रः कर्कस्वर्गहेचतुर्दशांशः अत्रार्कभौमयो कार्यशलग्नेयोरित्यशालसो
गोस्तिचन्द्रोपिद्वाभ्यासहेत्यशालङ्करोति तेन उत्तमोत्तमकम्बूलञ्ज्ञातम् उत्तमोत्तमकार्यं
ङ्करोतिसन्तानप्राप्त्यारब्धकार्यमवश्यङ्करोतीत्यर्थः अत्रलग्नाधीशकार्येशयोश्चाधिरगवेषणायाम्बूलनित्यो
नचन्द्रोदयोरन्यतरेणामुथशिलञ्चेत्कसेतिह्युत्तमोत्तमकम्बूलस्यादिति यादव अत्रोदा

हो.
२.
३७

हरणमाहसखव मेधेऽगेऽवनिजोनकोरर्क इ नः सिद्धिकु भागः १ शशीकर्केपिस नवांश
वोहिचौत्तममतः कंबूलयोगः शुभइति अत्रलग्नेशकार्येशाभ्यांचंद्रोमुयशिले नीति
मुख्यपक्षः अथान्येषां कम्बूलयोगानां सजातं त्रौक्तं लक्षणानि स्वकृतोदाहरणसहितानि लि
ख्यंते तत्रोत्तममध्यमउत्तमसमयोर्लक्षणे स्वीयहृदाहकाराणां कभागस्थेनेत्यशात्मते मध्यमोत्तमक
बूलहीनाधिकृतिनोत्तमम् अत्रयदीदुःखगृहोच्चस्थइत्यनुवर्त्तते हीनाधिकृतिना त्रिविधमधि

मराऊयोगः			
७	६	५	४
८	१०	३	२
९	१२	१	११

मराऊयोगः			
१	१२	११	१०
२	३	४	५
६	७	८	९

कारहितेनकोर्थः समस्तगृहहृदादे।
स्वकारानवांशस्थेनलग्नेपक्षेन
अत्रोदाहरणभाग्यप्रक्षेतेलालग्न
स्वहृदायां दशशकः १० दशमे संस्थि
तः शुक्रो भाग्यपौत्रश्च सप्तमेशक्रांशः

मराऊयोगः			
५	४	३	२
६	१५	९	८
७	१०	१२	११

उत्तमोत्तम			
१	२	३	४
५	६	७	८
९	१०	११	१२

१४ स्वीयहृदायांचंद्रः कर्केनवांशः २ योगेत्रयाराणंकंबूलप्रोक्तमुत्तममध्यमम् स्वनामसदृशं ज्ञेयं प्रष्टो

कंवूलजंफलं एवंस्वस्वनवांशेनगतयोर्लनकार्ययोः स्वाटहोच्चगतस्पंदोर्ज्ञेयोयोगः सवहिरात्
ज्यप्रलेपुगमलग्नं बुधः कौर्षेयं ७ शकः समस्यज्ञस्यगेहेतुकर्केपंचा ५ शकः शशी कंवूलमुत्तम
समंत्रयारामित्यशालतः अथोत्तमाधमकंवूललक्षणं उत्तमाधमतानीचरिपुगेहस्थितेनचैतत्तत्त
पियदीन्दुस्वगटहोच्चस्थइत्यनुवर्तते उदाहरणं प्रलेस्त्रीलाभसंज्ञेतुतुलालग्नस्वभावेनः स्त्रीजेसु
वतीशैशैदशंशस्सप्तमाधिः कुजस्वनीचेसूयाशोविधुः कर्केनवांशकः त्रयारामित्यशालत्वात्क
मूलज्ज्ञेनमाधमम् अथमध्यमोत्तमकम्वूललक्षणम् स्वहृदादिगतश्चन्द्रंस्वभौचस्येत्वं लुक्
तममध्यमोत्तममेतेच्चपूर्वस्मान्नविशिष्यते पूर्वस्मादुत्तममध्यमकम्वूलात् उदाहरणम् भौधि
नीलाभकेप्रलेपुलात्लग्नन्तुलोपगः शुक्रोधनांशो १७ जायेशोधृत्यंशोमेखगः कुजः स्वनवांश
गतश्चन्द्रोमेखद्वैद्वाशंशकः त्रयारामित्यशालत्वात्कम्वूलमध्यमोत्तमम् अथमध्यममध्यम
कंवूललक्षणं स्वहृदादिपदस्थेनकम्वूलमध्यममध्यमम् अत्रस्वहृदादिगतश्चन्द्रइत्युच्यते उ
दाहरणम् पुत्रप्रलेपुगमलग्नंज्ञस्तुलायांनगंशकः स्वहृदायांस्थितश्चक्रः पञ्चमेशोऽथशकः
अत्रे

हा.
१०
३८

मिथुनेस्वीयहृदायाम्बिधुर्जकेनगंशकः स्वत्रिभाग
गतोयोगेकम्बूलमध्यमध्यमं योगेइत्यशाखाख्ये
अथमध्यमसमकम्बूललक्षणम् मध्यमसमकं
वूलंहीनाधिकजिखेटजम् अत्रापिस्वहृदादिग
अथमध्यमसमकम्बूललक्षणम् उदाहरणं वृषलग्नसुतप्रले
मृगेवैदंशकः सितः समस्यज्ञस्यहृदायांसुतेशो
ज्ञः अराशकः मुलायांसममंत्रस्यहृदास्थोजूकगः
शशी रामाशः स्वत्रिभागेतुदं वूलंमध्यमसमं अथ
मध्यमाधमकं वूललक्षणं मध्यमासकं वूलं नीचा
रिभगखेटजं अत्रापिस्वहृदादिगतेश्वद्रइत्यनुव
र्तते उदाहरणं भाग्यप्रलेमेषलं मोमः कर्केनवां

८	५	६
१०	उत्तम मध्यमं	स्वहृदा सु० वं१
११	वुः १४	३

८	५	३	२
१०	उत्तम मध्यमं	११	१२
११	वुः १४	१०	११

८	५	३	२
१०	उत्तमा मध्यमं	११	१२
११	वुः १४	१०	११

मध्यममध्यमम	मध्यममध्यमम	मध्यमसमम	मध्यमममम
८	५	३	२
१०	११	१०	११
११	१२	११	१२

शकः गुनुर्भागाधिपोनीचेमकुचदशंशकः स्वदेष्कारागनश्चंद्रसुलायां पंचभागकः त्रयाणां मि
 त्थशालत्वात्कं वूलं मध्यमाधमं अथ समोत्तमकं वूललक्षणं इंदुः पदोनः स्वर्षोच्चस्थिना प्लुत्तमं
 नुतत् अत्र पदोनं द्विविधं एकं तावद्द्वहाराणां समगृहसमहृदासमहृदासमदेष्कारासमनवाशागनत्वं
 म् द्वितीयं सूक्ष्मे प्रतिविकलात्तमिसमगृहहृदादेष्कारानवाशानामादौ प्रांते वा वसिष्ठमिमी जी गो
 टीकाकृत उदाहरणम् धनलाभाभिधे प्रले तुलालक्षणे च भागवः तुलायां नगभागाश्च धने शोभकं
 कुजः नवांशं मिथुने चंद्रो हृदायां शरांशकः इंदुः समोत्तमः कंबूलयोगे प्रोक्तं समोत्तमम् अथ
 समोत्तमकं वूललक्षणं स्वहृदादिगतेनापि पूर्ववत् नम्यमुच्यते अत्रापि इंदुः पदोन इत्यनेन
 नि उदाहरणम् धनप्रले तुलालग्नशुक्रः सिंहे दशंशकः स्वहृदायां धनधी शोभो मश्रापेदिगंश
 कः स्वहृदायां ज्वमिथुने समशुक्रस्य हृदगः विधुर्दशंशो योगे स्मात्कम्बूलं सममध्यमम् १० अथ स
 मसमारव्यं मध्यमकम्बूललक्षणं पदोनेनापि मध्यस्यादितियुक्तम्यतीयते अत्रेदुः पदोन इत्यनेन
 वर्तते पदोनेन देष्कारादिसंधिस्थेन लग्ने शोनकार्ये शोनच उदाहरणम् द्रव्यप्रले मश्रापेदिगंशो म
 श्रापे

हा.
२
३८

सिंहे धनाधिपः भृगुर्घटे विधुर्जूके त्रयश्चामी विंगशकाः द्वाकारा सन्धौ संस्थित्य जाता श्रीमो नितः समं
समञ्चक मूलम्योक्तनदित्य शालतः अथ समाधमक मूललक्षणम् नीचारिस्थेनेत्य शाले धर्मः मूलमुच्य
ते अत्रेन्द्रः पदोन इत्यनुवर्त्तते उदाहरणम् पुत्रप्रप्ते सुगमलग्नमु धोमीनेन वांशकः सुतेश्च कर्त्तव्यकायाञ्च द
शाशो नीचगोः १८०ः समम्य नस्य देखा रोचापे च द्वाशरांशकः त्रयारणमित्य शाले वाक् मूलञ्च समाधमा
मे १८०ः मोत्तमक मूललेख्यारणम् नीचरात्रु भगश्च नृसभो च स्थेनेत्य शालतः अधमोत्तमक मूलमि
ति उदाहरणम् सुखधस्ते सिंहलग्नरविः सप्तांशकः क्रिये सुखेशो मकरेभो मोन वांशो द्विष्टिकेशो अश

स्त्राणाया
गेतुक मूल
मधमोत्तम
म १३ अथा
धममधम

समोत्तमम १३		
८	७	६
८	७	६
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

सममध्यमम ११		
८	७	६
८	७	६
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

समसमन ११		
८	७	६
८	७	६
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

समधमम १२		
८	७	६
८	७	६
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

धमोत्तमम १३		
८	७	६
८	७	६
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

जुधममध्यमम १४		
८	७	६
८	७	६
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

धमममम १५		
८	७	६
८	७	६
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

कं वूललक्षणां स्वहृदादिगते चेत् इत्यशाली कं वूलंतदुच्यते ॥ ध म मध्यमम् अत्रनी च शत्रुभ ग
 श्वन्दु इत्यनुवर्तते उदाहरणम् पुत्रप्रलेगनालग्नं स्वहृदायां मृगेवुधः रामांशः पुत्रपोमन्दः स्वहृदायां
 राशकः मीने हृद्विकगश्चंद्रश्च राशे कांतु योगतः प्रोक्तं चाधममध्यंतु कं वूलं शास्त्रवेदिभिः अथाधमसम
 कं वूललक्षणां पदेनेनेत्यशाली च कं वूलं त्वधमं समम् अत्रनी च शत्रुभ गश्चन्द्र इत्यनुवर्तते उदाहरणम्
 हृद्वलग्नं राज्यलाभप्रलेसिंहगतः सितः समस्यार्कस्य हिंशरांशो राज्यपः शनिः हृद्वे समस्यार्कस्य
 गेहैरेन्दुमितांशकः चंद्रो हृद्विकगश्चंद्रश्च राशे कांतु योगतः प्रोक्तं चाधममध्यंतु कं वूलं शास्त्रवेदिभिः
 मिः १५ अथाधममध्यमं कं वूललक्षणां नीचारिभस्य खेटेन नीचं रिभगतः शशी इत्यशाली
 कं वूलंतदधममध्यममुच्यते उदाहरणम् पुत्रप्रलेधनुर्लग्नं मृगेवस्वंकको गुनुः कर्कसुता
 धिपो भौमः पंचांशे हृद्विकेशशी अंशस्त्रपारां योगेतु कं वूलमधमाधमं १६ कं वूलं विशेष
 उक्तः संज्ञातं त्रे लग्नकार्यपयोरित्यशालेः त्रैकोत्तिनीचगः स्वर्कादिपदहीनो न्योत्रेन्दुः कं वू
 लयोगकं तत्र कार्याः ल्यताज्ञेया यथा जात्यन्यमर्थयन् अन्यजातिः पुमानर्थतथैतत्क

अधमाधमम १६	
११	१३
१२	१४
१५	१६
१७	१८
१९	२०
२१	२२
२३	२४
२५	२६
२७	२८
२९	३०
३१	३२
३३	३४
३५	३६
३७	३८
३९	४०
४१	४२
४३	४४
४५	४६
४७	४८
४९	५०
५१	५२
५३	५४
५५	५६
५७	५८
५९	६०
६१	६२
६३	६४
६५	६६
६७	६८
६९	७०
७१	७२
७३	७४
७५	७६
७७	७८
७९	८०
८१	८२
८३	८४
८५	८६
८७	८८
८९	९०
९१	९२
९३	९४
९५	९६
९७	९८
९९	१००

हा.
१.
४०

वयोविदुरिति अथ कंवूलयोगे विंशोपकानयनम् निशैशालगनेश्वरयोर्निशैशकार्ये स्योः कार्यपं
लग्नयोश्च विंशोपकासंमिलितास्त्रिभक्ताविंशोपकासे कथिताः कंवूले इति श्रीरामदेवैकगुणपा
दाब्जभक्तितः कंवूलमेद सहितम्बलभदेरानिर्मितम् इतिकंवूलयोगः अथ गैरिकम्वूलम् न
गैरिकम्वूलस्य स्यात् साह यादवः जानेत्यशालेत्यु मयीरदृष्टिस्थाने चरन्ती जनुचित्तयोस्तु प्रविश
कं पण्यं गेहं न केच दू. योद्युति द्वै. रिकवूलमुक्तम् वरस्ति चैतं फलतस्स मान्डू. म्वूलयोगस्य तथैव मे
दैः तथाहि गेहं न निजो देवश्च यदा तदा निष्फलं कंवूलम् तयोर्लेशकार्ये शयोर्द्युतिमिथ्यशालश्च दैत्यशालास्थित
स्य ग्रहमुच्चवानभवति तदानीं इति मित्यर्थः उक्तञ्च पाञ्चिकास्तु द्वारे तस्वेदगेहं तुङ्ग. स्थानस्यादृष्टिच
न्नुमा. गैरिकम्वूलयोगो साधभद्रः कथितो बुधैः अत्रोदाहरणं संज्ञातत्रै लप्स्ये सुखमिति प्रहसिंह
लग्नं रविः क्रिये अष्टं शेषसुखं कम्पे भीमो शै रविभिस्तयोः इत्यशालोस्तितत्रैः कन्यायाञ्चर
मंशके स्वर्षोदिपदहीनस्य नेत्यशालोस्तिकस्य चित् स स्वेच्चगेन शनिनाऽन्यर्क्षस्थे नेत्यशालस्तु गैरिकम्व
लमन्येन साहाय्यात्त्राभदायकम् इति गैरिकम्वूलम् अथ खल्लासरः तत्र खल्लासरया गेलस्य रासा

पादवः द्वयोरथैकेनचशीतभावाद्दृष्टिमार्गेविचरन्करोति नमूयंशीलनचसंयुतिस्वाखस्त्रासरको
 र्यहरस्तदास्यात् अत्रलनेशकार्येशयोरपिसुथशिलाभावो ज्ञेयइतिकेचिदाहुस्तन्मतस्सर्वैः
 खस्त्रासरफलद्वार्यनाशकमित्युक्तम् तत्रलनेशकार्याधिपयोरित्यशालाभावेकार्यप्राप्तिरेव
 जानातत्रकार्यसम्भवः खपुष्पादिसमस्तयोरित्यशालेकार्यप्राप्तिसम्भवेपिलनपकार्यपाभ्या
 च्चंद्रस्यसतीत्यशालासम्भवात्केभद्रमयोगवदित्यशालफलनाशकः खस्त्रासर योगो ज्ञेयइति सत
 तस्यैवमुक्तं जीर्णतजिके लनेशकार्याधिपयोरित्यशालोनवायुतिः द्वाभ्याञ्चन्द्रेनेत्यशालीत्रेत्त
 खस्त्रासरसंभुमः इहाहरराम लप्स्यसुतमितिप्रलेसिंहलनरविः क्रिये वेदांशैस्सुतपे
 जीवः कुभंशैश्चरसम्भितैः लग्नकार्यपयोरस्तियोगोमुथशिलाभिधः अथकम्पानि
 भ्रंशचविधुमुथशिलोनहि द्वाभ्याञ्चन्द्रेनेत्यशालासरोमतः इतिखस्त्रासरः
 अथरहयोगः तत्ररहयोगलक्षणमुक्तयोगसुधानि धीवकेराद्युमराकराभिगामिना
 स्तप्राप्तनव्यय १२ रिपुर्दनाशठगामिनाच क्रूरेणक्रमितमभस्सदेत्यशालंतद्वहंहर

गौरिकबलेम			
४	५	३	४
५	५	२	१
६	१९	१२	१२

हा.
१८
४१

तिफलप्रहर्षणीयम् अत्रविशेषउक्तस्तजिकभूषणे अपोक्तिमस्यश्वरवेचरश्चेत्केन्द्रस्थसन्नेनच
मृथशीलम् करोतिकार्यप्रथमम्विलम्बम्यश्चादवश्यंसकलार्थसिद्धिम् केन्द्रस्थितशीघ्रगतिः करोति ।
अपोक्तिमस्येनचमृथशीलम् मन्नेनकार्यमथमज्वभूत्वाप्रानेविनाशंसमुपैत्यवश्यम् अत्रैवाहरण
मन्त्रोदाहरणेषु मन्त्रप्रलेमखलग्नमोमः कन्यागतोगुः भाग्यपस्तत्रतत्रैवसंस्थितौरविमन्त्रगो
सर्वदिग्गणप्रमिताः द्वोयफलनोशकः वातह्रन्नेमीनसंस्थः कुजोमकरगोगुः द्वोदिगंशप्रागशुभंशुभं
पश्चात्कीर्तितं वातह्रन्नेककंसंस्थोभोमोमीनतोगुः द्वोदिगंशोप्राकशुभंस्यात्पश्चादशुभमेवच इ ।
निरदः अथदुः फालिकृत्ययोगः तत्रदुः फालिकृत्ययोगलक्षणान्ताजिकभूष ।
गो मन्त्रस्त्वपेहयदिवानिजोच्चैत्रे शिकेवापिनिजेप्रकुर्यात्तयोगंचरेणानधि ।
कारिणांचेदुः फालिकृत्यशुभं न्निवृत्तः योगश्चशिलारव्येययधिकाररहि
तेनशीघ्रेणमृथशिलद्वार्यकरन् हि अधिकारसहितेनाप्यवश्यंकार्यकारमि ।
निजीरणीटीकाकृत अत्रोदाहरणमसुखप्रलेमखलग्नमोमससूर्योशकः

खड्गसारः			
१२	५	४	३
७	१	२	१
६	२५	१४	१०

२६ योगः			
२	१	१२	११
३	४	१०	९
५	७	८	६

क्रिये दिगंसकस्मुरवाधीशोहिमांशुः कुंभसंस्थितः द्वयोरत्रेत्यशालन्वा
 त्मुखलाभमिनिर्दिशेत् इतिदुःफालिकृत्यः अथदुत्योत्थद्वीरयोगस्त
 त्रदुत्योत्थद्वीरयोगलक्षणमुज्ज्वलताजिके लग्नेशकार्योधिपतीनि
 र्वल्लोयोगकारको तयोरेकस्वरोहोच्चादिस्थेनान्येनयोगकृत इत्यद्वीर
 योगेन्यसाहाय्यकार्यकारकः

प्रागशुभपञ्चाक्षमेरु
योगः

२	३	११
३	१	११
४	२००	१०
५	७	२५
६	८	२६

प्राक्छमपञ्चाक्षमेरु
३योगः

२	३	११
३	१	११
४	२००	१०
५	७	२५
६	८	२६

यवान्येनहोस्वर्सादिगोशीघ्रगतीतयोः निर्वलेनचमनेमूथशीलकरी
 नहा दुत्थद्वीरयोगेन्यसाहाय्यकार्यकारकः तयोर्लग्नेशकार्येशयोः उदाहरणम् जायाप्रक्षेसिंहला
 ग्नभुलासप्राशनेरविः शनिर्मेघेननुभागः कुजोमेघेरसांशकः शनिस्वगटहसंस्थेमभौमेनमुथशीलक
 त्रजायालाभोन्यसाहाय्यादुत्थद्वीरयोगके वातह्रग्नेसूर्यभौममंदाः पूर्वोक्तवर्तिस्थिताः मेघेजीवः स्व
 हृदायांपंचाशोगुंभूमिजो मंदेनयोगकर्तारवतोलाभोन्यतः स्मृतः अत्रस्वगटहगोभौमः स्वहृदायागु
 लोस्वनीचस्थेननिर्वलशनैश्चरेणेत्यशालकरावतः स्त्रीलाभोन्यतोवाच्यः इतिदुत्योत्थद्वीरयोगः अथ

हा.
२.
४२

दुःफालिकृत्यः			
२	१	१२	११
३	४	५	६
७	८	९	१०
११	१२	१३	१४

दुःस्थान्यदवीरयोगः			
६	५	४	३
७	८	९	१०
११	१२	१३	१४
१५	१६	१७	१८

तस्वीरयोगः तत्र तस्वीरयोगलक्षणमुक्तं
हायनसिंधौ लग्नेशकार्यधिपयोर्नयो
गोवलीतयोर्भाजगतोपराय दीप्तांश
केवरीयुतायस्नेः न्यर्सेमहोत्पतशुभ
स्तवीरः अत्र लग्नेशकार्यशयोरिश
लाभावेतयोरेकोवलीगशयुन्नगः अ

दुःस्थान्यदवीरः			
६	५	४	३
७	८	९	१०
११	१२	१३	१४
१५	१६	१७	१८

तस्वीरः			
६	५	४	३
७	८	९	१०
११	१२	१३	१४
१५	१६	१७	१८

पराय अन्यसैस्वगृहादिवीर्युतायाग्निमराशवित्यशालद्वारयातेजोदत्तेसः शुभस्तस्वीरयोगः उक्त
हरणम् सुखप्रप्तेतुलालुग्नद्वयशः कर्के भृगुशनिः सकोनत्रिंशदंशश्चकुम्भेयोगोतयोर्नहि स्त्रीनसंस्थे
नगुत्तरापञ्चांशेनेत्यशालवान् शनिस्तस्वीरयोगोयंप्रोक्तः कार्यकरोवधेः इति तस्वीरयोगः अथकु
त्ययोगः तत्र कुत्ययोगलक्षणमुक्तं नाजिकभूषणो रवेरः स्वीयाटहादिकराटकगतः प्रागलग्नसंलग्न
दृक्सद्विदृष्टयुतश्चपापयुतिदृक्सम्वर्जितोभ्युद्गमः मार्गीकालवलाचितस्सवलवान्सम्यक्फलावाप्ति

दः कालज्ञैर्वलवीक्षणा यगदितो यो सो हि कुत्थाभिधः इति कुत्थः अथ दुतुः फयोगः तत्र दुतुः फयोगलक्ष
 णान्नत्रैव अंस्तद्गुणो व्यस्तगतिस्त्वं सैर्युते क्षितो ह्यंत्यारिगस्त्वगेहान् सप्तोपगोनीचरवगेत्यशाल्मीरा
 ह्यास्यपुच्छे दुतुफाभिधानः संज्ञानेत्रे चन्द्रस्पदुतुः फे विशेषोक्तः चन्द्रस्सूर्यात् द्वादशे च च्चिका होखगेड
 ने हो न्येतुल्यसांविशेषात् राशीशेनादृष्टमूर्तिर्न सर्वे ह्यो ज्ञेयश्च न्यमार्गः पदोनः क्षीरोभान्नेनो शुभो
 जन्मकाले एच्छायास्वाचन्द्र एव चिचिन्यः शुक्ले भौमः क्लृप्तपक्षेऽर्कसूनुः सुहृद्वेन्दु म्वीक्ष्यते गोशुभो
 सो अस्यापवादमाह सम्प्रसिंहः दिवसेतु पूर्वपक्षे एच्छाया ज्ञातके चरविसूनुः नराशिंगोऽल्पदोषा
 स्वदृष्टेऽप्यन्यया कुरुते भौमो रात्रावपरे पक्षे स्त्रीराशिसंज्ञतस्त्वल्पदोषं कुरुते प्रह्वे जन्मनि च व्य
 त्पत्तयस्सुरम् जन्तुः फः एते सर्वे इत्यशालस्येव भेदाः इत्युक्तञ्च यादवेन तन्नस्विशेषमतिपद्य
 मामो निरूपितः षोडशधेत्यशालः यथा चतुर्विंशतिभेदशालीस्यात्केशवश्चक्रगदादिभेदेः अन्यो
 ष्विविशेषस्तत्रैव यद्यद्वावपतिर्ददाति हि निजने जोङ्गनायायचेत्तत्तत्प्राप्तिकरोन्यथास्ययकरः क्रूर
 शुभां ह्यप्रिहत्त एव क्रूरशुभादिवीक्षणावशाद्वावावदेदु द्विमान्भागैरन्तरसम्भवेरवि १२ गुरोस्त

हा-
१-
४३

त्प्राप्तिकालन्तथा इति श्रीमद्देवज्ञवर्यपरिउतदामोदरात्मजवलभद्विरचितेहायनरत्नेषोडशयोगाध्या-
सुत्ततीयः ३ अथसहस्राधिकारः तत्प्रयोजनमाहयादवः सकलभावफलस्यसहायतांविदधतेसहस्रानिस-
दायतुः विभिरिवोद्यमनस्यनृणामतः सहस्रसन्त्रयनंविदधेस्फुटमिति अथशीघ्रोपस्थिन्यर्थेसहस्रानानामा-
न्युक्तानिज्ञानत्रैः १ गुण २ ज्ञान ३ यशसि ४ मित्रं ५ साहाय्य ६ माशा ७ चरुमर्थता ८ चभ्राता ९
ततो गो १० राज ११ ज्ञात १२ माता १३ सुतो १४ जीवित १५ मन्त्र १६ कर्म १७ मांघ्र्यं १८ मन्त्रय १९ क-
ली २० परतः समेता २१ शास्त्र २२ सवन्धु २३ सहनक्त्ययं २४ मृत्यु २५ सग्नपरदेश २६ ना-
न्यदारां २७ स्यावन्धु २८ सवर्णिक २९ त्वयकार्यसिद्धिः ३० उद्वाह ३१ सति ३२ सन्ताप ३३ अद्वा ३४
प्रीति ३५ वेत्ति ३६ तनुः ३७ जाड्य ३८ व्यापारसहमे ४० पानीयपतनं ४१ रिपुः ४२ शौर्यो ४३ पाय ४४ दरिद्र-
त्वं ४५ गुणता ४६ उपयाभिर्ध ४७ वंध्य ४८ दुहिता ४९ श्वश्रु ५० पञ्चाशत्सहस्रानिहि अत्रपरदेशसहस्र-
मेवमार्गसहस्रं विवाहसहस्रमेवस्त्रीसहस्रंज्ञानसहस्रमेवविद्यासहस्रंज्ञेयम् अन्यैरधिकानिसहस्रान्यु-
क्तानि भार्यारव्य ५१ मोक्ष ५२ वसुगवं ५३ पितृव्यसंज्ञं ५४ तथाक्तेर ५५ गमागमौच ५६ गजाभिधं ५७ सन्म-

ति ५८ घात ५९ कोष्ठं ६० चतुष्पदा ६१ व्यसनं ६२ कृषिश्च ६३ दृष्ट्याख्य ६४ मारवेटक ६५ मृत्युकां ६६ ग ६७ प्राप्ति ६८ निर्धि ६९ ज्ञाति ७० अरणानि ७१ बुद्धिः ७२ आधान ७३ धैर्योभिध ७४ सत्यकानि ७५ पंचादिसंख्यान्यखिलानि ७६ प्रोक्तामिपूर्वैः क्रमशस्त्वथेषां स्फुटं वदाम्या नयनं यथोक्तमिति ७७ अथ सुगमप्रकारेण पुराणसहमानयनमुक्तं संज्ञातन्त्रे सूर्यो न चन्द्रान्वितमहिलगन्धर्वीन्धुर्कयुतनिशिपु रायसंज्ञसंशोध्यर्क्षशुद्ध्याश्रयभान्तराले लग्नत्रचेत्सैकधमेतदुक्तम् अस्यार्थः दिवसे सर्वेषु प्रवेशो जा न्मकालो वा भवेत्तदा तात्कालिकस्य ह्यलग्नतात्कालिकस्य ह्यसूर्यरहितेन चन्द्रमासान्वितङ्गो य न्तत्पुराणसहसम्भवो रात्रौ लग्नस्य ह्यचन्द्ररहितस्य ह्यार्कयुतं पुराणसहसं स्यात् अत्र संस्कारविशेष उच्यते शोध्यर्क्षज्ञातिशोध्यते न्यूनः क्रियते योगहः सशोध्यस्तस्य राशिश्शोध्यर्क्षयस्मिन् गन्देशो ध्योगं ह्यशोध्यते स शुद्ध्याश्रये ब्रह्मस्तस्य भंराशिः अनयो राश्यादिगन्हयोर्मध्येशोध्यगन्हराशयोर्दिशो र्भ्यशुद्ध्याश्रयगन्हराशयं शावधिमध्ये चेत्लग्नत्रस्यान्तदैतत्पुराणसहसमेकराशिसहितङ्गार्थयदि तयोर्मध्ये लग्नं स्यात्तदैकराशियुतन्नकार्यमित्यर्थः अत्र शोध्यर्क्षशुद्ध्याश्रयेति सामान्योक्तं गन्ह

सहमानामपि ग्नहराण्येकता अस्योदाहरणम् स्पष्टसूर्यो राश्यादिः ४। ८। १० स्यष्टचन्द्रो राश्यादिः
 २६। १२। १० लग्नराश्यादिः ८। १०। १० दिने वर्षप्रवेशे स्तीत्यतस्सूर्यश्चन्द्रमध्ये शोधितशेषम् २। ४। १०
 लग्नयुतं १००। १४। १० सिंहाष्टमांशादारभ्य तुलाद्वादशांशावधि धनुर्लग्नाभावादेकराशियुतञ्जा
 नपुरायसहस्रं ११। ४। १० अथरात्रौ वर्षप्रवेशे सूर्यः ४। ८। १० चन्द्रः ६। १२। १० लग्नं २। १४। १० अत्र
 सूर्यमध्ये चन्द्रशेषोऽतः शेषम् ८। २६। १० लग्नयुतं ०। १०। १० तुलाद्वादशांशादारभ्य सिंहाष्टमांशावधि
 मिथुनलग्नसत्त्वादेकराशियोगाभावः तस्मादिदमेव ०। १०। १० पुरायसहस्रं अत्रार्थमूलं समरसिंहः दि
 वसेदिनपदि भोग्यांशशिशुक्तानंशकांश्च संमील्य अतः स्थितराशियुतांस्त्रिंशत्प्रत्येकतः कृत्वा य
 द्यंतराशयंतर्भवतिलग्नंतदास्यभुक्तांशः मध्येसेप्यामध्यस्थितेतुभोग्यांशकाः पात्याः लग्नद्वितीय
 भवनात्रिंशत्प्रत्येकशोधिमेषत्र विष्णुभ्यतितत्रैव विज्ञेयं पुरायसहस्रमिति नक्तंतु चंद्रभोग्याद्विभुक्तं
 यावदन्य अथविधिरिति व्याख्या द्विषंसेवर्षप्रवेशे सूर्यभोग्यांशान् चंद्रभुक्तांशश्च संमील्य पुनः सूर्या
 चन्द्रपर्यंतं यावतोन्नः स्थितराशयंतर्त्रिंशत्प्रत्येकतः कृत्वा योज्यास्त्रिंशद्गुरिताराशयो योज्या इत्यर्थः

पुनः सूर्यराशेः शकाशाच्चन्द्रराशिं यावन्मध्ये लग्नराशिर्न भवति तदा अस्मिन् लग्नस्य भुक्तांशः कृतांशसं
 मूहेऽप्येषाः यदितु नयोः शोधशोधकयोः राश्यादिकयोर्मध्यवर्तिलग्नं भवति तदा लग्नभोग्यांशः त्रौ म
 कानांशमध्ये शोया ततो लग्नद्वितीयं भवनमारभ्य त्रिंशदंशे रेकं करशिं विशोध्य यस्मिन् राश्यादौ विप्राम
 तिः स्यात्तद्व्याप्यं पुरायसहस्रं ज्ञेयं रात्रौ चन्द्रभोग्यांशः सूर्यभुक्तांशेर्मध्यवर्तिराशिभिश्च युक्ताः का
 र्यास्ततो यद्यन्तराशं न दृष्ट्याह अन्यत्राद्यविधिः कर्तव्य इत्यर्थः अत्रोदाहरणमेदिने सूर्यभोग्यां
 शाः २४।५० चन्द्रे भुक्तांशे १२।१० युक्ताः ३४।० सूर्यचन्द्रयोर्मध्ये एकस्य वराशिस्तस्यांशेः ३० युक्ताः ६४
 अथ यमंशाद्यः सूर्यो नश्येद्दो जातः पुनरेतेशा लग्नस्य वहिः स्थितत्वाद्भुक्तांशे र्यो जिताः ७४ स
 बंधनस्य लग्नस्य संस्कारो जातस्ततो लग्नात् द्वितीयं भवनं मकरस्तमारभ्य त्रिंशदंशे रेकं करशिकल्प
 नयोः स करं कुंभयोः रंशाः ६० शोधितांशे सं १४ अंशादि अत्र मीन लग्नस्यांशाः ३० न शुध्यन्तु नोभी
 न चतुर्दशंशे विप्रान्निजाता तस्मादिदमेव पुरायसहस्रं मीन लग्ने चतुर्दशंशे ११।१४ सम्मि तं संज्ञा त
 त्रान्नीन समम् अथ रात्रौ चन्द्रभोग्यांशाः १७।५० सूर्यभुक्तांशे २।१० युक्ता २६।० चन्द्रार्के योरन्तरस्य

राश्यं १० शो २७. युताः २९ ई जातश्चन्द्रो न सूर्यः अत्र चन्द्रार्कयोर्मध्ये लग्नमस्तीत्यतो लग्नभोग्यांशः ६
 १६ प्रातः राशमध्ये २९ ई शोधिता शेषं २८० ततो लग्नद्वितीयं भवनं कर्कस्थसारभ्यनवराश्यंशः ३७०
 मीनानां यावत् अंशसमूहे २८० शोधिता शेषं १० मेषराशिं राशः ३० न शुद्धं न्यतो मेषदश्यांशं विभ्रं
 तिर्जीतांशं तद्देवमेव ० ११० पुरायसहस्रं संज्ञातत्रानीतसहस्रं समम् अथ संज्ञातत्रोक्तसैकताकर
 रोपयतिः तत्र पूर्वसंस्कारसिद्धे न लग्नसंस्कारे शोधय शोधकयोर्मध्ये लग्नाभावे लग्नभुक्तांशः कृतां
 रासमूहे स्पष्टाः लग्नसमत्वे तु लग्नभोग्यांशः कृतांशसमूहे शोध्या पुनर्लग्नद्वितीयं भवनात् त्रिं
 रात्येकतः कृत्वा शोधनं सुक्तं तत्र लग्नाभावे भुक्तांशसहितं रासमूहे धनभावात् त्रिंशुं शिंशं शो
 धने धनभावाद् देवसहस्रं गगाना जाता धनभाव लग्नभावयोरन्यैकराशिं मितं दृष्टं तस्मिन् सहस्रे सैक
 तां कृत्वा लग्नादेव सहस्रं गगाना जाता लग्नसमत्वे तु भोग्यांशसमूहे धनभावात् पूर्ववच्छेधने कृते ३१
 त्रापि धनभावाद् देवगगाना जाता परन्तु भोग्यांशशोधने भुक्तांशयोजने शसाम्य पूर्वकमेकराश्यंश
 नामूनत्वमवेति सैकराशिहीनो धनभावो लग्नभावसर्वमवत्यतः सहस्रे सैकतां संस्कारे विनैव लग्नादेव

सहस्रगणमोक्तेत्युपपन्नसैकतासंस्कारकरां अत्रकेचिन्नगद्वितीयभवनादितिवाक्ये लग्नासं द्वितीय
भवनादितिपञ्चम्यंतपदद्वयनूपपाठंकल्पयित्वा यद्यंतराशयंतर्नभवतिलग्नंतदास्यभुक्तांशमध्यसेप्यास्त
देवलग्नभवनादेवाग्निमराशयंशः शोध्याः यदातुमध्यस्थितंलग्नंतदास्वभोग्यांशमध्येसेप्यास्तदेवलग्नं
द्वितीयलग्नादारभ्याग्निमराशयंशः शोध्याः एवंकृते सतिलग्नस्यवहिस्थितत्वेवालग्नयोगसवभवतीत्याहुः
नैतदुच्यते यतोऽत्रैषिष्ठ्यानाभिषिक्तसमरसिंहवाक्येप्रथमतः पाठांतरकल्पनमेवंनोचितं नैवकल्प्यमानेपि
पाठे क्रमादितिपदाभ्यानाभिमतसिद्धिः शीतिरियं गन्थकर्तृणां यत्रयथासंख्यंचिकीर्षितं तत्रतत्रक्रमसं
ख्यया क्रमपदानि सुज्यंते अत्रागजाश्चैस्त्रिरसैर्विभाजिताः करणविलिप्ता सुशशीज्ययोः क्रमादितिभा
स्करः अतः क्रमोक्तेस्तस्यामेवयथोक्तार्थलाभोभवेत्क्रमपदाभावेपिविपरीतोप्यर्थः संभाव्यते यथासुग्न
स्यमध्यगोष्ठाभावे सतिद्वितीयभवनादारभ्यशोधनंलग्नस्यांतर्भूते सतिलग्न्यादारभ्यशोधनमित्यर्थत्वात्
अथचैषसिंहस्यपद्यसवाभिप्रायोभिमतः स्यान्नदायदातराशयंतरित्यादियद्वयोक्तप्रकारंगौरवमप
हायंप्रथमपद्यकथनानंतरंतत्रराश्यादिलग्नंसेप्यमित्येवप्रकारंलाघवात्समरसिंहोब्रूयान्नचनकृतम

तो लग्नद्वितीयभवनादित्येकमेव पदं जायत इति सिद्धांतः सतत्स्यष्टमुक्तं तेजः सिंहेन भोग्या न ह्यिरवे रंशाः
 भुक्ताश्चिदोश्च मेलयेत् ततस्तयोरन्तरालराशिसंघांशकैर्युतान्स्याच्चेन्नान्तरराश्यन्तर्लग्नन्तस्यांशके च ये ल
 ग्नभुक्ताश्च सः स्येयास्तन्मध्यस्थे यवोदये तदा त्रयोदशभोग्यंशाः पात्यास्युर्भागपिराडतः त्रिंशत्कृत्वा धर्म
 स्थानि दंशान्प्रत्येकशोधनात् विश्राम्यति हितत्रैक्षे स्यात्पुण्यसहस्रं विधोः भोग्यादारविभुक्तनुनिश्यन्यो वि
 धिरदिम इति वामेनेनापि पितृसहमानयने स्यष्टमभिहितञ्च दिने वर्षविलग्नञ्चेत्सूर्यभोग्यांशकास्त
 तः शनिभुक्तानंशकाश्च मध्यं राश्यंशकैर्युतान् सकीकृत्य ततः प्राग्व तत्कृत्वा लग्नविचारं गाम् रात्रौ वर्ष
 विलग्नञ्चेच्च निशेयांशकास्ततः सूर्यभुक्तानंशकाश्च पिराडयेत्प्राग्वदाचरेत् शुद्धिः कार्ये धनाद्यत्रैविश्रा
 न्तिः पितृसहस्रतदिति यजुनरसिंहनहनेन दिवा करेण स्वकृतवर्षपद्धतिटीकायां सैकंता संस्कारो वा मने
 नोक्त इत्युक्तं तन्मतिभ्रमेणा ताजिकशास्त्रावबोधरूपायान्ताजिकमुक्तावल्यामप्युक्तम् सवन्निचास्यो नि
 शिवै परित्या न्मध्ये तनावू नितमेष्ट्यभागेः असंभवे लग्नगतांशयुक्तं गण्यन्धनस्योदरिविसेषु चैव प्रिति स
 हंज्ञाभरणोप्युक्तम् दिवसे भानुभोग्यांशानि नुभुक्ताश्च मेलयेत् तदन्तरालराश्यंशयुतान् लग्नन्तरे यदि

नस्यानदाद्येषाः भुक्तांशः अस्ममध्यगे पात्याभोग्यलवाः स्वातुत्रिंशच्चिंशच्चशोधयेत् विष्णुस्मृत्यादिगृहे
यत्रविज्ञेयस्युरायसद्यतदिति स्वातुद्वितीयभवनात् येषुनोक्ताएयकशुद्धिस्तुकार्याधनारितइतिजी
रणाजिकेपिस्वष्टमुक्तमेवजीरणाजिककर्तृभिः प्रामारिणैकुक्तत्वात्केशवदेवज्ञहरिभट्टगणेशदे
वज्ञहृतंसेकतासंस्काररहितंसहमसाधनंनरमणीयंअस्मद्रूपेणमेवमनंयुक्तिसहमालोचयामः
किञ्चसैकतासंस्काररहितेकृतेपिसहमेफलेविसंवादइत्यादिसुज्ञैर्विलोक्यमिद्वि अथचसैकतासंस्का
ररहितंसहमसाधनंकेशवदेवज्ञगणेशदेवज्ञतोऽतिप्राचीनेनहरिभट्टेनैवकृतमित्यवगम्यते यत्संस्मा
त्प्राचीनैर्कर्मनादिभिः सैकतासंस्कारउक्तोस्तिअतस्वज्ञायतेगणेशदेवज्ञकेशवदेवज्ञादिभिरधुनिकैर्हरि
भट्टैर्मेघेश्वरसैकतासंस्काररहितंसहमसाधनंकृतमस्ति तत्रहरिभट्टस्यसहमसाधनज्ञानत्वेणोपि
मास्तिमन्त्रैर्नतजिकसारेपुण्यस्यादिवसेर्कतोहिमतुचिःशोधःस्यययारविश्वंद्रास्त्रग्नसमचित्ति
त्यादिनाकलसहमशिरोमणोः पुरायसहमस्यसाधनंसमरसिवाक्याज्ञानाद्यायाअन्यथैवोक्तंतथै
वसैकतासंस्कारोपिजोक्तमित्यलमतिक्रिष्टेनसमरवाक्यविचारविस्तरेणविरम्यतेस्वगुरोर्मतविद्वेयि

डा.
१
४७

लं च सतखंडनेन वलभद्वक्तो योगो लोके : स्मिन्केन वार्यतामिति अथावशेषसहमानां साधनं संज्ञा
तुत्रे व्युत्पत्तमस्मादुत्तुविद्ययोस्तु संसाधनं पुरायविशुक् सुरेज्यः दिवा विलोमं निशि पूर्ववत्तु यशोभि
धत्तन्महाम्बदन्ति अस्मात् पुरायसहमाहिनरात्रिव्यत्ययेन गुत्तुविद्यासहमयोः साधनं कर्तव्यं
पूर्ववत्तु यशोभिः सैकताचकार्या पुरायसग्रगुत्तुसग्रतस्त्यजेत् व्यत्ययो निशिसिताचित्तुतत्तु सैक
तामनुवदुत्तु रीति तौ मित्रनामसहमम्बिदुर्वुधाः अत्र शोध्यैषु द्वाभ्यमान्नरा लेसितो न चेत्तौ क
मेतदुत्तुम् पुरायद्वौ मंशोधमेदुत्तु वत्स्यान्माहात्म्यं तं नक्तमस्माद्विलोमम् ६ शुक्रम्बन्हाद्वि नक्तु
लोममासारं स्यादुत्तु वच्छेषमुत्तुम् ७ अत्रोत्तु वत्पुरावदित्यादि शौहैर्लग्नयोगसैकताचज्ञानव्येति
सामर्थ्यमात्रात्तु पश्चिरोध्यनक्तु म्विलोमन्तु पेद्वजेतु जीवादि शुद्धे सततं पुरावद्भूता किं हीनादुत्तु
स्य दोषः सततस्वामिनि भौमे दिवा रात्रौ च जीवादि शुद्धे सामर्थ्यसहमं स्यादिति अत्र सर्वत्र शोधने कर्त
सति यत्र योगो नोक्तस्तत्र लग्नयोगः कर्तव्यः उक्तञ्च यादवेन शोध्ये कर्तयेत्तत्र न योग उक्तः कस्यापि तत्रैष
युतम्विलग्नमिति केशवपद्धतौ सर्वत्र तनुर्पेति यदुत्तु न न्मूलाभावादुपेक्ष्यम् ताजिकसारेण सा

मर्थ्यन्तनुपात्यजेत्सि निसुतं घस्तेन्यथारात्रिष्वितिसामर्थ्यसहमेशोध्यशोधकवेपरीत्यसुक्तं तन्निर्म
लत्वाहुपेक्षं यदाहसमरसिंहः सामर्थ्यसहममहिचलग्नपतेर्भृसुतं निशिविलोमम् अस्यास्य भुग्रा
धीशादौ मंयुवत्सामर्थ्यसहमं भवति भौमाल्नाग्नाधीशं शोधयेदित्यर्थः नन्वेतत्कुतो वगम्यत इति ।
चेच्छृणुन्मत्रैतद्वाख्यानम्यत्यस्योपलब्धैव सुक्तं यतो भौमाल्नाग्नाधिपेशो धिते सतिलग्नाधीशा
दौ मपर्यन्तद्गुणानाभवति लग्नाधीशादौ मे शोधिते सतिलग्नेशादौ मपर्यन्तं गगानो भवति नद्युयाव
धे प्रवेशे भौमेशादौ राश्यादिः ३।११ लग्नेशश्चंद्रो राश्यादिः २।५ अत्र लग्नाधीशाच्चंद्रादौ मपर्यन्तद्गुणाना
कर्तव्या तमिथुनपञ्चाशादुपरिकर्कदशमांशावधि गगानया जातं राश्यादिः १।५ लग्नाधिपो न भौमस
मप्रतुकुजेन लग्नप्रसमं अतएव मुक्तावल्यं स्पष्टमभिहितं सामर्थ्यसद्यदिवसे कुजतो गगानं चेत्सा
गयोः गुणो भूतस्तु सदैव जत्यादिति समरसिंहवाक्ये यस्माद्गगानात्स्य शोध्यत्वं यदनधिमग्नानात्
स्य शोधित्वं सर्वत्र ज्ञेयमित्यलं दिने गुरोश्चंद्रमपास्य नक्षत्रविक्रमादर्कविधूचदेवौरीत्योक्तं वा ।
गोरव १० मर्कमार्के रमास्पवामं निशिराजतातो १२ दिने गुरुमध्ये चंद्रमपास्य शेषैर्कयोगः कार्यः रात्रौ

दिनमध्योसूर्यमपास्यचंद्रयोगः कार्यः दिने रात्रौ च क्रमाच्छोध्यर्क्षसुद्धाश्रयभांतराले सूर्यश्चंद्रो वानभवेत्तदे-
 करशिरो गोविधेय इत्यर्थः १३ मातेन्दुतोपास्यसितं विलोमं नक्तं सुतो हर्निशमिन्दुमीज्यात् १४ स्याज्जीविता-
 रव्यं गुणमर्क्षतो ह्रिवामं विशीदं १५ सममं वयावु १६ मातृसहमेमवजलसहमं ज्ञेयम् कर्मज्ञमारात्रिशिवा-
 ममुक्तं १७ रांगाख्यमिन्दुं तनुतः सदेव १८ स्यान्मन्मथोलग्नं पमिन्दुतो ह्रिवामं निशीदुतनुपंसदाकीत् १९
 यदि चंद्रो लने शस्तदारे विरिन्दुमेव सदा शोधयेत् २० कलिहमेस्तो गुणतो विशुद्धे कुजे विलोमं निशि पूर्वरी-
 त्या २०।२१ शास्त्रं हि निमो रिमं गस्य जीवाहमं निशि ज्ञस्य युतेः पुरावत् अत्र बुधयोगः सैकताचबुधं वटही-
 त्वा कर्तव्येति दिवा निशं ज्ञाच्छशिने विशोध्य वंध्वारव्य २३ मेतन्निशिवंदकं स्यात् वामं द्विबैत २४ नृतिरह-
 मर्षात्सदा विधुं शोधयतार्क्यो गात् २५ रात्रौ वंधुसहममेव वंदकसहमं दिने चंद्रमध्यं बुधेशोध्योत्ने-
 ग्नयोगादिपूर्ववद्वंदकसहमं स्यात् मृत्तिसहमेशानियोगः शनिगृहीत्वा सैकताचकर्तव्या देशान्तराख्यं नव-
 मादिशोध्य धर्मेश्वरं संततमुक्तवत् स्यात् २६ अहर्निशं विज्ञपमर्थभावादिशोध्य पूर्वोक्तवदर्थसग २७
 समरसिंहोऽपि अर्थसहमं द्वितीयाधिपात् द्वितीयञ्च दिनरात्रम् अयमर्थः द्वितीयाधिपात् द्वितीयं प-

वदर्थसमम्भवति द्वितीयाधिपं द्वितीयभावाच्छोधयेदित्यर्थः केशवपट्टनौ यत्त्वे शास्त्राभ्युपगमं
मित्यर्थं संहमं शोधय शोधकव्यन्यादा नीतन्तस्मरसिंह वाक्यज्ञानादेवेति सितादया स्यात्कस्य
न्यदोराह्वयं सदा प्राग्वदथा २८ त्यकर्म चन्द्राच्छनिस्वाममथानिशायां २९ शश्वद्वारिज्यन्दिनवन्दको
त्था ३० चंद्रमध्ये बुधसदा शोधो लग्नयोगादि पूर्ववद्धारिज्यसहमं स्यात् शनेर्दिवा र्कश्चिचिचन्द्र
मार्के विशोधय सूर्येन्दुमनाथयोगात् स्यात्कार्ये सिद्धिः ३१ सततं विशोधय मन्दे सिता तस्यानुविवाहस
म ३२ दिने शश्वद्वारिज्यः शोधय सूर्योक्तान्तरांशीश्वरो गहो योज्यः रात्रौ शनिमध्ये चन्द्रशोधय चन्द्रा
क्तान्तरांशीश्वरो योज्यः उभयत्रापि सैकता यथा सम्भवं विधेया गुरोर्बुधम्योत्थं भवेत्प्रसूतिर्वीमन्निशी
तुं शनितो विशोधय षष्ठं स्मियेदुक्तदिशा सदैव सन्नाप सया ३४ ५५ रमयास्य शुक्रात् अत्र नाजिकसारे
षष्ठभावाच्छोधनमुक्तन्तस्मरसिंह वाक्यज्ञानादेवेति ज्ञेयम् यदाह समरसिंह सन्नाप सहममह
निशान्दिमन्दान्तं षष्ठतः पात्य इति अत्र यस्मान्पात्यस्सरावयोज्यो ज्ञेयः यथा मित्रसहमे शुक्रात्पा
तं उक्तं तत्र शुक्रो योज्यते तथा च षष्ठभावावयोज्य इत्यर्थः अत्रारमयास्य शुक्रादित्यग्निमेरा समुत्थः

हा
२-
४८५

अद्वा सदा प्रोक्तदिशः ३५ पुराणम्विद्याख्यतः प्रोक्त्य सदा पुरोक्ता प्रीत्याख्यमु ३६ केवलदे ३७ हसंज्ञे ३८
यशस्य मे जाज्यमपास्यभौमात् शनिम्विलोमनिशिचांद्रियोगाद्यापार ३९ माराद्भूमपास्यशश्वत् ४० प
नीयपातः शोनेनविशोध्यसोरेर्विलोमं निशिपूर्ववत्स्यात् ४१ मंदं कुजात्प्रोत्थरिपुर्विलोमं रात्रा ४२ द्वौ
मविहीनपुराणात् शौर्येविलोमं निशिपूर्ववत्स्यात् ४३ दुपायर्ज्यं रविनोविशोध्य वामं निशि ४४ संतुवि
शोध्यपुराणाद्भूमिविलोमं निशितदरिद्रम् ४५ अत्र पुराणसहमादुधं शोधयेत् पश्चादुधयोजयेत् सर्वकृते प
राणसहमतुल्यं द्रुद्रसहमं भवति परंतु रात्रौ वै परीत्य निमित्तं दरिद्रसहमानयनं कृतमिति सूर्योच्चारः ॥
१० सूर्यमपास्यमत्तचंद्रं निजोच्चा १३ द्रुतापुरोक्त्या ४६ दिने सूर्ये च मध्ये सूर्यः शोधोरभौतुचंद्रोच्चा चंद्र
मपास्योभयत्रापिलग्नयो गादिपुरोक्त्यकार्यं कर्कटतः ३१५ प्रोत्थशनिं स्पाजुलाध्वान्यथानिशि ४७ पु
राणाच्छुनिविशोध्यान्निवामं निशितुवन्धनम् ४८ चंद्रसिः तादयास्योक्तं सदा कन्याख्यमुक्तवत् ४९ पुराणा
दृक्तं मपास्यापयोगादश्वोन्यथानिशि ५० इति पंचाशत्सहमानि अथान्येषां सहमाना मानयनमुक्तं यादवेन
शुक्रं मदेशाजुहिसप्तमेशः शुक्रस्तदा चंद्रपतेः सजायं जयाभिधं ५१ सूर्यसुताच्चपुराणस्याहं धर्मो ह्यनि

सं.स.सौरं ५३ द्युगत्रमीज्यसुहृताद्विहायभौमान्दितंदुःखगृहंप्रदिष्टं ५३ मंदंमहीजाद्विवसेनिशां विलो
ममङ्गसहमंचसांगं ५४ भौमं हि मांशोत्थं पहाय दस्त्रे क्लेशः ससूर्यो हिविलोमरात्रौ ५५ सूर्योच्छ्रान्तिं सांगमिदं
तथैवगेमममाख्यं सहमन्विचिन्त्यम् ५६ गुत्तंसदेदोस्तनुपुगाजारव्यं ५७ गुरोरंविंसांगमहन्यथोत्थेत्तन
तं विलोमं सुसहन्त्यगारं ५८ पुराणं गुरोर्घातइहोक्तमन्यत् ५८ सनेः कुजज्ज्योष्टकमङ्गयुक्तं ६० दिवादि
पुं ६ चान्य १२ गृह्णात्सलग्नम् चतुष्पदारव्यं निशि वाममार्किम् ६१ लग्नात्सलग्नं व्यसनं सदैत ६१ न्य
न्दन्धराजातदुनिशं सलग्नम् कृष्यारव्यकं ६३ चन्द्रमसोर्कमहिरात्रौ विलोमत्रतुसंयुक्तं स्यात् ६४
ष्ट्यारव्य ६४ सेतानिमुनीरितानीति अथपितृव्याखेटकभृत्य बुद्धिसहमानयनमुक्तमुक्तावल्याम्
सूर्ये मन्दविशुद्धे पितृव्यमवनम्विलग्नान्ते ६५ षष्टं षष्टेशेनं सव्ययमाखेटकमभवति ६६ सौम्यम्वि
शोध्य च ह्यल्लग्नान्ते भृत्यसहमं स्यात् ६७ जीवस्सूर्यविहीनो लग्नयुतो बुद्धिसहमं स्यात् ६८ रात्रौ
तद्विपरितं ज्ञेयं सर्वत्र पूर्ववद्देद्यम् अथान्यसहमानामानयनमुक्तं हिल्लाजताजिके लाभं लाभेशोभं
लग्नयुतं प्राप्तिं सहमं स्यात् ६९ लग्नन्तुर्ग्येशेनं लग्नयुतस्यान्निधेस्सहमम् ७० धैर्य्यमाहात्म्यसह

मम् ७१. ज्ञानसमंज्ञातिसमंस्यात् ७२ मन्दश्चक्रविहीनो लग्नयुतस्याहरांसहमम् ७३ सुतपोल
 ग्नविहीनः पञ्चमभावान्वितो यगर्भसहमंस्यात् ७४ चन्द्रोबुधेनहीनो लग्नयुतस्तत्सहमंस्यात् ७५
 स्यान्वेत्तं ह्यनान्दिनरात्रिहृतो न भेदोस्ति इति सहमानान्दिनरात्रिहृतो न भेदोस्ति इति सहमान
 यनम् अथ सहमस्य स्त्रीकरणं रोमकताजिके लंकोदयस्य भुक्तांशः स्वीदयसा तथा हृता सहमा
 शे द्वेयोरैक्यन्दशभक्तन्दलीकृतम् सौम्यगोले धनम्योक्तं याम्यगोले तदन्यथेति सतत्स्य हसुक्तम्वि
 श्वनाथताजिके च स्यो सहमसदानां स्त्रीकरणमुत्तमम् यस्मिन् राशौ तु सहमसत्त्वं लंकोदयमानकम्
 विभजेदंशकैर्लब्धं एथगेव निधापयेत् तथैव निजदेशे न्यमुदयं प्राप्नुवत्यत्र तत्पूर्वं लब्धं संयुक्तं
 नख २० भक्तं लवादिकम् तद्धनं सौम्यगोले स्थे सहमे याम्यगोले च राशौ अंतीव सहमस्य ह्यजायते गगा
 कोक्तिरिति सहमे स्त्रीकरणमुक्तं रोमकेन लंकोदयस्य भुक्तांशः स्वीदयस्य तथा पुनः तदेक्यं द
 शभिर्भक्तं फलमंशादिकं भवेत् सौम्यगोले धनं प्रोक्तं याम्यगोले तदन्यथेति अनयोः प्रयोजनं जीर्णः
 ताजिके सहमेशः स्फुटदृष्ट्या पश्यति सहमं तदावलं नस्य सहमस्यैव प्राप्तिः स्फुटं किं संमेरो भवति

ब्रह्मेति गृहसहमानयनं समरसिंहटीकायां तु कज्योतिर्विद्विउक्तं गृहमग्नस्य गृहात्संशोध्य लग्नं यो ।
ज्यं गृहसहमं भवेत् एवं युथ हारसि संयोगान् युथ हासहमं च भवति उक्तञ्च युथ हारसि संयोगान् युथ
हासहमञ्च तत् अथ भावसहमानयनमुक्तं रोमकेन वर्षे जमौ दिवा कार्यं स्वामिहीनं तनुं सदा भावही
नं तथा रात्रौ लग्नं योज्यं स्फुटं भवेदिति अत्र सहमस्य सहमाधी शस्य च सवृत्तत्वे गृहाराणाम् शुभाशुभं
वा फलमविकलं स्यात् निर्वलत्वे न्यूनं स्यादिति ज्ञेयं अथात्र किञ्चिद्विशेषविचारः सतानि सहस्रानि
देवदत्तादेः शुभाशुभफलजिज्ञासार्थं मभिहितानि तत्र यस्य जन्मपत्रमस्ति तस्य भावत्वं सहमविचारे
भवति अथेदानीं तदीयभ्रातुर्यदि जन्मपत्राभावस्तदा तदीयपत्नी भाग्यलाभराज्यसहमानि चिकीर्षि
तानि सन्ति एवं पत्न्यादीनां भ्रात्रादिसमानि चिकीर्षितानि सन्ति कथं ते यान्निष्पन्निरिति चेदुच्यते यस्य
भावस्य शुभाशुभफलजिज्ञासाभीष्टास एव भावो लग्नं कल्प्यस्सूर्यादिगृहास्तु यथास्थितां एव मन्त्र
व्यास्तत्र सूर्यो न चन्द्रान्वितमहिलग्नमित्याद्युक्तप्रकारेण पुराणादि सहमं साध्यं यतः पुनर्भ्रात्रादेः प्रसू
तिसहमानयने षष्ठभावादियोगश्चिकीर्षितस्तत्र भ्रात्रादिभावाद्यत्वेष्ट्यादिभावस्तद्विषयेदिति अन्ये

हा.
१.
५०

मम् ७१. ज्ञानसमं ज्ञातिसमं स्यात् ७२ मन्दश्चक्रविहीनो लग्नयुतस्पादरां सहमम् ७३ सुतपोल
ग्नविहीनः पञ्चमभावान्वितो यगर्भसहमं स्यात् ७४ चन्द्रोबुधेनहीनो लग्नयुतस्तत्सहमं स्यात् ७५
सषां चैतद्विज्ञानान्दिनरात्रिक्तो न भेदोस्ति इति सहमानान्दिनरात्रिक्तो न भेदोस्ति इति सहमान
यनम् अथ सहमस्य ष्टी करणं रोमकताजिके लंकोदयस्य भुक्तांशः स्वोदयसा तथा हता सहमा
शे द्वयोरेक्यन्दशभक्तन्दलीकृतम् सौम्यगोले धनम्योक्तं याम्यगोले तदन्यथेति सतत्स्य ष्टमुक्तम्
श्वनायताजिके चक्षोसहमसदानां स्य ष्टी करणमुत्तमम् यस्मिन् राशौ तु सहमस्तत्त्रिकोदयमानकम्
विभजेदंशकैर्लेख्येयमेव निधापयेत् तथैव निजदेशे न्यमुदपंप्राप्तकञ्चयत् तत्पूर्वलेख्यसंयुक्तम्
नख २० भक्तं लवादिकम् तद्धनं सौम्यगोलस्य सहमेयाम्यगोत्रं अंतीव सहमस्य ष्टं जायते गग
कोक्तिरिति सहमेस्य ष्टी करणमुक्तं रोमकेन लंकोदयस्य भुक्तांशः स्वोदयस्य तथा पुनः तदेक्यन्द
शभिर्भक्तं फलमंशदिकं भवेत् सौम्यगोले धनं प्रोक्तं याम्यगोले तदन्यथेति अनयोः प्रयोजनं जीर्णम्
ताजिके सहमेशः स्फुटदृष्ट्या पश्यति सहमं तदावलं नस्य सहमस्यैव प्राप्तिः स्फुटं किं समेरोषकः ।

प्राहेति गृहसहमानयनं समरसिंहटीकायां तु कज्योतिर्विद्विउक्तंम् गृहमग्नस्य गृहात्संशोध्य लग्नं यो ।
ज्यं गृहसहसं भवेत् एवं मुथहारसि संयोगान्मुथहासहसं च भवति उक्तञ्च मुथहारसि संयोगान्मुथ
हासहसञ्चतत् अथ भावसहमानयनमुक्तं रोमकेन वर्षे जमौ दिवा कार्ये स्वाभिहीनं तनुं सदा भावही
नं तथा रात्रौ लग्नं योज्यं स्फुटं भवेदिति अत्र सहस्य सहसाधीशस्य च सवृत्तत्वे गृहाराणामुभाशुभं ।
वाफलमविकलं स्यात् निर्वलत्वे न्यूनं स्यादिति ज्ञेयं अथात्र किञ्चिद्विशेषविचारः स तानि सहस्रभि
देवदत्तादेः शुभाशुभफलजिज्ञासार्थं मभिहितानि तत्र यस्य जन्मपत्रमस्ति तस्य भावत्वं सहस्रं मविचारे
भवति अथेदानीं तदीयभ्रातुर्येदिजन्मपत्राभावस्तदा तदीयपत्नी भाग्यलाभराज्यसहमानिचिकीर्षि
तानि सन्ति एवं पत्न्यादीनां भ्रात्रादिसमानिचिकीर्षितानि सन्ति कथं ते यान्निष्पन्निरिति चेदुच्यते यस्य
भावस्य शुभाशुभफलजिज्ञासाभीष्टास एव भावो लग्नं कल्प्यस्सूर्यादिगृहास्तु यथास्थितां एव मन्त्र
व्यास्तत्र सूर्यो न चन्द्रा न्वितमहिलग्नमित्याद्युक्तप्रकारेण पुण्यादिसहस्रसाध्यं यतः पुनर्भ्रात्रादेः प्रसू
तिसहमानयनेषु शुभावादि योगश्चिकीर्षितस्तत्र भ्रात्रादिभावाद्युत्पत्त्यादिभावस्तद्विषयेदिति अन्ये

हा.
२.
५१

भुल्लग्नस्थाने भ्रात्रादिसहसंयोज्यं षष्ठभावादियोगे पञ्चराशियुक्तस्तत्सहसंयोगो विधेयः तदेतत्पृष्ठ
मुक्तं मुक्तावल्याम् अभीष्टसंज्ञा निशुभाशुभार्थपित्रादिकानां विद धीतधीमान् प्रोक्तप्रकारैस्तनु
वत्स्वस्वसंयोजनेनेति गुरोर्मतमेव इति एवन्तत्तद्वावस्यापि पित्रादीनाम्पराणसहसंयोज्यम्
यथा मृतिरहमर्षादिन्दुमिश्रोध्योक्तवदार्कियोगादिति अत्र हितत्तद्वावस्तत्तत्सहसंयोज्यं लङ्गनस्य क
ल्प्यतस्मात्प्राग्वद्वाक्यानीयचन्द्रमिदानीमानीताष्टमभावविशोध्यशनियोगे सति मरणासहसंयोज्यं
स्यात् एतदप्युक्तं ज्ञेयं पित्रादिरिष्टसहसंनेभ्योप्यष्टमभावत इति एवमेकस्मादेव वर्षलङ्गनादङ्गेका
निसहसंयोज्यं भवन्तीत्यलम्यसंगेन अथ सहमानां स्फुलानि तत्रादौ सहमाधीशवलित्वावलित्वसंज्ञा
रासुक्तं समरसिंहेन स्वर्गहोत्रं त्रिंशत्रैराशिकनवांशकगतानाम् प्राक्स्थानेनैवलवान् यथोत्तरस्थाने गो
हीनः यस्य ब्रह्मवोधिकारास्तद्वलमन्वेष्टुदयदृष्टौ च बह्वधिकारोपि यदानवीक्ष्यते लग्नमस्य नवलं स्या
त् स्वल्पाधिकारयुक्तो विलग्नदर्शी वलीखेतः दिवसे च वर्षलङ्गने दिनखेटानां निशागतो न्येयाम् वलम
धिकं क्रूरस्थाने च शुभैरशुभमन्यथा तु शुभमिति दिनखेटाः पुंनहाः अन्येषां स्त्रीगहाराणामिति ।

अथसहमस्यवलावलमुक्तंरोमकेन स्वस्वामिवाशुभैःखेटैःसहमंयुतवीक्षितम् भवेद्वलयुतंस्वामी।
वस्त्वान्यस्यवाभवेत्विष्यमेनिर्वलत्वमष्टमाधिपसंयुतम् क्रूरैरन्यशालसहितंतत्फलंनैवहायने।
सहमस्वामीपतिते द्वा०१२ भवनेरिष्टकरोत्यचिरात् सहमेषुभयुतदृष्टेसहमरिष्टंविनाशयतीति यादं
वोपि स्वपतिमित्रशुभेक्षितसंयुतंसहममुद्रतनाथमुदीरितम्बलिनिजार्थकरंपदिवान्यथाक्षयकरंभवनं
चविचिंतयेदिति तनुवह्नांवर्षप्रवेशेपुराणाश्वराज्यगजादिसहमानांतदधिंपातांचसवलत्वंदृश्यतेपरं
तुतत्फलंतेषांनभवतीतिचेदुच्यते प्रथमंजन्मनिप्रागुक्तरीत्यासर्वाणिसहमानिसाध्यानिनतःस्वामिनो।
वलावलविवेकंसहमस्यापिवलावलविवेकंविधाययेषांसहमानांसर्वप्रकारेणनैर्वल्यंनिर्णीतं
तानिवर्षफलदानांसामर्थ्यात्कदाचिदपिनविचारयेत् येषांतुसर्वप्रकारेणसवलत्वंतान्येववर्षेवि
चारणीयानिउक्तंचसंज्ञातंत्रे, आदौजन्मनिसर्वेषांसहमानांवलावलम् विमृश्यसंभवोयेषांतांनि
वर्षेविचारयेदिति अथपापशुभग्नहसम्बधेनयुतिदृष्ट्योः फलसंज्ञातंत्रे पापयुक्शुभदृष्टेचेदशुभं
प्राकृततःशुभम् शुभंयुक्तंपापदृष्टमादौशुभमसत्यरे अत्रवर्षस्पर्शमासारख्यंविभागद्वयंप्रकल्प्य

हा.
१.
५२

युतिदृष्टिफलयोः काऽनभेदतः कल्प्यः लग्नात्यष्टाष्टरिष्कस्य द्वा. १२ धर्मभाग्ययशोहरम् शुभस्वामिद
शाश्रान्त्येसुखधर्मादिसंभवः सूतौषष्टाष्टरिः ष्कस्यमद्वेपापहतं पुनः पुण्यधर्मार्थसौख्यघ्नं प्रत्योद
गधेफलं तथा सहमान्यखिलानीत्यसुतौ वर्षे च विनयेत् शुभयोगे क्षराणां सौख्यं पत्युर्वीर्यानुसारम्
दारिद्र्यमृतिमाद्यारिकलियुक्तो विपर्यय इति पूर्वोक्तप्रकारेण दारिद्र्यादिसहमानितदधिपानिचर्चद्वल
सुक्तानितदातत्संवन्धिदुःखवक्तव्यं तेषां निर्वैलत्वे तत्तन्नाशादिना तत्तत्संवन्धिसुखमित्यर्थः जीर्णता
जिके एवं समं स्रसहमे शुभयुतदृष्टे च सुयशिलीकृते पुंसां ज्योतिर्विद्भिश्चिन्त्य शुभां शुभं नास्यतद्विषय
मिति समं रसिंहः ॥ न्मनिचवर्षलग्ने सहमान्यखिलानि वीक्ष्य फलमूत्थम् वर्षे श्वरो यलग्ने श्वरं पिय
स्मिन् स्थितस्तदा त्रफलदायीति एवं सामान्यतस्तत्सर्वसहमफलविचारः कर्तव्य इति अथ पुण्यादिस
हमानां विशेषफलविचारो जीर्णनवीनादिना नाजिकग्न्येभ्यो लिख्यते तत्रादौ पुण्यसहमविचारः
यत्रादौ पुण्यसहमं शुभं सोदृश्यभावहः अनिष्टेऽस्मिन् शुभो नेति पुण्यमादौ विचारयेत् सवले पुण्यस
हमे धर्मसिद्धिर्देनागमः शुभस्वामीक्षितयुते व्यत्यये व्यत्ययमिदुः सवीर्ये पुण्यसहमे द्रव्योपायस्तु नान्यथा ।

अन्यामपि सन्वीर्याणि स्वनामफलवन्ति हि जन्मकाले निष्ठगे हे वर्धे कूरयुतं तथा पुण्यसग्न सुखायै धी-
धीशे च निर्वले १ गुणसग्न शुभे युक्तं दृष्टं वा स्वामिना यदि उपदेष्टुं सुखं वर्धे विपरीते विपर्ययः २ ज्ञान-
युतं नृसंस्वो मिना च शुभमहैः बहु विद्यावबोधस्या हि द्याभावो न्यथा भवेत् ३ यशः सस्सह माधिप-
विनाशः ४ गोपापयुतं दृष्टे प्रकारेति यशोनाशस्यापार्जितधनं यशोपलब्धिञ्च यशः सस्सह माधिपतो-
भवेत् युते सुयशिलीकृते पुंसां धर्मचयं धनलब्धिं करोति नियतम् महाहवे विजयम् यशः सस्सह माधि-
नष्टमहयुजिष पापमुसरिफे अयशस्ते जोभ्रंशो वाहनवस्त्रार्थपदनाशः यशः सः सहमेधेवं फलं प्रक-
ल्प्य चरोमकः प्राह अत्रान्येषामपि सहमानां स्वामिनः फलमेतादृशमेव शुभाशुभम् ४ मित्रसग्न शुभे दृ-
ष्टं वा स्वामिना यदि नानाविधं मित्रसुखं लोके वैरं विपर्यये ५ माहात्म्यं शुभं दृष्टं युतं तथा स्वामिना-
यै सकांतकृत्यं करणं विचारणं वापि गोपनं न विपरीते ६ आशाशुभयुतं दृष्टं सखासहस्रिष्यं वंजिता-
मदा प्रकरोति वंछितार्थं नाना वस्त्राश्वसौरभ्यदं पुंसां तदधीशेपि फलं स्यात्पेक्षया योगतोदः ७
७ सामर्थ्यं शुभयुतं दृष्टं स्वामिना प्रभुता भवेत् वलाधिक्यं सुखं देहे विपरीते शुभं वदेत् ८ भ्रातृसग्न शुभ-

तद्वृष्टं वास्वामिना यदि मिथः सौख्यं सोदराणां कलहो विपरीतके ९ भ्रातृसंगे श्वरे न ह्येव जवाशस्तदा भवे
 त् तस्मिन् न भुदिते वीर्ययुते भ्रातुः सुखं भवेत् १० गौरवसहमं च यदा पति युक्तं दृष्टं शुभमनैश्चापि सु।
 खनिचयं धनमानं राजश्रीभूषणं वरसुलब्धिं शुभमुयशिलगं पुंसां गौरवसहमं शुभमनैर्दृष्टं कीर्तिजा।
 न प्राप्तिर्द्धनं सुखवाहनार्थं वस्त्रकरम् गौरवसहमं च यदा तद्यसद्रहैर्युक्तमुयशिलीकृतं भवति भावः ११
 कुर्याद्धननाशं सर्वसौख्यपदहीनं मिश्रग्रहयुतदृष्टं गौरवसहमं हि मिश्रमुयशिलीकृतं आदौ शुभं च
 कुर्यादशुभं च विनिर्गमे पुंसां अत्र सर्वत्र सहमेषु मिश्रग्रहयुतौ सतदेव फलं वाच्यमित्यर्थः १० राज्यं शुभ
 युतदृष्टं स्वेशेन च मृगशीलितं सौम्यैः राज्यप्राप्तिकरं स्नानदधीशे पूर्वलक्षणा युद्धे च बलहीने न दृष्टिप।
 तो क्रूरैर्युक्ते तथा दृष्टे राजसहमे मूसरिः फे राज्यभ्रंशश्च कोशनाशश्च ११ पितृसहमे शुभयुक्तं शुभमनैश्च
 यशिलगं स्वपतिना च भवति च पितृनस्सौख्यं वाहनवस्त्रार्थं धननिचयम् अस्तराते बलहीने पितृसहमे
 शेषे मेलनात् क्रूरकृतमूसरिः फे मरणात् तस्य परदेशे चरलग्नस्येतस्मिन् स्थिरभोगे हे ५ न्यभे मार्गे मात
 पित्रोः सग्ननायेन हे वासस्तयोर्भवेत् उदिते वीर्ययुक्ते वा तयोस्सौख्यं म्यजायते सहमन्वा नदधीशश्चुभेत्य

शालीयुतः क्रूरैः वर्षस्य पूर्वभागे रोगस्तानस्य चैत राद्वैशम् वलांष्ट्ये सहमाधीशे नृपान्मानो यशो द्रुमः १२
एवञ्च मातृसहमे फलजेयं यथोदितम् १३ सुतसहमं शुभयुक्तं शुभगर्हैर्मुथशिलीकृतं स्वपतिना च भवति ।
हि सुतस्य लामश्चुभदृग्योगादतीव शुभम् सुतसहमञ्चतदीशः पापयुतः सौम्यमुथशीलः पूर्वसुतस्व
दः खं पश्चात्सौख्यं भवेद्दृश्यं सुतसहमम्यापसुतमुथशिलगंचासुतस्य नाशस्स्यात् मिश्रगर्हैश्च युक्तं सु
तस्य सहमम्यापमूसंरिः फम् प्रकरोति तत्र कष्टं सुतस्य वर्षे तथा कलहम् पुत्रसंग्रेष्टेन ह्ये पुत्रनाशं विविदि शि
त् तस्मिन्नेभ्युदिते पुत्रस्थिते पुत्राग्निमादिशेत् सूतौ सुते श्वरो वर्षे पुत्रसमाधिपो भवेत् दृष्टं स्वमित्रसेम्यै
श्चेत् पुत्रलाभकरो मतः १४ क्रूरदृष्टे जीवितारव्ये सहमे निर्वलाधिपे वर्षे मूर्च्छा भवेत् संविपरीते सुखे मृदु
१५ ज्वरसंग्रशुभैर्गुणैर्दृष्टं वास्वामिना यदि द्युतेराधिक्यता देहे विपरीते ल्यता मता १६ शुभयुतदृष्टे कर्म
स्मिमुथशिले गेवास्व पतियुतदृष्टे मृतनदेशपुगणं स्वामित्वम् भवति नियमेन वलवतिसहमाधिपतौ क्रू
रायुक्ते शुभैर्दृष्टे भवति हि धनचमलाभो वाहनवस्त्रार्थभूमिलाभश्च पापाक्रान्ते तस्मिन् धननाशे नृपतिद
ण्डश्च पापैर्दृष्टे तस्मिन् पूर्वाजितधनचयविनाशम् कर्मपतौ मूसरिः फेपापैः खेटैस्तथैव फलम् क

हा.
१.
५४

मैरिं सहसाधिपतोरानियुतदृष्टे च कर्मवैकल्यम् पत्योवक्त्रे दग्धे वैकल्यं भवति बुद्धिनाशश्च ३७
मांघाधिपतिः पापः पापैर्युतं ह्यसितो भवति मांघ्यम् निधनाधिपस्य शिलमेमांघ्यानि धनं तदा दे-
शम् मांघ्याधिपश्च सौम्यः शुभयुतदृष्टो न मांघ्यस्यात् मिश्रगृहयुतदृष्टे स्वल्पतरं मांघ्यभावं च
भूम्यशिले च सहमेवाह न शास्त्रो र्यत्नाभश्च ३८ मन्मथसहमं च शुभैर्दृष्टं युक्तं तथा स्वपतिना च
वित्तासहर्षाधिकं भवेन्नैव विपरीते ३९ रुकटसहमे कूराकूरेर्दृष्टे युते च मूथशिले रुकटकयोगान्नि-
नंचितयेत्तस्य पुनश्च रुकटकसहमे सौम्यासौम्येर्दृष्टे तदा जायं प्रवदेत् मिश्रमदृष्टे कलहं नै-
व संभवतः २० ह्यसासग्य शुभैर्युक्तं दृष्टं वा स्वाभिनायति सहिष्णुता भवेद्वर्षेऽन्यथा क्रोधो धिक् २१
२१ शास्त्रसग्य शुभैर्दृष्टं युतं स्वेशेन वा तथा वेदे स्मृतौ तत्परत्वं विपरीते विपर्ययः २२ बन्धुसग्य शुभा-
नं शुभदृष्टं नैव श्वरः पितृव्यभ्रातृभिस्सौख्यं कलहश्चान्यथा भवेत् २३ वन्दकसहमं च शुभैर्युक्तं दृष्टं
स्वामिना च तथा स्वातंत्र्यस्याद्वर्षे पराश्रयत्वं च विपरीते २४ मृत्योस्सहमं कूरेर्दृष्टं युक्तं च निर्वलाधीशम्
मृत्युं विनाशम्विन्द्यादि परीते कष्टं संपत्त्यात् २५ परदेशाख्यं सहमं स्वेशशुभैर्युक्तं दृष्टं परदेशे सुखला

भोगात्रावा नैव विपरीते २६ शुभनाथदृष्टसहितं धनसहस्रं सौख्यदं दद्यात् अर्थसहस्रं शुभयुतं पापैर्देष्टुं च पापं
मूसरिः फम पूर्वन्धनचयलाभं तु ते मध्ये व्ययमनर्थम् क्रूरादिदृष्टसहितं रिपुयोगाद्भवति धनहानिः पापं
प्रितमर्थदुःखम्प्रकरोति तथा र्थविलयञ्च रिपुदृष्ट्या शत्रुभयं शुभपापानाञ्च तत्स्करभयम् हिंसदृष्ट्या मि
जमित्राद्हनञ्च मानेयशश्च सुखम् धनसहस्रं मयापयुतं सौम्यैर्देष्टुं मृगशिलीकृतं नृणाम् पूर्वन्धनचय
यं पश्चात् योगमात्सुखदम् अर्थसहस्रं च दृष्टं शुभाशुभैर्मुगशिलीकृतं मृगसाम् प्रकरोति च हृत्वा
भस्वाहनकृतकौघरत्नयुतम् २७ परदारसंयुक्तं दृष्ट्वा म्नामिशु परं वदेः परनारीं च मनसुखं स्मि प्रकरोति
त्रहः खस्यात् २८ यं दान्यकार्यसहस्रं शुभेन युक्तं त्विलोकि तस्वापि सेवादितस्सुखं स्यात् परोपकारश्च ने
व विपरीते २९ वंशिकृतं शुभैर्देष्टुं युक्तं म्नामिनायदि सत्यालीकात्सुखं च्यन्तस्माद्दुःखं च यत्
३० कार्ये स्पृमिद्वि सहस्रं शुभं पतिदृष्टं युतं मृगशिलञ्च शुभकार्ये स्पृच सिद्धिस्त्वरयानूतं म्नाद्दुःखं
विजयः क्रूरैर्स्मिद्वि परितम्प्यते जयो भवति युद्धवादादौ मिश्रगर्हे सुदृष्टं युद्धविवादे जयः प्रोक्तः ३१ मृग
यसहस्रं सौम्यैर्देष्टुं युक्तञ्च सौम्यमृगशिलम् तत्प्राप्तिस्स्यान्मिश्रेः कष्टादथ पापमृत्युपेनैवम् ३२ प्रस

हा
५५

सहस्रं युक्तं दृष्टं स्वेशं शुभं हरेः मृत्याय नादिकं मूर्ध्वविपरीतेन सम्भवः ३३ सन्तापसहस्रं सौम्ये स्वामिना
दृष्टं संपुष्पं सन्तापमानसी पीडनाशो दुःखं विपर्यये ३४ अद्वा शुभं युतं दृष्टं स्वेशेन च धर्मवृद्धिं स्यात्
विष्णोः सोपि च लोके विपरीते निःफलं सर्वम् ३५ प्रीति सगुण शुभाक्रांतं दृष्टं वा स्वामिना यदि सन्तोषाधि
कृतं च येन राश्यां विपरीतके ३६ वलसगुणं तं सौम्ये दृष्टं स्वपतिना यदि सैन्यजातं सुखं वर्धये विष्णो
ते विपर्ययः ३७ देहसंयुतं कुरेहं स्तपादादिपीडनम् शुभं स्वामि युतं दृष्टं सर्वांगे दृष्टं तामेता ३८
जाया सगुणं तं सौम्ये कार्ये विस्मरणं भवेत् शास्त्रविस्मरणं वापि स्वामि कुरेः शुभं फलं ३९ व्यापा
रसहस्रं सौम्यं दृष्टं वा स्वामिना तथा व्यपारे लाभमादेश्य हानिः स्याद्विपरीतके ४० पानीयं प्रोक्ष्य
हमं कुरसुतं जले भयं करोत्यद्वे अस्तंगते नदीशे वृंडनं स्यान्नैव विपरीते ४१ शत्रुसंयुतं कुरेः शत्रु
निष्फलं भवेत् तत्राशेः स्यात्तदुत्पत्तिः शुभं स्वामि युते क्षिते ४२ शौर्यं सगुणं शुभं स्वामि युतं शास्त्रादि
संग्रहः शत्रुं पराजयनादौ सिद्धिर्नैवान्यथा भवेत् ४३ उपायसहस्रं युतं दृष्टं वा स्वामि संहृतेः सि
द्धिर्वाञ्छितं कार्यं साधने स्यान्न चान्यथा ४४ दरिद्रसहस्रं कुरेः युतं दृष्टं यदा नदा निर्द्धनं विनाशः

स्याद्विपरीतेदरिद्रता ४५ गुनुतासहमंदृष्टं युक्तं वा स्वामिसद्गुहैः स्वमंडले महत्वं स्याद्दीशत्ववा
नचात्यथा ४६ जलपयसहमंदृष्टं युक्तं वा स्वामिसद्गुहैः सुखं पोतात् नद्यानीतजलाद्वा सुखं भवे
नैव विषयीजे ४७ बंधनारव्यसहमं युते स्थितं स्वामिनानहितदास्तिबंधनम् मापवीक्षितयुते स्तिवं
स्तिनं मापजे मुशशिले विरोधतः ४८ भार्यासग्नशुभैर्दृष्टं युतम्वा स्वामिना यदि भार्या विलाससौख्याद्य
ना न्यायाम्दृष्टं युतम् ४९ गजाश्वोद्यादिसहमं स्वामिसौम्ये स्थितं युतम् तेषां चतुष्टयदानाच्च सुखं
दृष्टं युतम् ५० धृत्यसग्नशुभाक्रान्तदृष्टं वा स्वामिना तथा स्वभृत्यतः सुखाधिक्यं वै मनस्य विष
य्ययेन मतिरसहमं युतम् ५१ सुभैर्दृष्टं युक्तं स्वपतिना च सहद्विरेषं सामयकी वा भवेत्स्फूर्तिः ५२ सहमं व्यस
नारव्यञ्चकरदृष्टं युतम् द्यूतवेश्यानुरागस्याद्विपरीतेन सम्भवः ५३ पितृव्याखेटसहमं युतम्
स्वामिपुते स्थितम् पितृव्यखेटजसौख्यदुःखं स्याद्विपरीतके ५४ दृक् सहमं स्वामिशुभैर्दृष्टं युतम्
दृष्टं युतम् ५५ रासहमे विपरीतन्ताजिह्व
विनेः फलं ज्ञेयम् फलमेकं दृष्टं युतम् ५६ अयमर्थः द्विवर्षिके

दा
५५

सिंहमस्तु कच्छस्वेः
दृष्टं संयुक्तं सन्नापमादिस्तुपिसम्भवेन वाच्यम् येषां कुले वाणिज्यादिनसम्भवति तत्र सत्यपि सम्भवे
विश्वसोपि च लोके निरगतं मते कानां कुलस्त्रीणां स्वभ्यादीनां पुंसकानां च सत्यपि सम्भवे प्रभवस्य
कच्छस्वेने रोशयस्मिपुत्रापेक्षेयम् अज्ञातजन्मनः प्रल्ललगादपि सहमविचारः कर्तव्य इत्युक्तं संज्ञा
ते विपर्ययः ३० देहसंयुक्तं चार्थं प्रष्टुमिच्छया सर्वेषामुपयोगोत्रचित्रं छेदितियजुनाः अथान्न
जाज्यासंयुक्तं सोम्येष्वेव सात्कृतिदिवसेः सूरित्युक्तं नाजिकमुक्तावल्याम् स्वेशानितस्य सहम
रसद्वयं गोम्याल्लहृन्वाग्देयेन रवस्ववह्नि ३० हताभवन्नेतत्प्राप्तिहेतुकिं सिद्धारख्यदिनानि यद्वात
हम-शाशुतेदले भयं कमेव अत्र प्रकारेण रसुक्तं प्रादवेन सहमेश्वरयोः कार्यमन्त्रं राशिपूर्वकं
शुक्लार्कं भवेद्याहृशेः गृहकसंक्रांतिमेफलम् सवम्यसत्रयेकः पक्षस्माधीयानिति चेदुच्यते तैमिर्क
सम्पतब्जोत्पूर्वोक्तसवपक्षस्माधीयान् तथा चरोमकः सहमेश्वरसहमपयोरन्तरभागानि जोदया
म्यस्ताः स्वस्ववह्नि ३० भिर्विभक्तालव्यन्तत्प्राप्तिकिसिमाह इति अथ सन्निधार्थानां सहमानामर्थः
संज्ञातत्रे उपदेष्टा गुतुर्ज्ञानं विद्याशास्त्रं श्रुतिस्मृती मोहो जाड्यं वलं सैन्यमंगं देहो जलं द्युतिः गुतुताम

निशत्वं गौरवं मानशालिता निगहानुगद्विभूराजा छत्रादिचिह्नभाक् साहाय्यसंचगोभीये
जिह्वादिशालिता सामर्थ्यदेहशक्तिः शौर्य्ययत्नारिनिगहे आशेच्छोक्तामतिर्दृष्ट्वा वदः प्र
सन्नगः शौभ्यपतनं वृत्तिर्जलेकस्माच्च मज्जनम् आधिव्याधीतायमाद्ये सपिराडावन्धवास्मृताः सं
श्लोकांशो गृह्णित्वा न प्रसवं स्मृतः दासत्वं परकर्मात्कमन्यत्स्वस्वनामत इति इति श्रीमहे
गोदावर्प्यपुत्रिणम् ४८ रात्मजवलभुद्विरचिते हायनरत्ने सह माध्यायस्तु ४८ अथ ब्रह्मशा
तः भवेत्तन्मया ५० मुन्यः शक्तिर्गोमूत्या इति न विना न भवत्यत आदौ मुयहा नित्यते नत्र मुन्या
हेतुः शक्तिसहस्रमञ्जुद्वयः प्रसूतिलग्नभ्रमरो न भावान्मथाति मुन्येति च तूहिरस्याः शुभा शुभा
नित्यञ्च कुरदप्युतिमान् आदेव वदामि सम्यक् १ मुन्यहोत्यतिप्रकारमाह समरसिंहः जन्मग
मिहोत्तमतायाति इति इति शेषे लग्नाद्गणिते यत्र च विश्राम्यति मुन्यहासास्यादिति अयमर्थः
सर्वभूतानां तां तां देहादशभक्ते शेषे जन्मलग्नाद्यत्र धनसह जादिभावे विश्रामं प्राप्नोति स एव
हं मुन्यहातिपतिः स एव च तेषां त्वमेकराशिभ्रमरात्तथा तत्र राश्यादिभावं याति सभावसर्ववर्षमुये

३०
३१
३२

तिष्ठति यो जन्मनि शुभसंयुता वर्षे चिरवसुलाभे करीसा पापयुता लेशकारिणी प्रोक्ता सवंच वषट्पावादि शुभ
फलसोपि जन्मभूतः वर्षे प्रसिद्धे भवेत् शुभहासो म्येश संयुता भवति स योजननियः स्याद्वावसो हृदि सौरव्यम
हेतुवर्षे वपापैरं शुभं जन्मनि यद्वा वृत्ता मुयहा पापैर्युता च दृष्टा वर्षे यो भावस्यः स्यात् तस्य च नाशो वाच्यः
फलमस्यः स्वामिपाके स्यात् वर्षे अनिष्टगे हस्थिता यद्वा वजनुषि क्रूरयुता तद्वावस्य च नाश करी शुभयु
ता शुभहा मुयहेशो मुयहा वा जन्मनि युक्ते सिता सोम्यैः वर्षस्य पूर्वभागेषु भूतं फलं यच्छति स्वकीयं च स
वंच वर्षे काले फलं च वर्षे उत्तरार्द्धे स्यात् पापस्य दृष्टियोगे च शुभं फलमेव तत्र स्यात् मुयहा फलं समस्तधि
षण्चाचार्येण दितमिति अथ मुयहा यागहस्यानयुति दृष्टि फलं वर्षे तत्रे यदीं थि हो सूर्य गृहे युतां वा सू
र्येण राज्यं पसंगमं च दत्ते गुणानां परभागमाप्तिं स्थानांतरस्येति फलं दृष्टोपि परभागं परममर्पादां च
द्विरा युक्ते दुर्गृहे यद्वा दुर्गृहापि वाधर्म्यं शोभिं हृदि नैजुज्य संतोषमति प्रवृद्धिं ददाति पापे क्षणतो निदुः
खं कुजेन युता कुजमे कुजेन दृष्टा च पितो ह्यनुजंत नोति शस्त्राभिघातं तु धिरप्रकोपं सोरे सिता सौरि गृहे
विशेषात् समरसिंहः भोमेशनिना युक्ते सविशेषं शनि गृहे प्येवं बुधेन शुक्रेण युक्ते सिता पितृद्विवास्वीम ।

तिलाभसौख्यं धर्मयशश्चाप्यनुलं विधत्ते कष्टं च पापे क्षणयोगतः स्यात् समरसिंहः सिमवुधपदे ग
नुदशास्त्रीमतिलाभोऽशुभे क्षणात्कष्टम् युनेक्षितावा गुणगुरोर्भे यदीह्यिह पुत्रकलत्रसौ
ख्यमनुदातिहेमाम्बररत्नभोगं शुभे तथशालादिहरज्यलाभम् शनेर्गृहेनेन युनेक्षितावा यदीह्यिह
तनुजस्मिन् मृतस्य वद्विभयन्धनस्य हानिञ्च जीवे क्षणतश्चुभाप्तिम् तमोमुखे चेन्मुयहाधनापियश
सुखन्धर्मसमुन्नतिञ्च सिनेज्ययोगे क्षणतः पदाप्तिं सुवर्णरत्नाम्बरलब्धयश्च तत्कष्टमागेन शुभप्रदा
स्यात्तत्पुच्छाणापदिपुभीतिदुःखम् अपि क्षणादर्थसुखस्य हानिश्चेज्जन्मनीत्यगृहविननाशः समरसि
हेपि तत्पुच्छे मुयहायामापदुःखस्य पक्षपरितापः जन्मगतायामप्येव स्मिन्तं परहस्तगं स्वयमदृश्यं रा
होर्मुखे लक्षणां वर्षतन्त्रे भोग्यो होर्लवास्तस्य सुखमृष्टद्वतालवाः ततस्सप्तमभस्य च्छ्विमृश्येति
फलकाले गता मुक्ताः वामनोपि राहोर्मुखे लवास्तस्य सुखमृष्टद्वतालवाः ततस्सप्तमभस्य च्छ्विमृश्येति
त्रयोऽभस्य नयस्मिन् राशे स्थितो वर्षे पितृशिशुगनस्यान्तदामुन्यायुतिदृष्टिफलमूर्णम्ययच्छ
नीतियादयः तेजस्मिन् हेनमुयहासागहाराणां योगं फलमेवोक्तं दत्तेर्कयुक्तामहदीशानुपैस्सद्गम्यदापि

ज्ञा
२
६०

तिष्ठति भोजनमिष्टुमसंयुजावयै चिरवसुलाभे करीसापापयुताल्लेशकारिणी प्रोक्ता सवंचषष्टभावादिसु-
फलासोऽपि जन्मभतः वर्षेऽस्मिन् भवेन्मुशहासोम्येशसंयुता भवति सद्योजनमनियः स्याद्वावसुहृदिसौख्यम-
हेमचर्चवपापैरंशुभं जन्मनियद्वावगामुशहा पापैर्युता च दृष्टावर्षे यो भावस्यः स्यात् तस्य च नाशो वाच्य-
फलमस्यः स्वामिपाके स्यात् वर्षेऽपि निष्ठगे हस्थिता यद्वावजनुषिकूरयुता तद्वावस्य च नाश करी शुभयु-
ता शुभहा मुशहेशो मुशहावा जन्मदियुक्ते सिता सोम्येः वर्षस्य पूर्वभागेशुभं फलं यच्छति स्वकीयं च स-
वंचवर्षे काले फलं च वर्षे न राह्ये स्यात् पापस्य दृष्टियोगेऽपि शुभं फलमेव तत्र स्यात् मुशहा फलं समस्तधि-
यराज्ये राज्ये राज्ये दितमिति अथ मुशहा यागहस्यानयुति दृष्टि फलं वर्षे तत्रे यदीयि होसूर्ये गृहे युतां वा सू-
र्ये राज्ये राज्ये पसंगमं च दत्ते गुणानां परभागमाप्तिं स्थानांतरस्येति फलं दृष्टोऽपि परभागं परममर्पादां च-
दितं युक्ते दुर्गहेश दृष्टे दुर्नापि वा धर्मयशो भिहृदि नैऋत्यं संतोषमतिप्रवृद्धिं ददति पापेऽपि रातो निदु-
रं वकुजेन युक्ता कुजमे कुजेन दृष्टा च पितोऽप्यनुजंत नोति शस्त्राभिघातं तु धिरप्रकोपं सोरेऽपि सिता सौरिगृहे-
विशेषात् समरसिंहः भोमेशनिनायुक्ते सविशेषं शनिगृहेऽप्येवं बुधेन शुक्रेण युक्ते सिता पितृद्विवास्वीम।

निलाभसौख्यं धर्मयशश्चाप्यनुलेखिनेकहं च पापेक्षरा योगतः स्यात्समरसिंहः सिमवुंधपदेगु
चंद्रशास्त्रीमतिलाभोऽशुभेक्षरात्कष्टम् युनेक्षितावा गुणगुरोर्भे यदीक्ष्यहोपुत्रकलत्रसौ
ख्यमनुदातिहेमाम्बररत्नभोगं शुभेत्यशालादिहराज्यलाभम् शनेर्गृहेनेन युनेक्षितावा यदीक्ष्यहो
तनुजस्मिन्ने मूनस्ययंवह्निभयन्धनस्यहानिञ्च जीवेक्षरातश्शुभाग्निम् तमोमुखेचेन्मुयहाधनाग्निं यश
सुखन्धर्मसमुन्नतिञ्च सिनेज्ययोगेक्षरातः पदाग्निं सुवर्णरत्नाम्बरलब्धयश्च तत्कष्टमागेन शुभप्रदा
स्यात्तत्सुच्छगापद्रिपुभीतिदुःखम् पुपेक्षरादर्थसुखस्यहानिञ्चैज्जन्मनीत्यंगदहविननाशः समरसिं
होपि तत्सुच्छे मुयहायोमापद्रुःखस्यपक्षपरितापः जन्मगतायामप्येवस्मिन्ने परहस्तगं स्वयमदृश्यं रा
होर्मुखेक्षरावर्षतन्त्रे भोग्योर्होर्लवास्तस्य सुखमृष्टद्वतालवाः ततस्सप्तमभस्युच्छ्वि मृश्येति
फलमिदं राताभुक्ताः वामनोपि राहोर्मुखेक्षरावर्षतन्त्रे भोग्योर्होर्लवास्तस्य सुखमृष्टद्वतालवाः ततस्सप्तमभस्युच्छ्वि मृश्येति
त्रयं भवति नान्यस्मिन् राशे स्थितो वर्षे पितृशिशुगनस्यानदा मुन्या युतिदृष्टिफलमूर्णम्ययच्छ
नीतियादयः तेजस्मिन्ने न मुयहायागहाराणां योगं फलमेवोक्तं दत्तेर्कयुक्तामहदीशानुपैस्सद्गम्यदाभि

हा.
६९

अतह जुगिदयम् भौमार्कियुक्त्वा द्रुतधातुजा शुभन्दत्ते विशेषानुयहाशनेर्गहे जीवावितार्थोत्तमज
हारसौख्यदायतेन्दुनानुकस्यरोप्यकीर्तिदा मुक्तेरायुक्तार्थकलत्रशर्मदासोम्यावितारसानुयहाथे
बुद्धिदा कर्त्तृरोक्तायुतिदृष्टिगेत्यिहाराह्यास्यगाधर्मधनेशतावहा तत्पुच्छगाचारिजनापदुःखदादने
विशेषादसुभैर्युतेक्षिता अन्योपि विशेषस्तेनैवोक्तः नीचस्थितेन विवलेन हनेन पापैः केन्द्रेयुतापिर
विष्णुसुयहानभव्या जन्मन्यनिष्ठं हृगाविवलाहकालेपापार्दितातनुगतांगविकारकर्त्रो अत्ररवि
रोत्पलक्षरांसर्वगन्हासांनीचादिशब्दं शुभफलनाशकं ज्ञेयम् अन्यच्च तत्रैव जन्मोदयान्तकियतिव
र्यविलग्नतोपि स्थानेतिहास्ति निजनायवलादियुक्ता तत्स्थानकोत्पलदातनुत्वेतथ्योमाद्यसति
चमृतिगारिक्तापदोत्येदृति भौमार्कियुक्त्वा ज्वलननुग्भयदेयिहास्यात् कूरेहेताजनकयोर्नदह्यं जनु
र्थे यद्वावगाहजनुषोरपि निदिनेत्यंतनाशदावलयुतात्रतुतन्फलाद्यै इति अथोक्तानां सुयहाफलज्ञा
पाकः स्वामिदृशयां भवतीत्युक्तं ताजिकभूषणे यन्मूयहायाः फलमुक्तमत्र शुभं विभिन्नं त्वशुभं विशेष
यान् तत्कल्पनीयं सुयहेशपाकेवलानुमानान्ननुबुद्धिमद्भिः विशेषमाह पादवसूरिः जनुर्विलग्नसति सा

पुनः शेषत्रैविहानत्यतिरहपोस्मिन् शुभेषु मंजूरखगेन भव्यं फलं वदेदो मकसंमनंतदिति इति शुभो वि
चारः अथाज्ञातजन्मनः प्रलपत्री करणमुक्तताजिकभूवरो जननसमयलग्नज्ञानभवे सुधीभिर्विधिवद
मलपृच्छाकाललग्नप्रसाध्यम् शुभफलमशुभं वा कीर्तयेत्सर्वमस्मान्निगदिते तदेव राच्छास्त्रवदे
विचारात् नत्कालहोराखचरानुसारं वर्षे विचारं विदधीतधीमान् प्रह्लाकृतुल्यो गिमवर्षभानुयक्षत
दाहस्यभवेत्प्रवेशः पृच्छाविलग्नस्य विहाय राशिं विभाजयेदंशकलाकलापं खवाराचेदे १५० रिहारा
शिपूर्वफलं विस्तृतात् सुयहास्थितिः स्यात् चतुर्यभावाधिपतिर्विचिन्त्य स्वजन्मलग्नाधिपतिर्वेत्तार्यं
प्रलपत्रे सुथानयनमुक्तफलप्रदीपे यत्कामं प्रललग्नस्य कलिकाः खास्यभू १५० भूहताः लव्याराश्यादि
कामुन्या प्रलपत्रे भवेत्स्फुटा इति प्रलपत्री करणं अथ वर्षे राविचारः उक्तञ्च योगसुधानिधौ विविधभा
वविमूषणविग्रहासु नयनानयनाच्चित्तमन्मथा युवतिवन्नविभातिपतिर्विनाशरदनशरशस्यतिनु
च्यते अथ षड्विधकारिषु त्रैराशिकेशसत्त्वादादौ त्रैराशिकेश्वर उच्यते उक्तञ्च ताजिकभूषणे वर्ष
स्वामिविचारार्थं मेघात्रैराशिकेश्वरा दिवारात्रिक्रमेणादौ चिन्तनीयामनीषिभिः तत्र त्रैराशिकेश्वरेन कि

मुच्यत इति चेदत्रोच्यते मेघोदिहो दशराशीनां मध्ये मेषादिचतुष्टयं प्रथमो राशिस्सिंहादिचतुष्टयं द्विती-
 यो राशिः यत्तु रादिचतुष्टयं तृतीयो राशिः एवं निष्पन्नास्त्रयो राशयस्तैराशिकशब्दाच्चात्रैराशिकस्वामिन-
 म्ब्राह्मणे जसिंहः भास्वत्सितार्कि भृगुजाच्चतुर्गोद्युस्वामिनो गुनुशशि ज्ञकुजानिशेशः सिंहाजुने विनिम-
 याक्रमतस्सदेशाश्शन्यारमंत्रिशदिनो धनुरादितश्च विनिमयाद्दिनरात्रिव्यत्ययात् सदेशाः दिवारात्रौ।
 शेषाः मणित्यापि रविभृगुशनिशुक्रैर्न्येन्दुसौम्यावनेयाः शनिकुजगुनुचंद्राः स्वामिनो द्वित्रिराशौ गुनुशशि
 बुधभौमादित्यदैत्येज्यसौराः सितशनिकुजदेवेज्येन्दोरात्रित्वेने इति समरसिंहे न रात्रौ राशिकेश्वरा यवन्-
 मतेनोक्ताः समृतेनान्ये प्रोक्ताः तद्यथा मेषादिचतुस्त्रिराशिकेश्वरा रविसितार्कि भृगुजाच्चतुर्गुनुश-
 शिवुधभौमानिशिशनिकुजगुर्वेन्दवः सततं दिवसे दिने पसदृशो रात्रौ रात्रिपसदृशो च अत्र यो यो वल्लभो-
 जेयस्तैराशिनायकः खेटः तांजिकमुक्तां वल्यामपि रविभृगुशनिशुक्रास्त्रि परार्तनेन क्रियत इह दिव-
 शास्स्युः सदेशाश्चतद्वत् शनिगुनुकुजचंद्रा रात्रिनाथास्तथैवामरगुनुशशिसौम्यक्ष्मासुतश्च त्रैमेरोति न्येन-
 योस्तैराशिकेश्वरयोर्विषयव्यवस्थाक्ता तत्रैव दिवादिनाधीशसदृशयो यो रात्रौ रात्रौ शसदृशयो यो रात्रौ रा-

शिकेशवलंवान्महः स्यान्नैसर्गिकस्तुल्यवलेविचित्र्यइति दिनाधीशसदृशयोरात्रीसदृशयोवामध्येयोव
 वल्वाङ्गनास्यः वलसाम्येतेजःसिंहाद्युक्तानिसर्गास्तैराशिकेश्वराज्ञेयाइति अथवर्षप्रार्थपंचाधिका
 रिणान्नाहममरसिंहः अथवर्षेश्वर्यज्ञेतेपंचावेष्याः पुरेन्निहाधीशाः हायनलग्नस्वार्मन्तत्रैराशिकप्रति
 सदनुदिनंवर्षे रविर्दिनुर्निशिचेकोजन्मलग्ननायश्च अत्रसूर्यशहेनसूर्याक्रान्तराशीश्वरश्चदृश्यहेमचंद्र
 क्रान्तराशीश्वरउच्यतइति अतएवतेजस्सिंहेनस्पष्टसंक्रवर्षाधिपाः स्युरिहपंचरत्नीदुराशेयोरकाधिपो
 ह्निनिशिचक्रमतेथिहेशसंभूतिलग्नविधुरद्विलग्नपश्चत्रैराशिपश्चपुनरेववलंवित्रोक्तं मरिण्योपि
 दिवाविलग्नैरविनायकोपिरात्रौविधीर्जन्मविलग्नपश्चवर्षप्रवेशेननुपोमुयेशस्त्रिराशिनायः कथि
 तोधिंकारे वामनोपि जन्मलग्नाहलग्नैशोद्युनिशार्केन्दुराशिपौ त्रिराशिनायकं ये शौज्ञातव्यास्तेप्रयत्ननः

राशयः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
दिनेश	सू	शु	शु	शु	रु	चं	वु	मं	श	मं	रु	चं
राशेश	रु	चं	वु	मं	सू	शु	शु	शु	शु	मं	रु	चं

ताजिकभूषणपि जन्मोदयाहोदयमुंयहेशवर्षप्रवेशेदिवसेर्कभेशः निशीदुभे
 रास्त्रिगृहेशरतेवर्षाधिपत्येह्यधिकारिणः स्युः मुक्तावल्यामपि मुन्येशोवर्षल
 ग्निशस्तत्रैराशिकनायकाः दिवार्कैराशिनायश्चरात्रौचंद्रार्कनायकाः जन्मलग्ने

श्वर्यैवं वर्षे पञ्चाधिकारिणः सतेषु चलवांस्त्रयं पश्येद्यः सोहनायकः अनीक्षमाणो लग्नं च सवलोप्य दृष्टो न
 हि यादवोपि जन्मलग्नपतिरित्यिहा धियो हर्निशं रविशशां कराणि यः स्युस्त्रिराशिपतिरद्वललग्नपः पंचहायनप
 तित्वयोग्यका
 नाहविभुर्वि
 भिको वर्षपति
 त्सर्वथा धियो

राशिधु	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
राशिधु	स	श	श	श	स	श	श	स	श	श	श	श
राशिधु	व	व	व	श	व	व	व	व	व	व	व	व
राशिधु	श	म	व	व	श	म	व	व	श	म	व	व
रा												

लग्नं प्रपश्येत्तु धिर्वीर्यसंवां वर्षेश्वरः स्यादथ दृष्टभावे वीर्यो धिः
 वीर्यो लग्नं प्रपश्येत्तु पिहायनेशः वीर्ये समाने पितं तु प्रपश्येत्तु
 विधेयः नाजिक कौस्तुभेपि राखायः खत्तरस्तनुस्वदृष्टा पश्ये
 दृक् साम्ये धिवलश्चैतजसिसमेनैकाधिकारी नृपः सत्साम्ये सु
 यहापतिस्सयदि नो पश्येत्तदा त्थर्कपोरात्रो चंद्रमपोत्रनो यदि विधुः प्रोक्तस्त्रिभेशस्तदा न पश्येत्सक्तो न चंक्षुष्यशा
 लः सचेन्नैव पश्येत्तदा लग्नपः स्यात्तन पश्येच्च लग्नं तदा नो समेशः समेशं विना मृत्युरेव प्रदिष्ट इति वामेनैपि दृष्ट्या
 भावे तु संगता त्थस्तस्मादल्पक्लो गहः समसंख्यावले जाते तदा दृष्ट्या भिकः पतिः यादवः दृष्टो समायां च हर्षे धि
 काराय स्येषु वर्ग्य शरदीश्वरस्तः समरसिंहोपि वर्षपतिद्वेदृष्टे प्रक्षणां पंचवर्गिकाणामध्ये यः विहन्नो धिकारास्तस्यै
 श्वर्ये हि परिकल्पमत्र दृष्टिसमन्वे जन्मलग्नपवर्षलग्नपेत्याद्युक्ताधिकारपंचकमध्ये यस्य बहवो धिकारः स एव वर्षा

धिपञ्चत्युक्ताजिकसारे यदाहलग्नं वह्नवोनभोगाः पश्यन्ति चेत्पंचदित्रौ कर्मादि मध्येधिकारो वदन्ति स्म हृदि
 स्तदा च दममं त्पशालः केनापि सोदाधिपतिर्विनेत्यशान्ततदा यस्तनुः प्रारिहः ताजिकतिष्ठके वेदमेवेत् पश्ये
 न्नलम्पतुदिपंचमध्ये कोवातदा वह्नधिकारनाथः सवेन चेत्स्याहह्वीर्यखेटोत्तस्याप्यभावे हृदि लग्नयेन स्पष्टं
 यं शीलशरीदीप्शोस्याभावे भवेन्मुयहनायं ईश इति अथ पंचाधिकारिणां हृद्य भावे वर्षलग्नेशो हृदपुत्तुत्तुमु
 क्तावस्वाम् पंचाधिकारिणो लग्नं न पश्यन्ति यदा तदा वर्षलग्ने श्वरोदस्तु स एवाब्दपतिर्भवति एवविधे विषये प्रकाशं तरुमुक्ताजिकं भू
 यरो पश्येन्न कश्चिद्यदि वर्षलग्नं न लग्नं शिर्जननेपियेन दृष्टो धिपः स्यान्न च तत्र हृदं हृदेयि हे शोपि विविचिंतनी
 मुद्रति स्म पंचाधिकारिणां हृद्य भावे यादवसूरिमतेन परिणामे मुयहं शो वर्षपः तत्तु कश्चातिर्विन्मतेन वर्षला
 ग्नेशः गंशोशदेवज्ञमतेन पंचाधिकारिणो जन्मनि वर्षलग्ननिर्णयकस्तत्र विषयव्यवस्था त्रयाणामेषां मध्ये यः
 स्थानादिषड्भूतेनाधिकवल्सस्तेष्ववर्षेशः ननु पूर्वयादवेन वह्नवीर्यखेट उक्तस्तत्र वह्नवीर्यखेटः सांमान्यपंचव
 र्ग्यो हृशधिकवल् विशेषवलोपंचरुपाधिकवले भवति ननु तन्मूनवल् अत्र तु त्रयाणामध्ये यस्यैव किञ्चिद्
 लाभिकं तस्यैव वर्षे श्वरत्वमिति सर्वसुस्थयदेते त्रयोपि समवलास्तदा यादवगणेशदेवज्ञताजिकतिलकं

मुथहेशसववर्षेश इति तत्त्वं अथाज्ञातजन्मनः प्रसन्नपत्रे वर्षेशानयनं ताजिकसारे प्रसंगापो वर्षपतिः प्रक
 लं यस्तुर्येश्वरो जन्मविलग्ननाथ मुन्याधिपः प्रसन्नविलग्नतश्च त्रैराशिपोद्यस्वपतिः सुरावदिति यदा येन स
 यहेशो वर्षेशो जातस्तदा विशेषमाह समरसिंहः मुथहेशो वर्षपतिः स्थाप्योस्मिन्नस्तगे फलं न शुभं जन्मनिय
 स्मिन् रशो न स्मिन् वर्षे स्थितः कलम्पूरीम् अयमर्थः मुथहेशो जन्मनि शुभस्थानगो वर्षे पि शुभस्थानगतस्त
 रां शुभफलम्पूरीम् उभयत्रानिष्टस्थानगतस्तदा न्यशुभफलम्पूरीं यदा जन्मनि शुभस्थानगो वर्षे न्यशुभस्था
 नगतस्तदा वर्षपूर्वार्द्धे न्यशुभफलम् वर्षोत्तरार्द्धे शुभफलम्विपरीते विपरीतफलं ज्ञेयमित्यर्थः अथ च सप्तर्षिपा
 त्वे विशेषोऽस्मात्तावल्याम् चन्द्रेष्वर्पे तु येनेन्दुर्भवेत्पूरीं त्यशालकत्वं सवर्षेशो भवेन्नूनं नो चेन्मुथशिल्लुन्नदा च
 न्द्रराशीश्वरो हेशस्तचेदिन्दुर्भवेद्यदा तत्फलं सूर्यवद्वेद्यं श्रेष्ठमध्याधमन्तदा चन्द्रधात्वनुसारे राशिबन्धि
 कस्तेति सम्मतमिति अत्र चन्द्रश्च त्रैराशिकेश्वरस्तदा चन्द्रसवर्षेश्वरो ज्ञेयस्त्रैराशिकेश्वरत्वाभावे येन चन्द्रे मु
 थशिल्ली सुराववर्षप इति विशेष उक्तस्तेजस्सिंहेन दृष्ट्यादिकै रपि समोद्भिरविनिर्णीतुं त्रैराशिको न्यविभुता
 भूदसौ न चेत्यात् स्याद्वा तदामुथशिल्ली चरवगेन स्थाप्यः पतिस्सतमृते शशिराशिपस्तु गृहशोभणीपि त्रैरा

शिकेशोनभवेद्यदीन्दुश्चंद्रेष्वरत्नेपिखगेनयेन मुख्याख्ययोगोस्यसर्देशउक्तोविनातमिंदोर्गृहप्रेद्वसंस्यादि
 तिसुख्ययोगोइत्यशालाख्यः अत्रविशेषान्तरमाहवेद्यनाथः वर्षेचन्द्रेत्यशालाजुयौहपस्तस्यजन्मनिका
 मूलशिष्टनाजन्मरात्रौवर्षेनदोत्तममिति अत्रपञ्चाधिकारिणामध्येपञ्चवार्यावल्युतोपिलग्नदृश
 दुनुः फोक्तनिर्वलग्नहलक्षणयुतोवर्षेशोनभवतीत्यपिविशेषोध्येयः अत्रवर्षेशसामान्यफलमाह स
 मरसिंहः सयदिशुभयुतदृष्टः षष्ठाष्टान्यर्द्धा ८। १२ गृहवर्जितोभ्युदितः सर्वाधिकारयुक्तोजन्मभिवर्षेचसह
 शवलः तदशेषमुत्तमस्यात्स्वामित्वम्वपुषिवलमतीवसुखम् महतः स्थानस्याधितदनुचजन्मगृहगु
 ष्मराच्च अयमर्थः वर्षेशोजन्मनिसत्स्थानगतः शुभदृष्टश्चेद्भवति तदाशुभंवर्षफलमविकलंस्यात् दुष्ट
 स्थानादिगतः पापदृष्टश्चेद्भवति तदादुष्टफलमविकलंकाच्यं मिश्रत्वेमिश्रफलं नाजिकसारे केंद्रत्रिको
 णायगतेहनाथेसौम्येचरम्यः संकलस्तदाहः षडहरिः फोपगतेविवीर्येकदृष्टदोसौगदितोमुत्तीर्तः सुधा
 हृत्पुनन्ध ८ समागनाथानासंगतावीर्ययुतास्तमहम् रम्यंमुख्यार्थागमनं विलासं कुर्वन्ति ते व्यस्तमतेवि
 स्तोमम् अथसमाधिषतोत्रिंशदायगेखलखगेसकलंसवलेशुभम् व्ययविनाशगतेऽहपतौतदानचशुभ

६५
१
२

भंगदितं मुनिभिर्नृणामिति अथ विशेषमाह तेजःसिंहः मैत्रेसौम्येस्वेचवर्गे स्थितो यत्तद्वासांत्पादित् ८। १३
। ईश्वरो चोत्तरस्थः मित्रेस्सौम्येर्दृष्टुक्तो र्कमुक्तो दत्ते द्वेशः सर्वशर्मारिविलाहम् वक्रैथवाहजनुषोरपि ।
सर्वकार्ये स्यात् प्रांत्यलोम्यविफलत्वधनस्याधम् अस्ते हते पि च तदेव तथैव लग्ननाथे शिहाधिपद
शापनये विचिंत्याः जन्माहृषोरपि हते हृदशाधिपेरिरंध्रान्यगे हृमसदन्यशुभेपियोगे अहृदशाधिपो
नृक्षेशः धर्मेश्वरो मुथशिली च भवेद्यदैको नाथेन तत्सदनधातुफलं ददाति रम्यं विरूपमपि वीर्यवशान्नयो
स्तद्धि विस्मरणाच्च परिचिंत्याधया विधेयम् अत्र वर्षेशो वर्षलग्नाधीशेन मुथशिलं करोति वर्षलग्नाधीशो वा
वलवान्तं दाम्भ्यात्सुखं वाच्यं तथा वर्षेशो वर्षलग्नपेन सहेशराफयोगं करोति लग्नपोवाही भवत्सदा
भूपादसुखं वाच्यं उक्तं च जीर्णताजिके वर्षलग्नेश्वरो भूपः सेनानी श्वदसूर्यपः मुथहाधिपतिर्मन्त्रीपुरे
शोजन्मलग्नपः रससस्यादिधातूनान्तनोस्त्रैराशिकेश्वरः वलवद्धिरिमैस्तेभ्यः शुभं हीने तदन्यथेति ।
तिज्जस्सिंहः संभूतिलग्नमुथहाहृवलग्ननाथावर्षेशानद्विहितसौम्यखगेत्यशालः स्वस्थामगाशुभदृश
श्वसुहृत्स्वसौम्यवर्गे गताद्युदयिनः फलदास्सदास्युः पूर्णम्फलम् पूर्णवलेहनाथेमध्ये च मध्यमिहही

नवलेचहीनम् नष्टं समस्तमपि नष्टवले सदा स्याद्देः स्यादिरूक् प्रभृतिनेष्टफलस्त्विनष्टे सूर्य्येष्टपेष्टज
नुष्येष्टशनौचदग्धेवक्त्रेऽवलेविफलतानिरिवलक्रियारणम् यद्वावपस्तनुमुजाहृमुजाथवेत्यु
शंतीस्तीभवतितत्रफलन्तद्व्यम् केन्द्रेधिकारसहितोद्वपतिर्विपापः स्वीयधिकारफलदस्सवलो
दितश्च यद्वावगोजननुषिसौम्यखगोद्वकेपितद्वावगो यदि तदाखलु तत्फलं स्यात् जन्माहृतनुमुथ
हाहृमुजौदिताश्च वीर्याधिका यदि तदाहृमतीवरम्यमिति अथ वर्षे शादीनामवस्था हि ह्नाजेनोक्ताः दी
प्तो दीनस्त्वं स्यो मुदितस्सुपुः प्रपीडितश्चैव परिहीयमानवीर्यः प्रवृद्धवीर्यो विवीर्यश्च स्वोच्चस्थः किं स
प्रोदोदेत्युत्तुतिनीचभवनस्थः स्वस्थस्त्वभवनसंस्थो मित्रक्षेत्राश्रितो मुदितः रिपुशिरागतः प्रसुप्तो ग्नहाभि
भूतः प्रपीडितश्चैवं रविकिरणमुषितदीप्तिः खचरः परिहीयमानवीर्यश्च स्वनीचमतिक्रान्तस्त्वोच्चाभि
सुखः प्रवृद्धवीर्यः स्यात् स्वाशंकसंस्थः सौम्येर्द्विलोक्यमानो धिवीर्यश्च दीप्ते दीप्तिरनुत्तमानरपते
ह्रींक्षेत्रे न्यागमस्त्वस्थे स्वात्मनस्थितञ्च भवति श्रीकीर्तिसौरव्यादिकम् आमोदो मुदिने यथेप्सित
फलप्राप्तिः प्रसुप्ते विषत् पीडाशयुक्तता प्रपीडिततनो मोक्षद्वैते र्यक्षयः भवति प्रवृद्धवीर्ये गजसुरासु

ह
१
६६

वर्षाप्रज्ञाप्रिः तद्दधिवीर्ययुक्ते सुतित्रयसंपदादिकं राज्ञः वर्षे शो लग्नपतिः स्वदशाधीशश्च यद्गुरोपेतः तद्गु
णफलचवर्षे निर्देश्य स्वतमुत्तमतमेतदिति अथ वर्षे शमूसरिः फफलवर्षे तंत्रे शुभेशराफे शुभमस्ति किं
चिदनिष्टमेवाशुभमूसरिः फे इति विशेषांतरमाह समंसिंहः यो भवति वर्षे नाथस्तस्मिन् वर्षे दशाधिपः सद्गुह
गतपश्येदथ च के काले जन्मनि च वर्षे च क्रूरः शुभो यवापं केन च दृष्टो युतः सकस्मग्दहे केन्द्रे तन्निकटे वा समगति
र्लदेत किमधिकारः इत्यमुवलोकिते स्मिन् शुभयुतदृष्टे विलग्नगगनस्थे सर्वशुभं स्वयं विरारमध्ये प्राधान्यमावि
शति मध्यवलेऽस्मिन् मध्यर्द्धान्तरदृष्टे भावेन सम्पत्तिविलोक्य जातकहायनलग्ने फलं निगदेत् वर्षस्वामिनि मंद्रे प
तिते दिवले निराशता दोस्ये इति वर्षे तंत्रे योजन्मनि फलं दातुं विभुर्मूसरि फोस्यचेत् अहलग्नाहपं भवस्तस्मि
न्ने नतत्फलम् व्यत्याशे फलमादेश्यमित्यशाले विशेषतः नोभयं चेत्तदाप्यस्ति जन्माश्रयमिति स्फुटम्
अयमर्थः जन्मनि पंचमेशो गुरुः पंचमभावं पश्यति तत्र वा भवति तेन पुत्रप्राप्तिकरो जातः पुनर्यस्मिन् वर्षे गु
हदशातस्मिन्ने ववर्षे वर्षलग्ने शवर्षे शयोरी शराफयोगो गुरुणा सह जातस्तदा तस्मिन् वर्षे पुत्रप्राप्तिर्न वाच्या
व्यत्यासे दीप्तांशानि क्रमेण मूसरिः फयोगाभावे इत्यशाले वा फलवाच्यं दृष्ट्यभावत्वात् इत्यशालमूसरिः

फयोगयोरभावेजन्मकालाश्रयेणपुत्रप्राप्तिर्वाच्यइति दृष्टेयादृशिमःखेटआधत्तेत्रचयोमहः जन्मन्यदेवताद
 केतदात्मफलदस्त्वसौ अयमर्थः जन्मनियोगहस्वीयहृदादियुतस्तस्मिन्योगहोमयशिलेनतेजोनिष्पि
 पतितस्मिन्गन्धेवर्षकालेफितादृशिसतिकोर्थः वर्षेनस्यामेवहृदायांसरावग्नहोमयशिलेकरोतिनदासव
 र्षेकूरसोम्यवलावलादिविवेकेनात्मशुभाशुभफलदोभवति अत्रोदाहरणमुक्तं तत्रैव अद्वैतश्रयेगुस्मि
 अहहमित्रहृदशशी महोत्राधादमृदकसर्वेषहस्तेनशोभनः अयमर्थः जन्मनिमित्रहृदास्यगुरुणास्नेह
 दृष्ट्याचन्द्रान्यशालदूरेष्विवर्षेष्विवर्षेश्वरोगुरमृदकनामगतादृशः कोर्थः मित्रहृदास्यः स्नेहदृष्ट्याचन्द्र
 मयशालेवाश्रितेनगुरोश्शुभफलाधिकाद्वर्षः शोभनद्वत्यर्थः अन्योपिविशेषस्तत्रैव जन्मप्राप्तपती
 थिहापंतिसमानायाद्यधिकारवानसूर्योनष्टवलस्त्वगक्षिविलयंकुर्यान्निरुत्साहताम् नीचत्वस्मिन्मातृ
 तोप्यभिभवञ्चन्द्रेक्षिकार्यस्योदरिघञ्चपराभवो गटहकलिव्याध्यादिभोतिस्तदा भोमेवलक्ष्मीनुत्त
 म्बुधेमोहपराभवौ जीवेधर्मस्यः कष्टफलाजीवनवृत्तयः शुक्लेविलासमोख्यानां नाशः स्त्रीभिस्समंकलि
 सोरेभृत्यजनादुःखंरुजोवानप्रकोपतइति नष्टवलः पंचवर्ग्या विंशोपकन्यूनवलइति अथसूर्यो

हा-
१-
६७

दिग्गहसाधारणेनोन्नममध्यमनिष्कृष्टवल्युत्तस्याद्वयफलस्वर्षतन्त्रे तत्रादौरुविफलम् सूर्ये ह्यपे
वलिनिराज्यसुरदात्मजार्थलाभः कुलोचितभवः परिवारसौख्यम् पुष्टं यशो गृहसुरं विविधाप्रतिष्ठाशत्रु
विनश्यति फलं जनिरेवत्युत्पा अर्थमर्थः वर्षेशो जैत्रमनिसत्स्थानगः स्वोच्चादिगः शुभमहावली किनोभ
वतितदा शुभफलमविकलं स्यात् वैपरीत्यैः शुभफलं मिश्रत्वे मिश्रफलमिति मध्येरवौ फलमिदं नि
खिलं सुमध्यं स्वल्पं सुखं सुजनतोपिविवादमाहुः स्थानच्युतिर्न च सुखं कृशतापि देहे भीतिर्नृपा न्युपशिलो
न शुभेन चेत्स्यात् अत्र रवैः शुभमहेरा साकं सुयशिलयोगे अशुभफला ल्यता ज्ञेयं नि सूर्यवलेन रहिते ह
पतौ द्विदेशयाने धनक्षयश्चो रिभयं च तद्वा लोकापवादभयमुग्नरुजोतिहुः रवं पित्रादितोपिन सुखं सु
तमित्रभीतिः तेजः सिंहोपि सग्री च सुख्यपरिपूर्णा वले ह्यपेर्के प्राप्तिः कुलोचितपदस्य पुनः प्रतिष्ठा स्या
न च्युतो भवति भूधनकीर्तिमित्रलाभारिवर्गविजयादिवपुः सुखानि हृद्वाहकाराणं कनवांशकसुख्यमध्यकी
र्तुमध्यमखिलं फलमादिमं स्यात् नीचादिनागतवले च विनष्टदग्धे रोगाधिदूरगतिदोऽस्थ्यजनापवा
हाः ताजिकसारे अष्टाधिपेस्वरमरणे सवले प्रतिष्ठा प्राप्तिस्ततो निजकुले बहुराज्यलाभः स्थानांतरा इवति

मूधनकीर्तिमित्रलाभस्तथा बहुसुखानिरिपोर्विनाशः पुत्रानृपात्स्वजनतोल्यसुखं नराणां स्यान्मध्य
वीर्यसहितेषु मरौ दशायां कुर्याद्दृष्ट्वित्वमपि रोगभयं विवादं लोकैस्तथानृपजनैः सह चापिवैरं नष्टे ॥
बौभदतिवैरिजनद्विरोधो रोगागमो नृपजनाद् यमुगकं स्यात् द्रव्यक्षयश्च युतः कलहं स्वमित्राद् ॥
गधे च दूरगतिदोष्यजनापवादः अत्र विशेषफलं हायनसुंदरे वर्षस्वामी यदा सूर्यस्तद्वर्षे संस्थितोऽपि ॥
वा पूर्णपश्यति वा वर्षे तदा राजभयं भवेत् ज्वरः पित्तं प्रमोहात् स्याद्वा निर्वो पूर्वदेशतः धातुव्यापारतो हानि
विरोधो मित्रबाधवैः विप्रयोगो देशगमनं यदि चंद्रमसा युतः पूर्णो दृष्टेयं तूरां जेताद् विराट् लाभदः वांयव्यो ॥
नैरतोलब्धिस्सौख्येनैजो विवर्द्धनम् सद्योगता मित्रसङ्गः स्त्रीसंगात्सुखमाप्नुयात् श्वेतकण्ठकाङ्क्षाभो वि ॥
शेषात्कलपत्तनम् शयनाशनवस्त्रादिभिष्टान् स्वादुभोजनम् सौधोत्सङ्गस्थितो गीतनृत्यलोत्सुपमानसः ॥
स्त्रीवत्सत्वं सुगन्धाद्योरात्रौ सुखित्वेन सः श्लेषकोपः क्वचित्काले वा निर्वो भवति ध्रुवम् स्याद्दोमयुतदृष्टेर्को
भवेद्दिदुमलाभकृत् स्वर्गलाभो यशस्लाभः शत्रुराज्यपराजयः राजसन्मानमधिकमतिं जपकोपता स्याद्दक्षि
रादिशेलाभो वदितस्करसाध्वसं मृषाभयम् भवेद्दोमयुतदृष्टे च भास्करे सूर्योऽनुधेन सहिजोऽथ निरीक्षितोऽपि स्या

हा- ननु राः किमपि कच्छुरता कदाचित् शत्रोर्भयम्भवति किञ्चन कष्टमिष्टे विद्वेषितास्वसदने निजुजार्दितस्यात् यदि
र- गुरुयुतदृष्टः स्यादसौ च राडरोचिस्सृजति वितथमार्गम्यापमार्गम्विहाय गुरुपदमथ तीर्थं प्राप्नुयात्पुत्रसौख्यम् नृ
दे- पकुलदङ्गमान्यस्त्रीप्रसङ्गेन लाभः सज्जनैस्सहसम्बन्धेऽशत्रुनाशोधनागमः चित्तोत्साहो मनोभीष्टं कार्यसिद्धिर्भवेन्न
राम् रविरथसितदृष्टसंयुतो वाज्वरार्तिर्भवति शिरसि षोडाक्षदिरय्येति वान्निम् भवति जठरशूलं कशयिनाति सा
रेः रिपुभयमथ चिन्ता स्यात्तु तोभ्रंशमेति स्यादाग्नेयदिशे लाभः पित्रकामलदद्गुता गलश्लुष्यति शुक्रैरारविन्दहोयुतो
यदि शनिनायदिसंयुतो यदृष्टस्तपनस्नापकरो नृणां रिपुभ्यः धनहानि दासतोद्यमानस्याद्विफलः क्लेशकरस्सु-
हृद्वियोगात् स्याच्चतुष्यदतोहानिरसितादपि मानवान् असौख्यम्यश्चिमाशतोहानि शनियुतोरविः राहुणाप्य
ययुतो यदि दृष्टो घर्मदीधिति रसंगलकर्ता नीचकर्मनिरतो धनहीनः पीडितो भवति दुर्व्यसनेन पुत्रमित्रसङ्गजा-
दि पीडितः कष्टमेति सुखहानिरद्भुता आधिमेति ननु नैर्ऋते दिशे मूत्रकृच्छ्रसदृशा जुजार्दिमः वियोगो वंधुवर्ग-
भ्यो विकाराः पीडयंति च नीचसंगरतो नित्यं राहुणा संयुतोरविः केतुना युतदृष्टोर्कः स्थानभ्रंशमवाप्नुयात् वंधुमि-
त्रकृता पीडा सौदास्यं शेचनीयता हानिर्नीचजनात्कलमनुजेनार्दितो भवेत् सर्वाशुभफलं दत्ते केतुना संयुतोर-

विः इति सूर्यफलं अथ चंद्रफलं वर्षे तत्रे वीर्योन्वितेशशिनि विज्जकलत्रपुत्र मित्रालयादिविविधं मुखमाहु रय्योः
स्वगांधमौक्तिकदुकूलसुखानुभूतिर्लोभः कुलोचितपदस्य नृपेः सखित्वम्वर्षाधि यं शशिनि मध्ये वले फला
मिमध्य न्यमूनिरिपुजा सुतमिर्त्रवर्गे स्थानांतरे गतिरथोक्तशताशरीरे श्लेष्मोदू वश्च पदि पापं कृते सराफः नष्टे
हृपेशशिनि शीतकफादि रोगश्चोरादिभीः स्वजनविग्रहमप्युशंति दूरे गतिस्सुतकलत्रसुखान्ययश्चस्यामृत्यु
तुल्यमतिहीनवलेशशंके तेजसिं हेनचंद्रफलं सूर्यवदुक्तम् ताजिकसारेपि वर्षाधिपे हिमनुचौ परिपू
रा वीर्यविज्जागमो नृपजनान् पतेद्वेनापिः सौख्यानि चात्र विविधानि कलत्रपुत्रश्चेतादिवस्तुवशातः प्रकरोति
लभं मध्यो विधुर्नृपजनान् पतेर्विरोधं विज्जकलत्रं स्वजनतः प्रकरोति वैरं स्त्रीवर्गतः सन्ततमन्युसुखं कृशत्वं च
राग्यदुःखजननं भयमुग्रकंच नष्टे भयं भवति वातकफादि पीडा वैरोदयो निजकुले नृपतिर्विरोधमे स्थानांतराद
रिभयं त्वस्तु च दग्धे मृत्योर्भयं तनुभूता हिमगो स्वर्णके विशेषफलं हायन सुन्दरे वर्षपोयदि चन्द्रः स्यात्पूर्णा
अथ रमति वर्षे यं वर्षे वा स्त्री प्रसङ्गे नमनुजस्तु सुखमेधने कन्या प्रसूतिस्सितवस्तु तस्या लोभस्तथा लंकाराश्च
कञ्चित् स्वप्रेयवत्या सह सङ्गमेति लोभस्तु वायव्यदिशोपि भूयात् मुक्तेति मधुरवस्त्राभरणं प्राप्तिरुत्तमा किञ्चि

हा
१
६६

त्वपक्षतो वैरं लाभस्या दुत्तरादिशः चन्द्रः सूर्येण युतो दृष्टो वाराजसङ्गमं कुरुते क्षामो ज्वराक्षिरोगा नौगा
श्रेष्ठादि विस्फोटः किञ्चिदपि वदितस्मिन् नृपवर्गा जीति मेति साशंकम् ऊह्यन्त्यनुसर्गं ययदि चंद्रस्त
यसुतदृष्टः यो मेन सहितश्चन्द्रो दृष्टो पागेनश्चतुष्यदात् भयमिधने याम्यातो हानिश्च चिज्ज्वरव्यथा भयञ्च स
लनाद्धमौ शस्त्रादुधिर विक्रिया कास विस्फोटकादिभ्युर्भयं हानिरथा ल्पिका क्षामस्वपुर्नृपादृष्टा भयं स्या
दिन्द्रलुप्तकम् मङ्गलेन युतो दृष्टो मङ्गलदुत्तेशशी वधेन युत दृष्टो वारो हिरीरमरणादाहारादिभ्यां तु स
स्वन्धात्त्राभोवाहनवाजिनाम् मेधावृद्धिर्भोगयुतस्तदानंदमयस्सुखी समक्षं रिपुपक्षस्यास्त्रिखने पठने
भयम् स्यादुत्तरदिशे लाभस्वजनात् सुखमाप्नुयात् सदां शुभफलन्दत्ते वधेन सहितश्शशी यदि गुरुयुत दृ
ष्टस्तारकेशो धनाग्निं सुखवसनसुतस्त्री सद्विलासं विधत्ते भवति विशदविद्यालक्षिरेन्द्रीदिशः किमपि च
धनदाशातो महालाभमेति वाहनाग्निर्भवेत्तु का भगवत्यतिवत्सलः लोके मानयशस्वरी लाभस्तूत्तरास
ङ्गतः शुक्रेण युत दृष्टश्चेत्ताराकाधिपतिर्यदा मुक्ताभरणाभूयादिलाभश्चेत्तत्क्रपाणाकात् जगदीश्वरप
दभक्तो लाभो जलजातचसुनः सततं सुखमेति स्त्रीसंगात् न्यासूतिः स्त्रियो लाभः स्यादग्नेर्दिशः सौ

रेव्यं लाभः पुस्त्यविवर्द्धनम् गीतादुत्तमवस्त्रादिशयनाशनभोजनः स्यादुत्तमगतिप्राप्तिः सावेलासस्सहादितः सु
गन्धन्दिव्यवस्त्रादिलभते मनुजोत्तमः सौरिणायुतदृष्टेन्दुरुद्देगङ्गुत्तेभयम् नृपशत्रुभयाच्छोकं हं निम्वावातु
णीदिशः कारणात्यङ्गोरल्पलाभेधननाशोभयम्भवेत् गात्रेरक्त विकारेण दडुनीचेन सङ्गुच्छिन्नं कटुस्वमध्ये कर्ले
होदुर्वुद्देव्यसनागमः क्लृप्तागात्रसंकोचः शनियुक्तो शशी यदि स्यात्तमोयुतदृष्टेन्दुसदाशत्रुनुत्तार्दितः भयोद्धे
गोशरीरेचरत्नवातस्य विक्रिया मित्रवन्धुजनैः क्लेशो हानिर्नैः कृत्यभागतः वातज्वरजलादिभ्योभयमूर्छाभ्र
भार्तेयः संगः पापात्मभिर्हमनाशो वातातिउद्धता सर्वकार्यक्लृप्ताचिंता सन्तोषो राहुयुक् शरीरकेतुनायुतदृष्टे
दिनुष्णगुत्तदासंक्लृप्त पीडाचमित्रवन्धुनारक्तवातस्य विक्रिया मूर्छाज्वरामयः सर्पजलभीति क्लृप्तोसंक्लृप्त स्यात्
निर्ऋतीदिशो हानिः केतुना सहितुश्शशी इति चन्द्रफल्गुम् अथ भौमफलं वर्धते तत्रे भौमेवैवलिनीकीर्तिजया
शनाशः सेनापतिवरणनायकताप्रतिष्ठा लाभः कुलोन्नितधनस्य नमस्य तोपिलोकेषु मित्रसुप्रविन्नकामत्रसौख्य
मध्ये ह्येव निस्तुते रुधिरश्रुतिश्च कोपोधिकोक्तकटशस्त्रहतिस्तानि स्वामित्वमात्मगणतो वल्लोरोवज्ज्वमध्यं सुरवे
निखिलसकफलं विचिंत्य हीने हृपेस्तजिभयं रिपुतस्करादेर्लोकापवादभयमात्मधिया विनाशः कार्य

स्थविष्यगतिरोगभयंविदेशयानेक्षयेपनयतो गुणदृष्टभावे कार्यस्य छिद्रसर्वतः कार्यस्य जाशः गुणदृष्टभावे
 सर्वफलस्यात्तदृष्टिसत्वे फलसर्वेषु भादयं स्यादिति तेजसिंहः दीर्योन्वितेऽवनिमुतेव निगुणोर्वोसेनापते ।
 सधनताजनसेव्यताचमध्यन्तुमध्यमवलेतुविदेशयानञ्चोर्पास्त्रउकृज्वलनभीत्यपकीर्तिघाताः ताजिक
 सारेपि दीर्योन्वितस्यितिसुतेनृपतेर्धनाग्निसेनापतेरिगुणाद्विजयोरणाच्च सेवाधनम्भवंति मार्गधरास्त्रसो
 र्वस्त्रीसंगतश्चविविधंसुखमत्रविन्यात् मध्येकजेभवतिलोहमयम्विवादं कर्पातृकशङ्कमखिलाङ्गुनल्यरो
 गम् वैरोदयन्पजनेषु धनक्षयञ्च चौराद्वयं स्वजनतोत्थयवानराणाम् चौरास्त्रउकृज्वलनभीत्यपकीर्ति ।
 लाभः फितोदयम्भवति पादसुखाक्षिदेशे दुष्टाद्वयन्निजजनाद्धरधान्यनाशः स्त्रीपुत्रमित्रकलहंसितिजि
 विनष्टे विशेषफलं हायनसुन्दरे वर्षयो यदि माहेपो वर्षे रायुतदृक यदि पिन्नरकप्रकोपो न्युत्तरदुर्घसनेरु
 दुर्यनेनिरतो मित्रवान्धवेर्विन्महोधिकः तस्कराग्निभयन्धने यदि भोमोस्तिवर्षपः रवेरायुतदृष्टोयवक्रो नृप
 त्नाद्धनम् सत्सन्मानमवाप्नोति कुर्यात्साहसमुत्तमम् रोजयः प्रादिशतः सुखलाभोज्वरस्तनो पश्चिमस्यामल
 भोत्यमयम्वित्तमयंकवित् चन्द्रेण युतदृष्टश्चेदारो नानार्थलाभदः सुहृदः सुखमुत्साहमाप्नोति मरिगोक्ति कान्प

भ्रातृ हृदि स्यात्सुखं युवति सङ्गमात् वस्त्राभरणभोज्यानां लाभो वायव्यदिग्भवः चान्द्रिणा धरणिजो युतदृष्टो वै
रिवर्गपरितापमुपैति राजवह्निद्विपभिर्द्वेन हानिः पीडनस्य शुगरास्य नितांतम् रक्तपित्तप्रकोपस्य क्षिप्रधनदृदि
गभवः भौमेन युतदृष्टश्चेद्बुधोऽभ्युपगच्छति फलप्रदः भौमो गुणयुतो दृष्टस्तीर्थप्राप्तिः सदेवगुणभक्तः पुण्यमतिः सुभस
गतिमासाद्य शुभार्थसंचयं कुतः विख्यातस्सर्वजने कुलमध्ये सुप्रतिष्ठो भवति इति शान्तिदेशोऽयम् स्वल्पार्थः
किमपि सुखमसौ धने भौमस्सितयुतदृष्टः शत्रुक्रोधादुपवपुर्दुःखम् सोपद्रवताहानिर्गमनदुर्व्यसनस्य निदिग्भीति
शानियुतदृष्टो भौमे दुःखमुदासो विचिन्तितादौ स्य हानिर्दुर्व्यसनत्वं दुर्वृद्धिर्नीचसंगमनः उद्वेगः स्यात्पश्चिमाशा
भयो हानिः सितेतरात् मनुजाद्वापशोर्हानिर्भौमश्चेच्छनिदृक् युतः राहुणा युतदृष्टश्चेद्दुर्हिंस्रो भयंकरः क्रोधा
ग्निनृपशत्रूणां भीतिदः सुखहानिक्कृत शरीरे वातकष्टस्य दुःखं नैऋत्यदिग्भवम् तथोद्वेगो हानिरथैरीशस्य दंष्ट्रा
मेकतस्यात्केतुयुतदृष्टश्चेत्तुक्कजो विद्युदुपकरः स्यान्मैधगर्जनाद्भीतिश्चोदगग्निरिषोरपि शरीरे पित्तजान्तं कौहं श
श्वैरादहे भयंशो कचितापसे भूयाद्विमः केतुदृशयुतः इति भौमफलम् अथ बुधफलं बुधोऽयं त्रे सोम्यहपैवलभति
प्रतिवादलेख्यसच्छास्त्रसद्यवहृतौ विजयोर्थलाभः ज्ञानकलागरिगतवैद्यभवं गुणत्वं राज्ञश्च परानृपानां नृपमति

तवा अत्राधिपेशशिसुतेखंलुमध्यवीर्घ्यस्यान्मध्यमं निखिलमेतदथा ध्वयानम् वारिण्यवर्त्तनमथात्मजमि
सौख्यं सौम्येत्यशालवशतोपरयाः किंचित् निखिले प्राक् पद्योक्तं वारिण्येन वर्त्तनं जीर्णम् अत्र बुधे सोम्येत्य
ले प्रायुक्तं शुभफलमविकलं स्यादन्यथान् अत्र मार्गगता बुधमवानिति वाक्ये समरसिंहवाक्येन परावृत्तेः
षे शेषे च ध्वयानमपि वाच्यम् सौम्ये ह्येऽधमवलेवल बुद्धिहानिर्द्धर्मस्यः परिभवो निजवाक्यदोषात् किं संपत्तौ
दतीव मृद्यैव साह्यहानिः परव्यवहृते स्मृतविनमित्रे तेजसिंहः सेवार्यमानलिखभादिप्रसूतादितोके
धेधिकवले व्यवसायलाभः मध्ये तु मध्यमखिलत्रिजवाक्यदोषात् सर्वार्थहानिरधमे नृत्तसाक्षिताच्च ताजिकसो
पि वर्षाधिपेशशिसुते सवलेति सौख्यं सेवाधने लिखन्तः पठनादिलाभः स्त्रीमित्रसौख्यमतुलं सततशून्यं वा
रिण्यतो धनसमागमनम्विलासः मध्यश्च सोमतनयो निजवाक्यदोषात् सर्वार्थहानिमशुभं करोत्यन
स्त्रीमित्रपुत्रकलहं सुखभङ्गं चात्यम्वेरोदयनृपजनात्स्वजनाच्च तद्वत् नष्टे बुधे नृपैर्भयोऽनृतसाक्षिताच्च
केशोदयस्त्वजनतोऽर्थलयो विवादः चौराद्वयं हृदि गतामयकृत्स्वने त्रपीडा भवेत्त्रिखिलमध्यमकञ्चद
ग्धे विशेषफले हायनसुन्दरे वर्षलग्नपतिश्चादिसुतदष्टोयसत्फलम् दत्ते दिव्याङ्गनाभोगन्धिसराः ।

अतिसुन्दरीं स्वधर्मनिरतः सुत्रमित्रवर्गेण संयुतः सुहृदो सुतकन्यादि हृदि स्नानन्दमोदितः कदाचित्स्यादृष्टः पी
डात्माभस्स्यादुत्तरादिशः सर्वशास्त्रप्रवीणश्च वर्षपस्यादुद्योयदि रोहिणीनन्दनस्सूर्ययुतदरो यत्सुभवेत् वयुमि
ज्वरवाधास्याद्विच्छिन्नमुभयभवेत् तथा रीजकुलान्प्रीतिस्त्री पुत्रस्वजगोत्सवः तीर्थप्राप्तिमया लाभः पूर्वा
फलोद्गमः सुवर्णोऽथ प्रवालादिपशुवर्गादिसञ्चयः अकस्मादपिलब्धिस्स्यादुधयुक्तोरविर्यदोऽस्याज्जन्तुः पुनर्दृष्टुः
सौम्योऽसौम्यकरस्मृतः कासददुक्कतापीडां करोति गजसंघसम्पामारवाजैरंगभंगः पशूनां वधपीडनं रात्रौ भय
स्विनाशो वा विनावायव्यदिग्भवा सुहृद्भ्योऽपि विरोधस्स्यान्महिषादिरणा द्वयम् स्याद्भौमयुतदृष्टं चन्द्रजे
रीर्षरेण कृत्वा कुलेवाहुः कलंकोऽथ स्यान्भ्रंशमवाप्नुयान् आधिर्वीदन्यभीः क्लेशः सभ्रमपरसंगमात्
रोहिणीस्वर्णकाराद्वा हानिर्योऽप्यदिशो भवत् गुणराशिकृत्तृ कसौम्यो भयव्याधिनिहन्तनः शत्रुणां शोभोदात्त
न्यानो महती यता सत्यवक्ता पुरायतीर्थे लाभो धर्मव्रते दृढः ईशानदिग्भवं सौख्यं प्रीतिं लाभस्यैच्छति
वेणुयुतो दृष्टो ज्ञो विज्ञानकलापहन् वदस्त्रीसंगमादमारनिप्रीतिप्रमोददः स्त्रीसंगमात् सुखप्राप्तिर्लोभः
क्रयारणकात् स्वदेवगुणभक्तः स्याद्दृष्टान्यो नाटकप्रियः सुखमांगल्यमुत्साहं कुरुते मित्रसंगमम् राजचिह्नपदं

हो-
२-
७२

निश्चयानुनाशं करोति च स्यादाग्नेयदिशः सौख्यं बुधः शुक्रेण दृष्ट्युक् सौरिणायुतदृष्ट्युक् धर्मभ्रंशं करोति बुधः
संभोगसमये कार्यं शीतलत्वं प्रजायते प्रमेहादिविकारो वानी च संग्राह न व्ययः जीवे प्रीतिर्देहे क्लेशो वेण्यादौ सौ
युवारतिः बुधस्तमो दृष्ट्युतः साहसं कुतुहेधिकम् सर्वकार्ये कृतोत्साहः किञ्चिच्चिन्तभ्रमोऽपि च स्यान्नैव
निदिशेत्संभोवातोद्भूतनुजादितः किञ्चिन्नीचजनात्सौख्यं लभते मनुजः सदा रोहिणीतनयः केतुसमदृष्टो म
हामवेत् शोकहानिकरो नीचसंगमादसुखं करः इति बुधफलं अथ गुणफलं वर्षतन्त्रे जीवे वृद्धे वल्युते परिवार
सौख्यं धर्मौ गुणग्रहिलता धनकीर्तिपुत्राः विश्वास्यता जगति सौविक्त्रमाप्तिर्लोभो निधेर्वपति गौरवमध्यमः ५२
गुरोः सुशौर्यादिषु आग्रहवता अद्वाधिपे सुरगुरोः किल मध्यवीर्ये स्यान्मध्यमफलमिदं नृपसङ्घमश्च विश्वा
नशस्त्रपरतानं शुभे सराफे दारिद्र्यमर्थविलयश्च कलत्रपीडा जीवे वृद्धे धर्मवले नृपतोऽर्थसौख्यं हानिः
स्त्यजन्ति सुतमित्रजनास्स भार्याः लोकापददभयमाकुलतापिकष्टवृत्तिस्तनो कफजो रितुभीः कलिश्च ज्ञेयः
सिंहः धर्मार्थकीर्तिशुभवद्धारिस्तन्धि लोकविश्वास्यता सुतसुरवानि सवीर्यजीवे मध्ये च मध्यमिदं सर्वफलम्
न्यधर्मार्थहान्यशुभवन्धुविरोधवाधा ताजिकसारेपि देवार्चितो वलयुतः प्रमदाविलासं कुर्यात्सुमित्रसुतनो वि

विधन्त्यसौख्यम् विनागमो नृपतिनो विलयं रिपूणां म्विष्वा स्य ता सकल लोकजनेषु शश्वत् नाकेश्वरस्य सचिवः
खलु मध्यमो लोकाविरोधमशुभम्प करोति भूपात् वैरोदयस्वजनतश्च परे विवादे कुर्यात्क शत्रुमपि चौरभयस
कौसो निन्देगुरोखलु भवेत्पक्वे र्थनाशो धर्मा र्थहान्य सुखवन्धुविरोधपीडा पादाक्षिगुल्फसदरे ज्वधनेषु न्यराप्र
म्वातार्तिहृत्वरिभयन्ननुसंक्षयस्स्यात् विशेषफलेहायनसुन्दरे वर्षपोयदिगुत्तुर्युत्तरदृष्टो दीपि कृदि शति धान्या
धनाग्निमृगजमान्यसुतसंतनिकर्त्ताकांचनादिमणिमौक्तिकलाभः पुरायती र्थादिंगमनं लाभस्तू नरदिग्भवः वा
स्वरत्नविभूषादिलब्धि नूत्नममानुषात् रविणायुतदृष्टश्चेज्जीवंशशत्रुनिहन्तनः ख्यातो राजकुले तु जौहृद्विवा
धाज्वरादितः शिरोवार्तिर्वातपीडा किंचिद्राजभयम्भवेत् स्वल्पः पूर्वादिशो लाभः सहसा त्कलहः प्रियः विभुः
युत्तरदृष्टो दीपो ललनाभोगं करोति सुखवृद्धिम् शुभशयनाशनभोजनसुतसुहृदां प्राप्तिमधिपसैन्याने सितवा
स्तुतस्तुलाभः स्त्रियोपिवरभोगसौख्यमधितरम् वायव्यदिशो लाभः कासादिव्यसनमपि किंचित् भौमे मयु
तदृष्टश्चेद्वनसौख्यपदप्रदः रोजयोरक्तवस्तुव्यापारस्त्रब्धिनुत्तमायशो नीरोगतासौख्यस्याहं क्षिरादिश
स्तुषा नृपाद्वयज्वरकिञ्चिद्भौमदृष्टेयुतेगुरो वुधेन युतदृष्टश्चेदनि सौख्यपदप्रदः विजस्ताभः सुखदुःखसा

हो
२
७३

आशेनुमित्रयोः लाभव्ययोसमोदेवगुनुपादरतः सदा लब्धितु नरतः किंचिच्छिरोर्तिर्षुद्धिवैभवम् सितम्
नदृष्टे जीवे धनहानिः क्लेशतारिणोः काचित् बुद्धिभ्रंशोयवतिवियोजितो हानिरपि चतुर्दिशः शनियुतदृष्टेधि
यगोस्तेषु भयं स्यान्मानहानिः स्यात् द्यूतक्रीडामधुगानेकेलिरातश्चाधमेः संगः विस्फोटकादिविह्वलितो
नाधिक्यजलादुपकरभात् हानिर्मनुजान्कृष्णात्क्रपाराकादपि च महिषभयम् चिन्तावनुरादिग्भूता धनहा
निरपि धुवम् महिषात्करभात्प्राप्तिः काचिच्छनियुतेगुरो संहिकेयेन युतदृग्गुर्वन्धनकष्टः वंधूपीडा च युव
निपीडितज्वरयक्ष्मणसु हृद्वियोगादुद्वेगो मनस्तापोमृतेर्भयम् कुलेशोकः पदभ्रंशोजलसर्पभयभवेत् स्याद
ग्नेयदिशोभीतिर्भवेदसितमानुषान् हानिर्वासुतदृष्टश्चेद्गुरुरादुग्गहेरा च स्यात्केतुयुतदृष्टश्चेत्तुल्यजगुरोहि
तः सप्तभ्रात्रादिसुप्रन्धात्स्थानभ्रंशमवाप्नुयात् देशभ्रमणशीलस्याच्चिन्तावेनीचरं रङ्गमात् अशुभं कुरुते के
तुयुतदृष्टेगुरुर्यदि इतिगुरुफलम् अथशुक्रफलं वर्षतत्रे शुक्रेहपेवलिनिनीरुजताविलासो हस्तारत्नमधु
रासनभोगिनीषाः क्षेमप्रतापविजयावनिताविलासोहास्यनृपाश्रयवशेन धनं सुखञ्च १ अहाधिपेभृगुसुते
भवत्सु मध्यं दीपे स्यान्मध्यमं निखिलमेतदथा लघुहृत्तिः गुप्तञ्च दुःखमखिलं सुनिवहृत्तिः पापं श्वीक्षितयुते

विपदोर्थेऽर्थाः २ शुक्ले हृषेऽधमवले मनसोतितापोलोकोपहासविपदो निजहृन्ति नाशः द्वेषः कलत्रसुनमित्रज
 नेषुकष्टादृष्टानञ्च विफले क्रियतानसौख्यम् तेजसिंहः शुक्ले कलत्रवस्त्रवरा न्नपाननीरोगतास्त्रिलविलास
 सुखं सदीर्घं मध्ये च मध्यमखिलं खलुगप्रदुःखं त्रिदोखिलासुखपदञ्जनहास्यताच ४ ताजिकसारेऽपि दैत्येश्वरे
 स्पसचिवः परिपूर्णो वीर्यो दद्याद्भान्वनितासुविलासहास्यम् आरोग्यताखिलविलाससुखञ्च लाभसं प्रत्नप्रवि
 जयं सुमतिञ्च दद्यात् १ मध्ये नृपात्स्वजनतस्त्वरितो विरोधं श्लेषार्ति कृच्च सुतदारभयञ्च कष्टम् कार्यार्थं हानिं मपि
 मोहनुजोदयञ्च कुर्यान्नसौख्यमिह स्वीयदशप्रवेशे २ निन्देसिनेखिलजनात्कलहो नितान्नस्याद्देरितो मृषं नार्दसु
 खञ्च तत्र सौख्यार्थं हानिरंति शोकभयस्विवादोदग्धे स्वपाकविषये मति संस्पयञ्च विशेषफलं हायं सुन्दरे वर्षाधि
 क्ये यदि नृगे स्तनयो यदृष्टो युक्तश्च वाहनविभूषणतादिरुमः कन्या प्रसूतिरथ धर्मपदार्थसार्थवृद्धिप्रकाशकुश
 लत्वमुपैति जलुः १ भृगुतमयोरविणायुतदृष्टः कष्टमैजाठरं कुतने ज्वरवाधाचशिरोर्तिर्नेत्रे वा दुष्टो रियोर्भीतिः २
 वपुषि दुर्वेलता नृपतेर्भयंदहबभीतिरमित्रकृतः कलिः किमपि काशमुपैति धनव्ययं भवति हासनकेरवियुक्तवि
 ३ चंद्रणायुतदृष्टश्च दुर्गवः पशुनाशकृत् नखदंनशिरोवांधायानिका मलपि नतां स्त्रियः सौख्यमवाप्नोति का

विहृतोद्भवा व्यथा भौमेन युतहृष्टश्चेदुशना धनलाभकृत् पिन्नप्रकोपतः पीडानृपाह्वाभो ययाम्यतः चतुष्प
 दाद्वयं किंचिदनुत्साहो विचित्रं ता सितस्तु ज्ञेन दृष्टो वा युतो य धनलाभकृत् बुद्धिप्रकाशो मित्रादिपुत्रोत्साहो
 धिमानिला चातुरी चतुरो लाभः स्यादुदीची दिशो ध्रुवं गुरोश्चक्रे रायुक्ते स्यात्सुशीलदृढधर्मभाक् पुरणतीर्थपदत्रा
 मिर्ज्ञानिवंधुननात्सुखकुटुंबिभिः प्रकुपितो रोद्रीदिक् जनितं सुखं लभते धनसन्मानं लाभः स्यात्सितवस्तुतः
 सितस्तु शनिना युक्तो वीक्षितो लाभदायकः पुरगामाधिपत्यं च मित्रप्रीतिविवर्द्धनः वातुरणीदिग्भत्रो लाभः कृष्ण
 वस्तु कृतो भवेत् ज्ञानिसंवंधनः सौख्यदौर्वल्यवान विक्रिया शीतज्वरो जलाद्भीतिर्महिषादश्वतोभयं स्त्रिया
 जरत्यासंभोगः सितश्चेच्छनिदृष्टयुक्त सितस्तमो युतो धनेन खदंतशिरो व्यथा पिन्नकामलतः क्षीणः शरीरे क्लेश
 मश्रुते नैऋत्या न्नीचतो हानिर्जलमपि भयं भवेत् शीतज्वरो पट्टवः स्यान्नीचसगाहनक्षयः सितस्तु केतुर्गृह
 सुहृद्भिर्वीर्यैः कलिः पुत्रादिकदृष्टात्रुभ्यो विग्रहो नीचसंगमात् हानिर्भयं नैऋते स्यादुष्टवानप्रकोपतः दि
 स्फोटकाज्जलं भयं फणिभीर्भ्रममूर्च्छना कृष्णवस्तु मनुष्याद्वा हानिश्च दशनाद्वयं सितः केतुयुतो दृष्टो शुभन्दनैः
 दाफलं शुक्तिफलम् अथ शनिफलं वर्षतन्त्रे मन्दे हृषे वलि निरुत्तमभूमि वेश्मस्ये त्रान्तिरर्थनिचयो यवनो वन्दी

शातम्भ्रमनिर्मितजलाश्रयसौख्यमङ्ग. पुष्टिः कुलोचितपदात्रिगणान्नरणीव१अद्याधियेविबुधेखलमध्यवायेम
 ध्यंफलनिलिलमत्रभुजिसुकृष्टात् दासोद्गमाहिषकुधान्यरतेस्तुलाः पापम्फलम्भवतिपापयुगेस्सरोनर
 मन्देवनेनरहितेहपतौक्रियाणाम्बन्धस्वमर्थविलयोविपदोरिभीतिः स्त्रीपुत्रमित्रजनवैरकंदन्त्रभुक्तिस्सौ
 म्येत्यशालयुजिसौख्यमपीयदाहः ३ तेजसिंहः मन्दोजलाश्रयमहीतुहरोपकर्मवारिज्यकृष्यवनिलनि
 योधिवीर्ये मध्येतुमध्यमधमेतुसुहृद्विपतिः कष्टक्रियाविफलतानिलनुक्विकारः ४ नाजिकसारूपि मन्देह
 येधिकवलेवनपर्वताच्चलाभोमहान्भवतिभूतुहरोपराच्च वारिज्यकृष्यपतितोर्थसमाश्रमश्चक्षेष्मावलानि
 जजनात्सुखमत्रनूनम् १ मध्यशनिस्त्वजनराजजनाद्दिरोधम्वातार्तिकृजठरपृष्ठगलेचनेत्रे दारिघ्रदुःखपरि
 पीडनमत्रकुर्याद्देराग्यमर्थपरिहानिसुहृद्दिरोधम् २ निन्द्येत्रसर्वमधमनुसुहृद्विपतिः कष्टक्रियाविफल
 तानिलतृणिवकारः कार्यार्थेहानिरथपुत्रसुहृद्विपतिर्दग्धेर्कजेभवतिदंष्ट्रिभयञ्चमृत्युः ३ विशेषफलंदा
 यनसुन्दरे वर्षपोषदिशनिर्भयमार्तिपीडनंवपुषिवातविकारात् पुत्रदारकलहोमतिहानिर्गामतिभीर्जले
 देशात् १ नीचप्रसङ्गताचिन्ताहानिः पश्चिमदेशतः कृष्णकृपाणाकान्तोसीदनेवर्षेषुभस्फलम् रवियुगदृष्टेस्तौ

हा.
१.
७५

रिस्तुतयुवतीक्लेशदस्तनौकष्टम् मित्रविरोधोद्वेगः प्रवासितावपुषिदुर्वलता ज्वरवाधाचशिरोर्निर्नृपवह्निः
भयंतथाचधनहानिः स्यादुद्वेगोमनुजैर्महद्विरपिरवियुतेमन्दे शशियुतदृष्टः सौरियुवतीमरणांतकष्टदो
भवति बुद्धिस्थेव्यथाविधनेधननाशकिञ्चिदाप्नोति वंधुवियोगः क्लेशो मित्रैः कष्टं कफवातसंभवविकारः हा
मिर्वायव्यदिशः स्वल्पसुखं वैश्यतोत्पभयं भौमेनयुतदृष्टः सौरिः स्थानभ्रंशोग्नितस्कं रादिभयम् सह वा
ध्वेर्विरोधो धनहानिर्दक्षिणादिशतः नविद्यात्सौख्यं स्वर्णकारसत्रियो धनहानिदौ रक्तवातविकारः स्यात्सौ
रिणामंयत्नेयुते बुधयुतदृष्टो मंदः करोति सौभाग्यसौख्यधनलाभः हेमादिलाभः सुतजन्म आगत्य तो यो न
रदिशोलाभः शुभयुतदृष्टस्तु शनिर्गुणदेवरतः सुवर्णधनलब्धिः सौख्यं तीर्थप्राप्तिर्महापदापि श्वहेदीनः स्त्री
संगात्सुखं वृद्धिः स्याद्भूमभूम्यर्शुलाभकृत् लाभः पूर्वदिशो भूयान् सौरिर्गुणयुतेक्षितः सितयुतदृष्टः क्रोडः
सुहृत्प्रसंगः सहोदरैर्मित्रैः लाभस्सुतादिसंमतिराग्नेयदिशो भवेद्भ्रातृभः प्रीतिरंगनयान्यंतमाननीयः कु
भनेत् कफादिविक्रिया सौरिः शुक्रेण युतवीक्षितः गृह्णाणयुतदृष्टो र्कः सन्निपातसुजाकरः मूर्च्छाचशीत
लाशिरगः पिच्छोपोंगपीडनं जलसर्पारिभीर्नीचसंवधाह्ननसंशयः नेत्रत्याह्ननहानिः स्यात्सौतीसारभ्रमात्

पि, स्थात्रकैतुपुनदृष्टुशनिर्वीतप्रकोपकृत् विमहस्तुतमित्राद्यैः क्लेशः पुण्यपरिहयः पापवृद्धिरथोद्देगोनीचादु
खमवाप्नुयात् आग्नेयमेकरीक्षीदेशरुनहानिः कचिद्वेत् इतिशनिफलम् ताजिकसारेस्थानविशेषेणापि वर्येश
फलमुक्तं सहीचगेषुपरिपूर्णफलं खगेषुहृदात्रिभागकनवांशगतेषु मध्यम् नीचारिवेशमसहिते युचुदम्यनी
यमस्तादिगेषुखलुनष्टफलसमन्तात् अत्रायम्विशेषः यदिवर्येशेन क्रूरमहइत्यशालं करोति तदा वर्येशस्य
फलमूर्णमशुभफलं नृपेयं यदि वर्येशेन क्रूरमहइत्यशालं करोति तदा अशुभमूर्णं फलं शुभफलं न्यूनं ज्ञेयः
मितीति वर्येशफलं समाप्तम् अथारिष्टविचारः तत्रोक्तम्वस्यमाणम्वार्यफलं सत्यरिष्टे दृष्ट्या मरिष्यमाणत्वा
नस्येत्याह मरिष्यः दृष्ट्या फलं हायनजञ्चयस्मान्नजीवनं हायनरिष्टयोगात् रिष्टानितस्मात्प्रथमस्य वस्ये पूर्वविधि
ज्ञैः कथितानि यानि सुक्तावल्यामपि रिष्टानि चेद्वर्षफले भवन्ति तदा दृष्ट्या वर्षविचारणास्यात् सभङ्ग रिष्टस्य विनि
शोपोतश्शिष्याववोधा मनिनूयतेत्र मरिष्यः लग्नाधिना ये मृतिभावसंस्थे भौमेक्षिते तस्य च भावसंस्थे अस्तङ्गने
बाभृगुजेव धेवाशस्त्राभिद्यानो बहुधा पदश्च तस्य भावसंस्थे लग्नाधीशे भौमेचाहमसंस्थे इत्यर्थः रात्रीश्वरं भास्क
रमराडलस्येष्टे व्ययेवामृतिभावसंस्थे त्रिदोषतोसौ बहुभिः प्रकारैः करोति कष्टं विविधं दृष्ट्या याम् वर्षलग्नपरं

हा ७६ प्रेशौचतुर्थनिधनात्यगो मुथहासंयुतौयत्रतद्वर्षमरणप्रदौ चेज्जन्मनाथोविवलोमृतीलालग्नङ्गुतोभास्करद
रं ७६ शिर्मृतिः शस्त्राभिघातोवहुधाचकष्टकुष्टंशरीरेमरणेनतुल्यम् मुथहालग्ननाथोचेत्स्वर्गमण्डलमागतौ दृष्टौ
७६ तौसूर्यपुत्रेणसर्वनाशकरोमृतौ योगेयदामूसरिफोग्रहेन्द्रेर्दुष्टैः कतःसौम्यकतःकबूलः जन्माधिपः क्रूरयुत
स्तदानीम्महार्थनाशमरणेनतुल्यम् वलोत्कराः क्रूरखगावलेनहीनायदासौष्यरवेणस्तदानीदुःखंनहात्राधि
कृतंचवैरंपरस्योशत्रुविमर्दनंच दैत्येन्द्रपूज्येयदिजीवसंस्थाः सारेज्यपूज्येरिपुनागवतीस्वमेपिसौरख्यंनहिवर्षम
जिवथाफलहायनजान्दानी अस्त्रंगतौभार्गवसीमपुत्रौनीचस्त्रितोरात्रिपतिर्यदास्यात् तद्वियोगंमरणंचकष्टंश
रीरपीडामतुलंकरोति जन्मलग्नाद्वर्षलग्नंमष्टमंयदिजायते तस्मिन्त्वर्षेभवेसीडामृत्युःपापयुतेष्टंणात् अष्टमलक्ष्म
यहेश्वरयोगोनिषिद्धदति ताजिकसारे हृद्देश्वरोहायनलग्ननाथाः सप्तार्याः क्रूरयुतःकरोति मृतिं दृशायांशुभयु
क्तदृष्टिःफलंतदर्थं प्रतिमं करोति नीचेत्रिराश्याधिपतिः परस्यगेहेथपाथेन वेलोकि तश्च कार्यस्यनाशंकुरुतेत्येकस्मा
दैर्युक्तं परतस्सदैव परैर्यहेश्वरविमंडलस्यपदानदेवंप्रवदतिसन्तः मष्टमस्थेननुवर्षनाथेमहाभयंभूपकृतंचक
स्तदंशुभांगेशिजेकबूलेमंदेनसार्धमस्त्रखंकदानित् कलत्रहानिर्मरणंचदुःखं करोतिवैरंवहुधा नराणां क्रूरःख

गोस्वामिनी देवकी चरुस्यगर्वयदिलग्ननाथः कूरत्तराभग्नमुशंतिज्जापुरं च वैरं पुरतो विनाशं वर्षतत्रै लगे
शेषमृगेशो जनेन स्थितः कुजे स्थितो हर्जिववयोरग्नगयोः शास्त्रघातेपिवन्नरतिः कूरमूसरिफोबेशोजनेशः कूर
न शुभैः कंबलेपि विपन्नरतिरित्यमन्याधिकारितः लगेन शेषमृगेशो जनेन वामतिमादिशेत् दृष्टिदेशो ब्रह्मैवापिम
स्वज्ञानेह जाविष्यत् जन्मन्यप्यभंगयो वर्षलगे रुगाविदः जन्म ब्रह्मलगा नो ब्रह्मलो वेत्यात दामतिः व्यपिबुनि
नारि स्थित नो शाब्दयमं यहाः एकर्द्दीगास्तदा मृत्युः पापमुक्तदशो भुवे जन्म ब्रह्मलगा नो मापयुक्तो पतितमस्यितो रेगा
मृदो मृत्युः कुरावस्त्वयं न विषयं भूमेः अद्वलगा दन्त नृरिष्ठा ये स्थे रुजा तदा एवं वर्षा ब्रह्मलो जनेन शोरो पिबध
नम लगेन पायस्वनांतरे यदि गतमुजितथा मृत्यु कृतिं जानकमारे सप्तमेमि कर्ते रीतिचिह्नो कौट्टायन संदरे स्या
तु कूरं कर्तारिपती लगेन शोरा मृगेशो भुजकरोति जानकभूषणे स्मासते क्षितयुतलग्नभतो स्यान्नरतिं च स्थितिकरो
मृत्तिकर्तारुदय्यत्नमकिरणं मणजो शास्त्रघातकरो हिमगर्जो च दिधिहाया युता षडष्टव्यपो यो गेहेति जताशाभीतीः
ततिवर्क्यति नंदनेन मुजपिते वापचनप्रकोपः नदननिधन १।८ वंधु ४ मां त्य १२ शत्रु ८ स्थितचेज्जननसम
पलगादि दिहाये समस्था खलस्वगतवस्थो र्युक्तदृष्टतिरिष्टं जनयति शुभदृष्टो सन्नरि शिष्यता स्यात् कामिनिभा

[illegible]

हृन्नाशयेत्सुखविजितदः लम्पे सुनेरास्तनगः सुरेज्यः क्रूरैरदृष्टः शुभमित्रदृष्टः रिष्टनिहृष्टः शेषशः सुखाश्रितिशेः सुख
नाकेन्द्रप्रतिप्रसादं बलान्निर्धर्ममनाधिनाथो क्रूरैरदृष्टो तनूगतदासात् राज्यं गजा स्वावररत्नपूर्णं रिष्टस्य न
शेषः प्रतुल्यपश्य यदासवीयो मयहाधिनाथो लग्नाधिपो जन्मनिर्धर्मपौवा केन्द्रविकोणा यधनस्थिः सुख
स्वार्थहेमां त्रराभदास्यः त्रिषष्टिभाभो पंगतेरसौ म्ये केन्द्रविकोणा पंगतेरसौ म्येः रत्नोवरस्वर्गो यशः सुखाश्रिति
ताशेषपरिष्टस्य तनोश्च पुष्टिः तंगेशनिर्वाभृगजोगुनुवी शुभित्ये शालीयवनाद्वनाग्निं वलीकुजो विनगतो यशे स्थिते
जस्य कस्तुभसुखानिदं दृष्टः मणित्यः सुरताधिपः सौख्यगतो बलिष्टः सौ म्येज्यशुकैः सहितो ग्रंथः ददाति सौख्यं
विपुलं मुनेः शिजायां सुसौंदर्यं गुणान्वितां च सुयहाया उपचये ३४। १०। ११ सूर्यो वा धरणी सुतः तस्मिन् वर्षे शुभं स
र्वसफलं भद्रं दायकं अष्टमलग्ना पक्षादः संहितायाम् मषकुली च दृष्ट्या लिमृगांगवाजननर्गा विलग्नगृहाष्टगाः
शुभफलाभृगुणा कथितास्तपो रधिपैती सुहृदौ हि परस्परम् पादवः यदि शुभा भवकराट् क्रकोणा गायदथवाङ्ग
पतिर्वलिकेन्द्रगः दूरतिरिष्टगणङ्गणा फाचनत्तनुभृतान्नमतामिव विवृजं यदि खलो हतने शशि नोथवा त्रिरिपुला
भगवः सवल्लभैः बलिभिरीक्षितयुक्कथवाहरेदशुभमाभयमङ्गलम् तनुपतिर्यदि बाह्यपतिः शुभाशुभविलोकितायु

४०
४
७५

विदिंकेन्द्रः भृगुसुतो यहरेदशुभम्वद्गुलमशीलमिवायजने सुतमवलिनिसौम्यरुग्गोप्यवलेषुभेभवति।
संभुभनतुंधारिणाम् विलसदमलतेजश्चन्द्रमाकेन्दुवर्तीस्फुरद मलकसंधेः सौम्यविटेश्वपुकृदक मृति।
महोमवीर्यवीर्ययुक्तञ्चजीवहरतिमुष्णकालयोगिवत्सिद्धवद्यः हिह्नाजः जीवेविलनेतनुपस्सएवत्रैरा।
शिकेशोनभवत्यरिष्टम् मन्दस्तनोः केन्दुगतस्तस्यवमुशस्त्रहेशस्त्वेषुभम्विनश्येत् त्रैराशियोस्तखलवक्रवियु
न्वलाप्यक्षेत्स्यानगः खल्वियुक्तामेतगुश्चजीवेत् शुक्रसुकेन्दुरहितो यदि पश्यतीज्यङ्गे दानुगंसकलमेतिल।
यश्चरिष्टम् चन्द्राशीश्चरेत्तग्नराशिपश्चखलेर्वियुक् रिष्टनक्षत्रलयं यातियथाव्याधिस्सौम्यधैः अत्रविशे
षउक्तस्नाजिकमुक्तावल्याम् षष्ठाष्टमद्वादशतुर्यसंस्थापापान्विताकूरनिरीक्षितेन्यिहो मदीश्वरस्तद्वत्।
यार्केलुप्तोर्वैश्वर्यधरिपुव्ययस्यः अस्तज्ञतोलग्नपतिश्चतद्वत् पादाः रसामान्यतो न्येपि विनाशसंस्थाः
तस्यैहलग्नोत्रिपताकचकेतिष्ठशरीजन्मपतिश्चरन्ध्रे पराजिगृन्ते पजन्मलग्नवर्षोऽसंथोपेऽप्यस्यैव
अस्तज्ञेन जीवितयुगपदेहनाया इमेरिष्टकराहियोगाः अतो न्यथा रिष्टहरः खचरा मुनिभिस्समृद्धैर्देवैर्नवा
दिभ्यश्चास्यं चतुर्थ्यमेकत्रकारयेत् नद्वश्चरिष्टद्वर्तणस्यापयेच्चष्टय वलम् तत्रारिष्टवले योज्ये मृतिगोचराः

सिद्धः देहागुण्यजा वनाय ततः द्रुगकदलः इष्टकवृत्तलस्येपरिष्ठाष्टवलेनया नयोरन्तर्जाधामपरिष्ठितं मन्त्रादिना सा
म्येष्टिभक्तेशंधर्मादिभक्त्या जेत रिष्टकदलदशातरेयदांतदेशाधिरिपुत्रापिनो भवेत् तत्रमृत्युमपिभिष्टागमेदा
जात्रकायुस्वसातुसुवहि इत्यरिभंगविचारः अथराजयोगविचारः एतच्चमृधानिधौ नृपास्यदंसर्वजना
भ्यंचतदागमवराजपुभिः तत्त्वभ्यतेवेदकृते सुयोगैस्तानत्रयोगान्कथयामि सांश्चितसुर्येशोडुगतावलीकलिभूमि
सितोराज्यदः केंद्रादि ११ त्रिसुतांकगः सुरगुरुजैन्मांगपोवेस्मिन् योगेस्मिन् द्वितयेपिवाजिविलसत्कुंभोदसेवत्पत
त्कृपात्समुद्रद्विषदृगजैगसेष्टादृन्विकीडितं युवतिधामपतिस्तत्तुगोवलीगुरुयुतेस्मितमूर्तिर्हिंदोद्वं विविधभोग
युतं नृपसंवेदापरिदशतिदृष्टातिमशोरयं मेघूरगो १० स्वोच्चगतः पतंगः कर्कोदयेवाक्यतिरिंदुर्भ्यं मूयत्यशालस्तुभवे
नृपालः समुद्रमुद्रांकितभूमिपालः ६ कर्कोदयेवाक्यतिरिंदुर्गज्येसमूयशालीनृपतिः स्वमेकः यस्यप्रसादादगिमुदगि
रां समुद्रसंदर्शनकौतुकस्यात् निशेशं सैषोसितवाक्यतीचक्रमेत्यशालोपतितात्यभस्थो वीर्योन्वितोमेयदिभूपक
विषाशास्तिनसत्रयशोवतशः वर्येश्वरोलाभगतोर्कजोर्कोमेघूरगोचंद्रकृतेत्यशालः समुद्रसीमानमिलत्वापुरेचमं
पालयेत्यामितशत्रुवानः वीर्यशालिभृगुजेत्यशालिनसाधिकारपदलाभकनेजे स्लेछमंडलविमर्दनसमोभूपतिर्गज

३५
१०
५६

रथोऽङ्गुलीरुसर्वशुभाः केन्द्रगतास्त्रिलाभाः स्थिताः खलावीर्ययुताः नृपस्यात्वातोऽलङ्घ्येनरुद्धशोभाहरस्फ
रामरजीव्यमानः पञ्चाधिकारिपतिभिर्मिथ्यशालेः केन्द्रस्थितैर्वलयुतैर्नृपतिर्विधत्ते यस्य प्रतापतुलितं द्विरु
खेवसूर्यमेवचतुरङ्गमरथोत्थितरेणुजलैः उत्तरतत्रे लग्नेश्वरेशश्चुभवेचरश्चेच्छांकरागनाधिपतीनभस्थो स्व
वीर्ययुक्तोऽशुभवीक्षितोऽस्तोवर्षेत्तदास्यात्वलुराज्यलाभः लग्नाधिनाथेनहिमांशुनावायदीत्यशालं कुरुते स्वरे
शः शुभस्त्वतुङ्गादिगतोऽस्वरञ्चतश्चेत्तदास्यात्वलुराज्यलाभः हिमांशुकर्माधिपलग्ननाथामेषूरगा १० स्थिता
शुभवीक्षिताश्च स्त्रिञ्चादिसंस्थान् शुभवेचराश्चेत्तदाप्रकुर्युर्ध्वराज्यलाभम् हर्षस्थिते कर्षुतौ शुभगन्हेस्वतुग
राद्यादिगतेतथोदिते शुभेक्षिते केन्द्रधनत्रिकोणागेरभ्यस्यलाभोऽस्ति शुभैर्विलग्नगेः लग्नेश्वरस्वर्षगनेऽपि
लग्नेस्वतुङ्गाद्येननिजाच्चगेन तृष्टस्तदातत्रअभीष्टराज्यलाभोभवेद्विधत्तेः क्रमेण स्वोद्वेस्थिते लग्नेरात
शुभप्रहः शेषैस्त्रिकोणायगत्तैर्बलान्वितैः अचिन्तिताराज्यप्रदैः प्रीतिस्स्यादल्पकोऽल्पगदहं ॥
भीनोऽप्येभार्गवजीवसंयुतैर्लाभेकजेराज्यपदाप्रिमादिशेत् तृयोदयेसौन्यहिमांशुभार्गवैः केन्द्रेगुणैः सु
न्यस्यदः शुभेत्यशालोऽम्बरपोविलग्नैराज्यप्रदस्त्वोच्चगदहादिसंस्थः लग्नेश्वरेस्वर्षगनेविलग्नैस्त्वोच्चगदहादि

मूलगुणलामः केंद्रहिमांशस्वरुहेस्वतुङ्गः तीर्थन्याशालंकरुतेरुपेन लग्नाधिपेनाथचमुरेस्योवर्षे तं
दास्यति वलुराज्यलामः केंद्रस्थितेशीतकरैवलाज्येषु भेषु ते कुर्याद्वर्जिते च सुहेपिवास्यातु
भक्ष्ये वलेनीचतेनराज्यं मर्यादयः वाचस्पतिलेनराज्यं मर्यादयः सुतगोत्रवस्यसु
हंत्यभंकेवलं चतविपुलाचलक्ष्मी जामित्रनाथेननुभावयातेलग्नेगुपे मित्रशुभेष्वदृष्टे कुरेदृष्टे धनधान्य
सुतोभवेन्नरः शक्रसुमोवलेन धर्माधिनाथे सुवलेन नभेषु ते सुभेलेन गतेरदृष्टे कुरेगजां विपुलाञ्चलक्ष्मी
धनकिजंतुः शुभकर्मवत् सोम्यगृहेः कंदर्गोरसोम्येस्त्रिषष्टलैः भोपगतेर्विलग्नान् कीर्तिभाषुत्रधनार्थेन प्र
वालवृक्षदिसमस्तलामः निजं शक्रस्येतिदशेन्यपूज्येदेत्यधिपेस्वोच्चमुपागते च निजां शक्रस्ये रजनीशुवे
भवेत्तनुष्योमनुजाधिनाथः यदीत्याशालोराहस्युक्रसोम्यैः कृतस्तदाराज्यमवोहिलाभः स्वोच्चस्थितेसोरचि
तेपदासोवलेन शक्रप्रतिमोमनुष्यैर्धर्मरतिः काचनलामयुक्तः प्रीतिः स्ववर्गधनधान्ययुक्तः वलीचभोमो धन
यावसंस्थो भवेदकस्मादतुल्यतेजः निशाधिनाथेन कृते कवले देवाधिपे ज्येन तु कंदर्कस्थे रत्नाश्वलामे कुरु
मिनदानीयशालक्ष्णीमललां कंशति यदीत्याशालोरवितोस्ति सोम्यः कुरेस्त्रिषष्टपगतेः सहेव विज्जित्यसर्वा

हा-

१-

४०

नपि वैरिहंशान्धनकिराज्यविपुलैश्चभोगैः सौम्येन्दुकाविजहदसंस्थाः सूर्यो रमदास्त्रिखलाभसंस्थाः तदाधनेवाव
कुलप्रभाषानभुनक्तिशक्रप्रतिमोवलेन द्वौ मूसरिः कोर्यादशुक्रसौम्योगुरुस्ततीयो यगतो सियस्य मुक्तायशोरज्या
फलविधत्तेहस्तश्वनिष्योडितवैरिहंदर्मपदामीशे निजभागवतीस्वोच्चगतो मित्रशुभैश्चदृष्टः ददाति लक्ष्मीं हं जर
तद्देमप्रवालकात्म्यसततनरेभ्यः त्रिराशिनषा यदि भूमिपुत्रस्वतुङ्गभागे निजभागमावा लग्नत्रिकोणा यगतीं
ददाति मंहसुखं सर्ववत्पुं पन्नम् स्वोच्चगदिवपुरोहिते च त्रिराशिनाथे निजवर्गसंस्थे परस्परा लोकनमत्रयातिद
दाति पुत्रान्विपुलाञ्चलक्ष्मीं चतुर्थसौरीयेदिसोमपुत्रेष्कग्वूलवर्ती यदि पञ्चमांशे महावल्गुम्भूरिधनं च धत्ते मि
त्रागमं कार्यविलासयुक्तम् मित्रस्य गेहे यदि भूमिपुत्रो गन्हे स्थिते स्वेच्छगृहे कक्षली ददाति राक्षस्यं विपुलमपुत्रो ज्ञा
न्नारिधनम्वाजिगिजादित्वाभम् यदीन्दुसौम्येज्यसुरारिपूज्याः स्वोच्चगतास्त्वेज्यगता यदि स्युः लेखनात्रिकेन्द्रायग
तास्तदमित्रैर्दृष्टाश्च पुक्ता निजकीर्तयुक्ताः गजाश्वरत्नाभ्यरदेशान्धधरुणैः पुक्ता भस्मिविधञ्चसौख्यम् यक्षैर्निर्मितं
ताः परमैर्नञ्चतुर्वर्तिनैर्धनैर्नगराणाम् भाग्याधिपस्वोच्चमुपागतो बलीरवीन्दुवाचस्पतिभिर्निर्मितं नृपा
भ्यैर्दयं स्याद्दुर्नधान्यलाभो नृपप्रसादो नियतनगराणाम् यदा कपुत्रो वलनास्वतुङ्गसंस्थो यतुङ्गे भृगुजो वज्रायुधैः

यद्येतदाश्लेषजूनप्रसादाद्भुतक्तिराज्यम्विपुलाञ्चलक्ष्मीम् वर्षतन्त्रेयलोसवीर्योमथहाधिनाथोत्तमाधिपेवदुर्भ
लम्बपोवा केंद्रत्रिकोणायधमस्थितास्तसुखार्थहेमाप्वरलाभदास्यः तुङ्गेरानिर्वीभृगुजोपुरुषीशुभेभ्यः कृत्यो
नामिमे ताजकसर्वस्वसारे स्यादिक्रवालेखलुरांजयोगस्यादिदुर्वर्तपराज्यविच्युतिः नृपात्मजांनामहरा
ज्यलाभोन्येषांप्रतिष्ठावसुलब्धयस्स्युः ताजिकालंकारेपिजननेजननेत्रगोचराःखचरास्त्वगहोच्चसंस्थिताःअ
रिभम्यविहायहायनेपदितेस्युस्सकलार्थसिद्धिदाइति अथराजयोगभङ्गः मणित्यःव्ययेशगोकोयदितत्रसौरि
षष्टेभृगुहृन्तिकरस्समन्तात् धनाश्वस्त्रादिमहाभुतानांस्वचित्तवैकल्यकरोत्यकस्मात् धर्माधिपेवाविवलेचचित्त
नाथेनिलगनेशुभदृष्टिहीने क्रूरैर्युतेनाशमुपेतिलक्ष्मीस्सुसञ्चिताशक्रसुरक्षितापिताजिकंभूषणे नीचस्थिताश्चा
स्तमिताश्चपापानृपालयोगंदलयन्त्यलन्ते खलाःकुवर्गेविवलाश्चसोम्याःकृतार्गलास्युर्नरपालयोगाः ताजिकसा
रेपि नीचोपगावेरिगृहोपजातापोपैर्युवावास्तगताग्रहंद्राःहरन्तिराज्यम्विपुलन्नराणान्तदासुखंनाल्पतरंविहर्षे
दुष्टवर्गापगाःपापसोम्याश्चेद्वलवर्जिताः अपाकुर्वन्तितेराज्यंकष्टंकुर्वन्तिदेहिनाम् अस्तङ्गतौनीचमुपागतौवा
क्रूरारिसंपीडितमूर्तिकोवा देवेज्यशुक्रौमनुजाधिपत्यंमुखार्थलाभंहरतोनराणाम् सूतौव्योमपतिर्ग्रहस्सयदि

हा० चित्तद्वयद्विधितोनीचश्चास्तमुपागतः शुभहरप्रोक्तो ह वैशेवुधेः सौम्याश्चेत्यतिताश्रिताः खलखगाः केन्द्राश्रि
२० तावक्रिणो निर्वीर्यादिवातदाब्दसमये लक्ष्मीः परिक्षीयते जनो व्ययेथो दशमे च वर्षे स्वस्वामि सौम्येक्षणयोगहीनः
८१ रेशारि दुष्टक्षयुतश्रियं हरेत्तृणो वधैर्यम्युरुषस्य पूज्यम् अद्देशः पदपोथवास्तमपगोभी चारिगोवा भवेत्तृणेशेन
कृते शराफयुतिकः रेशोथरात्रीश्वरः क्षीणो नीचयुतशुभो हितयुतिस्सूर्योपि दुष्टाश्रयी राज्यनीति बलै न विस्तृत
मिव क्षीणोति देहे रुजम् पञ्चाधिकारिष्वपि नैव केन्द्रत्रिकोणलाभक्रमगोबलीयान् परेपि दुष्टाश्रयगाविवीर्या
स्तदा भवेद्भूरि सुस्वार्थनाशः लग्नेश्वरे नीचपतीत्यशाले स्याद्वाष्टमस्य क्षितिपस्य शून्यम् वर्षतत्रे अद्देश्यि हे
शादिखगाः खले श्वेद्युते क्षिता अस्तगनीचगावा सौम्या बलो नानृपयोगभंगंतदा वदेदित्तं सुखक्षयं च इत्थं नृप
निवर्षे च योगकर्तुर्बलाबलम् विमृष्य कथयेद्राजयोगंतद्भगमेव च इति श्रीमहैवर्ष्यपण्डितदामोदरात्मजबलभद्र
विरचिते ह्ययं रत्नवर्षे शादि विवाराध्यायः समाप्तोयं ॥

॥ ॐ ॥ अथ हायनरत्नस्योत्तरार्द्धम्भारभ्यंते ॥

हा.
२
३
४

श्रीगणेशायनम अथतन्वादिद्वादशभावविचारध्यायः उक्तञ्च पादवेनभावस्वरूपानधिगम्यधीमानृष्टेपिवक्तुं सहिता ।
हितं क्षमः तथेव तन्वादिकभावजातं शुभाशुभान् द्विवर्णो मया द्वादशभावानां संज्ञा समरसिंहेनोक्ता तन्ना धेनसह
ज ३ सुहृत् ४ सुतपरिपुष्टजाया ७ मृत्युर्धर्म ८ कर्मा १० पाः ११ व्यय १२ इति भावाद्वादशकार्यस्थानानि लग्नाद्या इति ।
अथ सामान्यतोभावविचारउक्तोद्भूतन्त्रे योभावस्वामिसौम्याभ्यां दृष्टो युक्तोयमेधते पापदृष्टयुतोनाशो मिश्रमिश्र
फलम्वेदेत् अत्रस्वामिशुभमहाणां युतो दृष्टावातद्भावसंबन्धिस्वस्यसौख्यं कोर्यः तद्भावोक्तशुभपदार्थानां दृष्ट्या
अशुभपदार्थानान्नाशेनचसुखं पापैस्तद्भावोक्ताः शुभपदार्थदृष्ट्याशुभ पदार्थनाशेनचस्वस्यदुःखमेवमिश्रैः ।
सौम्यपापैर्मिश्रं शुभमशुभञ्च तत्रसौम्याधिक्ये सुखाधिक्यन्दुष्टं फलं पापाधिक्ये दुःखाधिक्यं शुभं फलं ज्ञेयं तु
त्यन्त्रेऽत्रसौम्यानावलावलविवेकेन फलनिर्देशः अत्रभावेशमित्रमहेरादृष्टोयुतोवाभावः स्वफलप्रदेवाज्ञे
यः भावेशशत्रुणासौम्येनापियुतो दृष्टोवाभावः स्वफलनाशको ज्ञेयः भावाधीशोपिलग्न्याद्भावोक्ता केंद्रयोभावशुभफ
लवृद्धिदः षष्ठाष्टमद्वादशस्थोभावफलनाशको ज्ञेय इति विशेषः भावनाथो यथापश्येद्भावकार्यकरस्मृतः आक्रो
तोपिचयः पश्येत्परतः कार्यसिद्धिर्हृदिति जीरोताजिके अत्रविशेषोभगवता गर्भेणोक्तः नीचस्योरिपुगेहस्योग्रहोभा

कविनाशकृत उदासीनगृहे मध्ये मित्रस्वर्षे त्रिकोणागः स्वोच्चगश्च गहो वश्यं भाववृद्धिकारः मृत इति यथा ह्यव्ययभा
 वेष्टुविचारस्वेपरीत्य माह सत्याचार्यः सौम्याः पुष्टिम्यापाविपर्यये संश्रिता गहा कुर्युः सूर्यादिषु निधना न्ता रिषु भावे
 षूत्र मात्फलं दद्युरिति अयमर्थः अष्टमस्याः सौम्या मृत्युहानि कुर्वति पापामृत्युवृद्धिं कुर्वति द्वादशे सौम्या व्या
 यहानि कुराव्ये यवृद्धिं षष्ठभावस्याः सौम्या शत्रुहानि कुराः शत्रुवृद्धिं कुर्वतीति सत्याचार्यमतं षष्ठे सौम्याः शत्रुवृद्धिं
 कुरा शत्रुहानि कुर्वतीति ताजिकदार्ढ्यनतम् तदमेन होरा भावफले प्रकटीभविष्यति अत्र विशेषमाह स
 हः जन्मनि यस्मिन् राशेषु भोषु भोवा वर्षलग्नेऽपि यदि भवति तदा पूर्णं शुभं यत्नति स्वधातुवशात् अत्र विशेषात् नृमा
 हने च स्मिहः लग्नप्रभृत्यखिलभावपतौ विनष्टे तद्वावजात्रविषयस्यतिरित्यमत्र नष्टे रिपेरिपुत्रुजोपनयो न्यना
 येनाथे व्ययश्च मृतिपे मृतिहानिरित्यमिति अथ भावेषु वलिष्टग्नहलक्षणमुक्तं संज्ञातन्त्रे लग्न १ कर्मा १० सं ७
 तुर्यो ४ य ११ सुतां ५ क ९ स्थो वलीग्नहः यथादिमं विशेषेण सत्रिविन्नेषु १११० १४ १७ १११ ५ १९ ३ २ चंद्रमा कुजस
 त्रिषु १११० १७ १४ १११ ५ १९ ३ एच्छायां सूतौ वर्षे च चिन्तयेत् भावानवेत्यं शस्ता स्पूरिः फाष्टरिपवो शुभाः दीप्तांशा
 निष्पेशमाह मेपीति विचिन्तयेत् अत्र सर्वापेक्षया लग्नस्यो गहो वली तस्माद्दशमस्थो हीनवलिः सर्वत्र

हा
२
३
२

द्वादशाष्टमवष्टभावागणितागताअधिष्ठितगहदीप्रांशानतिक्रम्यतेतेतदाशुभफलदाइति एवं शुभभावे
 शुभहास्त्वदीप्रांशमध्येष्वत्यन्तं शुभाः तदतिक्रमेन्यूनफलदाइत्यनुक्तमपि ज्ञेयम् भावविचारे विशेष
 माहयादलः यद्यद्वावपतिर्न होजनुषिसोत्राह्वेऽधिकारीवलीतत्प्राप्तिकरोथवाजनुषियद्वावाधियो हे
 सच पश्येन्नंसतथाविधो यदि च नो पश्येत्फलं स्वप्रवद्यः कश्चित्त्वचरोजं नो शरदियद्दस्योत्रतत्प्राप्तिददति
 अन्धेतिपितिशेषउक्तोहायनसुंदरे यास्मिन्भावेभावनाथेनयुक्तोत्तमस्वामीतस्यभावस्यवृद्धिं कुर्यान्नित्यमृत्यु
 नाथेनयुक्तौयस्मिन्भावेतस्यहानिंसदेवेति अथलनेशोयद्वावस्वामिनासहेत्यशालं करोति तद्वावसम्बन्धिप
 दार्थानां वर्येत्नाभसुखादिकं वाच्यतत्रापिमराऊरवत्त्रासररहयोगादिसंभवेइत्यशालफलंमवाच्यं एवंमित्यशालोसंभ
 वेपियमयानक्तंतवीरक्षोगादौ फलंमंथोक्तं वाच्यमितिभावविचाराध्यापाहुक्तमपि ज्ञेयं अत्रजातकवर्षप्रस्मादौलस्य
 दिद्वादशभावाः साध्यास्ततोयत्रयत्रभावेयद्यदसुकथितंततद्वस्तुभिप्रायादिग्रहयोगतीवाच्यं उक्तंचंचेडेश्वरेण यंद्य
 ज्ञावेतुयद्वस्तुकथितंतयवनादिभिः तत्कार्यसंज्ञमारव्यातंततः प्रस्मादिचितयेत् इतिसामान्यतोभावविचारः अथविशेष
 भावविचारेऽप्यदौतनुभावविचारस्तत्रतनुभावेकिंचितनीयमित्युक्तंचंचेडेश्वरेण आरोग्यपूजागुरुमानवृत्तमायुर्वयोज्ञा

त्रिजदोषसौख्यं क्लेशकृतीलक्षणवर्णरक्षातद्भागिनेयस्यवधूस्तनोस्यात् अत्रतनुभावश्चेत्स्वामिसौम्यः संहृ
 होमंकोवास्यानदादेहेन्यारोग्यंलोकतः पूजात्नामः गुरोदयः सन्मानाधिकं शुभाचरणं आयुषिनिर्विघ्नताल
 ग्नेशवयसापुत्रवेणुसुखाऽधिकं स्वज्ञातिसौख्यं क्लेशनाशः शुभाहृतित्वं नामकांतिवर्द्धनं देहे शुभलक्षणो
 ज्ञमः लग्नाधीशस्त्वज्ञातं त्रोकवास्त्राणादिवर्णाद्वारयासुखमंगरक्षाभागिनेपजायादेहे सुखं भागिनेपेवि
 वाहाद्युत्सर्गैर्नवासुखमेवपापैः सर्वविपरीतं ज्ञेयं मिश्रं मिश्रं च पूर्ववत् ज्ञेयं अथ विशेषयोगास्ताजिकसारे ल
 ग्नाधिपेपूर्णावलेतिसौख्यमारोग्यतादुर्निविवर्द्धनञ्च अल्पसुखमध्यवलेविनष्टेकष्टम्ययांष्टारिगतैर्लभ
 सौख्यं अत्रवर्षलग्नेशजन्मन्यपिपूर्णावलोपेक्षितइत्युक्तनेजस्मिंहेन लग्नेश्वरेऽहं ननुषोरपिपूर्णावीर्येनी
 रोग्यतामतिमहत्त्ववपस्सुखानि लग्नेशदृष्टसहितेविभुनाशुभैर्वीभावेषु चैवमखिलेषु फलम्विलोक्यम् एवम्या
 पेस्सर्वस्विपरीतं ज्ञेयं मिश्रं मिश्रं फलमभवेत् केन्द्रस्थितेलग्नपतौ च सौम्ये हे हे युतेवानवपञ्चमस्ये सौख्यम्विला
 सो विजयो भवेद्वाकं मूलगेरात्रिपतौ वलात्पे लग्नेयदापोपरवगैस्समेतं सौम्यगर्हर्णे सहितञ्चदृष्टम् ददाति
 माद्यम्वहुलं समानैतथाविवाहं कुजनेर्नराणाम् शुभग्रहाः केन्द्रगतावलान्वितास्सद्यो र्थलाभाय सुकार्षसिद्धये

हा. भाष्यमहाः पञ्चमकेन्द्रगावादारिघ्नदुःखायभवन्नितत्र सौम्यमहै उपचयोपगतैस्समस्तैलग्नातथाहिमका
 १. रात्सवलैर्नराणाम् दद्युर्धनानिविविधानिविलासहास्यसौख्यागमनिखिलयोगजनात्पृथिव्याम् समरसिंहः लग्ने
 ३. शेकेन्द्रस्थेषुभगहेलग्नेशुभेदृष्टे लग्नात्रिकोणसंस्थेक्षेमन्देहस्यचन्द्रमूथशिले जातकलग्नाद्वर्षेषुन्येवाद
 ३. शागहेऋतूरेः दृष्टेयुतेचवाच्यन्तद्वर्षेनशुभमन्ययोगेपि जन्मनिपापेवर्षेलग्नगतासुन्यहानहिश्रेष्ठा क्रूरप्रतदृष्ट
 चन्द्रे लग्नस्थेवाशुभम्वदृशः लग्नात्सप्राप्तमगेभोमेवर्षेनशोभनम्वाच्यम् जीर्णताजिके उदितोलग्नपोलग्नस्थे
 त्सर्वगदेक्षितम् त्वावभौमस्तदायोगेमहाभाग्यस्यजायते यद्राशिजोनरस्तस्यसमुदेतिप्रतिर्षदा राशिशस्योदयो
 वास्यादुदयस्तेनवत्तूरे उदितःस्वोच्चगोवापिराशिपोलग्नपोथवा शुभंतद्वत्तरेतस्यकर्माद्युक्तोयवाग्नहः लग्नेशोवी
 स्यतेलग्नवीक्ष्यतेचशुभेग्नहाः तदादेहसुखंविद्याल्लग्निलग्नेश्वरोथवा लग्नलग्नेश्वरः पश्येद्वावंपश्यतिभावः ना
 वुभोभावगोस्यातातदातद्वावजंसुखं स्वक्षेत्रस्थोलग्नपतिलोभपेनयुतः राशी श्रेष्ठोधनाधिपश्चेत्यात्तदाश्रेष्ठफ
 लोपिहृत् केन्द्रगोयदिलग्नेशः शुभोदृष्टः शुभैरपि त्रिकोणत्नाभगोवापिचेद्राज्येक्षेमकारकः जीवेद्वपेऋतूयुतेल
 ग्नेहानिर्भयंनृपात् षष्ठोलग्नधिपोनूनंस्वयमेवरिपुर्भवेत् अष्टमोमृत्युक्तेवैवव्ययगोव्यपकारकः लग्ननाथेविन

हेस्मादिनष्टः वर्षवः पुमान् तेजावराणां दक्षिणं सुदिने निखिलं शुभं लग्ननाथो राशिनाथः कंदनाथाय भावपः
उदेति यत्र मासे च तन्मासे तत्सुखं बहु उदित्वा वृत्तमेभागे राशि लग्नपती स्थितौ के देवास्तुः शुभाह्ये वं तदा श्रेष्ठं
फले सृजन् प्रस्मिन् गेहे लग्नपतिस्तदीशः स्याच्छुभे गृहे शुभकार्यं स्यादिति स्याद्विपरीते न संभवः नीचस्थि
ते चास्तमिते शुभे स्थिते तथा लग्ने शभयतौ कार्यं शुभं तत्र सिद्धानि लग्नकार्यं पयोर्योगः शुभयोगः सिद्धि
कृद्भवेत् पापयोगश्च तयोर्योगश्च लघुकार्यं करोमतः हिल्लजं लग्नसंचमं तस्मात्पुण्यं मंचवत्तत्सुखः स्थानत्रयं दासो
म्याः सुखसंपन्नदा भवेत् स्वोच्चं तत्र मदासौ म्यास्तत्र राज्यं महासुखं स्वोच्चं लग्ने स्थितं तु र्ये सौख्यं यो यो न द्यु
ने भवेत् व्योम्नि राज्यं गृहे सम्यक् विचार्य फलमादिशेत् यादवः जन्मांगा हपतिः समानं पुत्रिर्वा हे भवेद्य
हृगस्तद्देशेन कृते तस्य शालयुतिकस्तत्प्राप्तिदश्चेच्छुभः यद्वा भावनृपो शुवा सह मपो वर्षाधिना येन वा लग्ने
शनं करोति चेद्युतिमिहा स्यात्प्रदोहायने लग्ने श्वरे वा शरीरे वा वीर्यो न्विते सौम्ययुते स्थिते च शरीरसौ
ख्यं बहु दुःखं मष्टयष्ट स्थिते तत्पतिना च युक्ते जन्म लग्नपतिरुत्तमवीर्यो यद्गृहे स्थितं तत्र च दृष्टे तेन वा स
हितं न्यस्य चलन् विनोदं दयाद्गुः सुखं मष्टतनो स्यात् भावाज्जन्मनिहायने स्वफलदाः सौम्ये स्वपत्यायुता व्य ।

हा. स्ताव्यस्तफलाश्च तत्परिदृष्टादास्तमेशोपि च सवन्वापि विलग्नवदनसखः स्वक्रम्विधायात्र नदुष्टा।
 २. दुष्टखगाश्रयास्तदिनतो ब्रूयाच्छुभञ्चाशुभम् सू तोयरेवने शुभोदसमये नदु गतो द्वाङ्ग तो मुन्या तो
 ३. पितदा प्रिकृत्स्यतिकरः क्रूरो यवर्षे श्वरः यद्वा वे सह मे ति वीर्य सहितो लग्ने श्वरेणा पिवा तत्ये वा य क
 ४. न्यशालयुतिकस्तत्प्रा प्रिकृत् दायने तेजस्मिहः वर्षाङ्ग पो जनुषिय हृह गो वली स्या हर्षे ललग्नसंयत
 हृहमाश्रितश्चैत्र तद्वा वजङ्ग लुफलं सकलन्ददाति चेत्यं सदात्र मुषहापती विविन्नेयो अथ वर्षे लग्ने
 शफलमाह सभरसिंहः यदि लग्ने शस्मूर्यो दुः खं व्याकुलत्व परवशते यदिते धर्म सुपरा न्भुव्यो यो।
 प्राश्रयो निमत धातुः भौमे लग्नाधिपतौ सर्वविरोधी विवादकृदोगी सौम्ये च पतौ विद्या बुद्धि धर्म ती नि
 जायजे अतु सितयोः पति वि सुखानि पूर्णानि सर्वाणि मन्दपतित्वे कलहो हे शविकाराः शुभाभिस्य
 भिति अत्र विशेषमाह हिस्त्राजः जन्म निग्रैवल युक्ता हीन वलाद्यास्त शब्दार्थे ते वर्षे पूर्वभागे शुभफल
 दाश्चोत्तरे न्दशुभाः ये च जन्म निवल हीना वर्षे वल संयुताः खेदाः ते वर्षे चरमभागे शुभफलदाः पूर्वभा
 गके त्वशुभाः उभयत्र ये वलाद्याः संपूर्णे हे शुभप्रदास्तेस्यः उभयत्र वीर्यरहितास्ते वर्षे निष्ठदाः सक

लेः अथ तन्मन्त्रं स्थितानां सूर्यादीनां फलं ताजिकपत्रकोशे अथ प्रवक्ष्ये यवनादितन्त्रं तत्तद्वि-
मानं रविपूर्वकाराणाम् सामान्यतो भवु फलं खगानां कोतूहलं दैवविदां हिताय रविलेखनी वा न
पि नैव तेषां विकलत्रांगप्रीडां शिरोन्यसिषेयम् विवादञ्जनानां भवेत्तु प्रविन्नादशनेष्टकरी भवे-
त्तु यनेस्मिन् १ तनुगदस्य तने रजनी करो विकलताञ्च कफज्वरपीडनम् भवति पापखगान्वितद-
ग्यदा तनुविनाशं करो वलवर्जितः २ धरणि तनयलग्ने स्याद्द्वरोगा वातपीडा भवति रिपुविवादे मित्रे-
शीर्षे च रोगः ज्वरवमनविकारादंगनां रोचकं हृत्पभयमथ लोहादग्नि तेषां यस्यात् ३ रजनी कर-
सुतः स्यात्लग्नगोहायनस्य बहुलवलवृद्धिर्योषितां चापि सौख्यम् भवति रिपुविनाशो भूषण-
स्वाच्चलाभोधनजनसुखकारी मित्रलाभं करोति ४ जीवे लग्नगते हयावरसुखं प्राप्नोति वृद्धिं स्पृश-
राज्यात्सौख्यसमागमचक्रुलंब्यापारतस्याजयः कीर्तिश्चापि विवर्द्धनं रिपुजानानशयस्तत्र वश्यं त-
थाजायात्सौख्यमथापि मोक्तिकधनं हेमश्चलाभो भवेत् ५ तनुस्थाने राभागे वज्रेदिह स्यात्प्रति-
ष्ठाविचृद्धिं समृद्ध्यागमं च रिपूणां विनाशं तथा भूषणमांजयं भूषणात्मनराणां करोति ६ मूर्ति

हा. स्थितो रवि सुतः सुतलाभ कारिस्वोच्च ७ स्थितः स्वभवने १०। ११ च करोति लब्धिं शेषेषु वैरिभयवायु कृता च
 १. पीडा जायां गच्छ मथरोग कृद्वृद्ध मध्ये ७ तमो लग्नगः कापि नीनाञ्च पीडा रोगो भोति चिन्ता व्ययो व्यग्न
 ३. ता च शिरोर्तिश्च भूपाद् यस्मान्मद् नथाने च पीडा दुःखे रोगो ह्यस्यैके तु फलं सर्वत्र रोगवद्वेयसु म
 ५. रित्यः बहु चिन्ता तथो द्वे गं शिरोस्ति मुख पीडनम् बहु रोगो ज्ञाना पीडा वर्षादेः लग्नगो लो १ प्रसीरा
 श्वन्दुमात्रश्चास्तीरास्ते सौम्य सवच सौम्य दृष्टस्तथा सौम्यः पापदृष्टस्त्वशेभिनः ७ क्ता ह्युत्तरदल
 द्यावत्कृत्वा ह्यमीदं तावच्छुभश्च शीतांशुः प्रोक्तस्यानेषु शोभनः लग्ने शीत रतेषु सांश्वासका शीत
 डनम् वदनासि विकारैश्च पीडितः कफरोगतः २ मूर्ध्नि तत्रादि रोगाश्च कलहश्च धनस्य यम् रक्तमिन्द्र
 कोपश्च कुट्टत लग्नगः कुजः ३ देहं सौख्यं धियो वृद्धिर्नृपमानं धनागमम् तेजो धैर्यं वृद्धिश्च वर्षे सौख्ये
 विलग्नगः ४ सौख्यं मुत्र कलत्रादेर्वपु रारोप्य सन्मती लाभं सेवासुखम् समानं लग्नगते गुरौ ५ सौख्यं
 लोभं प्रमोदं च कल वृद्धिर्भवेन्नृणां मानं भूमिपतेर्देहे देत्येज्यो लग्नगो यदि ह कफमात्रं कोप
 च शिरोजठरपीडनम् इष्टद्वेषस्वक्र पीडा वर्षे लग्नगते रानो ७ देहे मनुकि ता पीडा कलहं विभवस्य यम्

पुत्रमित्रादिकं कष्टं राहो वर्षविलग्नो च इति तनुभावविचारः १ अथ धनभावविचारः तत्र धनभावे कि
ञ्चित् नीयमित्युक्तञ्च राडे श्वरेण मारिष्य सुक्ताफलरत्नधातुवज्रास्वरस्वर्गाहयादिसर्वमूरोप्यादि
धान्यं क्रयविक्रयादिसाधारणान्तत्कथितं द्वितीये २ अत्र धनभावश्चेत्त्वामिसौम्याभ्यां हे होयुक्तो वा
स्य नदा सात्त्विक्य सुक्ताफलरत्नवज्रास्वरस्वर्गादीनामागमात्सुखमश्वादिनसुरवं क्रयविक्रय
नारोगमः धान्यव्याप्राणदितो लाभः क्रूरेः सर्वविपरीतं मिश्रं मिश्रं अथ योगाः वर्षं तत्रे विना धियोः
निविन्नगोहे जीवो यदा लग्नपतीत्यशाली तदा धनाग्निः सकलेपिवर्षे क्रूरेशोऽपि धनधान्यं हा
दवेन तु जन्मनि धनभावस्य गुरोर्योगोक्तः यदि देवगुनुर्धने जनौ शरदि स्यादपि तत्र न दोषः सुयशिल
युतौ तदा धनं बहुलं स्यादिति निश्चितं वदेत् ताजिकसारे सुयशिलं विनैव योगीक्तः विनैव श्वरो जन्म
नि देवपूज्यो वर्षे धनस्यो धनलाभकृत् स्यात् वर्षाधिनायेन युते सितो वा जीवस्य वर्षपतिर्विलास्यः धन
पतिः कुरुते धनगो धनं यदि सुराधिपपूज्य समन्वित इति वर्षं तत्रे जन्मन्यथा वरुणी कीज्योऽहेऽहे शो वल
वान् यदा तदा धनाग्निर्वहुला विनायासेन जायते सर्वविधो गुनुर्धनभावे चेद्भवति तदा विशेषेणोत्तमं फल

हा.

१.

३.

६.

सुक्तं यादवेन जनैर्धनं दृष्टिं के गुरो शरदीशे शरदीसितं धनम् धनगेहगतेन या धनैर्वहभिः सेव्यं दृष्ट्वा
 र्थवान्तरः वामनेन तु गुरोर्धनभावे दृष्टिं विनैव योगोक्तः गुणवर्षाधिपत्यं च सवलनं च विभ्रति धनाभिर्महा
 ती तत्र वर्षे भवति निश्चयात् सर्वविधे सिते सोम्येऽथ वा बहु धनं भवेत् धनस्य नैव भयते धनाभिर्वहधा
 भवेत् निर्वले पापयुक्ते च धनहानिस्तु जायते वर्षतत्रे सर्वयद्वावये जिन्मन्यदेतद्वावगिगुणः लक्ष्मीशेने
 त्यशालीचेन द्वावजसुखम्भवेत् तथा जनुषियं पश्येद्वावमहेऽहपोगुणः तदा तद्वावजं मेऽहसुक्तं तजिक
 वेदिभिः मृतो धनप्रदः खेटो धनाधीशश्च तौ यदि वर्षे नष्टौ विज्जनाशवन्त्यनिर्माणं पतुं ददौ सर्वसमस्तं वा
 नां मृतौ नायाश्च पोषकाः वर्षे नष्टवत्तास्तेषां नाशायोत्थाविचक्षरोः लग्नविज्जनासंयोगो विज्जना
 विलासदः जामनः योगे लग्नेशविज्जेशो विज्जसौख्यं न जायते अत्र वर्षतत्रे लग्नेशधनेशयो योगे सुभ
 फलदउत वामनेनाशुभफलदउक्तस्तत्रात्र योग्यवस्था सकराशेतयोर्मुखयशिले शुभम्फलम्पूसरिफि
 अशुभफलन्तदुक्तन्तेजसिं हेन स्वादेऽयोर्मुखयशिले सुखतोर्थलाभेनैस्वव्यगोतर्नृपतेर्धनपेसरा
 फादिति समरसिंहः जन्मनि च सोमजन्मनि यष्टपतौ तन्निश्चितं च वर्षान्तः लग्ने विज्जकलाभस्मात् सर्वभोगे

भवेद्दोगः पादसंनतुजन्मनिषष्टभावस्यवधस्यमे गोक्तः जननेशशिजेरिउस्थितशरदीहापिगते ५
हृकेषेजम् लघुभूमिसुतेतथाविधेरिधातुत्यगदोनिद्वपितः वर्षेशेसतिशुक्ले धनगेसोस्येद्विनिषभू
रिधनलाः सौम्येप्येवंसवलेव्यवसायज्ञानलिखनतोविन्नम् विन्नस्थितेगुरोस्याच्छुभयुतदृष्टेध
नीचवहुसेव्यः सुथहारशिजन्मनिपश्यत्वर्षेपितः दृशिविशेषात् मातुसद्वमेजजीवेशुक्लेवासोमद्व
ष्टियुजि स्वकुलोत्पितञ्चविन्नराज्यंभूपस्तरम्भवति मन्देचधनोपगतेधनव्ययोभीः सतिशुभयो
राम् गुह्युक्तेभ्रातृसुरंवेसुभदस्यातस्पभूतयोभ्रातुः रन्ध्रेद्वितीयकेवागुरोस्त्रोपादितेहापि
हाधिपतौजीवेशुभद्विष्टुतेधनप्राप्तिः विपरीतेधनहानिर्मन्दस्थानेगुरोतथाप्येवमद्विपदञ्चत
ष्यदंवाविचार्यराशिग्नहोक्तधातुञ्च धनसुहृदादिगृहाराण्यथोक्तकार्यान्पथोज्ञेया धनलाभस्य
चप्रल्लेलग्नेशेनेन्दुनाचनाथः कुततेयदीत्यशालंशुभयुतिदृग्म्यामदेह्नाभः लग्नेशधनेश्वरपीनक्त
ञ्चवान्पमानुषाह्नाभः यनयोगेपितथाशुभयुक्तेवाधनेभवे क्रूरगर्हेर्द्धनत्वेदूरेलाभोन्यदास्यादस्य
भं क्रूरसुथशिलेचनयोर्मियतेप्रष्टीकथंचिदपिवामनः गुतर्जन्मनिपद्राशौतद्राशौवर्षलग्नगे जा

हा.
१.
५.
७.

यते विज्जनी तु त्वं शुभस्वामि युते स्थिते ज न्मन्यर्के लग्नगते ऽव्धे धनस्य धनं भवेत्तु गुरोपापादिते रं ध्रे धन
स्थे धानृपाद्रयं सवले ऽवपतो ज्ञे च लिपि ज्ञानोद्यमैर्द्धनम् दधतं त्रे जन्मलग्नाः सौम्या वर्षे धनला
भदाः यादवेन तु बुधस्यैव योग उक्तः विदिजन्म विलग्नगे ह के धुतु यावे धनल विनुत्तमा इति वर्धतं त्रे
न्यर्था ये सह मे शौ च च्छु भै मित्र दृशे क्षितौ वलि नो सुख तो ला भ प्रदो यत्नादरे ह भा मित्र रक्षा मुय शो ले
ऽथांगपोऽसुख तो धनं तयोर्मूसरि फे विज्जना श दुर्नय भीतयः क्रूरयोगे क्षरणत्स वै दि पे शितं फलं भवेत्
विज्जेशोर्जन्म निगंतु वर्षे वर्षे शता दधत् यद्वा वगस्तमा प्रित्य ला भ दो लग्न न्यर्के धनः विज्ज सुवर्गा नृणां
भ्रात्रा देस्सहज र्क्षयः पितृ मातृ क्षमादिभ्यो विज्ज सुहृदि पंचमे सुहृत्तनयतः खष्टेरिव गोद्वरि भी किं नृ
भ्यो द्यूने ऽष्टमृत्यु रर्थ हेतुः पथां क्र ९ गो रवे १० नृपादेर्नृप कुलादाये ११ त्ये १२ व्यपदो भवेत् यादवः १३
गो सवले जन्म भने शरद के तनु पे त्य शालि नि शुभ दृश्य यतुंगगे हगे वहु रि ज्जिज वं श जं नृमातृ तन नातृ
कयोर्धने तमो ग्न सति द्रव्य मसौ म्य ह १४ भः जीर्ण ताजिके चंद्रो लग्न पति र्वा पि धन रस्या ग्न गो भवोत् नदा
न धन ला भः स्था ज्ञान हानि भवेद्भुवं धं लग्न पति र्घूने विज्ज पो धन ला भ कृत् धने शु केंदु गुरवो यदः ला भो

[illegible]

हा.
१.
३.
८

नसतित्नामम् धर्मैर्^{१५} यधर्मोद्गने १० सितीशास्त्राभेस्वमित्राद्ययगेव्ययविः लग्नेशविन्ताधिपतीत्य
शास्त्रे रंध्रे धनाप्रिर्धधवन्धयुद्धात् विन्नेश्वरो लग्नगतः कुटुम्बे २ लग्नेश्वरस्याद्वनगेनराणां लग्नार्थः
पौविन्नगतौ विलग्ननेविन्नोदये शौसुखविन्नदोस्तः लग्नेशविन्ताधिपती विलनिनिरीक्ष्यमाणो गुञ्जच
न्दुमाभ्याम् शुभौ चतौ वीर्ययुतौ विशेषात् प्रष्टुः प्रकुर्युः प्रचुरार्थेत्नामस्विने शजीवस्मिन्तद्वन्दुजोवा
पूराशशशंको वृषकर्के साश्रितो निरीक्षितो वा सहितः शुभमहेः पापैर्विहीनो गंशार्थेत्नामगः प्रष्टुः प्रभू
तार्थसुखास्पदप्रदः देवेज्यचंद्रात्प्रजभागीवानामेकोपितुङ्गे स्वगृहे वलाहः लग्ने धने कर्मणि वात्रिको
रो स्थितः प्रकुर्यात्तद्वसाथेत्नामम् अथ धनभावस्थितानां सूर्यादीनां फलानि पश्य कोशे कुटुम्बादि
येधोनृपाद्गीतिकहंधमार्तिर्द्वनस्यैरवौ मानवानाम् पशूनाम्यपीहोदरे च धंदस्सुस्ससौम्यान्वितो देव्य
त्नामं करोति १ ऊर्दुवाजयमित्रपक्षाच्चत्नामन्धनाह्यन्धनस्य शशशंक प्रकुर्यात् रिपूणां स्विन्नशान्तया
नेत्रपीडाम्भवेदहमधोनृपात्सौख्यक २ धनस्यो धरण्यात्प्रजोद्व्यत्नामं शिरोर्निज्जनानां स्विरे संधं करो
ति तथोदर्यवहैर्भयं शोकमोहौ कलत्रे भिरोगं करोतीह वर्धे ३ धनस्यः सुतः स्याद्यदा शीतरस्मेर्भवेद्व्य

स्नाभः कुटुंबाजयश्च रिपोर्नोशनं मानकीर्त्यैर्हिलाभः प्रतिष्ठाधिकाहायने स्यात्सुखं च ४ कुटुंबराशौ च
रातिसुरेज्येधनादिभोगान् लभते मद्राः चतुष्यदानाञ्च समागमः स्यात्तद्वायने भूपजनाञ्च लाभः ५ धन
नस्येकवैधाय्यलाभोधनापि भवेन्नेच्छजानेः सुखं सम्यदाञ्च नरोरातितुल्यो भवेत्सर्वेष्वप्युनाहयानां
गृहे स्यात्सुखं च ६ दिवानार्थपुत्रोधनस्थो धनानां विनाशं विधत्ते कुटुंबादिरोधश्च प्रकुर्याच्च नेत्रोदरे सुप्र
पीडा कफोर्निश्च वर्षे भवेत्सर्वदैव ७ जनापवादञ्च कुटुंबगश्चेत्तमस्तथा भूपभयं करोति नेत्रोदरव्याधिमा
गार्निदोषद्विनापहारञ्च भयं तथा हे ८ मरित्यः रिपुगजानलैश्चैरैर्विवादस्त्रिभवं व्ययम् कुटुम्बकलहस्वर्षे
द्वितीये भास्करोयेदि ९ इष्टस्थानगतं सौख्यं धनापिश्वेत वस्तुतः शरीरस्य रमागं गृहिणीये रजनीकरे
वृद्धिचौरनृपादिभ्यो भयं वा विभवशयम् दृशो नृक्कामिनी कष्टं धनस्ये धरणी मुते ३ शरीरत्रिजुज्जित्य
नृष्यलाभो भवेन्नृणाम् इष्टस्वजनजं सौख्यं रोहिरोये कुटुम्बगे ४ धनलाभस्तथा रोग्यस्य मोक्षो वं धुव
यतः प्रचरोडे स्मदृशम्भोगन्देवेज्यो धनगो भवेत् ५ धनलाभं सुहृद्वृत्तिः स्त्री सुखं शत्रुसंक्षयम् का
मिद्विद्विर्नृणान्देहिदैत्येज्यो धनगो यदि ६ पीडा वक्त्रे तथा नेत्रे धननाशो नृपाह्वयम् पुत्रजायादिकष्टञ्च ७

हा द्वितीयेरविनंदने ॐ धनव्ययमनारोग्यचिंतावस्थादिपीडनम् वक्त्रे लोचनपीडा च धनुस्थे सिंहासुते ८ इति धन
भावविचारः अथ सैजभावविचारः तत्र सहजभावे किंचित्नीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण शूरानुज्ञसेत्रसमृद्धि लाभभृत्यादिमा
र्गे च वदे प्रकर्तुः यात्रादिचिन्ताविनयं समग्रं पर्यायमेतत्कथितं तृतीये अत्रापि सौम्यस्वामियुतदशैर्पूर्ववद्विचारः नामनः
सूर्ये सिते वा वर्षे शं सहजे भ्रातृतः सुखम् शुभदृष्टे धनैः सार्धं कत्तरुः पापवीक्षिते शुक्ले दग्धे जक्रं दृष्ट्वा स्त्रैः सार्धं कष्टदं फलं
जीवे सहजगे सौख्यं सोदराणां प्रजायते अत्र जीवे तृतीयभावे युतरा कुलता सोदराणां ज्वेति समरसितोक्तं दृष्ट्वा फलं निर्वलं गुरोर्ज्ञे
यः तदुक्तं वदेन धिषणे स बले समाधिकारे सहजस्थे सहजोत्थे सौख्यमस्मिन् अशुभाक्षितयुक्ते विनष्टदग्धे सहजा व्याकुल
तातिदुःखित्यन्ध आद्ये सौख्यं विलग्ना वदनाथयुक् सहजेश्वरे विधौ सदुगे सारे भ्रातृणामरुचिर्भवेत् तत्र स्थितो वधः सौम्ये क्षितो
नुजविरुद्धि कृत भ्रातृसद्वेश्वरे नष्टे नुजानाशस्तदा भवेत् तस्मिन् चाप्यदिते वीर्ये युते भ्रातृसुखं भजेत् तेजसिंहः स्वस्वामि सौम्य
क्षितिभ्रातृगे हे लग्नाधिनाथेन तिरीक्षितौ ना केन्द्रे त्रिकोणाय गते तदीशे सुखं समुत्थैर्हलं मकल्पम् अत्र भुक् भुयः शिले स
हजे तदीशे सौम्याहि सोदरा गणे युत सौख्यं दपि द्वादस्तु मूसरी फतोत्र मिथो शुभेक्षे सारे विधौ सहजगे सहजातुरत्वम् जन्मादयो
स्तु सवलोन जवद्धिराज्ञो एवं गुरो सहजगे श्रित्व तंधुयोगः युक्ते निजेश सहमे सदृशादयः स्युः भ्रातुर्यमी शुभयुते तु निजेशनाश

त अस्तेतृतीयपतिस्तनुपेक्ष्येवावादेमिथस्तम्भभावपतेरपीत्यम् भ्रात्राश्वरेजनुषितादशिवापिवर्षे तत्स्थेषु मेक्षितयुतेस
हजे सुसौख्यं समरसिंहः सहजपतौसहजस्यधिकारवर्ति लग्नपस्यमुथशिलिनिवर्षयतेवसौख्ययोगात् प्रीतिर्द्वयोः
सौख्यवर्षतन्त्रे क्रूरसराफेकलहः शनैर्मौमर्ष १।० गरुजः जर्क्ष ३।६ सज्यनुजेमांस्वदेत्सहजगेस्फुटम् क्रूरसरापं क्रूरद
शालगनेशक्षेत्रायी सहजेशनेशराफयोगे मंदर्क्षगे १०।११ सजविधेकुजर्क्षसहजेशुभैः पुजेक्षितैर्तोदराणामिधः सौख्यं दृ
वीर्यात्वितिन्दुगुह्यगोभृगुजोऽधिकारीस्त्यदयोः सहजबंधुगणस्यरुद्धौ अव्रतेजसिंहेनग्रहाणांस्थानान्युक्तानिस्त्रिंशज
स्यतुक्ष्णौसहजातिर्दोस्थतत्स्थानगेनुजभयंसहजेमहीजे स्थानांगतेचशशिनोबलिनोवकालेसुतौचबंधुसंहजोयत्रपादि
शुक्लेदतिर्जीर्णताजिके जन्मलग्नाब्दलग्नेशौबुधशुक्रौबलान्विते सहजेसहजात्सौख्यंगुरौचैक्फलं वदेत् विक्रम ३स्त
त्यतिर्वापियदिसौम्यग्रहेक्षितः निराकुलस्तदावन्धुर्दुस्यः क्रूरग्रहेस्थितः रिपौविक्रमपाप्तिष्ठेत्तद्गृहं ३रिपुराशिपुः भ्रा
तृर्षेक्रूरदृष्टेवाभ्रातारोगेनपीडितः सहजाधिपतिः केन्द्रेव लीसहजसौख्यदः सहजेपापसंयुक्तेस्वाम्यदृष्टेनुजेभयम् ए
वञ्चभ्रातृसहमेफलंज्ञेयंप्रयत्नतः अधिकारीभृगुर्वर्षेसर्वेवाचन्द्रसंयुतः वर्षेस्याद्यत्रकुत्रापिसहजानांसुखप्रदः यादवः
अंशुभाक्षितयुतेसरोजवन्धोसतिदग्धेस्वपतौनतेनदृष्टे जननीसहमेशदृष्टिहीनेव्यसनंवन्धुषुनूनमत्रवाच्यम् जनिवंधु

हृत् प्रतो समाविनष्टे अननी सद्यपतावपीहनष्टे खलखेचरयोगदृष्टिहीने व्यसनं वन्धुषु उग्र एव वाच्यः जनिबन्धुगते वदन्धु
रु ३ गैस्मिन्सवलेगा वदपतीत्यशालयोगे परदेशगवन्धुयोगसौख्ये खलदृष्ट्या मुसरीफके वली, तैः जीवास्यदेवे सहजे सुरेज्ये
१० वंलेकटे वन्धुसुता दिहर्षाः सत्क्रूरयोर्वन्धुभसद्योर्बादग्धेशयोस्याद्यसनाप्तिरेषाम् सहजाधिपतौ च केन्द्रे भसहजे वास
हजात्सुरं प्रदिष्टम् सच वन्धुसमाङ्गसौम्यखेदाधिकृतौ वन्धुजसौख्यमस्य वर्षे सहजस्य तु सौम्यपापयोगात्सहमेशो संश्रुभे
पिमेभ्यमेवम् उत्तरतन्त्रेष्टु श्रिक्यनाथसहजम्प्रपश्ये तौम्यास्तृतीयं सहजेश्वरञ्च पश्यन्ति नान्ये त्वशुभास्तदास्य स्वस्थ
प्रघर्षाः खलु वन्धुवाश्च षष्ठेश्वर श्रिक्यपतीत्यशालेष्वे स्थिते वा सहजेश्वरे वा तृतीयगे वष्टपतौ च पापे क्रूरे स्थिते वा सहज
गदार्ताः अथ सहजभादस्थितानां सूर्यादीनां फलानि पद्मकोशे तृतीयगे कीपि संहोदराणां पीडां करोत्येव हि वर्षे भवेत्सहज
मंराजक्रियाञ्चलक्ष्मीरिपुक्षयं कर्तुं विवर्द्धनञ्च १ तृतीयस्थितः शीतरश्मिर्यदा सत्तदासे वरुणो भवेत्सौम्यकारी धनी
तिञ्च पुण्योदयगुप्तसौख्यं प्रतिष्ठा विवर्द्धं करोतीह वर्षे २ तृतीयस्थिते क्षमासुते वान्धवानां भवेदंगकं सुखं वाहजानां रिपूणां
विनाशस्तथा द्रव्यलाभो नृपान्मित्रपक्षाज्ज्ञेयो हायने स्मिन् ३ शशिसुतः सहजे यादे संस्थितस्स कलनापविनाशकस्तदा
भवाति मानविवर्द्धिरयो यशस्तनुसुखं च करोति धनागमम् ४ तृतीयसंस्थः सुरराजमंत्रो भूपाज्ज्ञयं कीर्तिविवर्द्धनञ्च श

स्तंवरणाञ्च तथा धनानां करोति वृद्धिं महतीं च वर्षे ५ भृगुस्तृतीयो हि सहोदराणां सुखं प्रकुर्याद्विविधैः प्रकारैः अर्थी
 गमं कान्तिविबर्द्धनञ्च जनोपकारञ्च करोति वर्षे ६ रविसुतो भवती ह तृतीयगोरिपुविनाशकरो हि धनप्रदः भवति भूध
 मलाभकरस्तदा स्वजनबंधुविरोधकरश्च सः ७ शशिविमर्दकरस्तु तृतीयगो धनयुतन्नराजान् मन्त्रं प्रकुरुते पशुवा
 हनसंयुतं सहजपीडनमाप्नुयोरत्यसौ ८ मणित्यः राजमानं तथारोग्यं धनलाभं पुक्ष्यम् सर्वोपक्रमसिद्धिश्च तृती
 येन्द्रेर्हि नाधि १ सुखं लाभं भयं पुंसां धनागममनुक्रमात् धर्मे बुद्धिर्भवेत्पुंसां तृतीयस्य हि मद्युतो २ नृपमान् धनं प्राप्ति
 र्गुरुशो निराम्य गेहे महोत्सवं नित्यं तृतीये भूमिने दने ३ लाभालाभं सुखं दुःखं शत्रुभिर्नैश्च संगमम् वर्षकाले यदा
 चान्द्रिः सहमेकुरुते नृणाम् ४ तृतीयेऽप्यसुखं लाभं सुदृढं धुसमागमम् नृणां स्त्रीपक्षतः सौख्यं सेवायाश्च सुखं गुरौ ५
 तृतीयेऽप्यसुखं पुंसां धनव्यय उपद्रवः विवादस्त्वजने स्तार्द्धवर्षे दैत्यपुरोहिते ६ सर्वदुःखादिमोक्षश्च राजमानन्धनागमम्
 वर्षकाले यदा सौरिस्तृतीये कुरुते नृणाम् ७ राजमानन्तथैश्वर्यमारोग्यं विभवागमम् शत्रुसंयुतं सुदृढं सौख्यं राक्षसवर्षे तृती
 येऽप्यगो ८ इति सहजभावविचारः अथ चतुर्थभावविचारः तत्र चतुर्थभावे किंचित् तनीयमित्युक्तं श्वण्डेश्वरेण ग्रहं विधानं
 विवरप्रवेशो लोकोपधि क्षेत्रखलादिवापी मित्रन्धतस्त्रीप्ररधुम्पयोगागमागमौयानसुखादिकञ्च स्थानच्युतिर्लाभगृ

हृत्प्रदेशौ बुद्धिर्जननीजनकश्चतुर्दश देशादिकार्याण्यपिलाभमस्य विचिंत्य मेतत्तु चतुर्थभावे ३ अत्रापि विचारः पू
र्यः १२ वक्त्रेयः यादवः अर्के च चन्द्रे सरवले चतुर्थे पितुश्च मातुः क्रमशः प्रपीडा सूर्यो दुष्टस्थानगते र्कजे त्रताभ्याम्बिरो
धो न्येपि मा नता च जन्मस्थसूर्य्यचंद्रराशिगेशनौ वर्षे जन्माद्योस्तुर्यपती सवीर्ये नष्टान्यभस्थे तु ससौम्यमस्तु सुखं त
योस्त्य दंसुखं विलोमादर्केन्दुमेतत्सुखं मीज्यकाव्ययोः भेस्थाने सूर्यो भवेद्यो हितुके च्चके च तस्मिंस्तु मंदारयुते विशेषात्
पित्रो र्क्योऽस्यादप वाद गेहसिनादिकानामिदमेव मूत्यम् तेजसि हेन जन्मचतुर्थभावाधीशस्थनिशानि भौमयुते पित्रो
रशुभमित्युक्तं पित्रो र्जोब्धजनुषोश्च सुखेशदग्धेशन्यारयोस्सन सुखेशपदे पित्रैवमिति ताजिकभूषणे कुर्याद्विलुप्तो
विजितो रिः १३ निमित्तं तु सुखेशसहमेश्वरो वा जीर्णताजिके सरवसंस्थे सुखाधीशे वालग्नेशे स्थालके पित्रो र्स्ते
रिः फेतयोर्दुःखम्प्रजायते सुखे मेष्यति तुर्येशो तुर्ये च सहमेश्वरो मातापित्रोः सुखं त्रिवर्षे भवति निश्चयात् मातापि
त्रोश्च सहमे च्छरिते मुयहातयोः दशमस्थानदादुःखम्पित्रोऽस्याद्यवनविदुः जन्मकाले म्भुभं १४ शोशो वै श्वेशने द
ग्धे केशो भवेत्पित्रो र्वातत्स्थाने र्कभूमिजो वामनः मातापित्रोः सद्मनाथेन ऐनाशस्तयोर्भवेत् उदिते वीर्ययुक्ते च तयो
सौख्यं प्रजायते वर्षतंत्रे मातुः पितुश्च सहमेतनुपेस्थशालेतुर्येपि वेत्यमवगच्छ सुखानि पित्रोः चेदष्टमाधिपतिना

कृतमित्यशालं पित्रोर्वियद्वयमनिष्टखगेशराफे १ ग्रन्थान्तरे लग्नाधिपेनेंदुनाचमुथशीलं सुरेश्वरः कुरुते सौम्यः
 युद्धे गृहभूम्यादिलाभदः लग्ने सुरेश्वरश्चन्द्रस्तद्राशौतुर्यसंस्थितौ सौम्ययुक्तेक्षितौ वर्षे गृहभूम्यादिलाभदौ लग्ने
 लग्ने शतुर्थे शौतुर्थे वालग्नतुर्ययौ चन्द्रान्वितौ वा सौम्याह्वौ गृहभूम्यादिलाभदौ द्वायनसिंधौ जीवितुं कंद्रगोष्पातां सुरेश्वरः
 जीवभागां निधानस्य भवेत् लाभः कृतयत्ने च वत्सरे चंद्रार्के गुरुशुक्राणामेकः स्वशौ सुरेश्वरः स्वकीयां परकीयां वा नि
 धिदद्यात् लीग्रहः तुर्यं लग्ने श्वरायुक्तौ दृष्टौ सौम्यग्रहेण वा तत्र मित्रेण संयोगो वर्षे भवति निश्चयात् लाभेशस्य फलं चैव पू
 र्वे नृसिगमे लग्ने स्वस्वामिना दृष्टं तन्मित्रेण संयुतं चतुर्थं च तदा वर्षे देशसंपत्तिमादिशेत् सत्त्वं दंशेन संयुक्ता दीक्षि
 ता द्वौ चतुर्थे भात् गुरुशुक्रैर्युक्ता द्वावीक्षिता च्छशिनापि वा सुखवाहनवृद्धिं च वर्षे तत्र विनिर्दिशेत् लाभे वा निधने वापि य
 दि पापो न वस्थितः चतुर्थे च स पापे च तदा दुःखागमं वदेत् हिल्हाजः सुरवाधीशस्य दशमंतस्मात्सप्तमकर्मभे शुभे लाभाय सौ
 र्यस्य विनाशाया शुभान्विते सुखभावेषु भैर्दृष्टेषु भग्रहयुतेथवा धृतभार्यालाभयोगः शुक्रदृष्टौ विशेषतः चतुर्थे क्रूरदृष्टु
 शुभदृष्टिर्विर्जितः धृतभार्यामरणदो वर्षे प्रोक्तः पुरातनैः अथ चतुर्थं भवस्थितानां सूर्यादीनां फलानि पद्मकोशे पशोः पीड
 चतुर्थं संस्थिरवो स्यात् लूषः कर्मणो हानिरत्यन्तमुक्ताः नृपाद्रीतिकं भवेन्मातृपीडो हरेत् द्यपि स्यात् प्रपीडाब्दमध्ये १ शशोके

हस्त चतुर्थे च भूपाज्जनयस्यात्कृषेः कर्मणो लाभवान्यात्सुखीच धनापिक्रये विक्रये वाद्मध्ये सुखं वाहनानां रियोर्नशनञ्च
रगु चतुर्थे कुजे बन्धि पीडान्तथार्तिम्यशोः पीडनं व्यग्रतां कुशकष्टं कृषेष्कर्मणे हानिमप्येव कुर्याच्च ये विक्रये चाद्ध्ये तथैव
१३ उं बुधश्चतुर्थः प्रकारोति सौख्यद्रव्यागमं मित्रसमागमञ्च गोभूरिहरण्यादिलभेत सौख्यं महत्सुखं वाहनमत्र वर्षे ४ सुरेज्यसु
 खस्थिसुखं वाहनानां क्रये विक्रये लाभकारी जनस्य भवेद्धूपपक्षाज्ज्ञयोहायने स्मिन्नमहालाभदस्यात्कृषेः कर्मणे च ५ प्रथम-
 स्थितिसुखयोगाय द्रासुखकरः कृषिवाहनयोस्तदा धरणिवाजिसुवर्णसमागमो भवति भूपसमो मनुजस्तदा ६ वन्धुस्थानगा-
 तीदिवा करमुतस्साद्याय ने कष्टदे भीतिहानिमुपक्रमे च कुरुते नेत्रोदरे पीडनम् वन्धूनामथ पीडनमप्रकुरुते लोका पचादं
 वयामने श्वापिभयंपशेश्चमरणंहानिच्छवीणा न्तथा ७ हि मांशोरि पुस्तुर्यगोवाहनानां विनाशान्तथा भूपपक्षादेश्च क-
 फार्तिञ्चक्रुष्टन्त्यावायुपीडाविदेशेत्रमं हायने स्मिन्न करोति ८ मणित्यः इष्टस्तु ज्ञा विदेषं भावं भूपाल संभवम् चतुष्टय-
 मेंनुष्ठाणाभयक्षये चतुर्थगे ९ सुहृद्वंधुकलत्रादि सौख्यं जैव धनागमं गोमहिषादिलाभञ्च चतुर्थे दिचेन्द्रम २ देशाटने
 त्रमेक एंसुहृदुःखं सुहृत्सयम् कुटुम्बकलहं जैव चतुर्थे भूमिनन्दने ३ मित्रस्त्री वन्धुजं सौख्यं चतुरङ्घ्रिधनागमम् व-
 र्षे च तेर्षगश्चाद्रिकुरुते नियतन्तुणाम् ४ जायापुत्रसुहृत्सौख्यं नृपमानं धनागमम् भूमिवाहनविद्याप्तिश्चतुर्थे हायने गुरो-

नृपुणः समर्थैश्चर्यमाणैर्विभवागमं मित्रस्वजनजसौख्यं हायने हिव के भृगौ ६ मातृपक्षे भवेत्कष्टं प्रवासं च धनस्य भू-
जसौख्यं जपीशान्तुर्धरविन्दने ७ चिंता दुःखं प्रवासश्च प्रवादम्वजनैस्तद्वत् चतुष्पदाः क्षयं याति राहुस्तुर्यग्नो यदि
८ इति चतुर्थभावः ॥ अथ पञ्चमभावविचारः तत्र पञ्चमभावे किं विचारणीयमित्युक्तं चण्डे ॥ नानाप्रयोगो विनया
प्रवधा विनयप्रियं नयबुद्धिः सन्नाह नगर्भाग भवादिकिञ्चित्प्रज्ञासुताख्यं सुतसंज्ञभावे ॥ अथ षष्ठ्यधिकारः पूर्ववत् सा-
मरसिंहः वर्षयतौ सति जीवे पुत्रे चापे च पुत्रतः सौख्यं भूगर्हिते च दुःखं भौमे ष्येवं फलतादृक् रवितु धयोरप्येव स्थितयोः
शुभसंयुते फलपूर्णं वर्षयतौ सुतसहमे शुभदृष्टेः पत्यसंतोषः शुके सुतसप्तपतौ वर्षे तत्स्थाने गच्छतनुपचिन्ता कृतं मुनि-
स्त्वितनयं युवति प्राप्तिः स्वकलप्रमाणेन अत्र जन्मनि पंचमसप्तमभावाधीशे शुके वर्षे पंचमस्थे लग्ने न कृते त्यशाले क-
मिणो पुत्रस्त्रा प्राप्तिः स्यादित्यर्थः तेजः सिंहः जीवास्य देजनुषितत्र गते च चाब्दे सौख्यं सुतादसुखं भित्त्यमिनात्मजेतु एवं बुधे
सुतसुरवंत च तत्स भौमे चैवं सुतेशनिपदे प्यवले तदीशे अत्र विशेषमाह समरसिंहः सन्दस्थानगपुत्रे तन्नाथे ज्ञेयधिकारि-
णितु पुत्राप्तिः भौमे नृजैः शुभगृहे शुभवीक्षितौ चेच्छाभे सुते पि च तदा स दपत्य सौख्यं पुत्राधिपे भृगुसुते तु कुलत्रयांगनाथे
त्यशालकृतिपुत्रकैलत्रसौख्यम् ताजिकसारे देवार्चिते जन्मनियत्राशौ वर्षे सराशिर्यदि पञ्चमस्थः तत्र स्थिते वर्षयतौ ॥

१३ बुधेदाभौमेपिवपुत्रतमुद्भवस्यात् यद्राशिगोजन्मनिभानुसूनुर्वर्षेचतद्राशिगतम्विलग्नम् सन्तानकष्टञ्चकुजस्सुत
 रक्ष्येविलोमगः पुत्रहरोनेरुक्तः स्तुतगतस्सुतपस्सवलोयदा सुतसुखंवद्वलंकुरुतेतदा यादवः सुतेसर्वीर्यशुभयुक्निरी
 १३ दंतेसुनेश्वरेकेन्द्रगतेबलान्विते तथैवसादेतुतसौख्यमीरितेसुताख्यस्याद्विपरीतगेतथा बुधक्षमाजौचशुभास्सदाशुय
 १३ ५ प्रलोभवेतांशुभदगुतोसुखम् जनुस्सुतेशब्दकलत्रगेभृगौतनूपमुख्याख्ययुतौसुखंभवेत् स्तुतोपुत्रगतौसंमातनु
 १३ ५ मनेदेनेस्थशालेचलोदितेपुत्रसुखंजनुस्सुतपतोसादेखरेऽव्येथवा व्यस्तेवासुतगेशुभेशुभंमयाकृशदितेनिर्वलेस्तुतोस
 १३ ५ उपतैज्जदुःखमतुलंसादेपिसादेश्वरे वामनः पुण्यसद्गनिपुत्रस्थपुत्राग्निःशुभवीक्षिते लग्नपुत्रेश्वरोपुत्रेशुकश्चंद्रोथकुरु
 १३ ५ पुत्रदःपुत्रभवनयदुच्चंसंदहोयदि स्थाचम्पयानित्वीरितंपुत्राग्निस्तुतदाभवेत् पुत्रसद्वेश्वरेनष्टपुत्रनाशंसमादिशेत् त
 १३ ५ स्मिन्नभ्यंदेश्वरेस्थितेपुत्राग्निमादिशेत् वर्षतन्त्रे यत्रेज्याजनुषिगृहेविलग्नमेष्टियुत्राक्षेपुधसित्योरपीत्यमृत्यम्
 १३ ५ यद्राशेजनुषिगृहेकुजश्चसादेपुत्रार्तितनु सुतगःपूकरोतिनूनम् यद्राशिगोग्रहस्तुतोसुतेश्वरेतिरत्येदाभिधः वली
 १३ ५ जन्मोक्तसौख्ययुर्वर्षतदुःखदोन्यथा चेत्यदाभिधोग्रशिवर्षेवलीतदाजन्मकालीनतद्भावोत्पद्युभफलजनकोभवति
 १३ ५ निर्वलश्चेत्तदातद्भावोत्पद्युभफलजनकोभवतीतिज्ञेयम् हिल्लजः यदिलग्नेशपुत्रेशौमित्रोचैवपदवर्षगो गुरुजवीक्षि

नैमिषे पुत्रसौख्यकरो मते जगतां केन्द्रत्रिकोणस्थो विषमांशगतावभौ पुत्रजन्मप्रदावेतौ समांशे त्वीजनिप्रदौ नीचास्ताः
रिते सावेतौ यदि वक्रप्रहास्त्रिभौ तद्यागघातकावेतौ समर्क्षे विषमेपि वा अत्र संतात्रयोगकर्तारोग्रहा विषमर्क्षे विचमनवांशे वा
स्थिताः पुत्रदकगन्तमभे समनवांशे च कन्याजन्म करास्त्युरिति विशेषः जीर्णतजिके लग्ने पुत्रविपः पुत्रलग्ने शोयदि सं
स्थितः सन्तु पुत्रतिदावर्षजकव्यदिति निश्चितम् शुक्लेन्दुलाभसुतगौ पश्यतो वा यथाक्रमम् सप्तमोत्तराश्वसंतलाभात्संततिस्त
त्रवत्सरे गर्भे गर्भाधिपस्तुङ्गे पुमान्सवे ग्रहे क्षितः भावी नृपस्तदा पुत्रः स्त्रीग्रहस्यात्तदाङ्गना पापखेदस्थितो गर्भे पूगर्भेणैव
धीक्षिते तदा गर्भच्युतिवाच्यान्यथा चेद्गर्भसंस्थितिः सूताधीशे लाभगते शुभयुक्तेऽथ वीक्षिते बालग्नपात्रिकोणस्थे पंच
मेशे शुभे क्षिते तथैव गर्भसहमे शुभस्वामियुते क्षिते तस्मिन् वर्षे भवेद्गर्भमित्याह यवनेश्वरः ज्येष्ठक्षेत्रगतैश्चन्द्रशुक्रक्षेत्रगते
सुते स्वक्षेत्रस्थे भृगुसुते तदा गर्भन्तसंशयः लग्नाधिपस्तुतस्स्थाने जायास्थानगतोपि वा सुतजायाधिपौ लग्ने तदा गर्भस्तु
क्षितः जन्मलग्नात्रिकोणस्थः शनिपुत्रेशस्त्यदि तस्मिन् वर्षे भवेद्गर्भदेवशालमुनेर्मतम् विद्याग्रहं चंद्रदुधेज्यशुक्रैर्युते
क्षितं वा स्वनवांशकं वा वास्वामिना दृष्टयुतं तदा ब्रह्मसत्कृतिविद्यारुचिबुद्धिभावः विद्याग्रहं कूरखगेन युक्तं न स्वामिना नष्टश
रिर्मेकोणं चंद्रेण दृष्टं तदा ब्रह्मपुगे क्तं विपरीतकं स्यात् समरसिंहः अस्मिन् वर्षे पत्युममभविता लग्नपंचमाधीशो भ

हा ॥ तोयदित्यशाले त्रैवादे भवेन्नूनं यदिवाभियोगहगतोस्यातां चेत्संततिस्तदपि वाच्यातस्मिन्वर्षशुभयोगादन्वथानुन-
रु ॥ भग्नपुत्राधिपती न पश्यतश्चन्मियो भवनमूर्तं क्रूरयुतीक्षामुथशिलमनयोस्तत्संततिर्न स्यात् यदि सुतपतिर्विलगने ल-
१४ ॥ च्यं चंद्रो सुतेथवास्यातां त्वरितमेव वाच्यं सविलंबं नक्तयोगेन द्विः शरीरे चैवलगने शुभयुतपुत्रेद्यप्यगर्भोस्ति यदि लग्नप-
पुत्रातीपुंरेवदौतस्तुतो गर्भे अथ चंद्र-पुगशौपुं ग्रहकन्मुथशिलस्तदपि सुतगर्भम् पूर्वोदितमिश्चत्वे सूर्ये पुंरेवदसंश्रिते पु-
त्रइति अथपञ्चमभावस्थितानां सूर्यादीनाम्फलानि पद्मकोशे दिनेशं सुतस्य सुतांगेषु पीडास्वबुद्धेश्च हानिर्विवादो जना-
त्वं भवेच्छोकमोहादिकांगे सुरागो धनार्तिश्च भूपाद्वयत्तदशायाम् २ सुतस्थाने गारात्रिनाथस्वबुद्ध्या जयन्मित्रपक्षाच्च लाभं
करोति सुतांगेषु पीडा भवेत्पापदृष्टस्तुतस्यापि लाभं यदा सौम्यदृष्टः २ सुतानां प्रपीडा कुजे पंचमस्थेरि पूणां विवाहे न वैद्य-
यता च स्वर्गद्विजां भवेच्चापि घातस्मशोकोदरे गुप्त्रपीडा वदमध्ये ३ सुतभवनगतश्चैव सोमपुत्रस्तुतानाम्प्रवलस्वखकरस्या-
दर्थलाभप्रदश्च भूतकं जनसुखं स्याद्देहशय्याम्बराणां सुखमपि नृपपक्षान्मित्रपक्षाञ्जयश्च ४ सुतस्थाने देवमन्त्री सुता-
नाम्प्रद्विस्वर्गद्विजां जयाहायेन स्मिन् रिपूणां विनाशं सुखं चापि भोगन्तथा गोहिरण्यां वराप्तिं करोति ५ सुतानाम्प्रवृद्धिर्भूगो-
नं विमर्शमयलेशचितापदो वै विनाशं रिपूणां विनाशं तथा वर्षमध्ये महाभोगवन्तं धनाढ्यं करोति ६ सुतगतस्तुतहानिक

१५
इति चेत्तद्विचारपीडनकष्टदः विकलता बहु तापकरो भवेन्नृपभयं प्रकरोति चहायने ७ स्वबुद्धेर्विनाशं सुतस्थानगश्च
हिसौख्यरिपुस्तन्मतिः पीडनञ्च स्वकीयोदरे वा गुवाधान्नार्तिन्तथा सर्वथा क्लेशचिन्ता करोति ८ मणित्यः पुत्ररुक् कामिनी
कष्टविधातंचासुते ता द्रव्यनाशः स्वेष्टदुःस्ववर्षे पञ्चमे गेरवौ १ स्त्रीसुखं जयमानं राजपूजाध्वजगमम् सदुद्दिंसन्त
ते सौख्यं यदा पुत्रोपगच्छशी २ पुत्रार्तिष्ठा मिनी कष्टव्याधिश्चेवोदरे नृणाम् दुर्मतिस्त्वैतौ वीदः पञ्चमिभूमिनन्दने ३ जाया
पुत्रो सुतसौख्यमानं भूपालसम्भवम् प्राप्ते बुद्धितो द्रव्यपञ्चमेशानन्दने ४ सदुद्दिंसन्ततिप्राप्तिः सौख्यलाभो भवे
नृणाम् मन्त्रदिद्यादिजं सौख्यपञ्चमस्थसुरार्चिते ५ जायापुत्रादिकं सौख्यं सदुद्दिविभवागमम् मन्त्रापदेशकोशल्यपञ्च
मे भूगुणे इने ६ जायापत्यसुतत्कष्टदुष्टबुद्धिर्द्धनक्षयम् उदरे वा तपीडा च पञ्चमे रविनन्दने ७ पुत्रसौख्यं सुतप्राप्तिर्दुर्मति
र्विरिग्रहः नियतं जठरे पीडा सैंहिके ये तु पञ्चमे ८ इति पञ्चमभावविचारः अथ षष्ठभावविचारः तत्र षष्ठभावे किञ्चित्त
मायमित्युक्तं चण्डेश्वरेण अस्तास्थितास्फोटगोष्ठदासक्रूरोग्रकर्मापरकृत्यशङ्का युद्धारितन्मातुलमाहिषाद्यं रोगो विचिं
त्योरिपुसंज्ञभावे ९ अत्रापि विचारः पूर्ववत् अथ योग - जीर्णताजिके वर्षे श्वरेशं नोषष्टपायाक्रांतं च विक्रिणि सन्निपाता
क्षिरं पोसकं ज्वरगुल्मादिसम्भवः गुरवे वं बिधे वात रोगस्तकमलो भवेत् वर्षकंबूलगे जीवे रोगात्यत्वं विनिर्दिशेत् भौमे प्ये

४५ गंरक्त रोगः पित्तमुर्केतयविधे एवंविधेहिमांशौचकफरोगोभवेन्नुणां एवंविधेवुधेवातप्रधानोरोगएवहि एवंविधेभृगोपित्त
रोगः शुक्रस्तगाविधः नरराशिगतश्चेत्स्यात्कफरोगकरः स्मृतः वर्षेशः पापयुक्तोर्कोद्वादशेदृष्टिश्चूनदः ताजिकभूषणे तु वक्रि
१५ गोब्देशस्य शनेर्यत्र कुत्र स्थितस्य सन्निपातरूपम्फलम् विलोमगामी यदि मङ्गलगामी स्वामी सर्वेषु कुरुते विदोषम् ताजिक
तिलैके वर्षाधिपेरविमुते किल वक्रभुक्तौ स्यात्सन्निपातरुधिरामयपीडनञ्च वामनेन तु जन्मलग्ने शानां शनिगुरुभौमानां
प्रसूतानां फलमुक्तम् शनौ जन्मविलग्नेशे वर्षे वक्रिणिषष्ठे विदोषपीडालग्नेशे गुरौ वर्षे रिपुस्थिते पापक्रान्ते वातपीडा
त्यं वरं क्रौञ्चकुजे एवं पापार्दिते सौम्ये वातपीडाभ्रं भवेत् यादवोपि जन्मस्तनूपे धिषणे वृषडे क्रूरार्दिते घायुभ्रवो बिका
रः एवं कुजे क मलरोग उक्तो हस्तस्य पीडापि चहायने स्मिन् एव रवौ द्वादशगे क्षिप्तं लंघडे मचन्द्रे पिचपित्त रोगः तथैव शु
क्र रिपुगे तुरंगे र्वाार्दिते श्लेष्मभयभ्रतिञ्च एवं विधौ स्यात्कफरुक्तं थैव जे पापदृष्टं पवनोत्पत्त्या हिल्लजः जन्मल
ग्नेश्वरः पापो र्वाधीशे न वीक्षितः सुतदृष्ट्यारोग करस्तपापो मृत्युदायकः पापग्रहाज्जन्मकाले केन्द्रगावर्षदेशने लग्न
गामी गदागे गरादपापयुतन्तथा वर्षजन्मनिवालगेन सगृहाद्यधिकारकः खेवीभूमिपुत्रस्य दिवसे ब्रह्मप्रवेशतः ज्वरीडासो
म्यदृष्टे लग्नतु सखमादिशेत् रात्रिजन्मनिचन्द्रे को निर्गते वृद्धिमागते कुजे स्य शाली वर्षे च चन्द्रो रोगविनाशदः शवीत्यश

लीरोगस्वरुद्धिदोवह्निजन्मति कणापक्षेचभौमेत्यशालवानरोगदेविधु रोगनाशकरोमंदेत्यशालादव्वेशने जन्मका
लेषंद्रपुत्रेभ्योपुत्रेचनिर्वले वर्षतुकेतुमहिते तदावन्निग्विलङ्गदः अवलग्नज्वमुथहातन्नाथाः पापमध्यगाः सर्वमृत्युक
राः प्राक्तान्यूनोपपन्नस्तृताः स्वतोषष्ठगतेभौमेतौ लानस्थितरुजः जन्मावयोर्बुधे शुकेवल्लयुक्तेवल्लयनतः षष्ठगेराह
रच्छास्त्रेनदावन्निग्विलङ्गदः षष्ठाधिपायशालानितदाशत्रुर्मवेद्वम वामनः जन्मकालेगुरुसितोस्यातायद्राशिसंस्थितौ
वर्षकालेनवतद्राशिगतेभौमेस्तमागते भवन्निग्विलङ्गदः तदाशीततिकास्तनौ तद्राशिनेबुधेसैर्दौगण्डभालादिरुग्भवेत्
गहोसंप्रमगेतस्मिन्निखिलावंगदाभवेत् बिलन्मजन्मलग्नेशोयादिषष्ठममाश्रितः रिपुदृष्टः पापयुतास्तमितोदीर्घरुग्ज्वरः
जन्मलग्नेशवन्मन्यासमार्धाशपिकएकः जन्मलग्नेशवत्पापमहामेशोपिकएदः लग्नेशेविवलेलग्नेनूरमध्यगतेरुजः
कन्यामला मिथुनगोपष्टशुकेकफोभवेत् यवजन्मनिशुकस्मात्तद्राशौषष्ठलाश्रिते वर्षलग्नाद्रिमुतेरोगस्फुरकतोभवेत्
अष्टमस्थेगुरोपापयुतलग्नेनकुंज नृकोमः हन्तुपुत्रोपलान्तेहन्तुन्यथाभवेत् जन्मन्यथकुजायुत्रराशौवर्षेबिलग्नगे
पुंषदिनिग्नपाञ्चतस्मिन्मन्याच्छुभवाक्षित पीरद्वल्लयधयोगरुमष्टलग्नेशयोभवेत् जन्मन्यार्किः स्थितोयत्रराशौवर्षेथल
ग्नगे तद्राशौशानिनादृष्टे श्लेषाशीतोष्णरुग्भवेत् अत्रतेजसि हेनसमरासंहेनचशनिदृष्टिंविनारुखादिरोगाः प्राक्ताः शनिद

हा- र. १६
 शैतुजाप्य तानामनुत्सितरोगउक्तः जन्मशनिस्थानगतेलग्नैरुक्षोष्णशीतरोगास्त्युः शनिनादृष्टे चास्मिन् विषे जाप्य
 ताभवति समरसिंहः षष्ठशवर्षभुजालग्नभुजावाथमुथशिलेचिराजन्मन्यधिकारिणिवासवलेवर्षे चतुर्बुधयुक्ते न
 तीव्रगदोज्ञेयस्तस्मिन् वर्षे समस्तेपि तेजः सिंहः जन्माङ्गपश्चविवलोयदिशत्रुगोदे कृगर्दितोरिपुदशास्तमितश्चरुक्कृत इत्यं
 मताविहविलग्नभुगिन्विहेशावङ्गर्तिक्षैहिमकरश्चमनोर्तिदायी दग्धस्तनौमलिनदृक्मलिनोङ्गरुक्कृत शूरद्वयानारुडुपे
 स्तनिजेशवीर्ये सम्पूर्णपापदृशिदीर्घरुजोभवन्तिरोगादिकञ्चभयमत्रभमुक्तमातात् अयमर्थः षष्ठमादस्यांशादिभुक्तंस्व
 ल्यंतदरोगभयमत्यंभुक्तांशानामाधिकोरोगाधिक्यंज्ञेयमित्यर्थः विशेषमाह समरसिंहः अस्मिन् वर्षे मद्यंमरणंवाती
 श्यवर्षलम्भमप्येवंगतदर्शपूर्णमायांलग्नञ्चतदीश्वरौवीक्ष्योतेचत्वारोपिहिशुभदृष्टास्तौम्यमुथशिलाश्चेत्युः दृष्टारविचं
 द्राभ्यान्तस्मिन् वर्षे कण्ठं स्यात् क्रूरहर्तेशशिसूर्यादृष्टेर्ग्रहधातुतोमांघ्रम् षष्ठगृहस्थेर्खटेतद्दोषरोगेणैव रोगसंभूतिः चत्वा
 रण्यशुभहतांशोद्गोपदैकणञ्च निधनेशेनमुथशिलस्वदागेहांभूपसास्मरणम् यदिनिधनेशः क्रूरस्तद्दोषादन्तरेणव
 ह्मत्युः वृक्षहीनेपुनरस्मिन् भुक्त्यशालेचनोवाच्यः पूर्वोक्ताश्चत्वारोयदिषष्ठाधीशमुथंशिलकृतास्त्युः तदीर्घतरमाद्यंशीघ्रे
 स्मिन्नाम्यतित्वरितमिति वषतन्त्रे चतुर्थेस्तेचमुथहासुतदृष्ट्याशनीक्षिता शूलपीडापापखगैर्दृष्टेतत्परिहामजम् अनप

रिपाकोवस्थायामूलं परिणामाख्यम् जन्मषष्ठाधियेभौमेवर्षपरगतेरुजा क्रूरस्थशालेविपुलाशुभदृग्योगकस्तनः रोग-
 कर्तायत्रराशावंशेस्यादनयोर्वली तत्स्थानंतस्यरागस्यज्ञेयं राशिस्वभूपतः अत्रसंज्ञा ध्यायेराशीनांकणवानपित्तादिक्र-
 मस्तोष्णं शीतादिकञ्च प्राप्तमस्ति तदवलं वेनरोगस्थितिर्नित्यार्थः यादवः सन्त्याद्वलं तच्च स्वलादितञ्चेत्तस्य विवीर्यो रव-
 लगौचवास्तम् यातौ शशी क्रूरखगान्तरस्यायथा तथादाघंरुजो भवन्ति लग्नस्थे रवत्तच्चोसहिर्मगो कुत्रापि देहे व्यथा स्त-
 तौ वरियुगे कुंजे बतनुगे रोगे जनः केंद्रगे पापेस्मिंस्तनुगे गदेत्यशुभदावा जन्मगे ज्याशनैर्भेदे लग्नगतेर्क राशिगकुंजेभ्यः
 शीतुलाद्या रुजः बलोद्भिद्यते च सन्मनिप्रनिप्रनष्टके च नायके यदा तदा गदक्षयेन नृणां भवेत्समाभवे अथ षष्ठभावस्थितानां
 मर्कादीनां फलानि पद्मकोशे रिपूणां विनाशो रुजो मातृपक्षे रवौ षष्ठसंस्थे सुखाभिर्जनानाम् नृपान्मित्रपक्षाज्जयत्यर्थला-
 भो भवेद्द्रव्यलाभः क्रये विक्रये वा १ अरिस्थान्गोरात्रिनाथोरिपूणां विदादं विरोधञ्च नेत्राङ्गपीडाभ्युपगता गुप्त्रचिन्ता
 ज्ञानोति कलत्राङ्गपीडां करोतीह वर्षे २ कुजः षष्ठगः शत्रुनाशं करोति स्वपक्षाज्जयं मित्रपक्षाच्च लाभम् हयानाञ्च सौ-
 ख्यं भवेदङ्गनानां सुखं हायने स्याद्दशयाञ्च तस्य ३ रिपुस्थे वधे वैरिणां वैविवादो भवेदङ्गनानाञ्च कष्टं करोति व्ययं
 व्ययं भवेत्तेशरीरे च कष्टं कफार्तिमहाकष्टं न्यत्र वर्षे ४ कष्टं रिपूणां रिपुगमने ज्याभयार्तिदोषान्कुरुते नराणाम् भायोङ्ग-

हा पीडा मथने त्रोगंज्वरातिसारं प्रकरोति वर्षे ५ अरिस्थानगोहापने दैत्यमन्त्रीजनानाम्बिबादोरिपोर्भातिकष्टम् भवेद्गु-
 र-५ प्रचिन्तावराङ्गप्रपीडाशिरो त्रिंश्रनेत्रोदरेपीडनञ्च ६ षष्ठस्थितोभूधनलाभकारीसूर्यात्मजोनृपसमं सनुजं प्रकुर्या-
 २७ त् धन्यावराणि विपुलानि करोति नित्यं कीर्तेर्विवर्धनमथार्तिविनाशनञ्च ७ रिपोर्विनाशयदिसैहिकेयः षष्ठस्थितस्स्या-
 नृपतुल्यकारी गोभूहिषायावरलाभदश्च धनापि कृदुःखविनाशनञ्च ८ मणित्यः अन्नागमन्तथा धैर्यराजमानरि-
 पुक्षयं सौख्यं पुत्रकलत्रादिषु प्रद्योतने यदि ९ वातश्लेष्मादिकावाधा विद्वेषो बाधवैस्सह नृपचैरोद्भवापीडावर्षे षष्ठ-
 स्थिते विधौ २ इष्टस्वजनतसौख्यं न लाभं रिपुक्षयम् प्रमोदन् नृपतेर्मानं षष्ठस्थानगते कुजे ३ शत्रुपक्षविवृद्धिं चावे-
 वादं स्वजनैस्सह शरीरे रोगजापीडां कुर्यात्सौम्यस्तु षष्ठगः ४ रिपुवृद्धिमथोद्वेगं धनन्यशं बलक्षयम् इष्टस्वजनविद्वेष-
 षष्ठे देवपुरोहिते ५ वानः श्लेष्मभवावाधाक्षयोऽपतिर्धनक्षयम् महाभयं गृहे कष्टं वर्षे षष्ठगते भृगौ ६ देहे सौख्यं द्रव्यवृ-
 द्धिः प्रसादे भूमिपालतः स्त्रीपुत्रजनितं सौख्यं वर्षे षष्ठगते शनौ ७ नृपप्रसादमारोग्यं न लाभो रिपुक्षयः कलत्रपुत्रजं सौ-
 ख्यं वर्षे षष्ठे विधुन्तुं ८ इति षष्ठभावः अथ सप्तमभावविचारः तत्र सप्तमभावे किं विचारणीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण च वस्तु-
 क्रयस्त्वास्थ वणिज्यवादकामोजयोदासकलत्रचौर्याः निवृत्तिमुश्रेयसमागमाद्यं कलत्रभावेन विचार्य मेतत् अत्रापि पूर्वव-

द्विचारः अथयोगः यादवः स्मरगते व्यपतौ सवले सिते युवति सौख्यमतीव गुरोर्दृशा सवलभृमिसुनेन विनो किते बहुर
सोत्पुभयोश्च परस्परम् शशिजदृष्टियुते च तथा सिते प्रथमयो वनया परयोषया रविजदृष्टियुते पिचरुद्वया स्मरवशांश्च वशां
रमते नरः गुरुयुते पिचरुतनवलभा भवति तत्र च सति राश्रुतं वामनः जन्मलग्नाधिपे वर्षलग्नात्सप्तमगे सति उदिते सव
दे चैव तारसौख्ये प्रजायते शुक्रोजन्मभियद्राशौ वर्षे वर्षे श्वोयदि तद्राशौ सप्तमस्थे पिपुंसः परिणयस्तदा जीजिकसारे शुक्र
स्पदे लग्नगते विवाह इत्युक्तं लग्नास्तनाथयोर्योगे विवाहाप्तिः प्रजायते षष्ठाधिपशुभं षष्ठस्थिते प्राप्तिः स्त्रिया भवेत् तेज सिं
हः दग्धे सिते युवति जातमसौख्यमाहुः शुक्रास्पदे युवति व्यसनं कुजे स्यात् जीवे च हृदपविवाहपतौ विवाहो भोगे व्यपशनि
दृशा तु विपर्ययः स्यात् जीर्णवाजिकं पंचारिसप्तमशमे द्वित्रिलाभेषु शीतगुः शुक्रे क्षितो यर्जीवेन शुभं स्यात्प्रमदा भवम् शेष
क्षितसिन्ध्यां सार्द्धं शत्रुत्वज्जायते ध्रुवम् जन्मलग्नात्सप्तमेशः व्यपशुक्रयुते क्षिते स्त्रीसुखं बहुलतत्र वर्षे भवति निश्चयात् शु
क्रोजन्मभियद्राशौ सराशिः केन्द्रकोणमः गुरुणा सहितो वर्षकांतः कांता सुखप्रदः लग्नहृदाधिपः शुक्रस्थाने केद्रत्रिकोणगः
विवाहसहमेशो वा वर्षकांता सुखप्रदः भोगे वर्षे श्वे शुक्रदृष्ट्या हृदितागमः शुक्रे वर्षे श्वे भोगे मर्दृष्ट्या लाभस्त्रियो भवेत् मृतो वा
देशुक्रभोगे मर्दृष्ट्या स्त्रीसहमे तथा वर्षतन्त्रे लग्नस्तनाथयोरित्युक्तं शाले स्त्रीलाभमादिशत् स्वामिदृष्टे स्त्रीसहमं शुक्रदृष्टं विवाहक

हा० त न्मृदोशुकपदगेसैथुनं स्वल्पमादिशेत् जन्मशुक्रर्क्षगोभौमः स्त्रीसुखात्मवक्रद्वती नष्टलक्षणमुक्तं वामनेन कूराक्रांतुं
 १०३ रयुक्तः कूरदृष्टश्च योग्रहः विरश्मिताप्रयत्नश्च सविनष्टो बुधेः स्मृत इति अधिकारिपदस्थेर्के स्त्रीभ्यां कुलतानि शं इतिहा
 १८ धिकृतस्थाने गुरुदृष्ट्या विवाहकृत अधिकारिपदे पञ्चाधिकारिगणो इतिहागार्कियुद्धने कूरिते सहमे स्त्रियाः स्त्रीपुत्रभ्यां
 भवेत्कष्टं पापदृष्ट्या विशेषतः सूतौ द्यूनाधिपश्चुक्रोः देद्यूने वलवान् भवेत् लग्नेशेनेत्यशालश्चेत् स्त्रीलाभं कुरुते सुखम् स्व
 तैद्यूनाधिपे वर्षे स्त्रीसंश्लेषे स्त्रियां सुखं जन्मास्तपे न्यहानाथ वर्षे शाः खेदुने तथा यादवः जन्मेश्वरे वर्षपतौ मितेन स्यान्मूथंशी
 ले सुखमेव नार्याः विवाहस्य अधिपतो चलनहृदाधिपे वा सवले सितेन युते सिते वाजनिषष्ठनाथे देदृष्टया ते शुभदृष्ट्युते तत्
 विवाहगे हे सलदृष्टियुक्ते तस्येव निषे विवले च दुःखम् स्त्रीजन्मथे वा द्मदे कुजेपि दुःखं भवेत् स्त्रीभवमद्वक्ताले स्वर्ये स्तंगे कूर
 युते क्षिते तथा स्यात्पुत्रे स्त्रीसुतदुःखदात्री सवीर्यखेदास्पदगे स्तस्वर्ये स्त्रीदुःखमीज्येक्षणतस्सुखञ्च देवेज्ये शुक्ले क्षितकेवले
 स्यात्तृगाचयोष्ठाः सुखलभदा च जननशुक्रगणेशिगते जनुस्तनुपतौ सवले परिणयनम् युवति धामपतेर्भृगुजादपि युवतिनं च
 शुभाशुभमीरितं ताजिकसारे मरुपतिर्मदगस्तबलो यदाखलं रवंगै सहितो न च वीक्षितः मुनिवरैर्गदितं वहलं सुखं युवतिवर्गा
 भवमिति धन्तदा हिलाजः द्यूनेन्दो लग्नपेतापिकन्यालाभस्तु निश्चितम् द्यूनपो लग्नगश्च दृष्टो भार्याप्रदो भुवम् स्वर्क्षे शुक्ले

चन्द्रयुक्ते दृष्टे वा योषिदाप्यते सूर्यो वा बलवांस्तु भेदकृत् कन्याप्रदो गतः समराशौ चंद्रसितौ त्रिकोणे स्वनवांशके बलिनौ लग्नपुत्रः ।
स्थौ भार्या स्वाभकरो मतो सौम्यैः केन्द्रत्रिकोणस्थे द्यूने दृष्टे कृत्ना त्रिकृत् लग्नंगमपत्रमाधीशो भर्ता देशकरी प्रिया सप्तमेलग्नपे भार्या
देशकारी पतिर्भवेत् लग्ने शो लग्नगोजाया धीशस्तप्तममस्थितः क्षौवालग्नास्तगौ वर्षजाया प्रीतिमुखप्रदौ लग्ने शास्त्रपयोः स्नेह
दृष्ट्या सौख्यमिथो वदेत् क्रूरदृष्ट्या कलिंदृष्टेरभावे मध्यमं वदेत् सवले धनभावे च भार्या इव्यं लभेन्नरः सवले छिद्रभावे तु भार्या भ
र्ता यूनं लभेत् वर्षे श्वरे गुरौ द्यूने व्यवहारा द्विनाप्तयः वेश्यानुगगो सप्तदपे विनष्टे नीचगोपि वा क्रूरान्विते च मदपे पर्याषितवाप्यते सप्त
मे क्रूरस्वचरः शुभदृष्टिर्विवर्जितः भार्या मरणदः प्रोक्तो विनष्टो वा स्तनायकः चूडामणो युद्धं भाविनवा वर्षे लग्ने शो सप्तमाधिषो शत्रु
स्तप्तो तदा युद्धं भवतीति सुनिश्चितम् लग्नं लग्नस्य पूर्वम्वायदि पापममन्वितम् तदा घोरं भवेद्युद्धं पापे विस्तृतमार्थकं लग्नास्त
नाथयो र्यो मरेण दीर्घसमादिशेत् मदेव केचन सवले बहु युद्धं भवेत्तदा स्वगृहोच्चगते भौमे दशमस्थे स्याद्वं प्रचुरम् लग्नस्थे मध्य
तरं द्यूने स्थिसद्मनि प्रचुरम् लग्नद्यूने पती पापो पापशस्थे तु युद्धदौ तावेव वक्रिणो केन्द्रे षष्ठ्यो वारणप्रदः लग्ने शो द्यूने गंत्ये वा वर्षे
स्यानुप्राजयः लग्ने स्तेवा स्तेपे षष्ठे शत्रोरिव पराजयः लग्ने क्रूरे जयः प्रष्टुः सप्तमे विद्विषो जयः मूर्तो क्रूरे जयः प्रोक्तः क्रूरदृष्ट्यो पराज
यः संधिकुर्यात्सुहृद्विर्लग्ने शास्त्रपयोर्मिथः आयेपि सवले संधिर्विवले विग्रहो भवेत् उदयचतुर्थैः क्रूरैः सप्तमदशमस्थि रस्त

हा०
र०
२०
३०
४०
५०
६०
७०
८०
९०
१००
११०
१२०
१३०
१४०
१५०
१६०
१७०
१८०
१९०
२००
२१०
२२०
२३०
२४०
२५०
२६०
२७०
२८०
२९०
३००
३१०
३२०
३३०
३४०
३५०
३६०
३७०
३८०
३९०
४००
४१०
४२०
४३०
४४०
४५०
४६०
४७०
४८०
४९०
५००
५१०
५२०
५३०
५४०
५५०
५६०
५७०
५८०
५९०
६००
६१०
६२०
६३०
६४०
६५०
६६०
६७०
६८०
६९०
७००
७१०
७२०
७३०
७४०
७५०
७६०
७७०
७८०
७९०
८००
८१०
८२०
८३०
८४०
८५०
८६०
८७०
८८०
८९०
९००
९१०
९२०
९३०
९४०
९५०
९६०
९७०
९८०
९९०
१०००

थासौम्यैः विजयो भवति हि युद्धे दूनो दयौः शुभैश्चापि चरलने शुभयुक्ते संधानं भवति भूमिपालानाम् दशमोपगतैस्तोयैर्वि
तंदत्तापरोयाति हायनतिन्धो यदि क्रूरग्रहो वर्षे जायेत लग्नपंध्रुवं न पश्यति तदा तत्र नष्टं विस्मृतमाप्यते यस्मिन् राशे भवे
च्चंद्रस्तद्राशेरधिपेन चेत दृश्यते चंद्रमा वर्षे तदानष्टं चलभ्यते धनपोनि स्मृतस्सूर्यादुदितो भवति स्फुटः तदा च विस्मृतनेष्ट
प्राप्यंते निश्चयाद्भनम् द्विबुकास्तान्तरालस्ये ग्रहैः शुभफलप्रदेः यात्रासिद्धिं विजानीयाद शुभैर्नैव निर्दिशेत् सप्तमैस्त्रिभिः सौ
म्यादीरुषे वा स्यान्निवर्त्तने चरान्मकस्य प्रमदाह्वयस्य भावस्य पापे क्षणहीनितस्य वर्षप्रवेशे प्रभवे निवृत्तिः प्रवासजातस्य च
गान्ध्याम्यान् अथ सप्तमनावस्थितानां सूर्यादीनाम्फलानि पद्मकोशे कलत्रेर्कयुक्ते कलत्राङ्गः पूजां स्वकीयाङ्गः पीडा तथा
तदशायां प्र शिरोभिर्निश्चमाणां दृश्यं विवादादगुदे पादयोः पीडनं वर्षमध्ये १ कलत्रेशशाङ्को यदा पाददृष्टेऽङ्गं वातपीडा भयं द
रणञ्च कलत्राङ्गकपुटको सति बाधां सौम्यान्वितश्चायं लाभं करोति २ कलत्रे स्थितेष्मासुते स्त्रीषु सगन्तया चात्मनो मा
गंतो वीवकुक्षं भयं श्रेणिषु विवादाजनानां नृशानं कारी भवे हायने स्मिन् ३ शशाङ्कात्मजे संपन्नस्येङ्गनां नान्विलासादि सौ
ख्यं भवत्येव वर्षे प्रतिष्ठाधिको गहिरण्याम्बराप्तिर्जयस्सर्वदा तदशायां तथैव ४ कलत्रे सुरेज्ये कलत्रादि सौख्यं ज्ञयन्निर्भ
यशवृत्तं करोति सुखम्वाहनानां नान्विलासादिवच्च नृपालव्यलक्ष्मी भवे हायने स्मिन् ५ कलत्रे भृगौ जायते हायने स्मिन् क

तत्रादि सौख्यं चित्वा सात्त्विकं च रिपोर्नीशतस्मान्नवानाञ्च सौख्यं भवेद्वस्त्रहेमादि सौख्यं च राणाम् ६ जायास्थानगतो दिवा कर
सुतस्यादङ्गनानां रुजो मीढा तिकरः पशोश्च मरणराज्या इयं व्यग्रता क्लेशनाञ्च विवर्द्धनं स्पृकुरुते मिथ्यापवादन्तथा देहे वायु
समृद्धवाच जेहे सौख्यं भवेद्वस्त्रहेमादि सौख्यं च राणाम् ७ वातप्रमेहार्तिमथोनराणां गुह्यं द्रियार्तिञ्च तमोद्युनस्थम् विषाग्निपीड्यञ्च तथाङ्गनानां
कष्टकरोतीह भयं नृपाणां ८ मणियः वस्तिवपः शंशंगोंः स्त्रीपीडानगरादनम् स्वर्षगस्तुयदाद्युनोभास्करः कुरुते नृणाम्
१ स्त्रीसुखं नृपतेर्मानं लोभोयामान्नरा इवेव वाणिज्याञ्जलमार्गाच्च सप्तमयदिचंद्रमा २ जायाकष्टन्तथाहानिः पीडा आत्मन एव
च देशभ्रशभयसमो कुर्वीदामस्तु सप्तम ३ मार्गो लोभोङ्गना सौख्यं वाणिज्याच्च धनागमं चंद्रज-कुरुते नित्यं हायने सप्तमायदा
४ वाणिज्याद्यावद्भराच्च मार्गोच्चैव धनागमम् स्त्रीसुखं राजसन्मानं सप्तमे स्वामन्त्रिणि ५ दयितापुत्रो सौख्यं वाणिज्याद्दिभवाय
मं मार्गो लोभप्रमोदञ्च सप्तमे भृगुजन्तुणाम् ६ सततङ्गमनेभीतिः सुहृत्कष्टं धनसंयं प्रवासं शत्रुतोभीतिः सप्तमे गविनंद
ने ७ प्रवासं पीडनं चादे-कष्टं प्रवृत्तौ न्यरुक् कटिवस्त्रो भवेत्पीडा मेहिकं ये च सप्तमे ८ इति सप्तमभावविचारः अष्टम
एवेति चार- तत्राष्टमभावे किं विचारणीयमिदं कंच गंडेश्वरेण आयुर्विरोधो निधनचराद्यभेदो यशस्वी धनिरूपणञ्च
१० दुर्गदिकशत्रुसंधो नरादि सतारणनष्टरोगाः छिद्रं रणभानुरिपुश्च दृष्टं विचारणीयं निधने समस्तम् अत्राष्टमं वादे

हा० अथ योगाः यादवः वर्षेशो वनिजे वलेखल हतेशास्त्रान्मृतिर्मृत्युगे ८ तस्मिन्वन्दिभ २।५।६ गेऽग्निभोर्द्विपदभे ३।६०।११ चोशे
 १०५ ग्लोकाद्भयम् त्वं १० स्थेस्मिन्पतेर्भयं हिबुकभं मातुः पितुर्मातुलाद्रन्धा ८ न्यत्र गते कुजे मृतिसमं मृत्युर्न चेज्येष्टाणां वर्ष
 २० न्नेव्युभौ मस्य यत्र कुत्रावस्थितस्य फलमुक्तम् भौमेव्यपेक्षूरहतेऽयसा पातो वलोद्भिमे अग्निभे रग्निभे चूरसरा द्विष्य च
 मृतिः जन्माष्टनाथे स गतं भिहेशे लग्नाधिनाथेन कृतमृथशीले स्यादल्पमृत्युश्च दिवाव्यवेशे सार्केव्यपेभूपमयं स्महीले वर्ष
 तत्रेतु कुजार्कयो र्ये गोदेवसेव्यवेशे नृपभयमुक्तम् लग्नेथिहापतिसमापतयो मृतीशा च्चेदित्यशास्त्रिन इमे निधनप्रदास्युः
 चित्ताकरिष्यसमये मृतिरेव तत्र सार्के कुजे नृपभयं दिवसेव्यवेशे कूरखे चरदशासमये चेदित्यादि जित्तिकोक्त दशारिषे वर्षे स
 ग्नेथिहं मृति इत्यादियोगोत्पत्तौ मरणं दशारिषा स्तंभवेदुःखमित्यर्थः रवौ जनौ शुक्रक मूसूरी फे के द्रेऽव्यज्जाथे नृपभीतिरो गो
 जन्मारभेव्येशिजेव्यके द्रेव्येशे हिदुर्वर्षमिदं वदन्ति तस्मिन्बुधे केवलमष्टयाते भौमपरिदृष्ट्यापि न शोभनोव्यः तथा ष्टगे जे स
 वले कुजाक्षियुक्ते विहेशे मरणञ्च वन्धः एते योगास्तजिकसिन्धावन्यथै वोक्ताः शुक्रे सरा फ सहितो जन्मकान्ने च भास्करः
 वर्षाधिकारी केन्द्रस्था ज्वररा जरुगाप्तिवृत् भौमस्थाने अधिकारी दुःपुत्रे वर्षे रुजस्तदा बुधोधिकारी भौमेन कूरदृष्टो मृगार्ति
 दः भौमयुक्ते बुधे सार्के विदेशं वन्धनमृतिरिति तत्रोभयोर्विरोधे एते योगान्तरा एव ज्ञेयाः वर्षतन्त्रे भौमस्थाने अधिकारी न्दोगुप्तः

नृपभयंरुज मन्त्रेधिकारीस्वेतोहहतेपीडाकरम्पतः अ. स्मैयोगएनस्यचंद्रोजेयइतिपादवः जन्मस्थमौमर्गतिद्वेशो
जंद्रेष्टमस्यनृपपीडनानि भौमेष्टमभयंवन्हः प्रहारोवनृपाद्यम आंग्रखस्तेचतुष्पाद्वाः पातोद्वः खरुजोसृजः अत्रप्रथमः
योगहीनाधिकारकुजेवियुतेऽष्टमस्यवल्गादिभयं द्वितीययोगेऽधिकारिणिभौमेदशमस्यबहनास्यात् इत्याहयादवः ई।
नोधिकारेणिकुजेष्टमस्यसार्केग्निभीतिर्नृपपीडनानि भौमेन्वरस्येष्टमधिकारिणिस्याद्धाहास्रपातः खलुवर्षहेरी जीर्णता
जिके वंषेष्टमगुरुः पापदृष्टेर्वर्षेष्टमेस्थितः द्रव्यहानिकरोमंदोवनहीनेशुभेक्षितः वर्षलग्नात्सप्तगोषवादकलिकारकः
लग्नाष्टमेष्टमोरिस्थशालोमृत्युर्भयप्रदः पापदृष्टेर्वर्षेष्टमजीवोधनस्थाधनहानिदः वर्षतंच पतितेष्टमदृष्टेर्वर्षेष्टमशालेष्ट
तिवदेत् कुजहृदस्थितेनाशः सौम्यदृष्टेष्टमभवदेत् पतितेष्टमक्राकोतेतथावुधेभौमहृदस्थितेनाशः शूरेष्टमदृष्टेर्वर्षेष्टमस्यत्यर्थः याद
वेनाष्टमस्यवुधस्याधिकारहीनस्यभौमेष्टमशालयुतस्यफलमुक्तम् अत्रधिकारहीनेष्टमस्यमृतिः स्यात्कुजमृष्टमीले
गनाधिपेष्टमदृष्टेर्वर्षेष्टमादौशुभान्वितं दग्धादिलक्षणवासनेनोक्तम् क्रूरैः क्रूरदृष्टादृष्टेष्टमोक्तोवार्कगृहोतिगः सविनष्ट
ग्रहोजेयोदग्धः पीडितउच्यते अत्रयादवेनजन्मलग्नवर्षलग्नेशयोस्मत्तमगयोस्तूर्यसहितयोः फलमुक्तम् जन्माज्ञा
धिपतौसमातनुपतौवावर्षलग्नाङ्गीसारकेदृष्टेष्टमस्त्रियासहतदावादार्तिदुःखानिच जन्मन्यष्टमगोजीवोनाधिकारोक्तिः

१०५०
 २१
 त्रा ॥ पृथुः जयः शुक्रे क्षणादुक्तः प्रत्युत्तरवशेन च तादृशे गुरोः शुक्रवीक्षिते स्त्रीवादे प्रत्युत्तरवशेन जयो भवतीत्यर्थः भौमे न्यगे धने
 सूर्ये वा दात्वेऽविनिर्दिशेत् अन्यथा देवयोगद्वयमुक्तम् भौमे वर्षतनोर्व्यये सति तदा वा दोन्यथा थोरवौ द्वयस्य रिपुगोत्रवत्
 उदितो दुःखेक्षणो नात्कः रिपुगोत्रकलिर्भीतिः संख्येकजहते वपे दग्धो जन्माङ्गपो वर्षेष्टमो रोगकलीदिशेत् सूर्यव्योराधि
 कृतो भौमसंख्येने गुरुर्हत् पापेर्वा दस्स पुः शेषं तादृशं शोभनः पदे सूर्यव्योर्भौमस्थाने गुरुर्वर्षेधिकारी पापेर्हत्तस्तदा प्रकृतौ
 वादः भयचन्द्रसूर्यव्योः शानिस्थाने स्थितः वर्षेधिकारी पापेर्हत्तस्तदा पिवादस्यादित्यर्थः सूर्यव्योराधिकृतौ चन्द्रे बुध
 पदे हत्तस्तत्तरेर्विदेशगमनम्वादस्यादिमतस्त्वना मेघसिंहे धनुष्यादे वपेरन्ध्रे सितो भयम् मृतौ मृती शोभने शौमत्युद्गोप
 दग्धुतौ यत्र र्क्षजन्म निकजसो वेलग्नो पगो यदा बुधो वर्षपतिर्नष्टवलस्तत्र न शोभनम् सार्केशोर्भौमयुते रवाष्टस्य बाह
 नाङ्गयम् सार्के भौमेष्टमस्य तु पतनं वाहनं द्रवेत् वामनः वर्षेश्वरे कुजयुते रन्ध्रस्य मरणाङ्गयम् उदिते मृति सार्केशो रवा
 जीवसद्वपे पुण्यसद्येश्वरः पुण्यसद्यनाऽष्टमगो यदि मृत्यु कृत्युण्यसद्वमेतथा जन्माष्टमेश्वरः राशिर्जन्माष्टमो मुखं सद्यनि
 त्वेशयुक्तथा वर्षाष्टमर्क्षपुण्यस्य स्वैशयुक्तमृतिप्रदम् क्रूराकान्तं पुण्यसद्ययदि जन्माष्टमेश्वरः षष्ठेष्टमे द्वादशे वा तदा मृ
 त्युरसंशयः मुथहेशो वपो वापि क्रूराकान्तैरिमृत्युगः जन्मलग्नाष्टमाधीशो न्यगो मृत्युम्विनिर्दिशेत् पुण्यसद्यनिलग्नं वा चन्द्रः

क्रूरस्तुसप्तमः मृत्युर्हृद्यदिताक्रूरौ धनव्ययकृतस्थिती मृतिपृष्ठगतश्चन्द्रो क्रूरदृष्टो मृतिप्रदः जन्मलग्नाष्टलग्नेऽपि धने नि
 धनप्रदो वर्षतन्त्रे सत्क्रूरजन्मपे मृत्यो मृतिश्चेदित्यिदार्कियुक्तं भौमसुतेक्षणतत्र मृतिः स्यादात्मधाततः सृतिरन्यपत्तिर्मन्दोष्ट
 पेदे लग्नपेन चेत् इत्यशाली क्रूरदृष्टा तत्काले मृत्युदायकः मन्दोष्टममृतीरोत्यशाली मृत्युकर्मस्मृतः शुभेत्यशाली त्सर्वेपियो
 गानाशुभदायकाः मृत्युकर्तारोग्रहाशुभग्रहेरित्यशालादरिष्टं परिहृत्य परिणामेशरीरांगं यदास्युः विशेषमाह नेजसिंहः स्त्रो
 चादिगेषलिपुतो मृतिगोहनाथः क्रूरहन्तो कर्हन्तो गृहदृष्ट्युतो वा लग्नन्तदीशमपि वायदिवीक्षितेरुक्तः क्लेशादिनत्तवलुभवेदव
 लेत्यशालम् लग्नेशमूसरिफतो वपतिस्तु भवंगो भौमा वपागुरुदृष्टाय दलो न निन्द्यः वन्धं च मृत्युपतिः शुभशालो भव्योष्ट
 मेन मलिनो न लिनेत्यशाली . यादवः अक्षपेऽवनि सुतासि संयुते दुद्धभीर्भवति मुंयहेऽक्षेः सुन्यस्तु भवनतोष्टमे
 स्थितेऽंशं मृतिशरदिदहधारिणम् अन्तांगजन्माष्टपती च वर्षं मुंथागतो मृत्युक्रूरौ प्रदिष्टौ जन्माष्टपेऽदे मृतिगे च मृत्युर्मन्दाष्टमुं
 थामृतिदारपुक्दक् जन्माष्टमेशो वरिपु ययष्टस्थि मृतिस्स्यादथ वर्षकाले जन्माङ्गवर्षाङ्गपती मृतिस्त्योतदा भवेतां मृतिदोन
 णाम् पापेषु मे पापकृतेत्यशाले मृत्युर्भवेद्वर्षनिवशकाले यद्देजनो भूमिमुते वतस्ते जीवे खला द्येथ कुजेगुरौ वा समाधिकारेत्
 नुजैर्विवादो मन्दान्वितेशीत रुचौ च तद्वत् यद्वाशिगो जन्मनि सोमजन्मा तद्वाशिगं वजने वलिष्टे चंद्रे विवादे निरित्ये निरुक्तं तेषाम्

हा नस्य परदेशयानम् अथाष्टमभावस्थितानां सूर्यादीनाम्फला निपद्यकोशे रवौ चाष्टमे पीडनं बंधुकष्टं सद्गुरुः खक्षयो पट्टवौ व्याधिशोकी
र३३ धनार्तिः कलत्राद्दुःखपीडा सुतादेर्व्रणो वातपीडा भवेद्वर्षमध्ये १ निधनगतशशाङ्कः कष्टवंतं करोति ज्वरवमनविकारं चोदरे गुल्मं
२२ भवति कफदिक्रोनेत्ररोगांगभङ्गो जलभयमरिवादो द्रव्यनाशो व्यस्ये २ कुजे चाष्टमेशत्रुपीडांगकष्टं व्रणस्यादयश्चांगानां चरो
धनानां दिग्गशाभं च घातस्तथा व्यग्रता गुप्ता चिन्तानरस्य ३ निशानाय पुत्रो यदारं भ्रसं स्थानं मृत्युतुल्यकफार्तिकरोति ज्वरदि
प्रकोपो भवेन्नैव पीडा भयं व्यग्रता हायने तद्दृश्यां ४ ज्वरवमनकफार्तिर्नैधनस्य सुरेज्ये बहुलकठिनरोधः कर्णयोर्ज्वरयोश्च भव
ति भयं मरिभ्यो योषिदङ्गेषु पीडा व्रणकृतबहुपीडा हायने स्मिन्नराणाम् ५ मृत्युस्थितो मृत्युभयमनुष्यं शङ्कते करोतीह जनापवादं
ज्वरादिषु प्रमथभीतिकष्टेनेत्रे च रोगे रिपुभिर्विवादः ६ निधनगो निधनं कुरुते शनिर्ज्वरविमर्दकफार्तिजनापदः नृपभयं धन
हानिभयं च भवति तापकरः पक्वो दयः ७ छिद्रस्थितो मृत्युसममनुष्यं राहस्तथा भूपभयं करोति ज्वरतिसारश्च कफार्तिदो
षं भिषूचिक वयुभयन्नराणाम् ८ मणित्यः चक्षुरु ग्धमहानिस्स्याद्दुःखपीडा कलेवरे पित्तजा विभूपा लव्या लपीडाष्टमे रवौ १
अष्टमस्थे त्यसंतोषो द्रव्यनाशो पट्टवः श्लेष्मचक्षुविकारश्च वर्षादौ च निशाकोरे २ रक्तपित्तं प्रकोपं च महापीडान्धनव्ययः वि
पत्तिरिष्टवर्गस्य अष्टमस्थे धरासुते ३ लाभं सौख्यं प्रमोदश्च राजपूजां रिपुक्षयम् विदधाति नृणां वर्षे सौम्यो मृत्युगतस्तद्दृष्टं धनम्

म

व्यग्रमनोरोग्यकलहंमित्रवर्गतः दियोगञ्चप्रवासञ्चजायापुत्रादिपीडनम् ५ अस्यलाभमनारोग्यजायापुत्रादिपीडनम् धर्म
नाशंप्रवासञ्चभृगुपुत्रेष्टमस्थिते ६ रोगपीडामहाव्याधिः पुत्रजायादिपीडनम् व्यसनंद्रव्यहानिश्च हायनेष्टमगशनी ७ धनव्य
पुस्तनारोग्यम्विवादेवन्युभिस्मह स्त्रीकष्टञ्चप्रवासश्चगृहपुत्रमगोयदि ८ इत्यष्टमभावविचारः अथनवमभावविचारः तत्र
नवभावेकिञ्चित्तनीयमित्युक्तञ्चणेश्वरेण स्वाध्यायदीक्षासुरगेहयात्राचक्रस्यचेशामठंधर्मकृत्यम् गुरोस्तुकार्थ्यभिषेच
नञ्चजलशयशालकदेवरादीन् भ्रातुर्भगिन्याश्चगुरस्यचिन्तापुण्यञ्चपुण्येकथितमहर्द्धिः अत्रापि विचारः पूर्ववत् अथ
योग्यवर्धतन्त्रे भौमेष्टपेविनवगेकूरायुक्तेवलान्वि ते गुणावहस्तदामार्गश्चकार्यस्थिरन्ततः त्रिधर्मोव्यपः सूर्यः कंबू
लोमार्गसौख्यदः अन्यप्रेषणयानंस्यात्सचेन्नाधिकतोभवेत् वर्षेशस्तूर्यस्त्रिनवगः स्वगृहोच्चादिगः कंबूलीचन्द्रेष्टपुण्यलवान्
मार्गप्रदोभवति गतोदृशीर्कोधिकाररहितः अन्यप्रेषणयानदः अधिकारः स्वगृहादिकोज्ञेयः ममादिरेषं पर्यंतं समरसिंहवा
क्यंनसर्वपुस्तकेषु समरसिंहवाक्यं गमगमनंभवितानवैतिलगनेश्वरेष्टचंद्रेवा नवमेशमुयशिलेसतिनवमस्थेवाभवेद्गमनं
लग्नस्थेनवमपतोलग्नधापिपमुयशिलेचसंचारात् रहितोपियातिनपुनर्नवमदशावर्जितेयोगे लग्नपतौकेन्द्रस्थिसहजगश्च
यशिलेचविकूरे गमनंस्यादस्मिन्निचंद्रेवाकेन्द्रस्यमुयशिलेनगतिः नृपायात्राएच्छायांधनस्थितेनिरधिकारिणिक्कूरे एष्टग

हा० तातामाधुन भौमेनिभयंभयकटकंसमरं मन्देचचौरजलभयसकबूलचूरतो नभयम् धननाथेनोचस्येचास्तमितेशोभनंनप
र० न० लग्नपशिनोः कुरादितयोर्व्यकुल्यमीशचित्तेर्तिः सकूललग्नकोशांतरगस्तदास्त्रिकुण्डणतः आकाशान्तरगेस्मिन्माभी
स्ततुर्यमध्यस्थे अनुचरजनस्ततुर्यविलग्नान्त स्थेनभद्रमितरेषा मुधहायाद्यूनसंस्थः स्वगृहोच्चगतशशी विदेशगमनं कु
र्यात्केशः पापेष्टणाद्वेत् वामनः शुक्रेद्वेपेविनवगेपथिसौरव्यम्प्रजायते तस्मिन्नस्तंगतेवके कूरयुक्तेगमोशुभः कुधेद्वेपेवि
धर्मस्थेदेवयात्रासमोर्देशात् गुरोर्विनवगेद्वेशेनृणां शुभगमोभवेत् यामेधर्मेशलग्नेशोऽश्वितितंगमनंभवेत् गुरोर्नवमी भौ
मेनृणां शुभगमोभवेत् दिवाजः यत्रजन्मनिमन्दस्स्यात्सराशिनवंगऽदतः जन्माधिकारीज्ञः कूरयुक्तेनृणां कटाध्वदः जम
धिकारिणिध्वेकुजाभ्यदगतेसति पापयोगादिरहितेसुयानङ्गदितम्बुधैः जन्माधि कारसहितौ जीविन्दूपापसंयुतौ वर्षेन
वमगोमन्दस्थानेदूरगमप्रदौ जन्माधिकारीवाभौमः शनिस्थानेषु भान्वितः लग्नान्नवमगोवर्षेदूरयात्राप्रदायकः सर्वमार्गगता
वर्षेमार्गमद्येश्वरगमः जीवस्थानेविधर्मस्थेकुजेतत्रशुभोगमः बुधस्थानेकुजोलग्नधीशदृष्टसुयानदः सर्वेभौमस्वराशिभ
स्थानेवर्षेनवमगोभवेत् स्वगृहेसंस्थितोयात्रामुत्तमासंप्रयच्छति वर्षेधिकाररहितः शनिधर्मकुयानदः वर्षेधिकाररहिते
गुरोर्नवमसंस्थिते दूरयात्रातत्रनृणाञ्जनमानादिलब्धयः भौमेद्वेपेचपतितेस्वजनादूरतोगमः नवमाधीशकंबूलये

विनिर्दिशेत् स्वगृहोच्चगतश्चन्द्रेण वमस्यदिसंस्थितः सुयद्गमप्रमत्तत्रविदेशगमनम्भवेत् हायनसिन्धौ वर्षेशोस
वलेमार्गवर्षयात्रासुखप्रदा तस्मिन्नस्तङ्गतेवक्त्रे निर्वलेदुःखदायकः गुरुभेन वमश्चन्द्रस्सर्गलोके सुयानदः मन्दोदणे
नुधिकृतो न वमस्यः कुयानदः गुरुरेव सिन्धौ वर्षे दूरयात्राप्रदायकः एवन्विनवगोभामः क्रूरदृष्टः कुयानदः जन्म लग्ना
धियोमार्गाधियोवानवमस्यितः त्रिगोत्रायानदं सौम्यो जन्मकाले कभावगः स एव वर्षमार्गस्य शुभयात्राप्रदायकः स्व
त्याशोधर्मः प्रेशीघ्रो वृहदंशो विलग्नपः मन्दगश्चाभयोरित्यशाले कस्माद्गमो भवेत् स्वत्यांशित्वग्नपश्शीघ्रो बह्वंशोधर्म
भात्यः असत्यगश्चाभयोरित्यशालश्चितितमार्गदः वर्षेशवर्षलग्नेशयोगश्चितितमार्गदः मुन्युग्नपयोर्योगो वर्षस्या
च्चिन्निता ध्वदः तत्र देजसिंहेन वर्षेशलग्नेशयोरित्यशाले अचिन्तितयात्रायोग उक्तः त्रिशांगपेमुथं शिले च भुजादिचि
त्यस्याच्चिन्तितश्च विपरीतगतेत्यशाले इति वर्षतन्त्रे वर्षेशवलवान्यापायुतः केन्द्रेधिकारवान् अधिकारे गतिस्तस्यैमे
नापत्येपि दावदेत् एवंविधे कुजे जीवयुते कान्निर्गते पुनः परसैन्याप गतिर्जायारब्धातिमुत्तावहा एवंविधे केन्द्रेवर्तिनि
बलयुते अधिकारवति क्रूरग्रहरहिते भौमे योग उक्तस्ते जसिंहेन केन्द्रे च विमलिने सवले च साधिकारे अधिकार गतिरुक्
सयवैभवाद्यम् केन्द्रे कुजे गुरुयुते खलनिर्गते रिसैन्या परिप्रगतिग्नपदि सौरवाम् यादवः यानाद्यविवलवलानुसारि

हा १५० २५
संमुत्थाय मशुभशुभक्षेत्रभाजि स्वेच्छाद्वेकिमसि पतौ जनुर्नवैशेमार्गेशादपि सह माच्च चिन्त्यमेवंताजिक तिलं के जा
मिप्रगस्तुमुथहाभवनाच्छाङ्कः स्वेच्छादिगोवरगतो गमनश्चिदध्यात् द्रव्यार्जनादिगमने खलु युष्मस्य वीर्येण ताजि
विदामुधियत्रवाच्यम् अथ यात्रायां दिग्ज्ञानमुक्तं रोमकेन अग्निसशिर्भवेत्सूर्यदक्षिणा पृथिवी भवेत् वायुराशिः पश्चि
माच सौम्याश जलभे स्मृता अत्र यात्रायां गकारकाणां ग्रहाणामध्ये यो बलवान् स दधिष्ठित राशौ गमनं वाच्यं वलसाम्ये तन्
मध्ये केन्द्रस्थ ग्रहा द्धित राशौ गमनं वाच्यं तदभावेऽपि नवमभाव राशिदिग्गमनं वाच्यमिति विशेषः चण्डेश्वरः वर्षलग्ना
त्रिवैष्णवस्य ज्ञे भूगोवा बलान्विते विदेशं याति गेहस्थे विदेशस्थे गृहं व्रजेत् सुखेन भिन्निस्थिते भूमिगमनं न तदा भवेत्
तत्रैव गमनं पापेवर्कस्वेतोय दानहि भाग्यपो लग्नपो वा स्याच्चन्द्रगोवा विशेषतः चन्द्रलग्नेश्वरो भाग्यगमस्तत्राप्यचिन्तितः
चन्द्रो लग्नपतिर्वापि केन्द्रे खेटे सहभ्रगः सिद्धेऽपि गमने तत्र गमनं चेति निश्चितम् द्यून्पेधर्मगोयानमवश्यं निर्दिशेदुधः
चरराशिषु केन्द्रे भयुक्तेषु निश्चितम् ग्रामादौ गमनं भूयाण पयुक्ते चिराद्भवेत् चरस्वभावदशमा दशभेश निरीक्षणात्
अशुभेक्षणयो द्वप्रयाणमिति कथ्यताम् उदयद्यून्चन्द्राणां कर्तरी पापसंभवा यात्रायां च तदा वाच्यं भयं चौरा गिरिशस्त्रजं
कर्तरी शुभसंभूत मनप्रतिबन्धका हिलाजः तृतीयधर्मगोभौ मोनष्टवीर्यशनेऽपदे पुण्यनाशकरः सूर्यो वर्षशोही नवीर्यवान्

त्रिधर्मगः पापकरो न शोभन्तेऽपस्तथा मन्दोऽपस्त्रिधर्मस्थो धर्मदोषलसंयुतः गुरुस्त्रिधर्मगोऽवेशेन नृपाद्व्यकरो बलः
 मुन्यत्रिधर्मगा पुण्यप्रदापापयुतान्यथा दग्धेन ह्येकूरयुते धर्मेशो ज्ञातिनाशनम् जीर्णताजिके मूर्तिमूर्तिपतिः पश्येद्भाग्यं प
 श्यति भाग्यपः भाग्यं लग्नपतिर्लग्नभाग्यपः पश्यति ध्रुवं भाग्ये लग्नपतिस्तिष्ठेद्लग्ने भाग्यपतिर्यदा भाग्यलग्नपती स्वर्शे ब
 र्धभाग्योदयो भवेत् अथ नवभावस्थितानाम्मूर्त्यादीनाम्फलानि पद्मकोशे धर्मस्थितो र्कश्च सहोदराणाम्पीडाकरः क्लेशविब
 र्धनश्च धर्मप्रदो राज्ययशः प्रदश्च तद्वर्षमध्ये स्वदशाङ्गगश्चेत् पुण्योदयन्धर्मगतशशङ्को भोग्योदयञ्चार्थसमागमञ्च
 तीर्थाटनं भूमिपतेश्च लाभशुभेक्षितः पुत्रसुखसितेन्यत् २ धर्म्यङ्गते भूमिसुते च वर्षे पुण्योदयो विवर्धतमागमश्च भाग्योदयो
 मानविवर्धनञ्च महाप्रतिष्ठाम्बरलब्धिरत्र ३ धर्मस्थितश्शशिसुतस्सुतलाभसौख्यमर्था गमं संततं मङ्गलमाशु कुर्यात्
 भूपाज्जयो भूमितीर्तिविवर्धनञ्च भाग्योदयो विविनाशनमत्र वर्षे ४ वाचस्पतिर्धर्मगतो नराणां कश्चित् धर्मस्वहृत् संसृज्य
 भाग्योदयश्चार्थसमागमञ्च तीर्थाटनं पुण्यमतिम्प कुर्यात् ५ धर्मस्थितो धर्मकरः कविस्स्यान्नेन्दुतुल्यं च नरं करोति सुख
 देवाहनभूषणानां गोभूहिरण्याम्बरलाभमाशु ६ भाग्योदयं भाग्यगतः शनिश्चेद्भूयार्थदः शत्रुविनाशनश्च कीर्तिश्च यस्यास्ति
 थापिदस्ते सहोदराणां भयमार्तिदंश्च ७ धर्मस्थितो धर्मविवर्धने गृह्येयं च यच्छत्रविनाशनञ्च भाग्योदयञ्चार्थसमागमञ्च द

हा

२५०

२५

रोतिपीडां पशुबंधवेषु ८ मणिःस्थः जायापुत्रविवारः मतिर्धर्मक्रियादिषु चित्तेदेगाकुलमित्यंतवमेतपनेयदि १ त्वमे
 धर्मलब्धिश्च मनस्संतोषमेव च यशोवृद्धिर्नृपात्मानोद्वेगोदौर्जन्यनिशकरो २ पापलब्धिर्भवेत्सुखसुखिद्विगंविभवक्षयम् कल्लं
 वंधुवर्गैश्च नवमेधरणीसुते ३ धर्मबुद्धिस्ततोदेगदेन्यंजायापुत्रीदत्तम् चंद्रजः कुरुतेवर्षेनवमस्थायुदानृणाम् ४ धनलाभो
 राज्यसौख्यं धर्मकार्यं भवेत्सदा प्राप्नोति विविधा भोगान्देवज्येनवमस्थिते ५ शरीरेनैवमारोग्यं सद्युद्धिर्विभवागमं पुत्रजाया
 दिक् सौख्यं नवमेभृगुजन्तृणां ६ जायापुत्रमनुत्कृष्टं धननाशान्नृपाद्वयम् दुर्मतिः पापबुद्धिश्च नवमेभास्करात्मजे ७ विदे
 षश्च वपुः पीडादेन्यं राजादिपीडनम् धर्मकर्म लम्बश्च गृहधर्मगतोददि ८ इति नवमभावविचारः अथ दशमभावविचा
 रः तत्र दशमभावो किञ्चिन्तनीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण आकाशवृत्तान्तजलप्रातः स्थानं पितुः कार्यं सुखादिमानं पुण्यं नृपत्वं च
 तथाधिकारामुद्राच्युतिस्तद्दशमेविचिन्त्यम् अत्रापि पूर्ववद्विचारः अथ योगाः चामनाः वर्षे श्वरे गगनगैराज्याप्तिः स्याद्दलान्वि
 ते भवेत्स्थानान्तरप्राप्तिरन्यकेंद्रगते १४।७ सति वर्षे शोर्कश्चतुर्थस्थः पूर्वार्जितपदाप्तिदः वर्षे शोर्कोलाभगतस्सख्यं स्यान्नृपमंत्रि
 मिः वर्षे शस्त्रं लम्बगोदशमस्थो वाराज्यदस्यादितियादवः वर्षे श्वरे वामिहरेथलम्बस्वस्थे सवोर्ये कुलरूपराजता नीचस्थे कू
 रयुक्तेर्के लस्थे स्याद्धनं नृपात् समरसिंहः लम्बे गगने शरविस्थाने मुथहागमे हि गज्याप्तिः जन्मनि सिंहगतेर्के वर्षे वलिनिप्रभोः

पदप्राप्तिं चंद्रमौमस्यानेस्यानान्तरकारकत्वं स्यात् अथ वर्षे शश्वद्रोदशमगोमौमस्थाने स्थानलाभदोभवतीत्याह यादवः नृला
 जम स्थे चंद्रमौ १० निशाकरं परास्यदाप्तिस्त्वहवर्षवेशनइति मन्दस्थाने भौमे पशुतिमुथहांकु कर्मतानृपभीः द
 शप्रभवने एते योगा इति केचित् गगनपवर्षपलग्नार्धाशानां मुथशिते हिराज्याप्तिः नृपसहमपेव नथरतीत्यशाने च नृपयोगः
 जीर्णताजिके दशमाधीश्वरसूर्यो जन्मकाले ववेशने दशमस्थो विनग्नेशात्थशालीराज्यदायकः पापार्दितो नष्टवलो राज्येशोरा
 ज्यनाशदः शोरे शनौ ध्रिकोरेण हने व्याकुलना भवेत् तेजस्मिहः जन्माङ्गपोव समयेयदिकर्मनाथः कर्मेश्वरो जनुषितग्नपतिश्च
 वर्षे कर्मङ्गदृष्टियुतितस्तवतः पदाप्तिं कर्षातदेत्यखिलभावफलं त्विलाकम् योमावपेव जनुषे हते व्ययाष्टि स्थेशुभे
 इह हि नान्यशुभे पियोगे कर्माश्रितं सहमपेशनिदृष्टयुक्ते कर्मक्षतिदशमपेपिविनष्टदग्धे वर्षतन्त्रे त्वर्षोच्चंगकर्मणि सूर्यपु
 त्रे नैरुज्यमर्थधिगमश्च जीवे सूर्ये नृपाद्वाहुवलात्कुजेथोवधे निषिक्त्वातिषकव्यशित्यैः षडष्टव्ययोद्वेशे कर्मेशोचवलोऽस्मि
 ते सूतावदे च नेशुभंतत्रावदे मृत्तिपेदा ॥ १२ ॥ तथा यादवः द्रव्येशेन समासु जन्मनितनूनाथे स्थाने तथौ द्रव्येशेन समाङ्गपेन शु
 भयुक् मनुष्येश्वरस्यापि वा वर्षेशेन जनुः स्वपेन च तथायोगे तु राज्यादिकं सूर्ये ग्वेनधिकारके जनिनतनूपैर्युते चापितत् वर्षाङ्गदिश
 मेतु राज्यसहमे सौम्याक्षियुक्ते तदा तद्द्विजनिवर्षरवस्थिति रवौ लनेशयोगे प्रके तद्द्वज्जन्मनिकर्मपेव किमिमं याते च न स्थे समा

बा
र० उ
२६

कर्मशोजनिसादये समुदिते दृष्टे बुते च दृष्टे जनौ स्वपेवान्नपसादये वा समुद्रते राज्यपदाप्तिगौरवं समापतौ जन्मनभोमर्दी भुजास
मृथशीलेथनभोङ्गनाथयोः स्ववंशमानेन नृपत्वलब्धिता सादेशु भेदे जनेनेपिराज्यं हिल्लाजः वर्षे धरैरवौ चन्द्रस्थानगे रविनेर्दने
जन्माब्दकालयोः पापाक्रांते स्यात्कर्मनाशनम् तादृशे च शनौ वक्रे दग्धे निष्फलता भवेत् सर्वकर्मसुकर्मसुकमभावौ शनीक्षितौ
युक्तीबां कर्मवैकल्यं कर्मसद्गफलन्तथा लग्नाधिपेन वार्केण इत्यशालं करोति चेत् दशमेशस्तदा वंशं स्वान्नपदर्शनम् क
र्मशस्याग्रतौ यातौ यदा लग्नपभास्करो स्वगोलगने श्वरो वा स्यान्नपेण सह सद्गमः चूडामणौ लग्नेशस्ते च नार्थेन तुङ्गादिस्थेन वी
क्षितः अभीष्टपदलाभाय लग्ने लग्ने श्वरे तथा सौम्यस्वामियुते दृष्टे पदप्राप्तिस्थिरं तथा एवमेव पदस्थाने वृश्चिके स्वल्पसिद्धिरुत
उदिते राज्यपेराज्यं चरवर्ज्यं शुभग्रहैः पदस्थैर्ययुते दृष्टे कूरैश्चापि पदच्युतिः पदेशश्चेत्पदं पश्येत्पदं तस्य स्थिरं भवेत् लग्ननाथ
पदाध्यक्षावन्योन्यं यदि पश्यतः लग्ननाथनभोनाथचन्द्राव्योम्निपदार्थदाः स्त्रीचेलगने शुभः खेटः सौम्यदृष्टः पदप्रदः सप्तमे चा
ष्टमेशुक्ते पदलाभस्त्वभावतः बुधेन गुरुणा वापि युक्ते शुके महत्पदम् सचन्द्रे स्वामिनः प्रीत्या सकुजे कलहादिजः पदनैव ससौ
रे स्यात्सार्कैर्मिथ्या तु तत्पदम् पदसिद्धिं शुभैर्युक्ते पापयुक्ते पदच्युतिः स्थिरो दये पदप्राप्तिं शुभस्त्वामियुते सिते इत्यमेव प
दस्थाने सास्त्वल्या किंतु वृश्चिके लग्ननाथनभोनाथौ चन्द्राव्योचफलप्रदौ मध्यपे सशुभेराज्यं राज्यभ्रंशस्तपापके पदावाप्तिः

भवेच्छीर्षेदियेलगनेशुभान्विते समरसिंहः दशमस्वामीलगेपश्यतिलग्नन्पलाभः राज्ञिश्चिन्तकीदकृतत्रापिविनिर्दिष्टो
 वम् लग्नेशदशमपत्योस्तेहदशास्याच्छभञ्चितम् कूरदशाविपरीतन्दृष्ट्याभावेचमध्यमम्प्राक्तम् अन्यत्रापि स्वकीयस्वा
 मिनासाद्धीप्रीतिर्वषतुलालिनि लग्नेवश्यंसमादेश्याकन्यालग्नचमध्यमा अथदशमभावस्थितानां सूर्यादिग्रहाणाम्फलानि
 पद्मकोशे यदादिनेशोगगना श्रितस्याद्राज्यार्थदोमानविवर्द्धनश्च हिरण्यभूम्याम्बरलाभकारीचतुष्पदा द्वैषुरुजोविवर्द्धिः
 १ कर्मोदमं प्र कुरुते गगनेशशाङ्कोद्रव्यागमन्पकुलाद्रिपुपक्षनाशम् व्यापारतो बहुसुखमोदनीम्प्रतिष्ठाकीर्तिन्तथा ध
 नगुताम्प्रकरोतिवर्षे २ कर्मस्थितोभूतनयोद्धमध्ये कर्मोदयञ्चार्थसमागमञ्च राज्यार्थलाभञ्चमहाप्रतिष्ठां करोतिमी
 नम्पशुघातनञ्च ३ गगनगशाशिजोयदिहायनेभवतिवाहनसौख्यकरस्तदा सुतविवर्द्धिधनाम्प्रसमागमौ विलस
 नञ्चतथान्द्रपतेर्जयम् ४ ज्योमिस्थितश्चेत्तुरराजमन्त्रीहेमाम्बराप्तिञ्चजयङ्करोति भूप्रसादास्तिगोधनाप्तिस्था
 द्वायनेशत्रुविनाशनञ्च ५ गगनगेभृगुनन्दनसंज्ञकेनृपसमोमनुजोयमहाजयः भवतिगोधनधान्यसमागमो बहुसु
 खंरुषिवाहनयोस्तदा ६ गगनगःरुषिहानिकरशनिःपशुजनंस्वजनोदरपीडनम् नृपसमंमनुजञ्चमहाधनेम्प्र
 कुरुतेकयविक्रयलाभकृत् ७ सिंहीसुतोदशमगःक्रयविक्रयेषुलाभन्नरन्पसमम्प्रकरोतिवर्षे भूषाज्जयंसततमङ्ग

रा
१०५
१०

लमाशुकुर्यात्कीर्तिश्चयं भवति वाहनहानिकारी ० मणित्यः राजमुद्रादिजं सौख्यसिद्धारम्भः सुखन्धनम् प्रख्यातं म्वंश
विस्तारम्वर्षे दशमंगरवौ १ द्रव्यागमम्वस्त्रलाभं रोगनाशान्तथैव च प्रतिष्ठाकीर्तिलाभश्च वर्षे दशमंगे विधौ २ व्यापारन्ध्र
नलाभञ्च प्रसादभूमिपालनः तेजोवृद्धिस्तथारोग्यं दशमस्थे महीसुते वाणिज्याद्राज्यवर्गाच्च धनलाभं सुहृत्सुखम् व
लंकातिविवृद्धिश्च हायने दशमे वधः सत्कीर्तिर्भूमताम्मानं धनलाभं सुहृत्सुखम् गेहे महोत्सवे नित्यं देवे ज्यो दशमे यदि
नृपमानं सुहृत्सौख्यन्धनलाभं रिपुक्षयं सर्वां रभाः प्रसिद्धांतिदैत्ये ज्ये दशमे नृणाम् व्यापाराद्धनहानिश्च भयभूपा ले संभवं
सुखे दैन्यम् नारश्च दशमे रविनन्दने भूमिनाशो भयन्ति नित्यं देहपीडा धनक्षयः इष्टस्वजनविद्वेषं राहौ दशमसंस्थिते इति द
शमभावविचारः अथ लाभभादविचारः तत्र लाभभावे किंचित्नीयमित्युक्तं चण्डेश्वरेण कार्यस्य सिद्धिः क्षयवृद्धिलब्धिर्ग
जाश्च वस्त्रासनयानशय्या विद्यार्थलाभोप्यथ नष्टलाभः कन्यासुवर्णस्य च लाभकार्यम् तन्मूलाहादेश्च शुरादिकञ्च सम
स्तलाभः खलु लाभभावे अत्रापि पूर्ववद्विचारः अथ योगाः जीर्णताजिके बुधे वर्षे श्वरे सौम्यरे दृष्टे धनलाभगे लाभो वाणि
ज्यतस्मौम्यलग्नगे मुख्यहायते त्रिरवनात्पठनात् लाभो वर्षे भवति निश्चयात् वर्षे श्वरे बुधे षष्ठाष्टान्त्यगे क्रूरसंयुते नीचकर्मक
तौ लाभस्त्वव्योदोपापवीक्षिते बुधे स्तगे तादृशे च न लाभस्यात्कदाचन तेजस्मिन्ः लाभोधिपेतनुभुजाविहिते स्थशाले वी

र्णावितेचपरिवारधनादिवृद्धिः एवम्फलन्तुमुथहापतिनाङ्गभोक्तासर्वपिताभगृहगाधनदाससवीर्याः वामनः वर्षेश्वरे
 लाभगतेसौम्यग्रहयुतेक्षिते लिखनात्पटनालाभस्तथैवव्यवहारतः वर्षतन्त्रे सवीर्येक्षितः समुथहालग्नेर्यसहमेशुभाः तदा
 मिरबातद्रव्यस्यलाभः पापदृशानतु ताजिकभूषणे गगनभवनसंस्थामुत्थहावर्षकालेलिखनपठनलाभं सत्वयुक्ताकरोति
 निजपतिसहितामारन्धशत्रुव्यवस्थावितिरतिबहुविघ्नप्राप्तिकालेनराणां लाभेलाभेशः शुभैर्दृष्टयुक्तः स्वोच्चस्थश्चदूरसं
 स्थश्चसूर्यात् मातङ्गाश्वाबाघिमुर्वीविभूषायोगाहर्षोत्कर्षयुक्तं करोति यादवः जन्माङ्गपेलग्नपेतीत्यशाले मुन्येश्वरेणापि
 समेश्वरेण द्रव्येशमुख्यारव्ययुतौचलाभेजन्माव्योर्लाभशुभेव्यकेच लग्नगेसहमपेचस्वलार्तेदेवमन्त्रिणिधनदातिरुगा
 जन्मवित्तभुजिवर्षतनूपेमूथशीलिनिनिजोचितलाभः हिल्लजः लग्नलाभपतीलाभेलगनेवालग्नलाभपौ लग्नेलाभादिगो
 रास्यालाभेलग्नधिपोभवेत् एकोपिहियदायोगस्तदालाभस्तु निश्चितम् चंद्रयोगेविशेषेणपूर्णलाभः प्रकीर्तितः लाभेल।
 ग्नाधिपस्त्रिषेलाभाधीशेनसंयुतः तदालाभकरशीघ्रचंद्रयुक्तोविवृद्धिरलाभपेस्तग्नपेलाभेलग्नपस्त्वसुरोषवापञ्चमेवल
 पान्तेसौम्यस्तदालाभस्तधर्मकः लग्नलाभपयोर्दृष्टिलाभेलाभकरीमता निष्फलाकथितायोमायदिचन्द्रेणपश्यति सर्वग्र
 हेक्षितेलाभेलाभोविंशविशोपकः एवंसर्वेषुभावेषुवाच्यं सर्वग्रहेक्षणात् शशिलाभपलग्नेशा अन्योन्ययुतवीक्षिताः लग्ना

त्रिकोणवित्तस्थाः शीघ्रलाभप्रदामताः तिर्यकोनौगतेलगनेतिर्यकोतिगतोयवा लाभेश्शुभदृष्टश्चेत्तुल्यभस्तदाभवे-
त् विलग्नसप्तमगाः पञ्चमस्थाः शुभग्रहाः वाचंद्रलम्नपौषष्ठे बलिनौ वृषलाभदौ समरसिंहः नृपतेर्गौरवलाभो मेस्पादि-
तिलग्नलाभप्रदोश्च स्नेहदृशा शीघ्रस्याद्रिपुष्ट्या बहुदिनेषु आपे शेकेन्द्रस्थेशशियुतदृष्टे च पूर्णफलमस्ति स्थिररात्रौपि
पूर्णचरेत्यमर्द्धभवेन्मिश्रे देवगुरोर्केन्द्रगतेस्वेच्चादिगते च नृपशुभाशा पूर्णफलाच्छरग्रहपीडितेशीघ्रनाशस्त्यात् अथलाभ-
भावस्थितानां सूर्यादीनाम्फलानि पञ्चकोशे रविलाभगोलाभकारी नृपास्याधनाप्तिश्च धान्यावरं , बैहिरण्यम् विलासादि-
सौख्यं रिपूणां विनाशं सुताङ्गेषु पीडाभवेत्तदशायाम् १ रिपोर्नाशनं लाभसंस्थे राशांके बहुद्रव्यलाभकये विक्रये च नृपात्सौ-
ख्यलाभस्सुतस्यागमश्च प्रतिष्ठाविवृद्धिर्भवेद्द्वयनेस्मिन् २ अवनितनयलाभे राज्यलाभोर्थलाभो भवति रिपुविनाशे मित्र-
पक्षाङ्गयश्च हयभवनहिरण्यं प्राप्यते चां वराणितनयसुखविनाशो जायते हाथनेस्मिन् ३ लाभस्थितः शशिसुतो जयसंपदः
च भाग्यां वराणि बहुलानि करोत्यवश्यं कान्तेर्विवर्द्धनमथार्तिविनाशनञ्च स्याद्द्वयने पशुविवर्द्धनमत्र लाभः जयोमानवानां
सुरेज्ये चलाभे भवेद्दोहयानाङ्गजानाञ्च लाभः सुतस्योदयो जायते शत्रुनाशः प्रतिष्ठाविवृद्धिर्नृपाच्चापि सौख्यं ५ कविलाभगो-
लाभकृत्तुर्वर्णदस्याङ्गयमानवानां करोतीह वर्षे सुतानाम्बिवृद्धिस्सुखं राजपक्षाद्रिपूणां विनाशं तथा मित्रवृद्धिः ६ लाभस्थि-

तोभास्करस्तनुरत्रहिरण्यगोभूमिरथाश्चलात्मन् अर्थगमङ्कीर्तिविवर्द्धनञ्चसन्तानपीडाम्भकरोतिवर्षे ७ लाभस्थितुश्च
 त्वलुसेहिकेयो नरन्तरन्द्रेण समङ्करोति हिरण्यगोभूधनसञ्चयञ्चशत्रुक्षयस्युत्रभयन्तथैव ८ मणित्यः वाजिनृपादिद्रव्य
 प्लिः प्रमोदस्त्वैवर्गतः नृपप्रसादमारोग्यस्वर्षेलाभगतिरदौ १ पुत्रवस्त्रादिकप्राप्तिर्द्धनस्वालयसंभवः श्वेतकपाणकास्त्राभो
 वर्षेलाभस्थितेविधौ २ जायापुत्रसुतत्सौख्यम्प्रतापेविभवागमः शत्रुक्षयन्तृपात्सौख्यलाभगेभूमिनन्दने ३ द्रव्यलाभन्तथा
 रोग्यम्प्रभोः प्रीतिविवर्द्धनम् शुभकपाणकास्त्राभोलाभस्थानेयदाबुधः ४ आयुरारोग्यमैश्वर्यञ्जायापत्यसुहृत्सुरवम् नृपा
 ञ्चतुष्पदप्राप्तिर्देवेज्योलाभगेयदि ५ जलमार्गोद्धनप्राप्तिस्तथाशुभकपाणकात् प्रियागमस्तथासौख्यलाभगेभृगुनन्दने ६
 द्रव्यागमन्तथैश्वर्यमारोग्येष्टितामुखं शूरस्त्वत्याश्रितोलाभोवर्षेलाभगतेशनौ ७ शरीरारोग्यमैश्वर्यमन्त्रीसुखम्विभवागमः
 सङ्कीर्णवर्णतोलाभोराहुर्लाभगतेयदि ८ इतिलाभभावविचारः अथव्ययभावविचारः तत्रव्ययभावेकिंविचारणीयमित्युक्त
 ञ्चण्डेश्वरेण त्यागादिभोगादिविवाहदानकृणादिकर्मव्ययसंज्ञकञ्च पितृव्यमातृष्वसृमातृत्वानांयुद्धं क्षतिर्युद्धपराजयः
 श्व सम्प्रेक्षणञ्चेत्स्वसुरादिवित्तंकुलन्तथैतत्कथितव्ययाख्ये अत्रापिविचारः पूर्ववत् अथयोगाः जीर्णताजिके लग्नाद्व
 पौनष्टबलौव्ययाष्टरिपुमंस्थितौ नृभेभूयक्षयोत्यर्क्षस्याच्चतुष्पदनाशनम् वर्षेश्वरेसितेषष्टेस्थितेभृत्यक्षयोन्भे चतुष्पदेष्वदि

हा०

र०

२९

क्षीणे

नाशो विवले कूरवीक्षिते दशमस्थे सभे मेन्दोस्था चतुष्पदनाशनम् व्याकुलत्वञ्च भौमादौ चन्द्रे व्ययगते तथा षष्ठगे
 र्ये सपापे पशुभाश्रिते भूत्ये सप्तमद्वलिर्वैव्याणष्ट्ये पितृकारम् मन्दे द्ये दल्युते रिपुभिर्पगतितथा भूतासनं द्रुमारोपो जला
 श्रयकृतिर्भवेत् वामनः व्ययस्थे वर्षे पुनरेतदुक्तं शुभवीक्षिते आवासनिर्नितां भूमिं प्राप्तिं न घृविनिर्दिशेत् यादवः भौमे चतुष्पद
 युते दशमे चतुर्थे मदाव लोकि न युते स्मृतेति ज्ञेयानि षष्ठे सितं द्वाध्रिपतौ चतुर्थे क्रूरगदंष्ट्रे च युते रुगार्तिः ताजिकसारे मन्त्राच्चितो
 गत्रिपतिर्व्ययस्थो देवार्चितः षष्ठगते विजयः ॥ तदर्थं नाशं प्रकरोति शीघ्रं भूपादयो चौरजनाच्च दुष्टात् अत्र विशेषमाह तेजःसिंह
 भावाद्भेदजनुषोरपि वीर्ययोगाद्दुःपाने मदनयलाः फलहानि दास्युः कल्पन्धवादिषु विलग्नमतश्च केन्द्रमुरव्याखिलान्निभव
 नानिमित्तानितजैः त्रैलोक्यप्रकाशे द्वाष्टे शोभनः संतो विवाहादिषु संध्यं क्रूरप्यसद्यं राजदस्यभ्यः कुरुते ग्रहः व्यये सूर्ये नृपादृण्ड
 श्वेद्रे च कष्टतः कुजे कीडा विनोदादौ बुभेत्तु क्रयविक्रयात् जीवे धर्मव्ययस्तत्र शुके वेश्यादिकर्मसु शनौ व्यये व्ययः कौर्धे त्ववि
 नष्टो यदा ग्रहः वर्षतन्त्रे यत्र भावेशु भयलोदुष्टो दजन्मनिग्रहः वर्षतद्वा दगस्तादृकतत्फलं यच्छति द्रुवम् ताजिकभूषणे प्रा
 व्याचिचारानुमतं नितांतं गयोदितं द्वादश भावज्ञानम् पलम्वलम्बी स्थानमश्वाणान्तद्योजनीयं हि दशासुतेषामिति अथ द्वादश
 भावस्थि नाना सूर्यादीनाङ्गहाणाम्फलानि पञ्चकोशे व्ययस्थितश्चेत्यलं भास्वरो सौख्यविग्रहो हेगकरोऽपि रोगकृत् व्ययञ्च शोषो

दरनेत्रपीडाङ्गुरातिचिन्तारिपुभिर्विनाशम् १ शशाङ्कोव्ययस्थितः पीडनं स्यात्तथासद्यन्तेत्ररोगाङ्गुरेति विवादः जनानां
 महाकष्टसाध्यङ्गुफार्तिः च गन्तोदयन्तत्रवर्षे २ व्ययश्चापदेभूमिपुत्रे व्ययस्थे भवेन्नेत्रपीडाथकर्णे विकारः शिशोर्तिर्जनानां
 श्विरो धस्तथास्यात्कलत्राङ्गुपीडाभवेदत्रवर्षे ३ पुष्पं दशस्येति पूणाम्बिदादे व्यये गुप्त्रचिन्ता च कर्णे विकारः दशनेष्टकारो भ
 वेन्नेत्रपीडा कफार्तिश्च कष्टन्तयात्रायने स्मिन् ४ रिष्क स्थितस्सुरगुरुर्वहलव्यथा कष्टत्रुप्रवादं नृपभीतिकसेहि वर्षे नेत्राङ्गु
 पाडन कफार्तिजनप्रवादं हा निर्भयं भवति शोकविकारकारी ५ व्ययगतभृगुजे स्यात्साहचर्ये वातपीडा रिपुजलपरिवादे नेत्रे य
 श्चापिरोगः भवति रिपुभयं द्वेशो कर्मोहादिकष्टं त्वरवमननविकारमृत्युतुल्यमभयञ्च ६ व्ययस्थानगेहायने सूर्यपुत्रे व्यये वि
 क्रये क्लेशचिन्ता च कष्टम् रिषूणाम्बिकाराङ्गुवेदयं नाश शिशोर्त्यङ्गिपीडा तथाहायने स्मिन् ७ स्थान भ्रंशो भवति नियमान्मा
 नवानाम् व्ययस्थसिंहीपुत्रेरिपुभयमर्थो मृत्युमृत्युमिच्छते शीर्षे कर्णे व्यथनमुदरे नेत्रे रोगान्नराणां लक्ष्मीहानिस्त्वजनकालदः का
 मिनीनाम्प्रपीडां ८ मणिस्यः दृष्टिरुद्वेगनाशश्च विद्वेषो वन्धुवर्गैः देहेपित्तोद्गतापीडा वर्षे सूर्ये व्ययस्थिते ९ इव्यस्यं सुधास्य
 त्वनेत्ररुक्कलशो गृहे वर्षकाले व्ययस्थाने चन्द्रः कुर्यादिदम्फलम् २ दशे रोगं वपुः कष्टं धननाशं नृपाङ्गयम् सुतजीवादिजं दुः
 खं हायने द्वादशे वृद्धे ३ स्वल्पलाभमनाग्यन्वद्वयनृपाङ्गयम् स्ववर्गे कलहनि त्यं कुर्यात्सोम्यस्तुरिष्कगः ४ स्वजने हिंसां

हा०

२३०

३०

खं ह्येतत्पत्तिर्द्धनव्ययः प्रवासो नृपलभीतिर्देवेज्ये व्ययसंस्थिते ५ मित्रस्वजनविद्वेषस्तन्मार्गविभवव्ययः निस्संज्ञः ६ अथ
सञ्चद्वादशे भृगुजे नृणाम् ६ पादादिहृदये पीडाद्रव्यनाशान्त्रपाद्वयम् कलहम्वन्धुवर्गदौ कुर्यान्मन्दो व्ययस्थितः ७ धनव्य-
यञ्च कष्टञ्च राजपीडारिपुक्षयः जायं पीडाभवे नित्यं स्वर्भानुर्द्वादशे यदि ८ अथ गृह्णन्तीर्भावफलं स्वस्वदशासु फलदमित्युक्तं
ताजिकभूषणे स्वेचारिणां भावफलानियानितानीह कल्प्यानि दशासु तेषाम् राहो रभ्यद्भावफलं निरुक्तं शनेर्दशायां खलु तत्प्रक-
ल्प्यमिति विशेषमाह यादवः स्वेच्छस्ववेशमास्तगनीचशत्रुहृदादिवर्गस्थितस्वेचराणाम् वलादलत्वादिविचार्यसम्यक्प्रोक्ता
नुसारेण वदेत्फलन्तु नृतिव्यायभावविचारः इति श्रीदैवज्ञवर्यपण्डितदामोदराभञ्जबलभट्टविरचिते हायनरत्ने द्वादशभाववि-
चाराध्यायः षष्ठः ६ ॥ ॥ अथ दशाविचारः तत्र दशाशब्देन शुभाशुभफलयाककाल उच्यते अथ पूर्वोक्तानां फलादीनां विभा-
गज्ञानेन दशाज्ञानेन विना दुर्ज्ञेयमिति दशानयनमवश्यम्वक्तव्यम् यदाह सूर्यसूरिः यदपि सुचितमत्र समाफलन्तनुधनादिग-
तैः स्वचरैस्तु यत् दिनविभागमृतेन हि गम्यते तदहमत्र दशानयनम्वुवे १ यादवोपि विविधभावफलोत्पत्त्यफलं खगोदिशतितद्य-
दनेह सिद्धादशा इति तदानयनं नयसम्मतं परिवदामि विद्वंसफलमुदे १ अथ दशानयनप्रकार उक्तो वर्षतन्त्रे स्पष्टान्सुल-
ग्नान् ववरा न्विधाय राशीन् विना त्वत्पलवन्तपूर्वम् निवेशतस्मादधिकाधिकांशं क्रमादयं स्यात्तु दशाक्रमोदे १ ऊनम्विशोधाधि

कतः क्रमेणांशाद्यं विशुद्धं शक्यं केषैक्यम् सर्वाधिकांशोन्मितमेव तत्स्यादनेन वर्षस्य मितिः शुभाज्या २ शुद्धं शकांस्तु कृणु
 येदनेन लब्धं भुवं केन भवेद्दशायाः मानं दिनाद्यं खलु तद्ग्रहस्य फलान्यथा सान्निगदे तु शास्त्रात् ३ अयमर्थः दशानयनेन नन्दगता
 नां सर्वग्रहाणां राशीन्विहाय सर्वन्यूनांशो ग्रहः पूर्वलेख्यः पुनस्तस्माद्यथायथायस्यस्यांशधिक्यं यथा सर्वग्रहं लग्नं निवेश्य एवं
 निवेशितास्सर्वे ग्रहाहीनांशसंज्ञकास्त्युः वर्षे अयं दशाक्रमः स्यात् पुनरूनं हीनमंशाद्यं ग्रहमाधिकांशाद्ग्रहाद्विशोध्य क्रमेण किं
 विदधिकांशं तदग्निमाद्विशोध्य एवं सर्वे ग्रहाः शोध्यः शेषांशानां नाम पात्यांशाश्शुद्धं शास्त्रं पुनः पात्यांशानां योगः कर्तव्यः सयोगः
 हीनांशसाम्याभावे सर्वग्रहमध्ये यो धिकांशस्तत्तुल्यमेव स्यादिति व्याप्तिः ननु हीनांशसाम्येऽपि तद्दृष्टेः पात्यादित्यनेनानीतपात्या
 शयुतिः सर्वाधिकांशस्तत्तुल्या भवत्येवेति स्यादेतत् यदि साम्यांशाः परस्वगस्य पात्यांशाश्च न्यत्वं पात्यांशाभावे दशाद्यभावोऽपि स्या
 त् न चेशपत्तिर्दशाभावे तु भावमुन्या वर्षे शांदिफलस्याच्छेदापत्तेः किंच कृशांशसाम्येऽपि साम्यांशा परस्वगस्य दशाभावोऽपि प्राची
 नानामाचार्याणामनुमतः स्यात्तर्हि एकशशिगानामेको शहरतिवलीति जातकोक्तिवद्वालिन एकस्यैव दशास्यादित्युक्तं स्यात् अं
 शाद्यस्य समत्वे दशाचवीर्याधिकस्य पूर्णा स्यादिति वक्ष्यमाणं हि ल्हाजवचने निर्वलस्यानंतरं दशेत्याशयो वगम्यते अन्यथा म
 मांशा परस्वगस्य दशाभावेन तत्क्रमाकांशाभावात्तन्निर्णायकं हि ल्हाजनेजः सिंहादिवाक्यं वलिनः पूर्वादशादित्यादिकम्

३१ लपितुमिव स्यात् अपिचलग्नग्रहाणां मष्टानां मध्यं शसाम्ये सप्तानां पात्यांशश्च न्यत्वादेकस्यैव समग्रवर्षदशा स्यात्
 ३२ कस्यैव दशाफलं शुभमशुभं वा समग्रवर्षं भवतीति वालोपि प्रतिपद्यते न चांतरदशा विदशा फलभेद इति वाच्यम् पा-
 ३३ त्यांशाभावेन तद्दशायामन्तर्दशादेरपि गणनकुसुमायमानत्वात् अतएव श्रीमन्नीलकण्ठदैवज्ञैः कुरुने विशो ध्याः अधिकत इत्यु-
 क्तम् नतु ऊर्ध्वस्थग्रहशोधनमधस्थितग्रहे उक्तम् अत्र कुरुनांशग्रहे तस्मादधिकं शोभ्यः शोधिते सति ग्रहाणां दशादिना-
 नां तुल्यत्वेऽपि न कापेक्षतिः तस्माद्धीनांशसाम्याभावे पात्यांशयोगः सर्वाधिकांशमिषो भवति वर्षतंत्रवाक्ये अव्ययानामनेका-
 र्थत्वादेव शब्दो वा शब्दवाची ज्ञेयः हीनांशसाम्यं कदाचिद्भवत्यतः श्रीमन्नीलकण्ठदैवज्ञैः पात्यांशयोगं सर्वधिकांशो न्यतो-
 भवतीत्युक्तः अन्यथा पात्यांशयोगमनुक्तैवलाघवान्मर्वाधिकांशैर्भाज्या इत्यभिदध्युरित्यलमिति प्रसङ्गे न पुनः पात्यांशयो-
 गेन सर्वाणि नववर्षस्य मितिः सौरी ३६० सौरसावनावा ३६५।१५।३१।३० सवर्णिताद्वा ज्या द्यलब्धदिनाद्यं सप्तस्मिन् वर्षे भ्रुवां-
 कस्स्यात् अनेन भ्रुवांकेन ग्रहाणाम्पात्यांशगोमूत्रिकासंज्ञेन गुणनप्रकारविशेषेण गुणिताः षष्ठ्योपर्युपरितलब्धेन युक्ता-
 संतो ग्रहाणां सत्त्वानां दिनघटीपलरूपाणि दशमानानि स्युः अत्रोदाहरणम् तत्राब्दप्रवेशे स्वत्यांशो बुधो स्त्रीति सप्र-
 थमं तो विलेख्य ततः किञ्चिदधिकं शालग्नं ततस्सूर्योऽधिकं शः एवं सर्वे स्यान्त्याः ततः कुरुनांशो बुधः ०२।१८।३४ अधिकं शः

गनमिदं ५२१२ विशोधय शेषं ०६। ३४। २० लग्नस्याधःस्थाप्य एवं सर्वेषां पात्यांशा जाताः एषां पात्यांशानां योगः २०। १६। ३१ ह्रीं भा

वृ	जि	सू	शु	र	म	श	च	ग्रहाः ॥
२	८	८	१६	१६	१६	२१	२०	हीनांशाः
१८	५१	४४	२६	२३	५०	५१	१६	
३४	२	५९	२६	३३	८	३	३१	
२	६	०	६	२	०	१	६	पात्यांशाः
१८	३४	५१	४१	५१	३३	५६	१६	
३४	२८	५०	२७	६	३१	५५	२८	
२६	८३	६	८५	३३	७	१५	००	दशा माने दिनादि कमु
२२	४४	१६	४२	४६	६	१६	३१	
६	२८	३४	१७	४३	४४	४६	२२	

शमास्याभावात्सर्वाधिकोशश्चंद्रोशादिना २०। १६। ३१। तुल्यांजातः अनेन वारद्वयं षष्ठ्या ६०
सवर्णितेन १०१७९१ सौरी वर्षमिति ३६० वारद्वयं षष्ठ्या ६० सवर्णिते जाता १२९६००० भक्ता
लब्धो दिनघटी पलात्मको ध्रुवकः २२। ४३। ५५। अनेन ग्रहीणां पात्यांशा गोभूत्रिकया सङ्कु
णिता षष्ठ्यापर्युपरितुल्येन युता जातानि ग्रहाणां दिनादिदशांशानि अथ प्रकारं नरं
जातिकालं कारकरे पात्यांशानि घ्रादथ सौर वर्षाद्वयं शभक्तादशवादशाहाः सौर वर्षमि
तिः ३६० बुधपात्यांश २। ८। ३४ गुणा ८। ३०। २४ सर्वाधिकोशं भक्ता २०। १६। ३१ लब्धादिनाद्या
बुधदशा २९। २२। ६। पूर्वागतसमेव तत्र दशा प्रवेशजानार्थं सौराणि दशादिनानि वर्षप्रवे

शकालार्के राश्यांदौ योज्यानि तत्समेर्के दशा प्रवेशास्त्युः उदाहरणम् वर्षारंभे सूर्यः ०३। १९। ३६। ५९ तस्मिन्काले ऽयं सूर्यस्थित
स्तस्मिन्नेव काले पूर्वप्रकारेणानीता सुदशा सुप्रथमतो बुधदशा सौर्येव जातादिनाद्या २९। २२। ०६ पुनर्वर्षप्रवेशकालार्के ०३। २९।
३६। ५९ बुधदशाहाः २९। २२। ०६ अंशांशौ योजिताः ०४। ०८। ५८। ०५ जानोग्रिमदशा प्रवेशार्कः एवमग्रेपि अथात्र वर्षप्रवेश

हा

२०३

३२

तिदिवसान्पञ्चाङ्गपत्रेदृष्ट्या तत्र दशाप्रवेशमालक्ष्यफलानिवाच्यानि अतएव साम्प्रदायिकाः कस्मिन्काले
 शोजातइतिसंशयसौरसावनदिनादि वर्षमानेन दशाहाश्च समानयन्ति तत्र दशाप्रवेशकालज्ञानार्थं वर्षप्रवेशवारादौ प्र
 थमदशादिनानियोज्यानि उपरिसप्ततष्टानि द्वितीयदशाप्रवेशे वारघटीपलात्मकः कालो भवति पुनर्द्वितीयदशाप्रवेशका
 ले द्वितीयदशादिनानियोज्यानि तृतीयदशाप्रवेशकालो भवति एवमग्रेपि उदाहरणम् श्रावणकृष्णानवम्यां शुक्रवासरे स
 र्योदयाद्गतघटीपलेषु ०५।३६ वर्षे प्रवेशः अस्मिन् वर्षे प्रवेशकाले प्रथमं बुधदशां जाता सौरसावनदिनात्मिका २६।४१।५०
 पुनर्वर्षे प्रवेशवारादौ ०६।०५।३६ बुधदशाहाः २६।४१।५० योजिताः ३५।५३।०६ वारस्थाने सप्ततष्टशेषं शनिवारो जातः व
 र्षप्रवेशा देकोनविंशदिनान्तरं शनिवारे सूर्योदयाद्गतघटीपलेषु ५३।२६ द्वितीयदशाप्रवेशे लग्नस्य जातः पुनरस्मिन्
 काले ००।५३।२६ लग्नदशाहा योजिताः पूर्ववत् तृतीयदशाप्रवेशे वाराद्यः कालो भवति एवं सर्वत्र वामनेन तु मुन्याफलज्ञाना
 र्थं लग्नवन्मुन्यादशापि कर्तव्यं युक्तम् सर्वग्रहाणां युक्त्या भुक्तांशान् स्वांश्वपीडयेदिति यत्र यत्र द्वयोर्वह्नान्वाग्रहाणा
 मंशादिसाम्यन्तत्र दशाक्रमज्ञानमुक्तम् हिल्लाजेन भंशाद्यस्य समत्वे दशान्वीर्याधिकस्य पूर्वास्यात् वीर्यस्यापि समत्वे स्य
 रात्यगतेर्दशापूर्वा ९ वर्षतंत्रेपि शुद्धांशसाम्येवलिनोदशाद्यावत्तस्य साम्ये ल्यगतेस्तु पूर्वा अत्र शुद्धांशानाम्प्रात्यांशानां सापेधि

कवलग्रहस्याद्यादशानैतद्युक्तम् शुद्धांशसाम्ये यतोदशाक्रमज्ञानं हीनांशक्रमेणोक्तम् अत्रहीनांशसाम्याभावेपात्यांशः
 साम्याभावेपात्यांशसाम्यं भवति उदाहरणम् तत्रहीनांशग्रहाः पात्यांशः श्रुतिख्यन्ते अत्रसूर्यबुध
 शुक्राणामन्यांशसाम्यं यद्यप्यागतम् तथापि बलविचारं विनैव हीनांशक्रमेण बुधशुक्रोपेक्षयान्य
 नबलम्यापि रवेः पूर्वदशाततो बुधस्य ततः शुक्रस्य ततः शने एवं हिल्लाजवचनस्य स्ववचनस्यापि
 वैपर्यम्भवति तस्माच्छुद्धांशगणं विना शुद्धायथावस्थिताये शास्त्रेषां साम्ये इत्यर्थः शुद्धांशानाम्पा
 त्यांशानां साम्ये इति व्याख्यानं देवानाम्प्रियस्य सम्मतमिति अथ गतिसाम्येऽपि दशाक्रमज्ञानं पृच्छति
 भूषणे गतिसमत्वे संमदः शास्त्रोक्ताश्च रुदयक्रमादथ च तत्साम्यं तु पाठक्रमात् अयमर्थः गतिसाम्येऽपि सूर्यवशेन प्रथमं
 दितस्य पूर्वादशा तस्यपिसाम्ये लग्नसूर्यचंद्रमौमेनादि पाठक्रमाद् दशास्यात् अथ लग्नग्रहयोरंशसाम्ये पूर्वानीत लग्नबल
 ग्रहबलयोर्मध्ये यस्याधिक्यं तस्याद्यादशात् लग्नसाम्ये लग्नस्य गत्यभावात् बुधने शग्रहयोर्मध्ये यस्याऽल्यभुक्तिः सखुपूर्वको सौज्ञे यो ग्रहज्ञैरिह पाकमा
 ज्वताजिकसारे वीर्ये समानितनुस्ते तयोः दशात्ताज्जदालग्नपरिवेदयाश्च यस्याऽल्यभुक्तिः सखुपूर्वको सौज्ञे यो ग्रहज्ञैरिह पाकमा
 र्ग इति गतेरपिसाम्ये उक्तबलुने शग्रहाः मध्ये पूर्वादितस्याद्यादशा रुदयसाम्येऽपि कश्चितपाठक्रमेण दशाक्रमो ज्ञेय इति अथः

चं	रू	व	शु	श	
३	७	११	१५	१९	हीनां
५	८	११	१५	१९	शाः ॥
३	४	४	४	४	पात्यां
५	३	३	३	३	शाः ॥

३३ मासप्रवेशे दशाभयनमुक्तमुक्तावल्याम् पात्यांशयेमेन भजे द्वाते व्यमासंतरस्याङ्गुणकायतेन पात्यांशकासंगुणिता दशांस्स्युरु-
 ३३ क्तकमान्मासफले दशानाम् हीनांशकानुक्रमतो यथास्थलवैक्यत्वात् समिते यदाप्तम् पृथक्पृथक् तद्गुणिताश्च तेषां दिना-
 निवासामफले दशानामिति समरसिद्धेन सर्वग्रहाणां भोग्यांशोभ्यो दशानयनमुक्तम् सर्वग्रहाभुक्तांशानवसंस्थाप्य भोग्यभागे-
 भ्यः जातांकभुक्तवर्षे यत्पुन्यं तेन संगुणयत् प्रत्येकभुक्तांशयो यस्यास्ति राशिसंख्यांकः तस्यास्ति तत्प्रमाणादिवसाध्यासः प-
 लानि स्युः व्याख्या सर्वग्रहाणां मलग्नानां भुक्तांशान् कर्मभूमौ संस्थाप्य अंशास्त्रिंशद्व्यधेशोधिताः संतो भोग्यांशास्स्युस्तैर्भ्यः प-
 र्वोक्तप्रकारेण यो जातांकस्तेन वर्षपरिमाणं भाज्यम् अयमर्थः पूर्वग्रहभागा हीनांशक्रमेण स्थापिताः इदानीन्ते भागास्त्रिंशन्मा-
 ध्यंशोधितास्संतो भोग्यभागा वैपरीत्येन हीनांशा जातास्ते पुनर्वा वैपरीत्यक्रमेण पात्यांशा कर्तव्यास्तेषां येमेन वर्षं भजे यत्पुन्यं ते-
 न यस्य यस्य यो यो राशिसंख्यां कोशसंघसंख्यां कोस्तितत्तद्गृहांशस्वरूपाः प्रत्येकभुक्तांशानि दानीं पात्यांशकवर्सेन स्थापितास्तान्
 गुणयेत् गुणने कृते सति तत्प्रमाणात् तद्गृहांशवशात्तो दशादिवसाद्यास्यः उदाहरणम् तत्र हीनांशाद्या ग्रहाः अत्रैव चक्रन्या-
 सः गण्यं भोग्यांशास्ते वैपरीत्यक्रमेण शोधने पात्यांशास्स्युः पात्यांशानां योगः २७ अनेन वर्षसंख्या सौरी ३६० भक्ता लब्धो दिनदि-
 भुवकः १३।२० अनेन ग्रहाणां पात्यांशा गुणिता जाताः सौरदशादि दसाः अयं दशाक्रमः समरसिद्धेनाप्रचुरदवस्थाभिहितः ॥

अत्र केचिन्सर्वग्रहभुक्तांशकराधीनालोक्य यो भवेदस्य इत्येव समरसिंहवाक्ये राशिष्वस्य संघवाचित्वेव क्रव्ये सर्वग्रहभुक्तां
 रासंघं तद्वलोक्य यो भवेदस्य इत्येव समरसिंहोद्भूयान्न वे क्रमतो राशिष्वदोषादानसामर्थ्याद्वाश्यादियद्वाणां सलग्नानां दशाप्रागुक्त
 विधिना विधेयेत्याहुः कथं सेषादिपुराशिषु प्रथमतो व्याराशिगो ग्रहोलेख्यः ततस्तदधिको ग्रहोलेख्यः एवमुत्तरत्राधिकराशि
 स्थाः सलग्नसर्वे ग्रहालेख्यास्ततः पूर्वपूर्वग्रहोराश्यादिरग्निमायिमग्रहाच्छेद्यः ॥ वमग्रपिशोऽध्याः तेषां राश्यादियोगस्यंशान्वि
 धयैतैर्वर्षमानं भात्यं यल्लब्धं सदिनादि ध्रुवकः स्यात्तेन सलग्नग्रहाणां कृतांशनामंशादिगुणं तीयं यद्भवतिसादिनादिकाद
 शाभ्यान् उदाहरणम् पासंशशिग्रहाणां योगोराश्यादिः १०।५०।० अनेनांशीकृतेन ३०० सौरवर्षमिति ३६० भक्ताल्लब्धं दिनां
 दिध्रुवकः ०१।१२ अनेन शोधिता ग्रहा अंशीकृता गुणिता जाताः सर्वेषां दशादिवसा यादवेन तु राश्यादिग्रहाणां दशाप्र
 कारान्तरणोक्ता लग्नादिरिष्यान्तगते ग्रहेषु योस्यो भपूर्वो हि स्वगस्तचादौ स्याप्यो ध्रुवो स्यादधिकस्ततो ग्रे चैवं क्रमाद्युग्र
 मुखान्विलिख्य लग्नं चाग्रस्वगात्प्यजेत्तदनु तच्छ्रयो विलग्नदधः स्याप्यस्तद्विहगन्तं दग्रस्वगतः शेषस्तु पूर्वादधः एवं
 सर्वस्वगान्विशोध्यस्ततः संस्थापयेत्पूर्वदलग्नात्सर्वस्वगाधिकं तु विवरं सर्वाधिकाधोलिखेत् शुद्धांशयोगेन भजे चैवं
 लब्धेन लग्नादिस्वगाधरस्थात् शुद्धांशकात्सं गुणयेद्दशाभ्यां सृथकृथक्यो भसदादिनाद्याः द्वौ वा त्रयश्चेत्समराशिरेव ता

चापि फलार्थयुक्तिः १. तथा हि योऽप्यंशवर्गोऽन्यगोऽस्य पूर्वाद् दशात्फलदाकथं स्यात् अंत्यात्तथाग्रस्थितभूरिभागवेदयच्चि-
त्रेयमतो हि हेया २. अत्र लग्नस्यैव सर्वापेक्षया मुख्यत्वात् तत्समीपवर्तिनो ग्रहस्याद्यादशादूरवर्तिनः पश्चादितिसयुक्तिक-
विचाराभावाद्दीनां शमार्गदशावश्यं त्याज्येति यादवेक्तिः न तु यादवोक्तदशासावने किं मूलमूर्वोक्तसमरसिंहवाक्ये राशि-
दोषादानात्समरसिंहवाक्यमेव मूलमिति यतो राशिशब्दे मेषादिराशिवाचकः संघवाचकश्च द्वौ राशीपुंजमेषाद्याचिंत्यम-
रसिंहोक्तेरत्र राशिशब्दः संघवाची संपन्नः कथं अंशकशब्दश्चिंशद्वाव वाचकोस्ति राशिशब्दस्य मेषादिवाचकत्वे सत्य-
पि अंशात्मकत्वात्तेषां राशीनां पृथगंशशब्दोपादानं व्यर्थं स्यात् अतएव सर्वग्रहभुक्तांशानेवं संस्थाप्येति पद्यद्वयेन सु-
मरसिंहेन भोग्यभागेभ्य एव दशानयनं स्वीयमतांतरेणाभ्यधायि न भोग्यराशिभ्य इति अमुमेव अभिप्रायं मनस्यभिधा-
यस्मरसिंहाभिप्रायं जैस्तेजस्सिंहवामनादिभिः साक्षादंशदिग्रहणमेवाकारिकैश्चिद्राशिन्यागोपि तद्यथा तेजस्सिंहः स-
ंशदीनां प्रवेदान्मलग्नान्कृत्वा म्नाद्यं भुक्तमादाय तेषां योऽप्यंश्यात्तदशायास्तु पूर्वमस्थाप्यास्तं समादप्यधोयाधिकं श-
ति वामनेऽपि भुक्तभागादिकाः खिटाः कर्तव्या लग्नसंयुता इति मुक्तावल्यामपि न्यूनांशस्य दशादिना तदनुवर्त्तंशस्य चेति-
क्रमादिति तत्रैकभूषणेऽपि आदौ हीनत्ववस्ततोऽधिकत्ववस्तस्मादनन्योऽंशक इति ताजिकसारेऽपि सांगेषु खेदेषु लवादि-

हा
२०३

३५

नायोहीनस्तदं प्रथमं विलिख्येति ताजिकालं कारेपि आदावल्पलवस्ततोधिकलवइति ताजिकतिलकेपि स्पष्टी
कृतांगयुतसप्तद्वौकसांयोभागादिनालघुतरः किलतद्दशादाविति ग्रहज्ञाभरणोपि सलग्नसप्तग्रहहीनभुक्तभागान्वि
लिख्यप्रथमञ्चेति ताजिकरत्नमालायामपि सलग्नसूर्यादिषु खेचरेषु योल्यांशकः सः प्रथमं विधेयइति इत्यादिवह्नि
वन्नामिराशिराहित्यप्रतिपादकानि संति यादवेन तु किं मूलमङ्गीकृत्य राश्यादिग्रहदशानयनमभणितदभिप्रायं वयन्न
जानीमः अथ च तथाहीत्यादिपद्येन त्वया युक्तिरुक्ता सा चिंत्या नहि वाचनिके र्थे युक्तिः प्रभवेत् पूर्वोक्तवाक्येषु स्वल्यांशग्र
हक्रमेण दशानयनाभिधानात् अथ चलग्नादित्योदुपानामधिकवलवतस्य दशाघाततो न्येति जातकपद्धतौ श्रीपत्युक्ते
लग्नाद् द्वादशस्थस्य सूर्यचंद्रमसोरन्यतरस्य वलिष्टस्यादौ दशाफलदामवेन्नवेति संदेहः कस्यापि मनसि न ज्ञागर्तितरा
तद्व्यक्तिं चिद्भावस्थाग्रहोल्यांशः शुभमशुभं स्वफलं दातुं समर्थ एव ननु हीनांशादिग्रहाप्राप्ताद्यादशोक्तां ततो न्येषामिति
तत्राल्यांशानां कथं प्रथमतः फलदातृत्वमुच्यते आदौ संपूर्णफलदमध्ये मध्यफलप्रदम् अन्ते तुच्छफलं लग्नं सर्वस्मि
न्नेवमेव हीति नारदकश्यपोक्तेः सर्वस्मिन् ग्रहेभावे च यथा यथाराशिसमीपवर्त्यं शस्थितत्वं भवति तथा तथा महफलदा
तृत्वमस्ति यथा यथांशोपचयस्तथा तथा तुच्छफलदातृत्वमस्ति बाग्रहापेक्षया किञ्चिन्मूलमिति युक्तिः एव न्हीनां ताजिक

रास्त्रमूलभूतहीनांशक्रमेणदशानयनं श्रीमन्नीलकण्ठदैवजैर्नवीनमतताजिककर्तृभिश्चोक्तं एतत्संप्रमुक्तावल्या रा-
 श्यादिहीनक्रमतो गृहादेके चिह्नदन्त्या ध्वनिकादशाहान राशीनपास्येति पुगतनोक्तीरमन्यमानास्तुदुराग्रहेण इत्यल-
 मतिप्रसङ्गेन अन्येषामपिमतान्याहुरभियुक्तास्तु ज्योतिर्विदः विहीनराशिक्रमतोदशाहान्यथास्थितार्क्षैर्जगुर्स्थि-
 मेके केचित्तुयुक्तायनभागकेभ्योऽप्येवमदिकेभ्यस्त्वपरेणशकेभ्यः १ यतवत्तरवुत्तवरखिन्धिकोरामकाद्यास्त्रेच्छास्तथाच-
 कृतिनस्मरसिंहपूर्वा राशीनपास्यन्तगुरत्यलवाहशाद्यंतद्वादिगस्यखचरस्यवन्नाधि-
 कत्वादिति अथग्रन्थान्तासीरदशामुक्तावल्यामूयेवर्षमासदिनलग्ननिरीक्षकाः स्युस्ते
 तत्रतन्मितदशापतयोतचान्ये आद्यादशाधिकदशाश्चतनस्तदूनस्येतिक्रमणविदुषः
 प्रवदन्तिवर्षे एथकृथकृदृष्टिकलादिकेनवषोदिसंख्याद्युमुखन्निहन्त्यात् भजेदंगेके
 नचतन्मतेनलंब्यदशाहाद्युफलेननाद्वाः अत्रलग्ननिरीक्षकाग्रहाहीनांशक्रमेणद-
 शाप्रदास्युभितिताजिकसांज्ञिकान्युक्तिसहायतत्तासीरदशादृष्टिमूलभूता दृष्टिरहि-
 तस्याव्यांशरेवदस्यसवलस्यापिदशाभावात् उदाहरणम् वर्षलग्ननिरीक्षकाः सूर्येन्दुबुध

वृ	श	मि	ल	वु	शु	च	स	ग्रहाः
१	८	१५	१५	१७	२२	२६	२६	हीनांशः
२	२०	३०	३०	५३	५०	५०	०	
३	२७	३०	१४	१२	७	३	१	भोग्या शा
४	३	४०	३०	५	४	२	१	पाशांशः
५	४२	५३	२०	६८	५३	२४	१३	दशादि नादि
६	२४	२०	५३	५३	२०	५३	२०	
७	२०	०	२०	२०	०	२०	०	

हा. गुरुशानयः संज्ञिते षोडशः कलादिकाम् ५० च ४० तु ३० शु २० श १० वर्षसंख्या सौरी ३६० स्वस्वदृष्ट्या गुणिता दृष्ट्येकेन भक्ता
 १०३० लब्धा दशाहाः स्मृ ११० च ६६ बुध ७२ शु ४० श २४ अनेनैव क्रमेण सूर्यादीनां वर्षे दशास्थः अथ मासलग्ननिरीक्षकाः सूर्यभौ
 ३६ मशुकचंद्रास्ते षोडशः कलादिकाम् ४८ मं २५ शु १५ चंद्र १० अवमाससंख्या अनेनैव क्रमेण स्वस्वदृष्ट्या गुणिता दृष्ट्येकेन ६० भक्ता लब्धा
 मासदशाहाः स्मृ १३१२० मं ६२ शु ५१ च ३१२१ एवं दिनप्रवेशलग्ननिरीक्षकाश्चंद्रगुरुशुकशनिभौ मास्ते षोडशः कलादिका
 च ४५ वृ ३० शु २० श १५ मं १० दिनप्रवेशयोगे रत्तरालघटिकाः ६० कल्पिताः स्वस्वदृष्ट्या गुणिता दृष्ट्येकेन १२० भक्ता लब्धा द
 शाघटिकाः च २२३ वृ १५ शु १० श ७ मं ३० अथ भावतसीरदशात्तैव शोध्यलग्नादयो भावास्त्वीयस्वीया प्रभावतः एथक्
 एथक् षोडशः शास्त्रे कल्प्यादिवसाः क्रमात् १ लग्नादीनामथैते षोडशः सौरसावनतोक्तवत् अयं दशाक्रमो भावदशाक्रमणिका
 भिधः १ अत्र प्रकारांतरस्तत्रैकेक्तः एवं भावांतरं शास्त्रे एथक् त्रि ३०० शताहताः स्वस्वोदयोदृता लब्धस्युः स्तसीरदशाः
 क्रमात् १ दिनाद्या लग्नपूर्वाणां स्वस्वामिफलदायकाः सौरसावनतोच्चा साम्प्रकर्तव्या निरुक्तवत् २ अत्र भावस्वामिनां वले
 नशुभमशुभं वा दशाफलं भावदशादिषु वाच्यम् एवं सौरसावनार्थमनुपातः यदि माससौरदिने ३० मीससौरसावनदिना ३०
 २६।१०।३७।१० निलभ्यंते तदा तन्नद्वाव सौरदिवसैः कानीति एवं माससौरसावनदिनानि भावसौराहैर्गुण्यानि विंशता भा

ज्यानिलव्यादशायासौरसावनाहास्युरिति अथभावतासीरदशायास्त्रकारान्तरेणैवविशेष त्रैवोक्तः व्ययसंध्यूनल
 ग्नांशास्ते स्युर्भुक्ताशकास्तनोः लग्नानलग्नसंध्यंशास्तनुभोग्याव्यास्मृताः १ लग्नसंधिविहीनार्थसंध्यंशास्तेर्थाभावजा-
 पंरत्राप्येवमेवांशास्माध्यासकलभावजाः २ सौरसावनतोर्वैषांविधायोक्तविधानतः अयंदशाक्रमोयद्वाभवेद्भावक्रमाभि-
 धः ३ तत्रलग्नैष्यभागोत्पदशाश्चार्कपतितातनोः तदुक्तभावदिनजारिष्फान्तेस्यास्युनस्तनोः ४ अत्रोदाहरणम् लग्नभावः ३
 ४३३ धनभावः १४११११४ सहजभावास्त्रिधितो ००४४११५५६ जातासौरदिनात्मकोलग्नदशा अर्थधुनभावः दशादिनाद्या एवंसर्वत्र
 अथभस्वांतरांशाः २७११५५६ त्रिंशत्सो १०० गुणिताषष्ठ्योपर्यपरिलब्धेनयुताः ०११०६४० ककौदयेन ३४३ भक्तालव्यानि २३१२३
 ५०११० लग्नतसीरदशादिनानि एवंसर्वत्र वर्षप्रवेशकालादिषु दिवसेषु लग्नेषु चंद्रस्यफलं शुभमशुभं च ज्ञेयम् एवमन्य
 त्रपि अथव्ययभावसंधिः ३११०४१३६ लग्नभावेहीना ३१४१३० जाता १६१२३२ लग्नभुक्तांशाः अथलग्नभावो ३१४३० लग्न
 संधौ ३११७१४१६ ऊनः १३११०५० जातालग्नभोग्यांशाः अथलग्नसन्धिः ३११०४१६ धनसंधौ ४११४५३२ ऊनः २७११५
 ५६ जाता धनभावेदशासौरदिनाद्या पूर्वागतसमैव अत्रप्रथमवर्षप्रवेशकाललग्नभोग्यांशदिनतुल्यलग्नदशा पुनर्दनादी-
 नां ज्ञेया व्ययभावेदशा प्राते लग्नभुक्तांशदिवससमालग्नदशाज्ञातव्येति अथैतेदशादिवसाः २७११५५६ मामसौरसावनदिवसैः

हा ३१। २६। १७। ३७। जित्मृत्रिकया गुणिताः ८३। ३४। ५४। ३५ त्रिंशत्ताभक्ताः २७। ४१। ५९। ५९ जातानि सौरसादनदिनात्मका निदेशाः
र० ३७ दिनानि एवं सर्वत्र अथमासप्रवेशे भावान्तरांशाद्वा दशभक्ता मासप्रवेशे ग्रहाणां भावतसीरदशादिनानि स्युः दिनप्रवेशे पिभा-
३७ वांतरांशाः षड्भक्ता दिनप्रवेशे ग्रहाणां भावतसीरदशाद्यत्यः स्युरिति विशेषः अथ स्थूलभावतसीरदशा ताजिकसारे भावस्य चो-
र्ध्वक मितिः शरघ्नी हीनारवरामेंडल पैर्दिनाद्या स्पष्टा दशलग्नमुखादिकानां ज्ञेयाः फलान्यत्र बुधैस्त्वभावात् उदाहरणम् लग्नं
३। ४। ३। ८ अत्रोर्ध्वक मितिः ३ शरघ्नी १५ स्वर्द्धयो दशांशे न दिनादिना १। ९। १४। हीना १३। ५०। ४६ जाता लग्नदशादिनादिका एवं स-
मस्तभावनानन्दशाज्ञेया एते दशाहा अङ्गा देत्यागा न्यूनाः अत्र शून्यमिते भावे र्द्धके द्वादशराशयः पञ्चगुणा कर्तव्या इति शेषः
अत्र सर्वत्र भावनानन्दशादियोगः पञ्चधिकं शतत्रयं भवति अत्र वर्षे भावदशात्रे लोक्य प्रकाशे उक्तः तन्नादिभांक गुणिताब्धिः
दिनादिरामना ऊँ ४। ३० दशास्तु नुं मुखे वंशवमाद्भवन्ति तासां व्ययार्मि मृतिगत्य नशीभन्ता स्याद्वर्षे दशां सुखवलाब्धि घणोजगा-
देति १ अथ वर्षे कालहोरा दशा उक्तंच मुक्तावंत्याम् वर्षे स्वरंश प्रमितानि केचित्प्रेचुर्दिनानि द्युसदां दशानाम् कालारव्य हो-
रा धिपतिक्रमेण तत्साधनोपायमथ प्रवच्मि १ वारप्रवृत्तेर्गतनाडिकास्तु द्विष्ठाशरा पुत्रागत कालहोरा दिने श्वरात्षष्ठकषष्ठ-
कानुक्रमेण यस्यादथ वर्तमानः २ आद्या दशा तस्य परापरेषां न्त्यष्टषष्ठक्रमतो खिलानाम् शरा प्रवृत्तनुगताभिधानमेष्यन्तु

द्वाणविंशद्वशेषम् ३ उभेतवर्षाद्वि ७ तलेननिघ्नशंगत्स्तेस्त्रोगनगम्यमाने दिनादिकै आदिदशाधियस्यगम्योन्मितादौतुदशा
 हितस्य ४ परापरैषान्त्ययास्थितासूर्यगतोन्मितांचित्तदशाहितस्य गतैष्यमामान्नरतरत्तुमासेयातेष्यघस्वान्नरतोदिनेपि ५ अत्रांदा
 हंरणं तत्रश्चावनवदिनवस्यांशुकवासरे उदयाद्गतघटीपलेषु ५१ ३६ वर्षप्रवेशः तत्ररविः ३१ ३६ दिनमानं ३३ ३० अत्रकालहं
 रेशानयनार्थवारप्रवृत्तनयनायत्तुगमोपायोमिश्रकृतः रेखास्वदेशातरयोजनैः पलेर्निजांश्चि ४ हानैः शरवेदघट्यः ४५ युतोन्मिता
 प्राक्परतोदिनाद्द्वयक्ताः स्फुटस्तेदिनप्रवेशः तत्रमध्यंरखानगराद्गंगराभिधात्पूर्वादिशिकाशीचतुःषष्टियोजनानि ६४ एतानि
 निजचक्रवर्थांशदहीनानि ४८ जानानि कश्यंदेशानरफलानि गभिः पलेः शरवेदघट्यः ४५ पूर्वदेशं त्वाद्युक्ताजाताः कश्यंभ्रुवां
 कः ४५ ४८ अयंस्वदिनार्द्धेन १६ ४५ युतोर्द्धे २ ३३ अहोरात्रघटिका ६० हानो जातः सूर्योदयाद्गतघटी २ पलेषु ३३ वारप्रवृत्तिका
 लः अथवारप्रवृत्तिघटिकाः २ ३३ इष्टघटिकासु ५ ३६ हानाः ३ ३ जातावारप्रवृत्तैर्घटिका ३ ३ द्विगुणिताः ६ ६ पञ्चमन्ताः
 तब्धागतकालहोराः २ दिनाधियाच्छुक्रान्तरयक्यथगणनयाद्वितीयस्य कालद्वोगवर्षे अस्यच आद्यादगततः षष्ठ्यथा
 नुक्रमेणचंद्रशनिर्गुरुभौमरविंशुक्काणां सौरवर्षे ३६० मप्रमाणेन ५१ २५ ४२ ४१ ३५ दिनादिना सौरसावनवर्षे ३६ ५ १५ ३१ ३१
 २४ सप्रमाणेन हिंसादिना ५२ १० ४७ १२ २५ वामिताक्रमेणैकैकदशावर्षे ग्यान् अथादिमदशाधीशस्य दशागतस्य काला

हा नयनं तत्र पंचभक्तशेषं १६ गतसंज्ञं पञ्चसुहीनं ३। ५४ जातङ्गम्यसंज्ञं अथ गतं १६ वर्षादि ७ लवेन ५१। २५। ४२। ५१। २५
 गोमूत्रिकया गुणितं षष्ठ्योपर्युपरियुतं ५६। ३४। १७। ५। ३३। ३० पञ्चभक्तलब्धं आद्यदशापतेर्दिनाद्यं दशमानङ्कतसंज्ञं
 ३८ ११। १८। ५१। २५। ४२। ४२ अथ गम्यं ३। ५४ वर्षादिलवगुणं षष्ठ्योपर्युपरियुतं २००। ३४। १७। ८। ३१। ३० पञ्चभक्तलब्धमाद्यं
 दशापतेर्दिनादिदशमानं गम्याभिधं ५४०। ६। ५१। २५। ४२। १८ अत्र वर्तमानहोरास्वामिनो ग्रहस्यादौ दशागम्यकालमिता
 ज्ञेयेति तत्र कालहोरे शक्रमेण वर्षादिलवमिता न्येषान्दशा पुनस्सर्वेषां ग्रहाणां प्रान्ते वर्षसमाप्तौ वर्तमानकालहोरास्वामि
 न एव मंतकालमिता दशाज्ञेयेति एवमासप्रवेशकालयोरन्तरसप्तमांशमिता मासप्रवेशहोरे शादिदशाज्ञेया तथैव दिन
 प्रवेशहोरे शादिनो दिनप्रवेशकालयोरन्तरसप्तमांशमिता धटिकादिदशादिनप्रवेशे ज्ञेया अत्रौपिवर्तमानहोरे शस्यगत
 गम्यमूर्ध्ववत्साध्यमिति अथ देवकीर्तिमत्तेन वर्षप्रवेशादौ हृदा दशाताजिकमुक्तावल्यामुक्ता हृदांशरदिसंज्ञुणास्तनुग
 ता श्रीदेवकीर्त्या श्रयाद्धृदास्वामिदशादिनान्यथ तनौ यो हृदपस्तक्रमात् मासे हृदलवादिनानि खलु मासर्क्षादिनैतत्प्रवेश
 र्क्षाद्विघ्नलवैर्मितारवलुदशाघट्ट्यो ग्रहाणां स्मृताः १ लग्नेनैकग्रहहृदांशभुक्तभोग्यांशसंगुणा तद्दशाग्नि ३० भिर्भक्तादिधा
 ते गतगम्यके २ गम्यातुल्या तत्र दशाहृदशस्यादिमाभवेत् ततः पराः परेषां सूर्यथावत् पुस्तकस्थिताः ३ भुक्ततुल्यदिनपरव्याव

मे	व	मि	क	मि	क	त	र	ध	म	क	मी
११	११	६१	६४	१२	६४	१२	६४	१४	६४	१४	११४६
११	११	६२	१२	६०	१२०	६६	६६	६०	६६	१२	४६
६६	६६	६०	१२	६४	६६	६६	६६	६६	६६	६६	३६
६०	६०	६४	६४	१२	६४	६०	६०	६०	६०	६०	१००
११	३६	१२	४०	१२	४४	१२	४६	४६	६०	६०	२४

पाने न्याग्रहदजा लग्नहदेशतोहद्वाद
 शाखाग्न्यशकावधिः ४ यातेष्यमासांत
 रवासराद्यह्न्यात्वरामावधिभोग्यभागेः
 तनुस्वहृदाधिपतिक्रमेणव्योमानलैः ३०
 सस्विभजेदिनाद्यं फलं यदाप्तं युमदानी
 दशानां मानं भवेन्मासफले स्फुटं स्यात् अ
 वेदाहरणं तत्र वर्षप्रवेशस्य एतन्नेराश्या
 दि ५३१० अत्र संज्ञा तत्रोक्तं मेघे गतकी
 एशरेषु भागा इत्यादिना हद्दोशाद्वादशागुण
 भौमादिपंचग्रहाणां वर्तमानहृदेश्वरमार
 भ्यशौरदशादिनानि वर्षं भवन्ति ॥ ॥ ॥

मे	व	मि	क	मि	क	त	र	ध	म	क	मी
११	११	६१	६४	१२	६४	१२	६४	१४	६४	१४	११४६
११	११	६२	१२	६०	१२०	६६	६६	६०	६६	१२	४६
६६	६६	६०	१२	६४	६६	६६	६६	६६	६६	६६	३६
६०	६०	६४	६४	१२	६४	६०	६०	६०	६०	६०	१००
११	३६	१२	४०	१२	४४	१२	४६	४६	६०	६०	२४

हा. १. ३०. ३६. सिंहलग्नेषदंशमितागुरुहृदागतावर्तमानाशुक्रहृदापंचांशः च धिर्वर्तते तत्रवर्तमानहृदेश्वरदशागतगम्यभूमिर्ध्वनि
मानहृदेश्वरस्यपृष्ठसंस्थग्रहाणां हृदांशः स्पष्टलग्नांशेषु ८। ५३। १० हीनाः शेषलग्नगतहृदाया भुक्तं २। ५३। १० भुक्तवर्तमान
हृदेश्वरस्यहृदांशेषु ५ हीनं जातं लग्नस्यहृदायाः भोग्यं २१६। ५० भुक्तं भोग्यं च द्वादशगुणषष्ठ्यापर्युपरियुतं च जातानि भुक्ता
नि ३४। ३० भोग्यानि २५। २२ दशादिनानि तत्र भोग्यदशादिनानि वर्तमानहृदेश्वर
स्यादौज्ञेयानिततः क्रमेणान्येषां तद्यथा सिंहलग्नेवर्तमानहृदेश्वरस्यशुक्रस्य
भोग्यदिनादिकादशा २५। २२ ततश्शनेर्दशादिनानि ०७ बुधस्य ७२ भौमस्य ७२ गुरोः
७२ प्रांते भुक्तांशादानीतातदृशा ३४। ३० वर्तमानहृदास्वामिन एवज्ञेयाः एवंषष्ठ्य
धिकंशतत्रयं ३६० दशादिनानि भवन्ति अत्र मध्यदिगशि समाप्तिस्तदा पुनः
राशिप्रारंभहृदास्वामिनोदशाहास्युः यथान्तर्भौमदशायां सिंहलग्नसमाप्तेरा
शिप्रारंभहृदास्वामिनो गुरोर्दशा पुनर्जीवि ति अथ मासप्रवेशराश्यादित्लग्नं २। १५
१७। अत्रापि पूर्ववन्मिथुनलग्नेषदंशमिता बुधहृदा षडंशमिता शुक्रहृदा च गताव

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
बु	शु	बु	म	बु	शु	म	बु	शु	म	बु	शु
१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
शु	बु	शु	म	बु	शु	म	बु	शु	म	बु	शु
२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
बु	शु	बु	म	बु	शु	म	बु	शु	म	बु	शु
३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७
म	शु	म	बु	म	शु	बु	म	शु	बु	म	शु
४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
शु	म	शु	म	शु	म	शु	म	शु	म	शु	म
६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१

अथ दिनप्रवेशे लग्नहृदादिने दशेषदशाधिक

तस्मान्नद्वंद्वं श्वरो गुरुः पंचांशवधिवर्तते तस्य भुक्तं ३।१७ भोग्यञ्च १।४३ मासे ददन् वा दिनान् भुक्तत्वा वर्तमानं ददंशांशं
 ददास्वामिदशादिनानि तत्र भोग्यदिनानि १।४३ मिता दशा आदौ गुरोस्ततः पुस्तकलिखितं मिणान्येषां दशादिनामि सं
 शब्दं बुद्धिं शुद्धं अन्ते भुक्तदिवसमिता ३।१७ गुरोरेव दशा एवं सर्वत्र अथ दिनप्रवेशे लग्नराश्यादि १।१२।१७ अत्र वृषलग्ने अ
 षांशमिता शुक्रहृदागता वर्तमानं ५३ मिता बुधहृदा भुक्तं ४।१७ भोग्यं च १।४३ बुधवर्षदशाहं ३२ गुणितं त्रिंशद्भुक्तं जातं
 बुधदशाभुक्तं घटिकात्मकं ८।३४ भोग्यञ्च ३।२६ यद्वांशादिभुक्तं भोग्यञ्च द्विगुणं घटिकादिदं भुक्तं भोग्यञ्च भवति अत्र
 भोग्यघटिकात्मिका आदौ वर्तमानं ददंश्वे रस्य बुधस्य दशा ३।२६ ततः पुस्तकलिखितं क्रमेणान्येषां द्वंद्वं श्वराणां ददंशां द्विगु
 णा दशाघटिकाः स्युः गुरोः १६ शनिः १० भौमस्य ६ शुक्रस्य १६ प्राप्ते भुक्तं घटिकादिका ८।३४ बुधस्य दशा एवं सर्वत्र अथेषां सौ
 राणां दशादिवसानां सौरसावनीकरणार्थं सगमोपायस्तत्रैव द्विघ्नस्वशैलविश्वंशा १।३७ युता एते खिलस्मृताः पलेषु क
 णि ३१ भागा द्वाजायंते सौरसावनीः इति उदाहरणं शनिदशादिनां सौराणि ८।४७ शैलविश्वंशोदिनादिकः ०।३६।४७
 द्विघ्नः १।१३।३४ दशादिवसेषु ८।४७ युतः ८।५।१३।३४ पलेषु ३४ दशादिनां ८।४७ कणिभागेन युतः ३६ जातानि शनिदशादिनानि
 ८।५।३३।३६ सौरसावनानि एवं सर्वेषु दशादिवसेषु सौरसावनता कर्तव्येति अथ मासदशां सौरसावनीकरणे प्रकारांतरस्तत्रैव

हा० क्तः वर्षा ३६५ कर्कभागेन ३०।२६।२०। यदीनसादनादशादमाः स्युर्द्युसदादिनादिकाः तदेष्टमासांतरवासरैः कियन्मिताः प्र
 २०५० माध्यादतिवात्रमामजाः अथवर्षेग्रहाणांनिसर्गदशान्त्रेवोक्ता राशीश्चराहीन्दुवलेब्जभौमविच्छ्रकजीवार्कपतङ्गजानां
 ४० त्रिघ्नाः शशी ३होर्नवकं २७ नखानि ६० धृतिः ५४ कृतिः ६० पूर्णशरा ५० दिनानि षडंशतुल्यास्त्वेतासौनादिकाद्रूपलेदशाः
 भवेयुर्दिवसारं भवर्तमानमहदृतः वर्षेचंद्रस्यसंवत्तत्वेचंद्रराशीशक्रमतो निसर्गदशेश्वरास्स्युः वर्षदशायाद्वादशांशेन
 मासदशाज्ञेया वर्षदशाषडंशेनघटिकाद्यादिनदशाभवति नैसर्गिकदशाघस्त्राविधुवीर्याच्चयेस्मृताः तदादिमदशाभुक्त
 भोग्यंचन्द्रर्क्षयाद्भवेत् १ चंद्रराशीशभुक्तैष्यभागेर्निघ्नाचतदशा रवाग्निभक्तागतेष्वन्तदंतादौस्यादिनादिकं २ चंद्रेश्वरा
 स्यमध्येतुतक्रमेणान्यरेवटजा अनौदाहरणम् वर्षप्रवेशेस्पष्टश्चंद्रः ०२८।१६।३१ चंद्रराशीश्चिरोभौमराश्यादि ८।१६।५५
 १८ अस्मैवाद्यादशादिनात्मिका ६ अथभौमभुक्तांशैः १९।५७।८ दशा ६ गुणिता ११९।४२।४६ भोग्यांशैश्च १९।२।५२ गुणि
 ता ६०।१७।१२ त्रिंशद्भुक्ताजातङ्गते ३।४९।२५ गम्यञ्च २।००।३५ दशामानदृतवादौभौमस्यगम्यादिनानिमितादशा २।००।
 ३५ ततोबुधस्यदशादिनानि २०१३ उक्रम्य ६० गुरोः ५८ रवेः ६० शनैः १५० अंतेभौमस्यैवगंतदिवसमिता ३।५९।२५ एतेस्थाप्याः
 एवंमासप्रवेशेपिदशाज्ञेया अथनैसर्गिकादिदशादिवसानांमासेदिनेचम्यष्टीकरणमुक्तंतथैव नैसर्गिकायेदिवसाच्चिर

क्रामोरी मता न्मासफलार्थमत्र। गतैष्यमासांतरसंज्ञुणास्तर्वाग्न्युद्धतास्य एतरा भवेयुः १ नितरुक्तवच्चाद्यदशागतैष्यप्रथित
 यास्यादपितत्रमासे बलभद्रमतोक्तानां गौरीवत्स्पष्टतामता प्राग्दशभुक्तभोग्यन्तु कुर्याद्वर्षदशानुक्तवत् १ नैसर्गिकदशानांत
 द्वाद्वैवस्फुटीकृतः प्राग्दशैष्यगतत्वं तुमासे कुर्यान्निरुक्तवत् २ गतैष्यदिनविश्लेषनाडिकावनुसारतः साध्यादिनफले प्रो।
 क्ता कर्मणा घटिकादशा ३ दिनप्रवेशो दिनप्रवेशलग्नवर्तमानद्देशस्यादौ निसर्गवशाद्दशाते प्रमेणान्येषाद्दशादिनानि ज्ञेया
 नि। अथ दशाफलविचारस्तत्र दशाफलविचारे विशेषफलमाह तेजस्सिंहः सम्यग्धियाद्वर्षदशैष्योऽथ पूर्वस्वाच्यम्फलं।
 तदनुजन्मखगाऽनुसारात् वर्षोद्भवजनिभवच्च दशाविपाककाले त्यमत्रचवलत्रितयस्मिन्मृश्येत्। मृतौ च वर्षसमये च दशा
 विपाककाले च यो बल युक्तस्मकलापितर्य। श्रेष्ठा दशांत परदृष्टियुतस्वधातुस्थानादिभेदवशात्पाकफलेन्दुवीर्यात्। योजन्म
 नीहसवलौ विवलोऽकाले तत्कालमध्यमवलं च दशातदीया। आद्ये स्मृतान्घुफला विफला पराद्वै ज्ञेया विपर्ययफला बल
 वैपरीत्ये वर्षे जन्मनिवली विवलो विपाके पाके वली च विवलः प्रसंवाऽकाले। कालत्रयेऽपि खलु मध्यवलाऽत्रयोमीदातुं क्षमा
 बहुफलं न च योगजातम्। यो वीर्यवान् जनुषि मध्यवलश्च वर्षे वीर्यापिता श्रितदशा समये दशायाः पूर्वतु पूर्णफलं त्यफलो
 पराद्वै कार्ये विपर्ययविधिर्विपरीतवीर्ये। वीर्योद्भिन्नस्त्रिसमये बहुदुःखदायाया बहलं तुरवचरस्य फलं तु तावत्। यावत्सङ्गान्यधि
 गतस्सदशी॥

हा वलीयानूतावंतिचैवसफलस्तुसचाव्यवीर्यात् आधामिन्दुनबलंनिखिलग्रहाणामाहुर्वलस्यखलुदैवविदःपुराणः तस्माच्छु-
 १०३ भाशुभशशाङ्कः वलादिनोत्थंदयुः फलंनिजदशासुशुभाशुभञ्चेति अथदशाफलविचारेविशेषमाह समरसिंहः वर्षपतिर्योजा
 ४१ तोवर्षदशयाञ्चसप्रभुः कथितः निजधात्वनुसारवशात्तस्यादेश्यफलंविदुषः तेजःसिंहोपि वर्षेश्वरोनिखिलवर्षदशेश्वरोत्रप्रो-
 क्तोवलावलवशेनशुभाशुभञ्च धत्तेस्वधातुजफलंप्रथमतोयसम्यक्त्रिकालजनितंबलमस्यबोध्यम् अयमर्थः वर्षेवर्षेश्व-
 रस्यैवदशाफलंज्ञेयम् अन्येषांग्रहाणान्निजदशामितैर्दिनैर्वर्षेशदशायामंतर्दशाफलंज्ञेयम् एतत्पृष्ठमुक्तंतुकज्योतिर्विद्धिः व-
 र्षस्वामिदशांतरेनिजफलास्ताभ्योपिसूक्ष्मादशा इत्यत्रापियेनग्रहेणवर्षेशदस्यशालं करोतितस्यैवफलम्पूर्णंज्ञेयम् अन्यस्यफ-
 लंकिञ्चिन्मूनंज्ञेयमिति समरसिंहः अथसूर्यादीनांग्रहाणाञ्चतुर्विधदशाफलानि ताज्जिह्वासरिषीमनोक्तानि क्रमेण लिख्यन्ते
 गजाश्वलाभम्वलकान्तिवृद्धिकरोति भूयत्बमथोसखित्वम् सुवर्णरत्नाम्बरभूमिलाभं दिवापतिः पूर्णवस्त्रो नराणां १ मनोदयंग्र-
 मपरंपुदेशोवाणिज्यतोबावहुलार्थलाभम् दत्तेहिदारासुतमित्रभूपैः प्रीतिं नृणाम् मध्यवलोदिने २ स्वंधुमित्रस्वजनैर्विरोधं
 भ्रमोदयंदीप्तिवलार्थनाशम् करोति नृनम्वदशाप्रवेशेतापार्तिकृन्तवलोदिने ३ शत्रोर्भयत्वात्पतेर्भयञ्चजनोपपातम्
 ध्वं धनाद्यम् करोति रोगागमनञ्च शोकम्वलक्षयंदग्धवलोदिने ४ लग्नात्रिलाभारिभस्थितेर्कोनिद्योप्यसावर्धफलोदशयां

याति त्वसौ मध्यवलश्शुभत्वं सम्पूर्णवीर्यं ति शुभो निरुक्तः ५ वामनः नृपति त्वम्प्रधानत्वं ते जोहस्यं च वाहनम् स्वदशायाम्फलं
बदत्ते पूर्णं चलो रविः १ व्यापारन्तु पुरग्रामा तद्व्यन्ता भं सुखानि च स्वदशायाम्फलं चैव दत्ते मध्यवलोरविः २ रोगं प्रातं भ
यं शोकं भृत्यवंधनविग्रहैः नाना नर्था न्महाशोकन्दत्ते नष्टवलोरविः ३ ते जो भ्रंशान् तथा घातं ते स्वबंधुषु विग्रहं स्वदशायाम्फ
लं चैव दत्ते निचवलोरविः ४ इत्यर्कः नृपास्य दत्तं नृपतेर्द्विनाशं शत्रोर्विनाशं सुखमद्भुतं च श्रीरं ग्यशुक्रांबरं मोक्तिकाभि
करोति सम्पूर्णवलोरमृगांकः १ वाणिज्यतो र्थागमनञ्च लोके नृपत्वमत्रां वरमित्रलाभं सौख्यं दत्ते गीर्वा दतुलञ्च सौख्यं धर्मो
दयं मध्यवलोरमृगांकः वैरमृत्वमित्रैर्निजवं धुदारे सौख्यार्थं नाशं प्रकरोति शीघ्रं श्लेषोदयम्वातकफोदयञ्च कांतिक्षयञ्च
एव लोरमृगांकः ३ भिक्षात्तं क्लेशविवादवैरं धनप्रणाशं प्रकरोति पुत्रैः वैरं कफार्तिस्मनसि प्रमोदं रात्री श्वरोदगंधवलोनगा
णां ४ खगनात्रिविधाय गतोपि चन्द्रे निंद्यो हि दत्तेर्द्वफलं दशायाम् याति त्वसौ मध्यवलश्शुभत्वं सम्पूर्णवीर्यं ति शुभो निरुक्तः
५ वामनः पदप्राप्तिर्दृष्टाद्राज्यं स्त्रीलाभं सुखसंपदं स्थानप्राप्तिर्मनसौख्यं दत्ते पूर्णवलश्शशी १ वाणिज्यं सफलं कुर्यात्त्व
गिहेपि महा सुखम् जातिप्राधान्यमैश्वर्यं दद्यान्मध्यवलश्शशी ५ देहमाद्यं सुन्दरं महात्मानि धनसयम् मित्रवैरस्मन
स्तापं दत्ते धमवलश्शशी ३ ते जो हाति मद्राक्षै शंशी तज्जरकरं परम् कुर्यान्नष्टवलश्चंद्रोदौ स्थं पापसमाचरन् ४ इति चंद्रः ॥

हा. क्षितिसूतस्मवलः एतनाधिपंतनुभृतां प्रकरोतिरणे जयम् कनकताम्रधनानि ददन्त्यसौ विविधसौख्यपदन्तुपसंगमं ३
 र. ३० नृपजनैः कलहो वनिनंदने भवति मध्यबले सबलक्षयः परिकरोति तनोरुधिरामयं रिपुभयं सतदारभयन्तुणो २ विवादं
 ४२ खलेर्विग्रहं पुत्रदारैस्तथा वैरितो भीतिमुग्रान्तगणां करोत्यवधौ विनष्टो विनष्टं फलं कृत्स्नवंचान्त्यसौख्यं नितांतं ३ वि-
 धातोर्थमाशं स्वभृत्यैर्विरोधमहासंगरे मृत्युकं स्वदेहे कुजे दग्धवीर्ये स्ववीर्यस्वनाशो भयं शत्रुतौरक्तपीडानराणां ४ ल-
 ग्नात्रिषष्टायगतो महीजो निचोपि सोर्द्धः फलदो दशायाम् याति त्वसौ मध्यवलः शुभत्वं संपूर्णवीर्योति शुभो निरुक्तः वामनः
 कुजतूर्णवृद्धो दद्यात्संग्रामे विजयश्रियम् दण्डनाथपदप्राप्तिः सेनानायक एव च मध्यवीर्यकुजः कुर्यात्तेजस्वित्वं जयं रणे राड्यं
 तत्र स्थपत्य च राज्ञं बालभ्यमेव च २ हीनवीर्यकुजः कुर्याद्भद्रं क्लेशं महागदम् देहघातं तु वै कल्पयति शत्रुवरं रत्नं तथा ३ विवा-
 दं विग्रहं युद्धं मर्कटं च महाभयम् स्वदशायां फलं च दत्तेन एव लः कुजः ४ इति भौमः सद्बुद्धिर्नार्थगोपनं च रणं जयं सौख्यं स्वह-
 स्ताजितवित्तमुग्रम् सम्पूर्णवीर्यान्वितसोमसूनुर्दत्तेर्विलासं स्वजनैश्च भृत्यैः १ सद्बुद्धिर्दृष्टिः स विजित्वा भविष्यति विलासं स्व-
 जनैश्च सौख्यम् सोमात्मजो मध्यवलो दशायाम् दत्ते हि सौख्यं विविधैः प्रपंचैः २ कष्टादयं सौख्यं वलार्थनाशं कीर्तिक्षयं भीतिम-
 थार्थमुग्रम् प्राप्नोति वैरं स्वजनैश्च भृत्यैर्निन्द्यो विपाकेन लुचं द्रुगुनुः ३ स्वजातिवैरं बहुदुःखमुग्रं कुर्याच्च लोके सौह-

चित्तसौख्यम् । विद्यार्थनाशंकुमतिं कृशत्वं दत्ते विशेषेण बुधो हि दग्धः ४ त्यक्त्वा रिरंधान्त्यमतो न्यतो ज्ञेनित्योपि सोऽर्द्धफलदो ।
 दशायाम् । याति त्वसौ मध्यवलशशुभत्वं संपूर्णवीर्योतिशुभोतिरुक्तः ५ वामनः । सेवया स्रग्वसंपत्तिर्धनलाभो महर्षिः । स्वबु
 ध्यां राजलाभञ्च कुर्यात्पूर्णवलो बुधः १ धर्मसिद्धिस्तु कर्माप्तिनतुला मुन्नतिस्तथा ॥ पठनाद्ये खनाद्रव्यन्दद्यान्मध्यवलो बु
 धः । २ देशदेशांतरप्राप्तिं घातम्वधुकुलक्षयम् । वं धनं बुद्धिदोषेण दद्यान्निष्ठवलो बुधः ३ धाननाशं पद्मावधं धनहानि
 म्महद्भयम् कलिर्गेहे तथा कीर्तिन्दद्याद्धीनवलो बुधः ४ इति बुधः । ऐश्वर्यलाभन्तपते च मारुतः । द्युर्गमं राज्यमगमञ्च
 दत्ते नराणोऽसवलस्तुरे ज्यो हेमाम्बराद्यं विविधं विलासम् १ व्यापारतार्थागमनं गुरुत्वं भूपैस्तुल्यत्वं सतदारसौख्यम् प्रा
 प्नोति मित्राम्बरधर्मलाभम्वाचस्पतिर्मध्यवलस्वपाके दारिद्र्यदुःखैः परिपीडिताङ्गं धर्मार्थनाशं पिपुजं भयञ्च स्त्रीपुत्रमि
 त्रैः कलहं सुरेज्यो नष्टे विनष्टप्रकरोति सर्वम् । दुष्टाद्भयार्तिर्धनधर्मनाशं रिपोर्भयं वा नृपतेस्तथैव स्रग्वक्षयमित्रस्तैर्वि
 रोधं करोति दग्धस्तुरराज्यपूज्यः । लग्नात्सङ्घात्यमभिन्नसंस्थो द्विद्योगुरुश्चाद्धूफलो दशायां याति त्वसौ मध्यवलशशुभत्वं स
 पूर्णवीर्योतिशुभोतिरुक्तः वामनः । मण्डलस्त्राभिर्तांते ज्ञाने रं द्रत्वमथापि वा धनं मे श्वर्यमारोग्यं दद्याद्धीवो वलाधिकः ॥ ॥
 विज्ञानशास्त्राधिगममाचार्यत्वन्तृपात्करत्वं सौख्यराज्याधिकारञ्च दद्यान्मध्यवलो गुरुः । देहे रोगं मनस्तापं दारिद्र्यमर्थ

हा

१०५०

४३

नाशनम् पराभवंरिपोभीतिंदद्यान्मूनवलोगुरुः धननाशंस्थाननाशमाधिव्याधिसमुद्भवम् दंतपीडां करोत्येववर्षेनष्ट
 वलो गुरुः इतिगुरुः राज्यंकलत्रंचसुखंविलासंदत्तेधनकांचनभूपमानम् शुक्रस्यसंपूर्णवलस्यपाकेपूर्वाद्यमित्रस
 नागमज्ज स्त्रीपक्षतोर्थागमनंस्वसौख्यमिष्टान्नपानांवरसुंदरींश्च दैत्याधिपोमध्यवलोहिदत्तेगोवाजिचिभ्राम्बरवित्तल
 धि इतस्ततस्सभ्रमणंचपुंसां करोतिविज्ञानयशोर्थनाशम् सहोत्पमित्रात्मजकामिनीभिः क्लेशंसितौनष्टवलोतिकष्टम् पु
 त्रक्षतिरोगभयंचकष्टंमुखार्थं नाशंस्वजनैर्विरोधं प्राप्नोतिदग्धेभृगुजेनितांतंस्वमित्रदारादिभयंचपुंसां लग्नाद्ययाष्टादिमृ
 त्त्वविहायदैत्याधिपशेषगृहेर्द्धदः स्यात् तिष्ठोपिमध्यशुभकृन्निरुक्तस्संपूर्णवीर्योतिशुभप्रदस्स्यात् वामनः राजलक्ष्मीक
 लत्रज्ज्वपुत्रमित्रस्वभोग्यताम् तदशायाम्फलं ज्जैवदत्तेपूर्णवलोभृगुः १ दण्डेशस्सर्वशास्त्रज्ञस्त्व
 फलं ज्जैवदद्यान्मध्यवलस्मितः २ भ्रमणान्निष्फलासेवास्त्रीपक्षादमुखंभवेत् स्वदशायाम्फलं ज्जैव
 ३ पुत्रशंकं गृहभ्रंशंपथिमृत्युन्धनक्षयम् स्वदशायाम्फलं ज्जैवदत्तेनष्टवलोभृगुः ४ इतिशुक्रः ददातिसंपूर्णवलोर्कपु
 त्रोतीचधिपत्यङ्गजवेश्मलब्धिम दुर्गादिमस्थानमथोमुखान्निष्वासां सितव्यानिपराङ्गनाम्निम् १ खरोष्ट्रशोकादिकदुर्ग
 रक्षाशनैश्चरामध्यवलोनितांतम् करोत्यनर्थागमनंखलत्वंसुखार्थं नाशंस्वजनैर्विरोधम् २ भ्रमणयज्जैवभयारिभीतिंक

श्रुतिवैरं जनेन श्रमित्रैः पतङ्गजानपृवलो नराणां सुखत्नकिञ्चित्त्वदशाप्रवेशे ३ वियोगदुःखैः परितप्तदेहेभिर्बार्थनाञ्ज-
 मरणं प्रकुर्यात् स्वरांशुजोदग्धवल्लो नितान्तदुःखं स्वदारेस्त्वसुतेर्नितान्तम् ४ लग्नात्रिषष्ट्यगतोर्कपुत्रे निष्पेयसाय-
 र्धफलोदशायाम् यातित्वसोमध्यवल्लशुभत्वसम्पूर्णवीर्योतिशुभो निरुक्तः १ वामनः अट्टादेशभूपत्वं भिन्नदेशाधि-
 नाथता स्वदशायाम्फलज्जैवदत्ते पूर्णवल्लशानिः १ कोशागुप्तिः स्वरोष्णाणां दुर्गमार्गादिरक्षणां स्वदशायाम्फलज्जैवद-
 त्तमध्यवल्लशानिः २ वियोगविग्रहं व्याधिम्विकारान्मरुतामृतिं स्वदशायाम्फलज्जैवदत्ते धूम्रवल्लशानिः ३ नीचसेवाग-
 होद्देगस्तथात्वौगद्वनक्षयः स्वदशायाम्फलज्जैवदत्तेनष्टवल्लशानिः ४ इति शानिः अथ लग्नदेशाफलभुक्तिर्बर्षितं च-
 दशाननोस्त्वामिफलेन तुल्यं फलं ददातीत्यपरोविशेषः चरेफत्नामध्यशुभाधमाचद्विमृतिभेस्याद्विपरीतमूत्यम् अनि-
 षमिष्टञ्च समं स्थिरर्क्षक्रमादृकाणोऽफलमुक्तमाद्यैः सत्त्वामियोगेक्षणतः शुभं स्यात्पापे क्षणात्कृष्टफलं च वाच्यम् हा-
 यनोजयेयि पूर्वत्रिभागे चरमेषु भास्यान्मध्याद्वितीये त्वधमाद्वर्तमाने स्थिरत्वनिष्ठाप्रथमे त्रिभागेषु भाद्वितीये च समात्-
 तीये पूर्वत्रिभागे द्वितनावनिष्ठा मध्याद्वितीये शुभदाद्वर्तये दृष्टावल्लग्नस्य बुधैर्निरुक्ता ज्ञेयं फलं स्वेशभवे त्रिभेदैरिति
 लग्नदशाविशेषफलं हिल्लाजे हैममुक्ताफलद्रव्यलाभमांग्यगुत्तमम् कुरुते स्वाभिसन्मानं दशालग्नस्य चोत्तमा लाभं क-

हा ॥ न वित्तस्य मैत्री ही न स्य मे वनम् मनसा विकृतिं यांति दत्तमध्याविलग्नजा विदेशगमनं क्लेशं बुद्धिनाशं कलिव्यथा ॥ महाहा
 ४०५ निज्ज्वकुरुते नष्टालग्नदशाफलम् क्रूरलग्नदशामध्ये सौख्यं स्तेल्यं धनव्ययम् देहे दुःखं तथा कष्टमातुलस्य विज्ञायते ॥ स्वामि
 ४४ मित्रशुभेर्दशे लग्ने मध्यफलं भवेत् इति लग्नदशाफलम् अथ ग्रहाणां वर्षशफलवदशाफलमित्युक्तं तेजस्सिंहेन वर्षेश्वरत्वविष
 येद्युमदां यदुक्तं पूर्वफलनिजदशासक्तं देववित्तम् श्रेष्ठञ्च मध्यमधमं च वलातु सारात्सम्यक्ततो ग्रहं बलं प्रथमं विचिन्त्यम्
 इति ग्रहाणां दशाफलानि ॥ अथान्तर्दशानयनं वर्षतन्त्रे ॥ दशमानं समा मानं प्रकल्योक्तेन वर्त्मना ॥ अंतर्दशा साधनीया प्राक्पात्यांशवशे
 न तु आदां च तर्दशापाकयतेस्तक्रमतो खिलाः ॥ अयमर्थः ॥ पूर्वहीनांशवशेन पात्यांशाश्च ॥ निष्पादितास्तत्र पात्यांशयोगेन वर्षस्था
 नाभिषिक्तं दशमानं भजे लुब्धमन्तर्दशानयने ध्रुवकोदिनादिकस्तिनग्रहपात्यांशाः पूर्ववद्गोमूत्रिकाजगृहिताषष्ठ्योपर्युपरियुताः
 ग्रहस्यान्तर्दशमानं दिनादिकं भवेत् ॥ तत्र प्रथमतो महादशास्वामिन एवांतर्दशा ॥ ततो लिखितक्रमेण तर्दशानयने ॥ ततस्तर्दशा
 कांशग्रहानंतरमप्यनरपि हीनांशक्रमेण महादशास्वामिषष्ठपर्यन्तमन्तर्दशाज्ञेया ॥ अत्रोदाहरणम् ॥ तत्र शुक्रमहादशादिवाच्यार्थः ॥
 ४२ ॥ १७ इदमेव दशमानं वर्षस्थानाभिषिक्तं कल्पितं ॥ तत्सर्वपात्यांशयोगेन अनेन २० ॥ १६ ॥ ३१ प्राक्पात्यांशं लब्धोदिनादिस्तर्दशा
 णामंतर्दशाध्रुवकः ३ ॥ १२ ॥ २८ ॥ ३० अनेन शुक्रस्य पात्यांशाः २ ॥ ७ ॥ ७ गुणिताः षष्ठ्योपर्युपरियुताः ॥ जाता हि नाद्याशुक्रदशायांशुकांतर्दशा

२० ॥ १६ ॥ ३१ प्राक्पात्यांशं लब्धोदिनादिस्तर्दशा

एवं सर्वेषामप्यन्तर्दशास्माधर्तव्याः एवमन्तर्दशाप्यपि विदशास्माध्यायित्युक्तं वामनेन अन्तर्दशादिना निस्पृहेभ्यः प्रोक्तेन न तर्जना
 साध्यानि विदशायाश्च दिनातिफलसिद्धये १ शुभयोगेक्षणान्मेव्यातफलं परिचितयेत् अथग्रहाणामन्तर्दशाफलमित्यजिक
 सारे नृपप्रसादमनधान्यलाभं सुखागममिन्नसुतोदयञ्च दत्तेदिनाथदशाविपाके विधोर्दशास्त्रीस्वजनात्प्रमोदम् १ सनापते
 र्वान्नपतेर्धनाप्तिश्चिन्तार्थनाभं बहुलं सुखञ्च भानोर्दशायायदिभूमिमृत्तुः करोति रिक्ता न्वरधानलाभम् २ सुखार्थनाशोरिपुरो ग
 भीतिनिरुद्यमत्वम्यसनागमश्च कुर्यात्तदानीं सकलार्थनाशो वृधस्य तिग्मांशुदशाविपाके ३ हेमाश्रितमस्वजनात्सुखं स्त्रीपुत्र
 तोवा विविधञ्च सौख्यम् दिवाधिनाथस्य दशाप्रवेशं जावस्य दत्ते सुनृपे णमङ्गम् वैरोदयसत्पुरुषान्नितांत धर्मार्थनीशं वैविधञ्चक
 षम् शुक्रस्य चेहस्रपतेर्दशायां दशाप्रकर्तुं मतिं दत्तात् सुखं स्त्रभूपालभयन्निवादं देहे कशत्वं स्वजनेषु वैरम् सौरी दशाती
 ब्रकरस्य पाके नृणां म्रयास्य शिरुजं दिधत्ते अन्तर्दशायां स्वांतर्दशाफलं पूर्वोक्तं ग्रहाणां दशाफलं भवज्ञेयम् इत्यर्कदशायापन्तर्दशा
 फलं पितासुरोगं स्वजने कुरु भूषादं दृष्ट्वा र्थभयन्निरोधम् कुरु च्छिशां कस्य दशाविपाके भानोः पविष्ठात्वरयार्थनाशं सुखार्थना
 शन्नृपतेर्विरोधं कुस्त्रीप्रसंगं कुजनैर्विवादम् नौमस्य ताराधिपतेर्दशायां दशानृणां देहभयं कशत्वं यानाश्वरत्नार्थं सुवर्णलाभं नि
 जेष्टवृद्धिं प्रियतां च लोके बोधीशशां कस्य दशाप्रवेशे दशाप्रविष्ठाप्रवरोति सौख्यम् पुण्योदयम् ह्यणदेवभक्तिं नृपाद्वनाप्तिं सत

मित्रसौख्यं दत्तेशशंकस्य दशाप्रवेशे प्राप्ता दशा देवपुरोहितस्य लाभन्त्वा द्राजजनात्सु तत्त्वं सस्युत्रयित्राद्दुल्लभं लाभम् शौ
२०३ श्रीदशाचंद्रदशाप्रवेशे कुर्याच्छरीरे परमां च पुष्टिं स्वबाधवैर्मित्रसुतैश्च वैरं शत्रूदयं कांतिवला र्थनाशं करोति चंद्रस्य दशाविपाके
४५ प्राकोहिमं दस्य कलत्रकष्टं इति चंद्रदशायां मन्तर्दशाफलं धनार्गं मंकां च नभूमिलाभं प्रपोषणमित्रसुतादि फानां दशाखरांशो
धरणीसुतस्य दशाविपाके प्रकरोति सौख्यम् हिरण्यनारीरजतार्थलाभं करोति सौख्यं विजयं रिपूणाम् ताराधिनाथस्य दशाध्रयाता
भौमस्य पाके तु शुभानुरागं अमह्ययमित्रसुतैर्विरोधं भयं रिपूणाम् सुखन्नराणां करोति भौमस्य दशाविपाके शशंकसूनेर्विविधं
च कष्टम् सुखार्थनाशं निजमित्रकष्टं करोति नूनम्वजनेर्विरोधम् कुभोजनं भूमिसुतस्य पाके दशाप्रपन्नासुर्पूजितस्य ४ स्व
लैर्विवादं स्वजनैर्विरोधं रोगोदयं राजभयं रिपूणाम् करोति शुक्रस्य दशाप्रवेशे बुजस्य कष्टम्वहुलं चरणाम् ५ चक्षुर्प्रपीडाम्
करोति पुंसां पापासूक्तं शत्रुभयं क्षितीशात् शौरीदशाभूमिसुतस्य पाके यदि प्रयाता स्वजनैर्विरोधम् ईदंति भौमः मानार्थ
लाभं प्रकरोति पुंसां लाभं क्षितीशात् स्वजनाच्च सौख्यम् प्राप्ता हि सूर्यस्य दशादशायां सौम्यस्य नित्यं विविधं विलासम् १ कष्टं श
रीरे निजबंधुवैरं सौख्यार्थनाशं च भयं क्षितीशात् वातव्यथा चंद्रदशाप्रपन्ना चान्देर्दशायां प्रकरोति नित्यम् २ व्रणोदयं नदु
विचर्चिकातिं सुखार्थनाशं म्वहुलं च कष्टम् करोति सौम्यस्य दशाविपाके दशाहिभौमस्य परैर्विरोधम् ३ आरोग्यता साधुजने

सुसौख्यभोगान्विचित्रान्दिजदेवसेवाम् दशायादेवगुरोः प्रयाताचन्द्रेर्दशायां प्रकरोतिमानम ४ रौप्याम्बरस्थानचतु
 ष्यदानां लाभञ्चसौख्यम्विविधं विलासम् शोकीदशसौम्यदशाविपाके प्राप्ताप्रतिष्ठाप्रकरोतिपुंसाम् ५ वातार्तिकृत् ६
 मनस्यरोगंकांतेर्विनाशं नृपतेर्भगञ्च सौम्यस्यपाकेयदिसूर्यसृष्टेर्दशाप्रयातावहुवित्तनाशम् ६ इतिबुधः स्त्रीपुत्रमित्रै
 र्विविधाम्बिलासंप्रपूजनन्देवगुरुद्विजान्मम् शत्रोर्विनाशं प्रकरोतिभानोर्दशाप्रयाताचगुरोर्दशायां ७ मणिबयमुक्ताफलहेम
 लाभंसौख्यानिधत्तेविविधानिपुंसां चांद्रीदशाजीवदशाविपाकेसर्वार्थलाभम्विपुलन्नितान्तम् ८ मन्त्रपादोज्जनात्सुहृत्वं
 रिपोर्विनाशं प्रकरोतिलाभम् वित्तस्यभौमस्यदशादशायांगुरोर्नराणां बहुलं सुखञ्च यशः प्रणाशं स्वजनैर्विरोधं करोतिमिथ्या
 कलहंस्वरारैः शशङ्कपुत्रस्यदशाप्रयातागुरोर्दशायां सुखञ्चकष्टम् वातोदयं वातकफोदयञ्च धर्मार्थनाशं रिपुं रोगभीतिं
 भृगोर्दशाजीवदशाविपाके नृणाम्विधत्तेनृपतेर्भयञ्च परैर्विरोधं बहुलञ्च कष्टं कफोदयन्धर्मधनक्षयञ्च सौरीदशाजीवदशावि
 पाके नृणाम्विधत्तेनृपतेर्भयञ्च इतिगुरुदशायां नन्दर्दशाफलं दुष्टाद्वयं भूमिपतेर्भयं च पित्तोदयं देहवत्सार्थनाशं भानोर्दशा
 दैत्यगुरोर्दशायां नृणां विधत्ते परमञ्च कष्टं स्वत्यार्थलाभं कफशीतपीडांस्त्रिमित्रदारैस्त्वजनैश्च पुत्रैः क्लेशंच दैत्यभृगुजस्यपाके
 दशाचताराधिपतेः प्रमोहम् वेश्यानुरागंच विपक्षभीतिं वातास्त्ररुग्धर्मधनक्षयञ्च दशाचभौमस्यभृगोर्दशायां प्राञ्चपुंसान्तसु

ह ॥ एवं कदाचित् सद्बुद्धिर्बुद्धिर्बुद्धिर्जदेवभक्तिं विद्याविनोदं प्रभुतां च कीर्तिम् लाभन्त्यशुक्रस्य दशा प्रवत्सवो धीदशास्त्रीजनितं च
 १०३ सौख्यम् हिरण्यवस्त्रास्त्रभोजनानां लाभन्त्यात्मसुखैस्सुहृद्वत्सु पाकेभ्यो गोर्दे एव पुरोहितस्य दशा प्रपन्ना पृथिवीति पुंसाम्
 ४६ प्रमादनिद्राकलहं दशायां शुक्रस्य मां दीपहदीशाताञ्च इति शुक्रस्य शिष्या मन्तर्दशाफलम् क्लेशप्रवासं भयमिष्टहानिकरोति वै
 रं सुतमित्रदारैः शनेर्दशायाञ्च रवेर्दशायां लङ्कारेति पीडां परमां शरीरे कष्टेन लाभन्त्वमुखञ्च मां च तद्द्रोहदुःखं विविधं करोति
 ति आलस्यनिद्राभयमुग्रवैराचां द्रीदशाभास्त्रपुत्रपाके क्लेशगमं सौख्यधनार्थनाशं कुधर्मसिद्धिपशुपुत्रहानिं कौजीदशा
 सूर्यसुतं स्थापके करोति वैरन्निजवन्धुमित्रैः सुखार्थलाभन्निजपुत्रमित्रैः प्रीतिं विधत्ते विविधं विलासम् मन्दस्य पाकेशशितं
 दनस्य दशानराणाम् नृपसङ्गमञ्च ४ धर्मानुरागं विजयन्तराणां तपप्रसादम् बहुलञ्च लाभं शौरेर्दृष्ट्याधिषणस्य जातादशा सु
 खार्थगमनं करोति ५ स्तरार्चनं ब्राह्मणदेवभक्तिं सुखार्थलाभन्त्यपतेस्सुहृद्वत्सु शौकीदशा सूर्यसुतस्यैवार्थकं करोति पुंसाम् विवि
 धांश्च भोगान् ६ इति शानावन्तर्दशाफलम् अथ लग्ने शस्यान्तर्दशाफलमेव लग्नदशांतर्दशाफलं ज्ञेयमिति अथ शुभाशुभसू
 चकोतर्दशावामनेनोक्ताः चंद्रारजीवा १ बुधजीवशुक्रा २ दिवाकरेन्दु ३ रविजज्ञशुक्राः ४ रवीन्दुशुक्रा ५ बुधजीवमन्दा ६ जीवज्ञ
 शुक्रा ७ रवितः क्रमात्सु १ एवमन्तर्दशायाश्चान्येषां शुभदाग्रहा अन्येषां शुभदाज्ञेया एव ज्यविदशाफलमिति २ अथ गौरीमत

दशानयनं महादेवमतेन च गौरीमता दशाजन्मर्क्षमासदिनानि दिनेषु षडंशा दशाज्ञेया वर्षे द्वादशांशो मासः महादेवमते
 आर्द्रतः ३ वर्षे दशादिनानि शौराणि दिनप्रवेशे दशाघटीरूपा ते च दशानयनमुक्तं मुक्तावल्याम् जन्मनक्षत्रतः प्राक्ता दशांशो
 गौरीमता कया सूर्येन्दुकजरादी ज्यशानि जशशिषिभार्गवाः १ दशेशावन्दिभास्त्रेया क्रमात्रिः परिवर्तनात् स्युर्दशादिवशास्तेषां धृ
 ति १० म्बिम्बाति ३० मूर्च्छना २१ २ वेदेषु वै ५४ नागकृता ४० मुन्यक्षा ५७ क्षितिशायकाः ५१ मूर्च्छना २१ षष्ठि ६० ते भौ द्वादशांशे नमा
 सजाः ३ षडंशानुल्यास्त्रेतासानडिकाया फलदशाः अथ वारुद्रनक्षत्रात्रिभिर्भेदशेश्वराः ४ एते एव भवन्तीति महादेवेन
 भाषितम् अथ गौरीमतोक्तस्य दशाक्रमस्य दशादिमाया भवसादुपेता सा भुक्तभोग्यर्क्षघटी विनिघ्नमर्क्षनाडी वितृतादिनाद्यं
 दिधाय दानं त्विह भोग्यभुक्तं तस्य ग्रहस्यैव लिखेदधस्तात् दशाप्रमाणं परतो ग्रहाणामयथा स्थमग्रे विलिखेदधोऽधः प्रांते पुनर्भु
 क्तघटी समुत्थं दिनाद्यमाद्यस्य लिखेत्तद्वगस्येति उदाहरणम् कस्यापि रोहिणी जन्मनक्षत्रं सारोहिणी च द्वांध्यः स्यात् अतः प्रथमव
 र्चंद्रस्य दशाद्वितीयवर्षे भौमस्य तृतीयवर्षे राहोर्दशा एवमग्रेपि ज्ञेयम् अथास्य जन्मनि रोहिणी नक्षत्रस्य मुक्तघटिकाः ४० भो
 ग्यघटिका २० तत्राष्टमवर्षप्रवेशे शुक्रदशा जाता तस्यादिनानि ६० भोग्य २० घटीगुणानि १२०० सर्वर्क्षघटी ६० भक्तानि ज्ञातानि शुक्र
 दशादिनानि तत्राष्टमवर्षे आदौ शुक्रदशा भोग्यदिनमिता २० ततो रवेः १० ततश्चंद्रस्य ३० भौमस्य २१ राहोः ५५ गुरोः ४० शनेः ५७ ज

ना०
२०३
४२

स्य ५१ केतोः २१ पुनः प्रान्तेशु क्रदशा मुक्तदिसमिता ५० ज्ञेया अवगौरी मत महादेव मत दशावल राम मत दशा च मास प्रवेशे मास प्र
वेश दिन नक्षत्रा ज्ञेया दिन प्रवेशे दिन प्रवेशस्य एतन्मतं नक्षत्रा ज्ञेया यथा मे पेत्रयो दशांश विंशतिकला पर्यन्तमश्विनी नक्षत्र
मेव ज्ञेयम् अस्या एव नामान्तरं मुद्गं गति मुद्गदशानयने मुगमोपायो मिश्रकृतः जन्मक्ष संख्या सहिना गता द्वादशगूणिता नंद
६ इ ता व शेषाः आचं कुरा शी शं वु केषु पूर्णो ग्रहा दशास्त्वामिन इत्यमन्त्रे अत्रांतर्दशाः
मुगमोपायेन मुद्गग्रन्थे उक्ताः वेदा ४ नागाः ७ शराः ५ सप्त ७ दिग्र १० मां ईक र्दशागः ५ रमाः
६ सूर्यादीनां द्वां गुणकार्त्तैर्निष्ठास्वदशामितिः १ यस्या प्रान्तर्दशा तस्य ज्ञायतेति परिष्फु
टा यस्य वर्षे भवेत्तस्य प्रथमा च दशा भवेत् २ अन्यास्तदग्रिमस्थानां देवमन्त्रं दशा भवि
पापवर्षे भवेद्दुःखं शुभवर्षे सुखा त्रय इति ३ अथ सूर्यादीनां दशान्तर्दशा फलम् तत्रैव
सूर्यो राजकुलाद्रीतिः पाडास्यात्पित्रसंभवा विपत्तयश्च वंधूनां विज्ञानां न्यय एव च १
शांतिरिपुप्रतापानां नैरुत्थं धनसंपदाम् कुरुते तर्गतश्चन्द्रो दशायां च ण्डरो चिषः २ ॥
कुजे विजयमत्यग्रं हेमरत्नं नृपात्सुखम् चंद्रिश्शत्रुकुलाद्रीतिं कृष्णामादिकानां दान्

सू	च	मं	रा	वृ	श	उ	के	तु	पहाः
क	रा	म	आ	पु	पू	श्ले	म	पू	नक्षत्र
उ	द	चि	स्व	वि	अ	ज्ये	म	पू	नक्षत्र
उ	श्र	ध	श	पू	उ	रे	अ	भ	नक्षत्र
आ	श्ले	उ	स्व	ज्ये	उ	श्ले	रे	क	महादे
१०	२०	२१	५४	४०	५७	५१	२१	६०	योगः
१॥	२॥	१॥	४॥	४	५॥	५॥	१॥	५	योगः
३	५	३॥	५	८	६॥	८॥	३॥	१०	योगः

३ दारिद्र्यपापव्यसनं गत्यापि परिच्युतिः विलासस्त्रिविधं धर्मक्रियात्परमात्मनः ४ पितृत्वरज्ज्वरोगादीन्देहत्यागं च
भार्गवः मातृपितृभयज्जैववित्तानाख्ययणवच ५ गतिर्नृणां द्वयन्देन्यवैरिदृष्टिं धनुक्षयम् अर्थनाशो न्यदेशो पुगमनंगौ
रवात्यता ६ शत्रुगजकुल्पाद्वातिरगर्थावहृधा भवेत् कृतिरविमुदफलम् चाङ्गास्त्रीसुनभूलाभो वस्त्राभरणसंयुतं स्वपंक्षवैर
कन्यायाजन्मनिद्रातिस्तथा ७ इदं दंष्ट्रायास्मान्तेण्डुविजयागेभ्यसंपदः भौमेचौराक्षोशनाशेरकपित्तादिकानूगदान् ८ च
इजेविन्नतुरगलाभो धित्तसुखानि च यतात्वेकारहस्ताश्च मकस्मात्सुगृजिते न्त्रासुखज्जसुसङ्गज्जुक्ते लोकारलब्धयः रो
गव्यसनशोकाश्च वधुतोभिभवशानो वन्दिशोकभयं धारं वंधुदेगंधनक्षयम् स्त्रियोलाभं स्त्रियोहानिकेता वन्तर्गते विधोः इ
ति नन्दमुदं भौमशत्रुदिमर्दश्च विव्रहोको धनैः सह रक्तपित्तकृता पीडा परस्त्रीभिस्समागमः भानौ भौमदशान्तस्थे प्रचण्डस्माह
सीजयी चन्द्रे सुखमुदहृदि मणिमोक्तिकमचयः बुधेपि त्रैदृशपीडा नाशो रोगभयमहत् गुणे भूपतिमित्रत्वं सुहृत्वासक्तचित्तता
शुकेरणाद्वयस्याधिजन्मनिद्रा नृयः शनौ दिने दिने दुस्वप्नसद्व्यभंगमम् कर्मथनाशमुद्वेगं वंधुचौरादिकभयम् स्वनाशो
देहपीडा च केता वन्तर्गते कुजे इति कुजमुदम् दैव्या वंधुसमायोगो मित्रधर्मसमागमः प्रीतिर्जनस्य विपुला देहपीडा त्रिदोषजा
चांद्रेर्दगायामुष्णाम्नादेन्निखर्णाचराप्रयः वन्दे दिचदिकाकुष्टराजरोगादिकं भयम् भौमेक्षोशशिरोरोगो वंधुवैरमहद्वयम्

हा.
१०५
४८

गुरोरोगादिभिर्युक्तो भगौ राज्ञ्यसुगन्धिमान् शनौ पापमुखासक्तः प्रचण्डो मदनोद्धतः बंधुनाशो मनस्तापो देहस्य गोधनक्षयः
सुहृद्वंधुसुते हन्ते केतौ मित्रकलिर्भवेत् इति बुधमुद्गम् जैष्णवानधनप्राप्तिर्देववाह्यपूजनम् कर्णरोगस्तथा वैरं स्वजनै
श्च कलिर्भवेत् सुखी गुरुक्षेमवांश्च सूर्ये जीवदशाङ्गते चन्द्रे बहुविधालब्धिर्निर्जिता रिर्मही सुते शरीरे पिसेवी चण्डश्च परितः पीसु
खी कुजे पित्रोर्भक्तिस्सुहृद्युक्तो नीरुक् सुखयुतो बुधे शुके चिन्ता तृतिशत्रुवाह्यणाश्रयजीवनम् पराङ्गनादिसंसक्तः शनौ मुख
धनैर्हतः ४ बंधुद्वेषो मृषावादस्त्वामिभिस्तु निराश्रयः इति गुरुमुद्गम् शौक्या मस्त्री सङ्गमोला भोवस्त्राभरणसंयुतः कौशल्यम्
हती कीर्तिर्धने लाभश्च जायते १ रवौ सितदशान्तस्थे बन्धनञ्चोदरामयः कामलमौलिदशननखरोगकलानि शौ २ भौमे तु पु
द्रवो भूमिनाशपित्तरुजोस्वरुक् बुधे धनर्द्धिभूला भुस्ववित्तैः पन्नाभकः ३ जीवे धनसुखं देशसंपत्तिः शीलधर्मकौ वृद्धांगना
रतिः शौरेरिपुसौ म्याधिकारिता ४ मृतिर्भयकृतं शोकदुःखप्राप्तिर्न संशयः अग्निदाहोज्वरो घोरः कन्या जन्मस्त्रियोऽभ्युतिः ५
इति शुक्रमुद्गम् शनैश्चर्यान्देहपीडा पुत्रदारैश्च विग्रहः तन्दाश्च मोबुद्धिनाशो विदेशगमनं भवेत् १ पुत्रार्थमित्रस्त्रीनाशो दशा
याम्मास्कारे शनेः स्त्रीहतम्वन्धुविश्लेषः कलिर्मन्युस्सुधाकरे २ भौमे दुःखरुजो देशत्यागो बहुविधैर्यता बुधे सुखं सुभगता
सत्कारश्च जयो धनम् ३ जीवे समुचितमौग्गोपुगग्रामगणेशता अनेककामिनी मित्रयंशो विज्ञानिभार्गवे ४ बन्धुद्वेषो म्माहादुः

स्वमर्थनाशमहद्वयम् अग्निदाहोज्वरोघोरः कन्याजन्माङ्गनामुखं ५ इतिशनिमुद्गम् स्वर्नानौजायतेदुःखंवधृतामात्म
 नोरुजः देशांतरेषुगमनेधननाशोरविग्रहः १ राहोर्देशायांभार्यायाविपत्तिर्बोधवक्ष्यः अर्थनाशोन्यदेशेषुगमनङ्गोरवात्य
 तां २ अशुभंवान्यजंदैन्यव्याधिभीतिमुतक्षयं करोतिमिंहिकासूनुर्भानुगन्तर्देशाङ्गतः ३ बन्धिशोकभयंघोरवंधुहंगन्धनस
 यं करोतिमिंहिकासूनुर्विधुरन्तर्देशांगताः ४ कामार्थनाशमुद्गेरान्धुचोरादिकंभयम् करोतिमिंहिकासूनुर्भूमिजान्तर्देशां
 गतः वंधुनाशंमनस्तापंदेशत्यागंधनक्षयम् करोतिबहुदुःखानिराहोरन्तर्देशांशुधः ६ वंधुहंपमृषावादंक्षम्यंवंधुनिगच्छ
 यं करोतिमिंहिकासूनुर्गुरुरन्तर्देशांगतः ७ वंधुहंपमहादुःखं अर्थनाशमहद्वयम् शरीरेक्लेशमाप्नोतिराहोरन्तर्गतंमिने
 ८ मृतिभयकृतिमोहकंदुःखप्राप्तिर्नसंगयः करोतिमिंहिकासूनुर्शानिरन्तर्देशाङ्गतः ९ इतिराहुमुद्गम् केतोरदेशायांस्या
 हादोद्वयपुत्रक्षयोसुखं शत्रुराजकुल्लाङ्घीतिरनर्थोबहुधाभवेत् १ अग्निदाहोज्वरोघोरः कन्याजन्मस्त्रियाश्च्युतिः केतोरन्त
 र्गतेसूर्यराजामहकलिर्भवेत् २ अर्थनाशार्थलाभश्चसुखंदुःखञ्चजायते स्त्रीलाभश्चस्त्रियांहानिः केतोरन्तर्गतेविधा ३
 प्रजयासहसंबादश्चौरवन्त्यरिजंभयम् स्वनाशोदेहपीडाचकेतोरन्तर्गतेकुजे ४ चौरैर्विशत्रुभिर्युद्धंदेहत्यागोभिजायते देह
 पीडाज्वरस्त्रीव्रतः केतोरन्तर्गतेबुधे ५ हिजेन्दैस्सहसंघातिर्नृपपूज्यैरमर्षिभिः कुलस्त्रीषुसुतोत्पत्तिः केतोरन्तर्गतेगुरौ ६ केतोर

हा न्तर्गतेषु के विप्रैः सह कलिर्भवेत् वातपित्तकृता पीडा गोत्रजैः सह विग्रहः ७ वि
 देशगमनन्दुः खंके तोरन्तर्गते शनौ सुहृद्वन्धुसुतैर्द्वन्द्वोभूनिमित्तं कलिर्भवेत्
 इष्टैश्चरणसम्बादो गहो के त्वन्तरङ्गने ॥ इतिकेतुमुद्गम् ॥ इतिमुद्गदशाविचा
 रे सर्वग्रहाणां मुद्गान्तर्दशा समाप्तम् ॥ ॥ अत्र स्वदशाफलमेव स्वान्तर्दशा
 फलं ज्ञेयम् अथ यत्र ग्रहाणामनुक्तं तत्रार्द्धश्लोकेन पूर्वोक्तग्रहादग्निमग्रहफल
 ज्ञेयमिति विशेषः समाप्तो यंगौरीमन्तर्दशा मुद्गाभिधामहादेवमन्तर्दशाफलमेतदेव
 ज्ञेयम् अथ राममन्तर्दशा ताजिकमुक्तावल्याम् वलराममता द्वौ द्वाचतुस्त्रिभिर्दि
 हक्रमात् दशेशानख २० पञ्चाशत् ५० भांनि २० श्लेषवः ५० सुरा ३३ ॥ १ ॥ च्यंगानि
 ६३ वाध्ययः ४० पूर्णशैला ७० स्तदिवसामताः वर्षप्रवेशानक्षत्रादशेयं रामसम्पत्ता
 २ वलोदितो यस्य दशाग्रहस्य याद्या दशास्या इवशादिनाद्या चतुस्त्रिंशत्त्रयतेर्भ
 जेतां स्वभूमिभ्यो ककमस्य भुक्तिः ३ यावर्तमानास्य तुभ्यस्य भुक्तिः सा तद्भक्तैष्यघ

अथ गौरीमन्तर्दशासूत्रं ग्रहाणामन्तर्दशाचक्रं योगः ॥ ७ ॥									
स १८	च १०	म २२	रा ५४	व ४८	श ५३	ब ५२	के २२	शु ३०	
४	८	५	७	१०	६	१२	५	६३	
स १९३	च ४१००	म १४५५	रा ६१००	व ५१००	श ५१५२	ब १४६	के १४६	शु २५००	
य २१२४	म २१३०	रा २१२७	व ६१००	श ६१५२	ब ६१३३	के ६१३५	शु २१२६	म ६१००	
म ११३०	रा ३१३०	व ३१३०	श ५१३५	ब ५१३२	के ५१३५	शु ५१३५	म ११३५	च ११००	
रा २१६	व ५१००	श २१६	के ६१००	ब ५१५२	शु ३१३५	म ३१३५	च ५१३५	म ५१३५	
व ३१००	श ३१००	ब ३१३५	के ५१३५	शु ३१३५	म ३१३५	च ३१३५	म ३१३५	रा ३१००	
श ११६८	ब ६१३०	के ११६५	शु ५१३५	म ३१३५	च ३१३५	म ३१३५	रा ३१३५	व २१३५	
ब ११६५	के ३१३०	शु ३१३५	म ३१३५	च ३१३५	म ३१३५	रा ३१३५	व ३१३५	श ३१३५	
के ३१३०	शु ३१३०	म ३१३५	च ३१३५	म ३१३५	रा ३१३५	व ३१३५	श ३१३५	ब ३१३५	
शु ३१३५	म ३१३५	च ३१३५	म ३१३५	रा ३१३५	व ३१३५	श ३१३५	ब ३१३५	के ३१३५	

टीवि निष्ठा भाज्याथतद्रस्यगतैष्यनाडीयोगेनलब्धोगतगम्यकेते ४ युतेविधेयैगतगम्यमानांभुक्त्यादिनाद्यगतग
म्यकेस्तः प्राक्याकनाथचुचरस्यतस्यगम्यप्रमाणादिदशादिनाद्या ५ पराःपरेषांस्वसंयथास्यात्त्रान्तेपुनर्जीतमितादि
मस्येति ६ उदाहरणम् वर्षप्रवेशेपुष्यनक्षत्रहेनादौसूर्यदशाजातादिनाद्या २० अथेयं दशाचतुर्नक्षत्रेशा अतोदशादि
नानिचतुर्भुक्तानिलब्धा ५ एकैकनक्षत्रस्यदिनाद्याभुक्तिः अथपुष्यनक्षत्रस्यभुक्तघटीभि १२ भस्यभुक्ति ५ गुणिता ६०
सर्वर्षघटी ६० भक्तालब्धा पुष्यस्यगताभुक्तिर्दिनात्मिका १ इयङ्गतनक्षत्रयोगाद्गीपुनर्वस्वोभुक्त्या १० युता ११ जातारवेर्ग
तदशा अथपुष्यघटीभि ५० भभुक्ति ५ गुणिता २५० सर्वर्षघटी ६० भक्ता ५ लब्धा

सू	च	म	व	श	र	श	योगः
आ	म	ह	अ	पू	प	उ	२०
४	३	४	३	४	३	४	२०
२०	५०	२०	५०	१३	६३	४०	३६०
०	०	०	४०	२०	२०	०	४
१	४	२	४	२	५	२	५
४०	१०	१३	४३	४०	१६	१०	५०
०	०	२०	२०	४०	४०	०	०
							मा मर शादि ते ३०

पुष्यस्यगम्याभुक्तिः इयंगम्यभस्याश्लेषाभिध
स्यभुक्त्या ५ युता ११ जातारवेर्गस्यदशा तत्रादौर
वेर्गस्यदशादिनात्मिका १ ततश्चन्द्रस्य ५० भौम
स्य २६ ५० बुधस्य ५६ ५० शनेः ३३ २० गुरोः ६३ २०
राहोः ४० शुक्रस्य १० पुनः प्रांतेगतदिनमिता ११

सू	च	म	व	श	र	श	योगः
३	८	४	१५	५	१०	६	१९
२०	२०	६	२६	३३	३३	४०	४०
०	०	०	०	२०	२०	०	०

हि
१०५
५०

गवंदशाज्ञेयेति अत्रप्रकारान्तरम्वर्षफलप्रदीपे वर्षप्रवेशेदिनमेतनाडीनिघ्रादशाद्यस्यखषट् विभक्ता फलंदिनाद्यं
हिदशागतस्यतदूनिताद्यस्यदशातदेष्ट्या वर्षप्रवेशेप्रथमंदशासाततःक्रमेणैवभिहेतरेषाम् वर्षस्यचांतेप्रथमस्ययाता
दशाभवेदब्दफलस्यसिद्धौ वर्षप्रवेशेदिनमंचयत्स्यात्तस्याधियस्याद्यदशाभवेत्सा ततस्तुतत्वेवदशाक्रमेणदशाभवेयुः
सदसत्फलार्थम् अथजन्मकालाभावेजन्मराशिवशाद्दशानयनमुक्तंतत्रैव जन्मकालाद्यभावश्चेत्केचिज्जन्मभतोवि
दुः तदेवप्रोच्यतेपुसांशुभंतद्वार्षिकम्फलम् १ जन्मन्यर्केदशाततोविधुदशायावद्वितीयोरविस्त्रिस्थेर्केदशवासराशशि
दशाभौमस्थपाकस्ततः बन्धुस्थेद्विदिनंततोविधुदशायावत्तुतस्थारविः षष्ठेचाब्धिदिनन्ततश्शनिदशासप्तस्थितेसप्तच
२ ततो ज्यस्य ज्यस्यचयावदष्टनवस्थितेर्केदशवासरास्युः ततस्तुराहोर्दशमेचसूर्येविंशदिनस्यात्तुततस्सितस्येनि
३ अत्रान्तर्दशानयनम्फलसहितमुक्तंतत्रैव दशास्वपाकेर्निहितारखषट्कारामैर्३६० तृतालब्धफलन्दिनाद्यम् अन्तर्द
शास्युस्त्वदशाक्रमेणफलानितासाम्प्रथयामिचात्र १ अथफलम् नृपतेर्भयमत्युग्रम्पीडास्याद्रक्तपित्तजा करोतिधन
नाशञ्चस्त्वदशान्तर्गतोरविः १ इदमेवदशाफलंज्ञेयम् अत्यावासेनलाभस्यात्सङ्गमादौजयस्तथा आरोग्यस्त्रीसुखं
चैवरवेरन्तर्गतेविधौ २ आरोग्यस्त्रीभवसौख्यंज्जयोरक्त्यन्वरागमः अनुद्देगेनलाभस्याद्भौमेसूर्यदशाङ्गते ३ धनहानि

विरोधं स्यात्पीडासापद्रवादिभिः धनव्ययं हि सूर्य्यं दशान्तस्थि विबोधने ४ मातृपीडानृपाद्रीतिरुदगमयपीडनम्
 कृष्णवस्तु इवाहानि सूर्य्यस्यान्तर्गतेशतो ५ सुखेन कार्यमिद्विन्स्याद्वतलाभो महाभवेत् अचिन्त्यागज्यसन्मानोगुरो
 सूर्य्यदशान्तं ६ कलहो मित्रपुत्राद्यैः कार्यं हानिर्नृपाद्वयम् मेव केभ्यो व्ययश्चैव गहो सूर्य्यदशाङ्गते ७ मोहननिर्वल
 त्वच्च स्त्रीविरोधं धनव्ययं क्वचित्सोभयं र्कदशायां भार्गवो गतः ८ इत्यर्कदशायां मन्तर्दशाफलम् लाभस्याच्छुभ
 वस्तुनां कनकायासलाभकः स्त्रीरतिः श्लेष्मकोपश्च स्वदशान्तर्गता विधुः रक्तपित्तप्रकोपश्च परैश्च कलहो भवेत् फलानां
 व्यवहारस्यादौ मेचंद्रदशाङ्गते चतुष्पदादिलाभस्यादत्यद्रव्यस्य लाभकः कलहस्त्रीमुताद्यैश्च चंद्रान्तर्गतविधेने श्ले
 षपीडावीर्यहानिश्शलपीडाभयन्तया पितृमातृविरोधः स्याच्छनौ चन्द्रदशाङ्गते वस्त्राभरणलाभस्याभः सौरभ्यव
 स्तुनः मान्यतास्वजनेभ्यश्च चंद्रस्यान्तर्गते गुरो निष्कारणन्तश्च द्वे गोदे द्वे पीडा तथा व्ययः सेवकाश्रयसंयातो विधोरन्तर्गतं त
 मः स्त्रीसुखं श्वेतवस्तुनां लाभस्त्वे राजमानताम् शत्रोनीशकरोत्याशु चंद्रान्तस्थि हि भार्गवः शत्रुसयोत्तरां लाभो मानतासौ
 ख्यमुत्तमम् वस्त्रान्कारलाभस्यादर्कचंद्रदशाङ्गते इति चंद्रः रक्तपित्तकृता पीडारिपुभ्योपि भयं भवेत् सन्निपातो इवा
 पीडास्वदशान्तर्गते कुजे १ पित्तधिक्यं विरोधस्यान्मित्रपुत्रादिभिस्तथा धनव्ययं क्वचिल्लाभोभो मस्यान्तर्गते बुधे २ विरो

हा १०५ ५१ धोवांधवैस्सार्धधनताशोऽङ्गपीडनम् सन्निपातादिकापीडाशनौभौमदशाङ्गते ३ कार्योपक्रमलाभौचसंश्रामादौजय
 म् तथा धनागमस्तुहत्याप्राप्तिर्गुरौभौमदशांगते ४ अग्निचौरादिजापीडामनश्चिन्ताव्यय स्तथा लाभहानिः क्वचिद्वैरभौ
 मस्यांतर्गतंतमः ५ चौराग्निभयमत्युग्रं व्ययाधिक्यमनुद्यमम् मनश्चिन्ताकरोत्येवभौमस्यांतर्गतोभृगुः ६ सहायात्कार्य
 सिद्धिस्स्यात्लाभोराजोमहान्भवेत् स्त्रीमुखञ्च सुहृत्प्राप्तिः सूर्येभौमदशांगते ७ जनेनकार्यसिद्धिस्स्यात्सुखपुत्रादिभिस्त
 था वैरिनाशोधनप्राप्तिश्चन्द्रेभौमदशाङ्गते ८ इतिभौमः स्त्रीमुखंराजसन्मानः कार्यसिद्धिस्तथाभवेत् बुद्धिः प्रपञ्चताला
 भस्त्वदशांतर्गतेबुधे १ कलहोवायुपीडास्याद्भृत्यैस्सह धनक्षयः अपवादोमनस्तापोशनौबुधदशांगते २ सुवर्णपट्टकूला
 दिलाभः कर्पूरसम्भवः सुहृत्समागमश्चैवबुधस्यान्तर्गतेगुरौ ३ बुद्धिनाशोमनस्तापस्त्वल्पलाभोधनव्ययः सुहृद्विप्रीतिर्बै
 रञ्चराहोबुधदशांगते ४ स्त्रीपक्षात्त्वल्पलाभस्याद्राजोलाभोमहान्भवेत् श्वे ५ श्रान्तरप्राप्तिर्विबुधस्यांतर्गतेभृगौ ५ सौख्यं
 स्वजनबंधूनामित्रपुत्रादिसंगमः वैरिनाशोजयः प्राप्तिः सूर्येसौम्यदशांगते ६ रक्तपित्तादिपीडास्यान्नैर्वल्यस्वशरीरके स्त्री
 योगेकलहश्चैवचन्द्रेसौम्यदशांगते ७ शिरोव्यथाथशूलंस्यात्पीडास्यानुधनक्षयः विग्रहस्वसुताद्यैश्चभौमेबुधदशांगते
 ८ इतिबुधः कुरु कलहोमित्रैर्विरोधोधनसंहतिः नृपचौरभयंचैवस्वदशांतर्गतेशनौ ९ आरोग्यतामहात्माभोमहद्भिः

५१

सहसंगमः द्विजदेवगुरोर्भक्तिः शनैरन्तर्गतेगुरौ २ नौरवैरिन्धुपाद्वापि धनस्योदरपीडनम् ३ उःखं करोति मां द्यञ्च शनैरन्तर्गते
मृतमः ३ वैरिभ्यो विजयश्चैव भृत्येभ्योऽपि धनागमः स्त्रीसौख्यं मित्रमाफल्यं शुक्रेशनिदशांगते ४ कुटुम्बकलहश्चैव धनधा
न्यस्य च व्ययः ईषन्मनसि चिन्ता स्यात्पर्येशज्जिदशांगते ५ चतुष्पदादि लाभः स्यादरिनाशो नृणां द्वयम् स्त्रीसुखं दुःखनाशश्च
चंद्रेशनिदशांगते ६ रक्तपित्तप्रकोपश्चात्कलहो बांधवैर्महतः धनधान्यव्ययश्चैव शनैरन्तर्गते कुजे ७ कलहो मित्रपुत्राद्यै
र्विरोधश्चैव सर्वदा शत्रुभ्यो भयमत्युग्रं बुधे मंददशांगते इति शनिः कार्यसिद्धिर्नृपान्मान धनधान्यादिसंपदः प्रमेहभ्रवपीडा
स्यात्त्वदशांतर्गतेगुरौ १ दद्रुकंदुप्रकोपश्च रक्तकोपः प्रमेहतः वलहानिस्त्वर्थनाशो राहो वीज्यदशांगते २ शुक्रस्यापि फलं रा
हुफलवद्गुरुवद्भवेः स्त्रीसुखं संतते सौख्यं गुरोरन्तर्गते विधौ ३ चिन्तितस्य च कार्यस्य सिद्धिः स्यात्तु धनागमः शरीरारोग्यक
ञ्चैव भौमे जीवदशांगते ४ बुधस्यापि फलं भौमफलवच्चाथवा पुनीः बुद्धिनाशो व्ययश्चैव शनौ जीवदशांगते ५ इति गुरुः परदे
शे गमश्चैव चैरेभ्योऽपि महद्भयम् मानहानिः शस्त्रपीडा राहौ निजदशांगते १ अर्थलाभः कार्यसिद्धिः शुक्रैराहुदशांगते ज्व
रातिसाररोगश्च राहोरन्तर्गते रवौ चंद्रस्य राहुवच्चा रविवद्भौमजम्फलम् बुधस्य शुक्रवच्चा रविराहुवच्च शनैः स्मृतम् ३ सगौ
लाभव्ययौ चैव मित्रशत्रुसमागमः मित्रचैव फलं वाच्यं गुरौ राहुदशांगते ४ इति राहुः स्त्रीसौख्यं नृपमानं स्याद्दौणाश्यादिस

वि
२०३
५२

मागमः श्वेतवस्त्रास्तथा रोग्य मन्त्र दशान्तर्गते भृगो १ यत्नेन कार्यसिद्धिस्तथा राजसन्मानमेव च मन्त्रेती प्रीतिरारोग्यं
रवौ शुक्रदशांगते २ स्त्रीसुरेश्वेतवस्त्रनालाभं वैराजमानता करोति शत्रुनाशञ्च चंद्रेशुक्रदशांगते ३ क्वचिदुःखं च
चिन्मोग्यं क्वचिद्भूमिः क्वचिद्यशः प्राप्नोति पुरुषो नित्यं चंद्रेशुक्रदशांगते इति वा पाठः संतापः कलहश्चैवापन्नकोपः स
मागमः शत्रूणां रक्तकोपश्च भूमेशुक्रदशांगते ५ कंडूरकादिपित्तज्वरद्विद्वारो हेमसंभवः धनधान्यव्ययश्चैव शुक्रस्यांत-
र्गते बुधे ६ अकस्माच्च धनप्राप्तिः परेभ्यो हीनवस्तुनः लाभस्याद्वार्गवस्यान्तदशा यदि शनस्तदा राज्यप्राप्तिर्द्वेष्टा लाभः स्व-
ल्यायानेककर्म च सफलञ्च भवेच्छुक्रदशामध्ये गुरो र्यदा ७ स्वजनैश्च विरोधस्तथा द्वयश्चोदरसंभवः शूलरक्षा व्ययश्चैव
राहेशुक्रदशांगते ८ इति शुक्रः इति राभमतदशायामन्तर्दशा समाप्ता अथोक्तानां दशांश्च दम्नानां निषयविभागो निरु-
प्यते ग्रन्थान्तरे वलीयदा हीनवलो ग्रहस्या तदा तु हीनां शदशा विधेया सर्वग्रहा लोकनलव्यर्थीयेत नौतसी राख्यदशाप्रदि-
ष्टा १ लग्नस्य सवलत्वे हि भावपूर्वा तु सामेता कालहोरादशा कार्या सर्वा र्ये चेत्येतौ २ हदाराख्या वर्ष लग्नस्य हदेशे वलसं-
युते अयं चंद्रवलोपेते कुर्यान्नेसर्गिकीदशा ३ सर्वा र्यजन्मराशी शेषमुद्गो गौरी मतेन तु वलसाम्येतु सर्वेषां तसी राख्या प्रकीर्ति-
ना ४ सर्वा र्ये चंद्रराशीं वलरामाह्वयामता सर्वे न भोगाः प्रेक्षन्ते तनुभावदशा तदा ५ वलवर्षे सर्वा पेक्षया हीनां शग्रहस्य सव

लत्वेतंदाहीनाशदशाविधेया १ सर्वग्रहैर्दृष्टं लग्नेतसीरदशा २ लग्नस्यसवलत्वेभाषतसीरदशा ३ वर्षप्रवेशसमयेकालहो-
 रेशस्यसवलत्वेकालहोरादशा ४ वर्षप्रवेशलग्नहदेश्वरस्यसवलत्वेहृदादशा ५ चंद्रस्यसवलत्वेनिसर्गादशा ६ वर्षजन्मराशौ
 श्वरस्यसवलत्वेगौरीमतादशामुदाख्या ७ वर्षचंद्रराशौश्वरस्यसवलत्वे वलराममतादशाविधेया ८ सर्वेषाम्बलसाम्येवलापे
 क्षयारहितातसीरदशाकर्तव्या ९ लग्नोपरिसर्वग्रहाणां दृष्ट्यभावेभावदशाक-
 र्तव्येति तत्त्वम् १० अथदशाफलेविशेषः तत्रपूर्वपूर्णवलस्यरेवर्दशाफलेग-
 जाश्वलाभादिफलमुक्तम् पूर्णवलरविदशातुसर्वेषांवर्षप्रवेशेकदापिनसंभ-
 वतीतिनियमोनदृश्यते परन्तुतेषांगजाश्वलाभादिकन्नदृश्यतेतत्रकिंकार-
 णमितिचेदच्यते जन्मनिजातकोक्तमार्गेणरविश्वेसूर्यपूर्णवलेवर्षेपिपूर्णव-
 शुभस्थानगश्चभवतितदागजाश्वलाभा दिक्मवश्यंवर्षेवक्तव्यम् जन्मनि
 हीनेवलेसूर्येवर्षपूर्णवीर्येपिगजाश्वलाभादिकंस्वप्नेवक्तव्यम् उक्तञ्चवरा-
 हेणपरिणमतिफलैकस्त्वप्रचिंतास्ववीर्यैरिति अथदशारिष्टमुक्तंहिस्त्राज

२०	७०	४०	१५४	१०७	२५०	२६०	३६०
स२०	च५०	म३०	ब५०	श३३	व६३	म३०	३३०
स१५०	च६५	म२१२	ब६२	श३२	व१११	म४०७	३३१२०
च२५७	म३१५	ब४१२०	श१११	व५५५	म४०७	३३११०	स३१५३
म१३०	ब५५५	श१२२०	व६५०	म३१५	च१११	स३११३	च११४३
व३१२०	स३१५	च५५५	म३१५	श३३०	स३११	व५१३३	म५२५
श११५०	व११५	म३३०	श११५	स३१५	च११५	म३३०	व११५
व३१२०	स३१५	च५११५	म३१५	व५११५	म३३०	व६१२०	श६१२३
श३११३	व६११३	स३३०	व१११५	म३३०	व६११३	श३३१०	व१११३
व३३१५३	स३३१५	च३३१५	म३३१५	व३३१५	म३३१५	व३३१५	म३३१५

३१०
२५५
५३
दीपिकायां दशादशैः शिवाश्वराशीश्वरश्चयदानष्वरीयो भवेद्विष्टमुक्तं विपक्षाष्टमस्याथवाकूरहृष्टयुतस्यादरिष्टं तदापाक
काले त्रिगशीश्वरश्चंद्रगकेश्वरीतुरिपुच्छिद्ररिः फेषुसंस्थावरिष्टं त्रिगशीशपाकेश्वरीशीतरश्नेर्यदावातदा रैशनीयन्त्वरिष्टं
त्रिगशीकेश्वरानुतोविधोर्वापाकेश्वराद्विद्वि २२मितेद्रकाणे जन्मलग्नादशावेशः षष्ठाष्टे दशेश्वरात् छिद्रांशस्थायवर्षिष्टं
कंगिरिपुगशिगः छिद्रांशैरगशिपः गोध्यः सशनिर्मृत्युसद्यकं तत्काले दीर्यसंयुक्तमरिष्टं जायते ध्रुवं न तत्काले वीर्यहीनश्च
विलग्नधिपतिर्यदा व्ययारिच्छिद्रगश्चेत्यात्तदारिष्टं प्रजायते दशाधिपो वीर्ययुतः प्रवेशे त्रैणशिक्षोपि युक्तः शुभैश्च वृष्टि
श्चिकोणं पचयस्मितश्चैत्रदाशुरिष्टं विलयम्प्रयाति ॥ इति श्रीवल्लभद्रकृते हायनरत्ने दशानर्थनाधिकाराध्यायः ॥ अथ
मासप्रवेशानयनम् तत्प्रयोजनमाह यादवः समाफलसंख्यासमासकाभ्यां समीरितमासफलं विना तत् नाभासमीप्यासक
रं बुद्धेन स्मयुक्तिमासानयनम्फलञ्च १ ताजिकालंकारेपि शरदधियतिमुयहाधीशोभाशरदध्यामासफलैर्विनानभाति शरद
धिगमराजितालतायानचरुचिमेति फलैश्च पुष्पिताग्राः २ अथमासप्रवेशोपयुक्तमव्यसृष्ट्या नयनं लिख्यते तत्राब्दपा
नयनम् स्वाभीष्टशाकानुसमीपशाकं विशोध्य शेषां कशकां ककोट्याः अधस्थवारादिकसंयुतिर्भवेदब्दाधिपो चारमुखः स
मादौ १ मेघसंक्रांतितिथ्यानयनं प्रथमाध्याये प्रोक्तमेव अथाहर्गणानयनम् मेघसंक्रमदिनाद्गतमासास्त्रिंशताचिनिहिता

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

दिनियुक्तीः स्वाधितर्कान्वर्द्धवामरहीनाजाय
 तेदिनगणोद्धपपूर्वः १ अथमध्यमार्कालयन
 युगणस्त्रिंशता ३० भक्तामासाः शेषदिनानि च त
 त्रस्यग्रहसंयोगः दीपयुक्रमध्यमेरविः २ सूर्यरुद्र
 १० भं २७ कुवाणां ५ नवाग्नी ३९ संपत्तिमितः रग्ना
 स्वदेशांतरयाजनानिनिजांघ्रिहस्तानिचिन्निहि
 काम्यः देशांतरम्याथंगवावृणंप्रक्षिपश्चाद्वनम्

धरविस्त्रदेशे एकान्तमध्यमार्कञ्चत्रैक्यार्द्धस्यापयेदुधः होरमेघाः २१ स्वय
 माः २० सूर्यमन्दोच्चं राशिपूर्वकम् ग्रहो निते चमंदोच्चं मंदकेन्द्रं भवेदिह त्रिभाद
 त्माः २१ केन्द्रं संपूतं त्रिभाधिकम् षड्भाधिकं षडूनस्याच्चकाच्छोध्यन्नवाधिकम्

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

रा.
५४

भुजांशमितकोष्ठस्य फलमंशादिकं रवेः कोष्ठान्तरहता च्छेपात् षष्ठिलब्धकलादियुक् स्यष्टमंदफलं केन्द्रे तुलाजाद्ये
 ऋणान्धनम् मध्यमार्के स्फुटार्कस्यात्कोष्ठस्य ज्वगतेः फलम् स्वर्णकर्कभूगे केन्द्रे मध्यभुक्तौ स्फुटागतिः स्यादवपाल
 कालीनः स्यष्टार्कगति संयुतः अथत्रैक्यानयनम् द्विघ्नसायनमध्यार्कदोर्ज्यापदैर्विभाजिता कालाद्यमन्त्रमृणमसूख्ये
 समौजपदगे क्रियात् त्रिभि मे भौपदं चो जसमं स्यादुदयान्तरे यद्वा अष्टाद्विने वो दयान्तरानयनम् सायनार्कपदे गम्यग
 ता ल्यांशविवर्जिताः द्विघ्नेन स्वशरांशेन विकलाश्चोदयान्तरे अर्कमंदफलं केन्द्रे गुणं स्यादिकं लात्मकम् भुजान्तरं रवेः

३	२	१	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५
८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७

स्वर्णमार्के फलं बत्समं
 यदायनांशादयान्तरं रवेः
 स्याद्वटस्य मेषस्य चतत्रशं
 कोः सूर्याङ्गुलस्य द्युदले
 प्रमास प्रभास्थिता दिगा

॥ सावनदिने रवेर्मध्यमाराश्याद्या गतिः ॥

ज० दिग्वि० निघ्नी ॥ ॥ अंत्यास्त्रिहत्सुश्चरखण्डकानि क्रमेण सूर्यादयनांशयुक्तात् भुजार्कसंख्यामितया तखण्डयुतिः

[illegible]

क्रा
५५

सायनस्फुटसूर्यस्य भुक्तांशसंज्ञादयैर्हताः त्रिंशद्भुक्तांशसंज्ञादयैर्युतम् षष्ठिभक्तन्नाडिकादि अथमध्यम
भास्करः सायनोस्यांशयद्वांगनाडिकादिफलम्भवेत् उभयोरन्तरत्रैक्यसंज्ञकस्यात्कलादिकम् मध्यमार्कघटीभ्यश्चेद्वे
भुक्ताघटीगणः हीनस्त्रैक्यमणं सूर्यविज्ञयं धनमन्यथा संस्कृतस्मैतमध्यार्कः स्याद्रविस्त्रैक्यसंस्कृतः अस्युपस्फुटता
त्राग्वत्सृष्टोर्कम्यात्परिस्फुटः उक्तरीत्यास्फुटः कार्यजन्मार्कः पूर्वएवहि १९ प्रतिवर्षमण्वार्कस्फुटसगद्विको भवेत् य
कैकगशिसहितो वर्षाः कर्मासकालजः स्फुटाकीः स्युर्द्वितीयादिमासेष्वकीम्नुमासजाः एकैकं अंशसहितो स्युर्दिनं वैश
भास्कराः २३ अयस्वानी एमासस्य संगव्यारूपविवर्जिता तत्तत्त्वमासगतिजकोष्टस्थफलसंयुतः २४ जन्मार्को मध्यमो नी
एमासपार्श्वे भवेद्रविः निरेकामाससंख्याचग्वराम ३० गुणितायुता २५ स्वजन्माहर्गणे भीष्टार्कसंबंधी भवेद्गणः गतित्रैक्य
युताः कीस्यवार्तव्यास्फुटतोक्तवत् २६ ततस्त्वाभीष्टसूर्यस्य मासार्केनोत्तरं चरेत् कलाद्यं स्पष्टंगत्या प्रस्यदिनादिफलं स्फु
टम् २७ स्वाभीष्टसूर्यमासार्कदधिकेन दृष्टेन मृतम् हीने च तत्राब्दस्य वारादिस्तेन संस्कृतः २८ मासवेशे स्फुटानाड्यस्त
हामर्थसहर्गणः संस्कृताब्दपवाराद्यस्तप्ततार्कतस्मृतः २९ वर्तमानो वामरश्च सृष्टस्य न्यासावेशानम् श्रीमद्गुरुणा व
चनैः प्रकारान्तरमुच्यते ३० मासपंचशका-जार्कयुपिण्डे स्थगवेः कलाः न्यूनाधिकास्तृगत्या प्राग्षा ज्ञानास्तुनाडिकाः ३१ यं

ज्याः शोध्या वर्षपातनादीपुत्रैक्यसंस्कृता मासवशे स्फुटानां ज्योदेशान्तरमुसंस्कृताः २२ त्रैक्यसदृशनाडीषु सूर्याद्यस्तस्य
 काल्ययेत देशान्तरस्य संस्कारं कुर्याद्यस्तस्य तेषु च २३ अथ त्रैक्यदेशान्तरादिसंस्काररहितेनाहर्गणोत्पत्त्यस्फुटरविणा अंतरं क
 र्त्तव्यं त्रैक्यसंस्कारो नाडिकासुकर्तव्या मासप्रवेशवार्यं जन्माहर्गणान्यप्रतिमासं त्रिंशत्त्रिंशद्युतः कर्त्तव्यः एवमुभयप्रका
 रणोपि मासप्रवेशवागदिकं सममेव भवति अथ संग्रह्यारूपविवर्जिता तत्र त्वं द्विनेकोष्टस्थफलनमहितोरविः मासप्रवे
 शकालीनोदितपार्श्वभवेद्विः तस्मादुक्तप्रकारेण युवेशमाध्यं द्वधइति मुक्तावन्यात् एवमेव दिवसप्रवृत्तयश्चातिस्म
 फलबोधहेतवे जन्माभास्कारकालादि साम्यतः प्रस्फुटाः स्युः तिसृषु गुरोर्मतम् २ खटभाः वसहमाद्यनुक्तवर्षितनीयमनुषासर
 कुर्धैः त्वाग्निकोडुवशांतोत्रदक्षजारासंमतदशाक्रमोऽथेति २ अथाकेत्रैक्यदेशान्तरसंग्रह्यकारणमुच्यते तत्र स्फुटसावन
 स्य च त्वं हर्गणो मध्यमसावनैतानीतः तत्र रविमध्यमगते तुत्यादिभिर्माहितानां क्षत्राघटिका मध्यमार्कसावनम् अर
 म्मध्यमगते सर्वदा तुल्यत्वात् स्थिरं स्फुटसावनं त्वैकस्मिन् दिने न सत्रं रविश्च समकालमुदितः पुनस्तस्मात्कालान्नाक्षत्राघटी
 नां पक्षानक्षत्रमुदितम् रविशुक्रांतिवृत्ते स्फुटगत्या पूर्ववतो गतः अतस्त्वेव यभुक्तिघातगदाभ्राष्टमूलव्यसंमा सुभिरनंतरमु
 दितः तन्मिश्रशुभिर्माहिता नक्षत्रघटिका पक्षिः ६० रवेस्फुटसावनमभवति तत्र त्वं हर्गणान्यप्रतिमासं गणितं यान्यन्त्या

हा०
२०३
५६

लभतो मध्यमसावनेनाहर्गणः कृतः अपेक्षितस्तु स्फुटसावनेनातः स्फुटमध्यमाहर्गणयोरन्तरसाधनाऽर्थः शुद्धान्तरसं-
स्कारः कृतः अथ स्फुटसावनाहर्गणजोग्रहोदशशिरः पुरिमध्यमभास्करेक्षितिजसन्निधिगेसतिमध्यमइतिसिद्धान्तोक्त-
त्वं कायास्मध्यमाकोदयकालिकोजातः अपेक्षितस्तु स्फुटाकोदयकाले अतोभुनांतरसंस्कारेण स्फुटाकोदयकालिकोजातः
पुनर्योग्योन्नरान्तरेण चरान्तरसंस्कारसंज्ञेन स्वपुराक्षांशसममध्यरेखानभागेदयकालिकोजातः पुनः पूर्वापरांतरेण देशांत-
रसंस्काराख्येन स्वपुरे स्पष्टाकोदयकालिको भवतीति तत्त्वम् अत्रोदाहरणम् तत्र श्रीमद्विक्रमादित्यराज्याद्गताब्देषु १६
७३ तथा श्रीशालिवाहनराज्याद्गतवर्षेषु १५३८ श्रावणकृष्णपक्षतृतीयायां शनिवासरे ११।१० धनिष्ठायां ४५।३३ प्रीतिर्योगे
३३।४४ सूर्योदयाद्गतघटीपलेषु ३४।३२ धनुर्लग्नोदये श्रीमत्सत्तलभूमीपते सेवितचरणारविंदानां सकलभूमण्डलारव-
डलानां धर्ममार्गप्रवर्तकधुरीणां श्रीमाहस्रजा महाप्रभूणां जनिरभूद्गजमेरौ नत्रपलप्रभा ५।५० देशांतरं १० प्रत्यक् च
रखण्डानि ५८।४०।१९ शाकोनवाश्वितिथ्यूनद्विप्रोक्तविधिनामेषसङ्क्रान्ति तिथिः २० वैशाखकृष्णपञ्चमीजाता अ-
थाब्दपानयनम् तत्र स्वाभीष्टशकः १५३ पुस्तकस्य स भीषशकेन १५२९ रहितशेषं ९ अथशेषं ९ कोष्टकांकाः ४।१९।४३
४२ शकः १५३५ अधःस्थकः १००।४८।१९।०० युतः ५।०८।०२।४२ जातोऽप्योवारादिः अथाहर्गणानयनम् तत्रमेषसङ्क्रान्तिर्वैशा-

खकृष्णपञ्चम्यामस्ति ५ नतोगणनया आषाढकृष्णपञ्चमीपर्यन्तद्रुतमासः २ त्रिंशद्गुणः ६० आषाढकृष्णषष्ठीतः आ
 वणंकृष्णतृतीयापर्यन्तद्रुतदिवसे २० युक्ता ८० स्वाध्यितर्कः ६४ गोन ०० हीनः ८६ जातः आवणकृष्णतृतीयायामहर्गणः
 ८६ सप्ततष्टः २ अब्दपालवारतो गुरुवाराद्गणनया शुक्रवारं गतः वर्तमानः शनिवारः अथ मध्यमार्की नयनम् अहर्गणः
 ८६ त्रिंशद्गुणं लब्धमासा ०२ शेषं २६ दिनाति अथ मासगतिः ०१ २० ०८ १० दिन २६ गत्यो ०० २५ ३१ ३२ ३३ ३४ ३५
 १४२ राश्यादिक्षेपक ११ २१ ५१ ३९ युतः ०२ २२ ३१ २१ जातो राश्यादिर्मध्यमार्की अब्दान्तकालीनः रेखातः पश्चिमदेश
 त्वादेशान्तरविकला १० युता जातो देशान्तरमंस्कृतोर्कः अथ गतैष्यदिवसाद्येनेत्यादिनोक्तप्रकारेणाब्दशघटिका ८ १ ४ २ ३
 ४ घटिका ३४ ३२ अनयोरन्तरेण २६ २९ १८ सूर्यमध्यगतिः ५० ०८ गुणिता षष्ठिभक्ता लब्धं कलादिफलम् २६ १६ म
 ध्यमार्कः ०२ २२ ३१ ३९ धनज्जातो जन्मकालिनो मध्यमार्कः ०२ २३ ०३ ३९ अथादयान्तरसाधनम् तत्र मध्यमार्कः ०२ २३
 ३ ३० पूर्वोक्तप्रकारेणार्तायनांशोः १६ ४५ १८ युतः ०३ ०९ ४८ ५५ हि घ्नः ०० ६ १ ९ ३० ५० षड्भाधिकत्वादयं षड्भा
 जातो भुजः ०० १ ९ ३० ५० अथास्य ज्याकर्तव्या तत्र ज्यानयनप्रकारः सिद्धान्तशिरोमणौ रूपाश्विनो २१ विंशतिः २० १६
 १९ चंद्रा अंशे १८ तिथ्य १५ र्क १२ नवेषु र्दस्राः ज्याखण्डकांशान्यभितेर्देशां स्पुर्जांतरखण्डान्यथभोग्यनिघ्राः शेषांश

काः खेन्दुत्तायदाप्तं तद्यातखण्डैक्ययुतं भवेज्ज्या ज्याखण्डयोगउक्तः सिद्धान्तशिरोमणौ स्वर्गाः कुवेदाः खरसाः
 सप्तशैलायमाङ्ककाः वेदाशास्त्रिशिवास्सर्प रुद्राः खार्कास्तुपिण्डकाः पूर्वानीतभुजांशाः १९१ ३७ ५० दशाप्तलब्धगतख
 ण्ड १ शेषांशाः ९१ ३७ ५० एष्यखण्ड २० गुणाः १९२ ३६ ४० दशाप्ताः १९१ १५ ४० जातं खण्डैक्यम् २१ युताः ४० १५ ४०
 ताज्या एषाषड्वै २०६ भक्तालब्धकलाद्यमुदयांतरं ० १८ अथसुगणोपायेनोदयान्तरसाधनम् तत्रसायनार्कस्यद्वितीय
 पदे अज्यागतांशाः १९१ ४८ ५५ एषांपञ्चमांशाः १ द्विघ्नः २ अंशयुहीनः १ ४८ ५५ अर्द्धाभ्यधिकत्वादुपरि ७ एकयुतः ८
 जातमुदयांतरं पूर्वागतसमं अथसायनार्कस्यसमपदस्यत्वादुदयान्तरंकलादि ० ८ अर्कधनं अथभुजान्तरसाधनं
 तत्रमध्यमार्कः २ २३ ३ ३७ स्वमंदोच्चै २ १७ २० हीनः ११ २४ १६ २३ जातमंदकेंद्रं इदंनवाधिकमतश्चक्राच्छुद्धं ० ५ ४३
 १३७ जातोभुज भुजांशाधस्यफलमंशादि ० ११ ३७ शेष ४३ ३७ अग्रिमकोष्ठान्तरेण २ १९ गुणितेषष्टिभक्तैलब्धकलादि
 १ ४१ अनेनकोष्ठस्यफलं ० ११ ३१ युतं ० १३ १० जातमंशाद्यंसूर्य्यमंदफलं इदंमध्यमार्कै २ २३ ३ ३७ तुलादिकेंद्रत्वाद
 णज्जातः स्पष्टार्कः २ २२ ५० १९ स्थूलः अथकोष्ठकस्यगतिफलं २ १७ मकारादिकेंद्रत्वान्मध्यमगतौ ५९ ८ कृणं ५६ ५०
 जातोस्पष्टगतिः कलाद्यासूर्य्यस्य अथमंदफलम् ० १३ १२ खेन्दु २० गुणंषष्ठ्यापर्य्यपरियुतं जातं खेर्विकलात्मकं भुजांत

र ० २१ १३ मंदफलस्य कृणत्वा दण अथ चरांतरमाधनम् तत्र स्पष्टार्कः ० २ २२ ५ ० १ २ ६ स यनः ० ३ १ ० ३ ५ ३ ७ अयं च अधिक
 त्वाद्वा ० ३ ६ ६ नो ० २ २ ० १ २ ५ १ २ ३ जातो भुजो भुजर्क्षसंग्या २ मिने चरखण्डे ५ ८ १ ४ ७ गते अनुयोर्योगः १ ० ५ शेषं २ ० १ २ ४ १ २ ३ भोग्य
 खण्ड ३ २ २ गुणं ३ ८ ७ ४ ३ १ ७ त्रिंशद्भुक्तं १ २ ५ ५ १ २ ४ गतखण्डयोगं १ ० ५ युतं १ १ ७ ५ ५ १ २ ६ जातज्चरा द्विपलात्मकं एता एव वि
 कलारवेष्वरांतरं जातं एतत्पष्टिभक्तं ज्ञातं कलात्मकं चरांतरम् ० १ ५ ८ ददं मायनार्कस्य मेषादिषु स्थितत्वा दण अथवा
 योगे युतिस्स्यात्सययोस्त्वयोर्वीधनर्णयो रंतरमेव योगद्वितीयां जातमार्गेण त्रयाणां मैक्यं ज्ञातं त्रैक्यं ० १ ५ ३ कृणु शेषत्वा द
 र्के कृणु संज्ञकं जातं अथ सुगमोपायेन त्रैक्यानयनम् तत्र स्पष्टार्कः ० २ २ २ ५ ० १ २ ६ मायनः ० ३ १ ० ३ ५ ३ ७ अस्य भुक्तो
 शाः ० ३ १ ३ ५ ३ ७ कर्कोदयेन ३ ४ २ गुणिताः षष्ठ्योपर्युपरियुताः ३ २ ८ १ त्रिंशद्भुक्तान् व्यरेवेर्भुक्तं पलात्मकं म २ ० ६ अथ म
 षादिमिषुन पर्यन्तराशीनामुदयपलैक्येन ७ ७ ६ युतं ८ ८ ५ षष्ठिभक्तं जातं रवेर्मेषाद्भुक्तं घट्यादि १ ४ ४ ५ अथ मध्यमार्कः ० २ १
 २ ३ १ ३ १ ३ ७ मायनः ० ३ १ ० ३ ५ ३ ७ अस्यां शाः ० ३ १ ० ३ ५ ३ ७ यद्भुक्तं लं व्यघट्यादि १ ६ १ ३ ८ उभयोरन्तरं ० १ ५ ३ जातं त्रैक्यं
 पूर्वागततुल्यं अथ मध्यमार्कघटितो रवेर्भुक्तं घटिकाहीना अतस्त्रैक्यमृणात्मकं ज्ञातं अथ मध्यमार्कः ० २ २ २ १ ३ ३ ७
 त्रैक्यं १ ५ ३ कृणु ज्ञातं त्रैक्यं संस्कृतो मध्यमार्कः २ १ २ ३ १ १ ४ ५ अस्यादानीतं पूर्ववन्मंदफलं ४ १ ३ १ ३ ३ त्रैक्यं संस्कृतमध्य

दा०
र० गु०
५८

मार्कः २।२३।१।४५ ऋणं जातं त्रैक्यसंस्कृतः स्पष्टोर्कः सूक्ष्मतरः २।२२।४८।३२ ततश्शके १५७० आषाढ सुदि १२ गुरौ उ
दयादुन घटी पलेषु ५१।१५ श्रीमतां महाप्रभूणां सौरमानेन जन्मतस्त्रयस्त्रिंशत्तमो ब्द ३३ प्रवेशो जातः तत्राब्दः ३।२४
५१ अहर्गणः ८६। देशांतरसंस्कृतो मध्यमार्कः २।२३।३।४१ मंदकेंद्रं ११।२४।१३।१० अयनांशाः १७।१४।६ मन्दफलं ०१३।
२५ उदयांतरं धनं ९ भुजांतरं ऋणं १।२५ त्रैक्यमृणं १।४८ त्रैक्यसंस्कृतो मध्योर्कः २।२२।१।५५ त्रैक्यसं
स्कृतः स्पष्टोर्कः २।२२।४८।३२ गतिस्पष्टा ५६।५७ अत्र जन्मार्कवर्षार्कयोः साम्यमेव जातमतः प्रतिवर्षप्रवेशं जन्मार्क
एव स्पष्टो लिखनीयः अथ द्वितीयमासानयनार्थं स्वाभीष्टमाससंख्या २ रूपो १ ना १ एतत्तुल्यमासगतिकोष्टकस्थफलं ०।
२९।३४।५ देशांतरसंस्कृते जन्महर्गणोत्थमध्यमार्के ब्दपांतकालीने ३।२२।३७।२१ युतं जन्मतस्वाभीष्टमासजिकटे मध्य
मार्कः ३।२२।११।१६ अस्मान्मंदकेंद्रं १०।२५।८।३४ मंदफलं १।१५।२३ उदयांतरं धनं ०।२५ भुजांतरं ऋणं २२ चरांतरं ऋणं १।३।
त्रैक्यमृणं १।१८ मध्यमार्कस्त्रैक्यसंस्कृतः ३।२२।१०।१८ त्रैक्यसंस्कृतः स्पष्टोर्कः ३।२०।२४।५७ अथ वर्षप्रवेशकालिकोर्कः
२।२२।४८।३२ एकराशियुतः ३।२२।४८।३२ जातो द्वितीयमासार्कः अथ स्वाभीष्टार्क ३।२०।५४।५७ मासार्क ३।२२।४८।३२।
योरंतरं मशादि १।५३ अस्य कला ११३।३५ सवर्णिताः ६८।१५ सवर्णिता र्का गत्या ३४ ३७ भक्तालम्ब्यम्बारादि ०१।५८।५८ मासा

कर्तुं भीषार्कस्य न्यूनत्वाद्दत्तं अनेन वागब्दो ०३।२४।५१ युतो ज्ञानसंस्कृतो ब्रह्मः ५।२।४९ अब्रह्मपाराधस्थ एवमासः
 प्रवेशे चटिका द्वितीयमासप्रवेशस्य २१।४९ अथ मासप्रवेशवारार्थं जन्माहर्गणः ८६ द्वितीयमासप्रवेशादेक त्रिंश ३०
 युते ११६ संस्कृताब्दपर्याय ५ युतः १२१ मघ्ननष्टः २ अत्र सूर्यवारान्नयनया द्वारवर्तमानसोमवारो जातः एवमवर्षः
 वशादिना त्रिंशदिननिकटस्य सोमवारे इन्द्रयादृतघटीपलेषु २३।४९ द्वितीयमासप्रवेशो जातः एवमन्यमाससाध
 ने दिनप्रवेशसाधनं च कर्तव्यम् अथ प्रकारेण मासप्रवेशानयनं तत्र सर्वसंस्काराद्द्वितीयमासप्रवेशः ३।२२।११।
 २६ संदके द्वे १०।२५।४।३४ संदफलम् ०१।१५।२३ कृणं स्योर्कः ०३।२०।५६।०३ अथ मासार्कस्य ०३।२२।४८।३२ चान्न
 संकत्वाः ०१।१२।२९ सूर्यगत्या ५७।१९ भक्तालब्धदिनाद्यम् ०१।५३।५० अब्रह्मपारादौ ०३।३४।५१ धनं ज्ञातौ वागदिः
 ०३।२२।४९ अत्र पूर्वमर्के नैक्यं कृणं मस्त्यतः संस्कृताब्दघटीषु २२।४९ त्रैक्यं घट्यादि ०१।१८ धनं २३।५९ तथा धनं देशं
 तं सूर्यस्य १० वागदिपलेषु ५९ कृणं ४९ जातो घट्यादिको मासप्रवेशकालः २३।५९ पूर्वातीतसमः अत्रापि मासप्रवेश
 आगनयनमपूर्ववत् कर्तव्यम् मासप्रवेशो अस्मादन्यः सूक्ष्मतरः प्रकारः सोपपत्तिको नास्ति अथ मासफलानिवर्षतत्रे
 मासप्रवेशकाले पियहानूभावांश्च साधयन् तत्र मासतनोर्नीथो मुन्येशो जन्मपस्तथा त्रिराशिपो दिननिशोरबीन्दुभ

४१ पतिस्तथा अब्दप्रवेशलग्नेश एषा म्हीर्याधिकस्तनुम् पश्यन्मासपतिर्ज्ञेयस्ततोवाच्यं शुभाशुभम् अपरेमासलग्नेशमासा
 ४२ धिपतिमूचिरे दिनेशं दिनलग्नेशं तथा प्रोचुर्विचक्षणः मासघत्तेशयोर्वाच्यं फलम्वर्षेशवदुधैः अनविशेषमाह याद
 ४३ वः अब्दाङ्गपोजन्मविलग्ननाथः कल्योथमासाङ्गपतिर्हितीयः त्रयः पुरोक्ता इति पञ्चमध्ये मासाधिपो बेशवदुधैः क र्यः
 अयमर्थः पञ्चाधिकारिमध्ये जन्मलग्नपस्थाने वर्षलग्नपस्थाप्यः वर्षलग्नपस्थाने मासलग्नपस्थाप्यः मुंशेषावैरा
 शिकेशचंद्रार्कराशिपाः पूर्ववन्मासलग्नतो ज्ञेयाः एवं पञ्चाधिकारिमध्ये वर्षेशवन्मासयः कार्यः ताजिकभूषणं लग्ने
 श्वरांशधिपतिर्विलग्ननवांशनाथेन समं सखित्वम् स्नेहाख्यदृष्टिश्चयुतिश्च मासेतस्मिन्नुभं व्यस्ततथा न्यथा स्यात्
 लग्ने श्वरांशधिपतिर्विलग्ननवांशनाथेश्वरयोर्वलीयान् स एव मासे श्वरतां प्रयाति फलंतदीयं किल कीर्तयामि इति
 णत्नाभर्तृवमहोत्सवं नरपतेर्गुरुगौरवमादिशेत् अधिकतां यदि मासपतिर्भवेद्दिनकशेनकरोन ति रिपूदयम्
 रजतमैत्रिकशुभ्रसदम्बरप्रियजनागमनं सुखमदुतम् नृपकृतं सदिदं यदि माः पतिर्हिजपतिर्जपतीर्थरुचिर्दिशेत् कि
 तिपतेर्बिष्णुगमनं रिपोरपचयं विजयं चरणगणे अनुदिनं ननु मासपतिः करोत्यवनिजो वनिजोरुसुखान्यपि क्षिति
 पतेः श्वलुमानधनागमोलिखनकाव्यकलादिरुचिर्भवेत् रिपुजयम्प्रकरोति निरंतरं यदिवुधः खलु मासपतिर्भवेत् ॥

वक्तुं विना स सुरैवेस्सहितङ्करोत्पतितरा म्बरवस्त्रधनागमैः अमिनरं यदि मा सपतिः पतिः सुवचसा म्ब चर्सार चनेमतिः ५
 निजज्ञेनोपवयश्च जयः सदा स दिनये विनये रुचिरङ्गता रतिपतिर्यदि मा सपतिर्भवेत्कविरहो विरहोरिजनैर्ध्रुवम् ६ दु
 मलं तापक्षिणोपणसादरो वरतरो हिनरोत्पगौरवम् विलसतैस्साहेनो यदि माः पतीरविभवो विभवोत्यसुखान्वितः ७ मा
 सेश्वराणाम्बुलिनाम्फलानि सम्यक् किलैतानि मयोदितानि बलम्यमध्याधमतायदा स्यात्तदनुमानेन फलम्यकस्यम्
 ८ वामनः लम्नेश्वरांशनाथस्य लग्नांशस्वामिना यदि स्तुत्वं स्नेहदृष्टिश्चन्द्रदृष्टिस्तथाद्युतिः ९ सौम्यशरीरेत्वारोग्यं
 निवृत्तिश्च तदा भवेत् शत्रुदृष्टिस्तयोश्चन्द्रः क्रूरदृष्टिः परस्परम् २ तदा शरीरे कष्टं स्याच्चित्तोद्देगस्तथैव च द्वयोरेकोऽस्त्रगोती
 नो तदा कष्टात्सुखं वदेत् ३ द्वयोश्चास्त्रगोती च स्थयोर्मृत्युम्विनिर्दिशेत् लग्नांशाधिपतिः क्रूरयुक्तः शंकाकरः स्मृतः ४ अ
 न्नजन्मकालयोररिदृष्टियोगोत्पन्नोऽप्येवं विधेमासे मृत्युं वदेत् अत्यथामृत्युसमं कष्टमवाच्यमिति विशेषः लग्नांशनाथस्य य
 दाधनांशस्वामिना यदि मैत्र्यादियोगश्च यदा तदा द्रव्यं न वेद्दुः शत्रुयोगे क्रूरदृष्टौ नीचास्त्रगतयोस्तयोः धनं नाशश्च भव
 ति धनन्तत्त्वामिनो वशात् २ लग्नेश्वरांशनाथस्य सहजांशेऽश्वरेण चेत् मैत्र्यादियोगश्च तदा तु जसौख्यम्वप्नुयात् ३ लग्नेश्व
 रांशनाथस्य सुहृदंशेऽश्वरेण चेत् मैत्र्यादियोगश्च यदा सुहृदः सुखमश्नुते ४ लग्नेश्वरांशनाथश्चेत्सुतांशस्वामिना यदि मैत्र्या

हा- दियोगश्चतदासुतमौख्यम्प्रजायते ५ लग्नेश्वरांशनाथस्यपञ्चाशस्वामिनायदि मैत्र्यादियोगश्चयदाशत्रुसंधितदावेदेत्
र. उ. ६ लग्नेश्वरांशनाथस्यमप्रांशस्वामिनायदि मैत्र्यादियोगश्चयदातदास्त्रीमुखमादिशेत् ७ लग्नेश्वरांशनाथस्यमृतीशां
६० शेश्वराणंचेतु मैत्र्यादियोगश्चयदासरुग्रस्यात्रदासुखम् ८ मृतीशांशपतौवीर्ययुक्तेकएन्विनिर्दिशेत् लग्नेश्वरांशनाथस्य
यदाधर्मेशांशेश्वराणंचेतु ९ मैत्र्यादियोगश्चयदाभासेधर्मभानिर्भवतु कर्मेशांशपतेश्चिन्त्याकर्मसिद्धिः कुलाचित्तं १० आ
येशांशपतेरेवंलाभस्याद्वावहारतः व्ययेशांशपतौस्त्वल्यवीर्यस्त्वल्यव्ययोर्भवतु ११ अयाशार्मीशपतयोर्विवक्षाः शुभदाय
काः लग्नेश्वरांशपतयोवलिनः शुभाः १२ अत्र लग्नेश्वरांशनाथस्ययदावांशस्वामिनास्नेहदृष्टिर्योगोवाचंद्रस्या
पिस्नेहदृष्टिर्दोगोवानदाभावोक्तसकलपदार्थानामूर्वोक्तात्म्यासेसुखम्वाच्यम् भावांशस्वामीउदितः स्नेहयोगोवाचंद्राअ
त्यंततद्दीप्तोत्थशुभपदार्थानांसुखम्वाच्यम् एवंलग्नेश्वरांशनाथस्ययदावांशस्वामिनाक्रूरदृष्टिश्चंद्रस्यापिलब्धक्रूरदृष्टि
स्तदनुद्भावोत्थदुःखम्वाच्यम् भावांशस्वामीअस्त्रगतश्चेन्नदा अत्यन्तमशुभंतद्भावोत्थंक्षयमिति विशेषः विशेषान्तरमु
क्तंवाग्नेनैव यावत्कालं भवेदेवंतावत्कालं भवेदिदं परम्परन्तान्ज्चार्यमासंयावत्फलंबदेत् अयमर्थः लग्नेश्वरांशना
थभावांशनाथचंद्राणांप्रत्यहंगच्छतांयावत्तद्राशिंचारस्तावत्कालमेवशुभंफलम् अथतदनंतरंयद्येकस्यदूयोर्वातद्रा

श्येवस्थिति रन्यस्य गत्यंतरं संचारे विपरितम्बास्पदय वा सर्वेषां राश्यंतरस्तत्र यथा मित्रं शत्रुदृष्टि योगो दृष्ट्या भावो
 दा तथा तथा शुभाशुभमध्यमफलम्वाच्यमिति वर्षतंत्रे भावांशाधिपः स्वभावपनवांशेन मेत्यादियोगोक्तः भावांशाधिप
 तिसंस्वभादपनवांशेन मेत्री दशादृष्टो वा सहितः शशी च यदि तौ मेत्री दशा लोकिते तद्भावात् सुखविलोममयतद्वा त्यास
 तः कीर्तितम् नीचास्तादिफलञ्च लग्नविदितं विहृदिरुत्थान्धिया १ अयमर्थः यदा तौ ग्रहौ शत्रुदृष्ट्या परस्परं पर्युत्तौ यु
 क्तौ वा भवतश्चक्षेपि शत्रुदृष्ट्या पश्यति तदा तन्मासि भावोत्थदुःखं स्यात् अत्रायं विशेषः भावांशपनवांशे मेत्री अपि नी
 चास्तवक्रगो भवतस्तदा तद्भावात्थदुःखं भवत्यं मासे भवति यदेको नीचादिगः अपरः सत्स्थानगो मध्यमस्थानगो भ
 वति तदा होतद्भावात्थदुःखं मनुभूय पश्चात्सुखं स्यादिति अन्यच्च तत्रैव लग्नेशमासे शसमे श्वरांशानां यद्भावाधि
 पमित्रदृष्ट्या दृष्टायुता वा शशिना तदा तद्भावात्थसौख्याय न चेदरिष्टम् १ लग्नेशमासे शसमे शस्त्राधिपाः षडस्य
 गताः सपापाः दृष्टाः खलैः शत्रुदृष्टात्रमासे व्याध्याधिविद्युः भयदुःखदास्युः २ केन्द्रत्रिकोणाय गतास्तु लग्नमासा ज्ञेया
 वीर्ययुता नराणां नैरुज्य शत्रुक्षयराज्यलाभमानोदयात्यद्भुतकीर्तिदास्युः ३ ताजिकालंकारे वर्षे स्थिहा भोगमथायमासा
 दशाद्यहदाधिपतिस्ततोयः मासाधिपः पूर्णफलस्तु पूर्णफलं ददातीह वदन्नि केचिन् १ ताजिकसारे लग्नांशनाथोऽथ विलग्न

हा लाभः केन्द्रत्रिकोणाय गतो बलिष्टः सौख्यं विलासं निरुजं नितां तं नृणाङ्कुरोत्येव समेश्वरो वा १ षष्ठाष्टगोलग्ननवांशपञ्च
 १३ कूरग्रहे र्युक्तनिरीक्षितश्च मासे नृणां कष्टमयम्विवाहं सम्यक् करोत्येव न संशयो च २ त्रैलोक्यप्रकाशे तु लग्ने शालयनवांशप
 ६१ धिपयोः फलमुक्तं तत्कालं लभस्वामी यो नवांशकपतिस्तु यः तयोरन्योन्यदृष्टिश्चेच्चन्द्रदृष्टिश्शुभामता १ तन्वादिभावे
 तु फलं तद्दृशादैवचित्तैः वाच्यं मासाधिपादापि विशेषस्तत्र कथ्यते २ यस्यांशो मासयोभावे तद्भावे दूषणं गुणम् जन्मादिक
 राशां कश्चिन्तत्प्रवेशात् फलं वदेत् ३ नवांशकपतिः खेटो यावत्कालं भुनक्ति तत् तावत्कालस्य वक्तव्यं फलं तन्वादि कर्मा
 त् ४ त्रिकोणे स्वग्रहे स्वोद्धेमित्रदृष्टे सुहृद्गृहे राश्यंशयोः सुहृत्वे च फलं श्रेष्ठमतो न्यथा ६ लग्नांशकपती मित्रेशुभदृष्टौ पर
 स्परम् तदा देहसुखमाच्यन्धने चेद्भनलं धनं ७ सहजे भ्रातृजं सौख्यं तुर्ये गेहसुखं वदेत् सुते मुतासिर्ये गौर्वीराशौ शत्रु
 विद्विद्धत् ८ घूने पत्नीरुतं सौख्यं मृत्योर्मृत्युकरस्मृतः धर्मधर्मफलं प्राप्तिः कर्मप्राप्तिस्तु कर्मगे ९ लाभे लाभस्सम
 ग्रोपिव्यये ह्यनिर्निरन्तरम् लग्नांशपयदाशत्रुशत्रुदृष्टौ युतौ तथा १० व्यत्ययेन फलमाच्यं पूर्वोक्तं यच्च भाशुभम् अथ लग्ना
 नादि सर्वभागेषु सूर्यादिग्रहाणान्नवांशकफलमुक्तं जीर्णताजिके मूलत्रिकोणमित्रोच्चप्राप्ते मूर्तौ रवीन्द्रपः सच्चन्धेन धन
 प्राप्तिः फलमूर्ध्वमकीर्तितम् अन्यत्र स्थेरवौ लग्ने देहपीडानिरन्तरं द्वितीये धननाशश्च दुर्वाच्यं स्यात्तृतीयगे चतुर्थे भो

जेतेदौस्थं पुत्रपीडातु पंचमे शत्रुनाशोरिपुस्ये स्यात्पत्ने तुष्टिर्न कुत्रचित् अष्टमे व्याधिराधिश्च धर्महानिस्तु धर्मगे प
रासिर्दशमे प्रोक्ता लाभे लाभस्तथा भवेत् व्यये व्ययं नृपादंडः सूर्यस्यांशैः फलं स्मृतं इत्यर्थः अत्र लग्नस्यैकं प्रतापकरणं पा
पदृष्टे दृष्टकरणं दुर्वाच्यं कठिनवक्ता भोजनावसरे दौस्थं कलिः सप्तमे न तुष्टयः बंधनपीडादि संभवकरणं वा दशमे राज्या
सुखं प्रभुगौरवं वा एकादशे अल्पलाभः द्वादशे राज्यदंडकली इति विशेष इत्यर्थः अत्र गस्वगृहे चंद्रे देहदुष्टिर्विलग्नमे
अन्यत्राशुमदः प्रोक्ता धने सौम्ये क्षितः स्वदः सहजे सहजात्सौरव्यं चतुर्थे भव्यमोजने पंचमे सुवैतः सौरव्ये रोगसंतापदोरि
पो निवृत्तिवार्ताश्रवणं सप्तमे लघनं मृतौ नवमेशत्रुविजयो दशमे स्यान्महत्पदं लाभेतु वरप्रभुः स्याद्ये स्यात्सुंदर्ये
विधौ इति चन्द्रः तत्र पंचमे चन्द्रे शुभमपूर्ववत् सुतसौरव्यं षष्ठे शुभाशुभदृष्टे रोगसंतापो अष्टमे लघनं नृपादितरणं पा
पदृष्टे चंद्रे रोगधारणं लघनं दुष्टं सिंहे सिंहांशे चंद्रे काकलग्ने मासदिनावेशो वधः एवं मे षमे वनं वांशे अर्कभोग्ने ग
लग्नपनवांशपृगांशौ सौरचंद्रौ मीनलग्ने बुधः दशमे गुरुस्तु कसेत्रयुते क्षत्रं चार्कयुते नृपालाभे लाभे सर्वं ग्रहयुतदृष्टे वस्त्रासि
द्वादशेशुभयुतदृष्टे विवाहादौ व्ययः पापयुक्ते क्षिते असह्य इति विशेषः इति चन्द्रः मूर्तेनाशोधने हानिपदप्राप्तिस्तु विक्रमे
विमुक्षामरणं तीये बुद्धिहानिस्तु पंचमे स्वातंत्र्यं रिपुभे च दृष्टं वा दंडस्त्रीभिस्तु सप्तमे छिद्रे ग्रहे प्रपीडा स्याद्धर्महानिस्तु धर्म

हा०
२०३०
६२

गे मित्रमेदस्तु दशमेहानिलाभे व्यये व्ययः फलमुक्तं तु भौमस्य विपरीतमतो न्यथा अत्र स्वोच्चादिगोभौमोलग्रेतीव
शुभस्मृतः तृतीये च धुविग्रहः चतुर्थे भूमिकर्षणं सप्तमे स्त्रीकलिः अष्टमे देहपीडालाभे लाभः किञ्चित् सामान्यः व्य-
येहया ह्यप्येति विशेषः इति भौमः कौटिल्यलग्नगे सौम्ये द्वितीये वचनाद्धनम् मिथ्यावाक्यं तृतीयस्थे विज्ञानं शिल्पि-
नं सुरेवे कौटिल्यं पंचमेष्वे मिथ्यावेमकरोमतः स्मरे कुटिलयुद्धाख्ये रोगे जीर्णादितीष्टमे मिथ्याधर्मपरोधे मृत्तु-
शिल्प्यभ्युत्तं परम् लोभे तु यदिलाभस्यात्पूर्वलब्धव्यो व्यये अत्र षष्ठे बुधे कुटिलविग्रहः दशमेशिल्ये कर्मणि इति
विशेषः इति बुधः गुरोर्भगणभोगोत्रद्वादशाब्दे न लभ्यते संचार्य प्रतिवर्षेषु द्वादशेष्वपि शशु गुरोर्मूर्तेः धनं मंत्री-
धनं धनगतं भवेत् विक्रमं विक्रमे तु र्ये सुखं राज्याद्धनागमः विद्यापुण्यपुत्रादि पुत्रेशत्रकरोरिषो योषितो रव्यं
तथा यत्ने शेंदुशुक्रयुते बहु मृत्तोरोगागमो धर्मधर्मलाभो वषागमः कर्मगेराज्यलाभः स्यात्क्षोभे लाभो व्ययः
मूर्ते जीवे मंत्रलाभः द्वितीये धनलाभः तृतीये मिष्टवक्ता चतुर्थे मिष्टभोजनं पंचमे सुतं सौख्यधर्मवृद्धिः षष्ठे रोग-
रिच्छा नवमे धर्मदानसुखागमः दशमे पदप्राप्तिः एकादशे सर्वार्थाप्तिः द्वादशे सहाय इति विशेषः इति गुरुः
जगत्प्रीतिः सिते मूर्ते धनलाभो द्वितीये तृतीये पोषणं भ्रातृभगिन्योरपि संबन्धः सुरेवे सर्वसुखावाप्तिः सर्व

लोकप्रियो भवेत् पंचमेव बुद्धि संपत्तिः कुटुंबकलहारिणो स्त्रीरतिः सप्तमेशुकः अष्टमेश्लेषसंभवः अक
स्माधनधान्याद्यधर्मातिश्रवापि धर्मगे राज्यं रेखाभगे स्त्रीभ्यां धनाहोपिव्योनाये अत्रलग्नेशुत्रे जाया सु
खे देहपुष्टिः द्वितीये सुखं द्रव्यं च तृतीये भ्रातृ सुखं चतुर्थे परदारस्पर्शनादिसुखं सप्तमेश्वीरतिः तुष्टगुरुयु
ते वरं संपत्तिं गृहे जे स्वप्नेरतिः दशमे स्वाच्चे स्वगृहे शुभयुक्ते राज्यमन्याराजगेरवात् लाभे सहा शुभः द्वा
दशे गीत इति हास्य कीडा व्यये इति विशेषः इति शुकः तनो देह विपत्सोरे स्वाच्चादिस्थे तनो सुखं धनसांशोध
ने सोरे विक्रमे सहजा पदः स्त्रीभोगो सुखं गनष्टो पुत्रे पुत्रादिपीडनं शत्रुनाशकरः पुष्टिमे निर्वृतिनाशक
त वातशो गस्तथा छिद्रे धर्मधर्मादिलब्धयः राज्यगौरवहानिः स्याद्दशमे सूर्यनंदने लाभे लाभं व्ययेन शी
व्यये चेत्स्यान्महाव्ययः अत्रलग्नेशनो कुभोजनं देहे बलाभावः द्वितीये धनसयश्चौर्यं च तृतीये चक्रमः चतुर्थे मो
लकुभोजनं बाहनं भयं तेजोहानिः पंचमे भ्रावद्दः सप्तमे गमनागमनं होत अष्टमे सुखाभावः नवमे महाजयः ला
भे लाभः व्ययेनष्टव्ययः इति विशेषः इति शनिः गृहस्तनो तनो पीडा वस्त्रालंकारपीडनं धने धनविनाशापविक्र
मे बधुनाशनः ताये भोजकुटुंबघ्नः पुत्रे संततिपीडनं रिपुहारिपुगशिस्थः पत्नीनाशाय सप्तमे मृतो मृत्युविनाश

हा यशुभलाभायकीर्तितः धर्मेधर्मपदप्राप्तिलाभविनाशकृत् असह्यकरश्चांते स्वेच्छेक्षेत्रादिगः शुभः अत्र
राहोलगेशस्त्रयीदारक्तदर्शनं तृतीयेभ्रातृहानिः पञ्चमस्यविरोधः चतुर्थेकुटुंबभोजनं सप्तमेमृताविकारिता
कष्टम् अष्टमेसुरवाभावः नवमेमलिनः दशमेराजगोरवलाभः लाभेलाभाधिक्यं अत्रभावेकन्याराशिर्नवां
शेसतिबुधफलवत् राहुफलं वाच्यमिति विशेषः शुभाशुभफलमेकस्मिन्नेवभावेस्वोच्चग्रहनीचादिगृहेविषय
कं ज्ञेयमिति राहुः एतद्गृहाणांभावेनवांशफलं ज्ञेयं अत्रविशेषमाहचंद्रेश्वरः तच्चंद्रहस्ययोर्भोगस्तर्जय
कमात्फलं मूर्त्यादिसर्वभावेषुक १०८ ल्यमष्टाधिकंशतं ॥ सूर्यश्चभृगुपुत्रेभ्योसात्रिभ्यश्चशनित्रयं पंचादेर्भूमि
पुत्रस्य चत्वारिंशदिनंगुणैः शनेमासत्रयंप्रोक्तं दशाहसहितंपुनः मासद्वयमितं राहोश्चंद्रः सर्वत्राधिपः अथ
विधिमासेवासंक्षिप्तंभावफलं वर्षतंत्रे सूर्योरमंदास्तनुगाज्वरार्तिधनक्षयं पापयुग्मिंदुमित्यं शुभान्वितं चतु
श्रसौख्यं जीवत्तशुक्राधनराज्यलाभं ॥ १॥ चंद्रश्चजीवास्पुजितो धनस्थाः धनागमराज्यसुखंचदद्युः पापाधन
स्थीधनहानिदास्युर्नृपाभ्यं कार्यविघातमार्किः दुश्चिक्यगाः खलखगाः धनधर्मेराज्यलाभप्रदाबल्युताः सि
तिलाभदास्युः सौम्यासुखार्थसुतमानयशोविलासलाभायहर्षमतुलंकिलतत्रचंद्रः ३ चंद्रः सुखेबलयुतोव्य

सनैरुजं च पुष्टः शुभेन सहितः सुखमातनोति सौम्याः सुखविविधमत्र खलाः सुखार्थनाशं रुजं व्यसनमप्यतुलं भ
सुच. ४ पुत्रवित्तसुखसंचयः शुभा पुत्रगाभृगुसुतोति हर्षदः पुत्रमित्रधनबुद्धिहारकास्तु स्करामयकल्पिप्रदारव
ल्यः ५ पापावित्तलाभं सुखाप्तिभो मोत्यतं हर्षदः रात्रुशं सौम्याभीतिवित्तनाशं कलिं च चंद्रोशं पापयुक्तः
करोति ६ पापपशुशीसप्तमे व्याधिभीतिं खलां स्त्रीविनाशं कलिं भृत्यमीति शुभा दुर्बते वित्तलाभं सुखाप्यं यशो
शान्तमानो च बंधुसौख्यम् ७ चंद्रो मिनिधनदः खलखेदयुक्तः पापाश्च तत्र मृतितुल्यफला विद्धित्या सौम्या
स्वधातुर्वसतोरुजमर्थहानिर्मानक्षयं मुथसिले शुभं जेशुभं च ८ तपसि सोदरभीः पशुं सुखं खलखगे पिशु
रविरत्रैत शुभखगाभनधमिविहृदिदाः खलखगे पिशुभात्पपरैर्जगुः रगगनगोर्वजः पशुविमंडारनि
जो व्यवसायपराक्रमो धनं सुखानि परे च धनात्मजावनिपसंगसुखानि विनन्ते ९ लोभे धनोपचयस्य
यशोभिहृदि स्सन्मित्रसंगबलपुष्टिकरास्तु सर्वे कूरावलं तरहिताः सुतवित्तबुद्धिनाशं शुभास्तु वनुते स्वफले
स्पृष्टिं ११ पापाव्ययेनेत्ररुजं विवादं हानिं धनानां नृपतस्करादेः सौम्या व्ययं सद्यवहारमार्गे कुर्युः शान्तिर्ह
र्षविवृद्धिमत्र १२ अत्रेदं भावफलं संक्षेपेणोक्तं मासप्रवेशालने पयकोशोक्तं भावफलं मणिस्थोक्तं वास्वबुद्ध्या

हा०
२०३०
६४

यथायोग्यं यथासंभवं च लेखनीयम् अथान्योविशेषः वर्षप्रवेशालग्नेद्रव्यं पुत्रजायालाभविवाहारिष्टयोगान्म
तो मासप्रवेशालग्नेपियस्मिन्मासे तत्संभवस्तस्मिन्मासेऽलक्ष्यं तत्फलं वाच्यमिति मासेहीनश्रादिदशाः सर्वाः प्र
वदशाध्यायेनिरूपिता एव विशेषमाह यादवः फलं च सर्वप्रथमोक्तवच्च मासप्रमाणेपि दशाचकार्या प्राग्व
तस्याहिफलानि पञ्चाङ्गिणोऽपत्रप्रथमं ब्रवीमीति ये ह द्वाभागाः कथिताः क्रियादौ मासप्रवेशाङ्गं न च व
तावत्प्रमाणा हि दशाचकार्या ज्ञेया अहाणामिह रोमकोक्ता अजेविलग्नं गरसे भवाणाः तृदश्याः त्रयोदश्याः च
गणाः ५ तथैव मये विधत्तानि तासां ग्रहस्वरूपे तु समग्रकानि अथ मासलग्नमुत्थहातं मध्ये यो बलवान् तस्मा
ह द्वाहस्वर्गं चाप्युत्पन्नं वर्षतत्वे इतिहालग्नवोराशौ यावत्तीतत्र ह द्वा दशाः स्वास्तुल्याहैरित्युक्तं केचि
अगमौत अत्र विशेषमाह वामनः स्वहं देवित्रह देवादिन मासदशा तथा ह द्वाहस्वर्गं त्रयः रेखाफलं तत्तत्तमं भ
वंतु अत्र स्वह द्वादिज्ञान मासलग्नवसतो ज्ञेयम् अत्रांतर्दशाज्ञानमाह यादवः बलानुमानेन शुभाशुभानितान्ये
दविद्यादशैकघम्याः अन्तर्दशाकै १ न्दु १ कु १ राहु १ जीव १ रां १ क्ष १ केतू १ शानसांतरीशात् अत्रमेषलगेप्रारं
भे प्रथमं गुरु दशादिनादि ६ तत्रांतर्दशा प्रथममेकदिन तुल्या गुरोः १ ततः शनैरेकदिने तुल्या १ ततो बुधस्य १

ततो केतोः १ ततो भौमस्य १ ततो र्कदशां तदंशादिन १ एवं षड् दिनानि जातानि ततः शुक्रदंशादिना १ अत्र प्रथमं शु-
क्रां र्कदंशादिन १ ततो रवि १ ततश्चंद्रस्य १ ततो भौमस्य १ ततो राहोः १ ततो गुरोः १ एवं दशो मासो कर्तव्यः कर्मेणैकैक-
दिवसमिताः सर्वेषां ग्रहाणामतदंशां ज्ञेया फलमप्युक्तं तत्रैव भौमस्य ग्रहस्यैव दशां प्रविशामंती शासौम्यभवस्तदाशा-
नं कर्तव्यं यदिर्मनसश्चतुष्टिर्मिमांसादि सुखं न भवेत् ५ कृत्वा संपादयेत् यदि पंचाशत् प्रोद्देगचिंतयित्वा कोयवादः ५
विषाप्रसदो गदकादिकं च लोकैर्विगृह्य स्वपरैरतीव २ शुभस्य मध्ये यदि पंचकस्य दशात्तदा दुःखं पनेत्यमोहाः पर-
स्येताडं न बंधनानि भवन्ति मुसा असनानि ३ अथ ग्रहस्यापि दशाविभागे सोमस्य दशा सुखं च ४ आलस्य-
बुद्धिर्व्यसनानि चैवं विचार्य मासे प्रवृत्तफलानि अत्र मुधा मासे दशादिफलवद्देयं मात्राय विरोधः ५ जन्मस्यैव वायो-
ग्रहः स्वगृहे स्वाच्चे स्वमित्रे हंदादौ सोम्य युतदृष्टो वा भवति तस्य दशाशो मनानी चारिगृहांस्तं पतितं भवति १२२
धीशदशानि द्यां जीवे संतापो त्यजति चंद्रः ४८ २१ १६ एष्य शुभः अत्रापि मासप्रवेशफलानि वाममः कलादिना सुमे भानुय-
हलायामजायते दिनेदिनि भुक्ति योगात्तदग्रं दिनं जं स्मृतम् १ दिनलये ग्रहान्त्सर्वास्य शान्भवन्त्यसाधयेत् तत्र स्पष्टीक-
तश्चंद्रो यत्रांशो तत्फलं वदेत् २ लग्नांशस्य शुभे र्दृष्टे चंद्रे पुण्यं भवति धनोशो शुभ युग्मे धनधान्यं रसैः समम् ३ स

हा०
२०३०
६४

यथायोग्यं यथासंभवं च लेखनीयम् अथान्योविशेषः वर्षप्रवेशलग्नेद्रव्यपुत्रजायालाभविवाहारिष्टयोगान्य
तो मासप्रवेशलग्नेपियस्मिन्मासे तत्संभवस्तस्मिन्मासेऽदृश्यं तत्फलं वाच्यमिति मासेहीनंशादिदशाः सर्वाः प्र
वृत्तदशाध्यायेनिरूपिता एते विशेषमाह यादवः फलं च सर्वं प्रथमोक्तवच्च मासप्रमाणेपि दशाश्चकार्या प्राग्व
त्स्याद्विफलानि च आदिशेत् प्रथमं ब्रवीमीति ये ह द्वाभागाः कथिताः क्रियादौ मासप्रदेशेऽप्यनेन च हि
तावत्प्रमाणा हि दशा चर्मा ज्ञेयां ब्रह्मणामिह रोमकोक्ता भजे विलग्नं गरसे भवाणां बुद्ध्या ज्ञातं दृश्यं च
राणां च तथैव मग्रे विषयानि तासां ग्रहस्वरूपे तु समग्रकाणि अथ मासलग्नमुंथहातं मध्यो बलदन्ति स्मा
द्विदशदृश्यं चार्या इत्युक्तं वर्षतत्वे इतिहालग्नयोगांशं यावतीतत्र हृदया दशशाः स्वास्तुल्या हेरितुं केचि
मिगमौत अत्र विशेषमाह वामनः स्वह दे नित्रहृदेवादिन मासदशा तथा ह ह्यदृश्यतियः रेवताफलतत्त्वे तमं भ
वत् अथ स्वहृदादिज्ञानमासलग्नवसतो ज्ञेयम् अत्रांतर्दशाज्ञानमाह यादवः बलकुनुमानेन शुभाशुभानितान्ये
विद्यादशैकघम्याः अन्तर्दशा के १ न्दु १ कु १ राहु १ जीव १ मंद १ स्त १ केतू १ शनस्तान् तदीशात् अत्रमेषलगेप्रारं
भे प्रथमं गुरुं दशादिनादि ६ तत्रांतर्दशा प्रथममेकदिनतुल्या गुरोः १ ततः शनैरेकदिने तुल्या १ ततो बुधस्य १

ततो केतुः १ ततो भौमस्य १ ततो र्कदशा न दशा दिन १ एवं षड् दिनानि जातानि ततः शुक्रदशादिना १६ अत्र प्रथमशु
क्रां न दशा दिन १ ततो रवि १ ततश्चंद्रस्य १ ततो भौमस्य १ ततो राहोः १ ततो गुरोः १ एवं दशेश मारभ्य क्तक्रमेणैकैक
दिवसमिताः सर्वेषां ग्रहाणामंतर्दशा ज्ञेयाः फलमप्युक्तं तत्रैव भौम्यग्रहस्यैव दशां प्रविष्टां मंतर्दशा सोम्यभवस्तदाक्षा
कर्मणि सिद्धिर्मनसश्चतुष्टिर्मिमांसादिमुखं तथैव १ कूरस्यैकै यदि पादशकः १ त्रोटं गच्छितं भिष्यकोऽपवादः ५
यथा प्रसदो गदकादिकं च लोकैर्विरेधं स्वपरे रतीव २ शुभस्य मध्ये यदि पंकस्य दशा तदा दुःखं पने स्थि मोहाः पर
स्पृताडं न बंधनानि भवन्ति मुसा असनानि ३ चूरग्रहस्यापि दशा विभागे सोम्यस्य दशा मुखं चतुर्णां अलस्य
बुद्धिर्व्यसनानि चैवं विचार्य मासे प्रवृत्तफलानि अत्र मुधा मासे दशादिफलवद्वेयं मात्रा यच्छिष्यः १ जन्मतिथेर्वैवायो
ग्रहः स्वगृहे स्वेवे स्वमिह द्वादशै सोम्य युतदृष्टो वा भवति तस्य दशा शोभनानी चारि गृहां स्त न त पतित भवति १२
धीशदशानिद्यां जीवे संतापो त्यतिः चंद्रः ४८ २ १ १ ६ एष्य शुभः अत्रापि मास प्रवेश फलानि वामः १ कलादिग्रहस्यैव भानुय
हलायामजायते दिने दिने भुक्तियोगात्तदग्रं दिनं जं स्मृतम् १ दिनलं ग्रे ग्रहात्सर्वान्यशान् भवति साधयेत् तत्र स्पष्टीक
तश्चंद्रो यत्रांशो तत्फलं वदेत् २ लग्नां शस्ये शुभे र्दृष्टे चंद्रे पुष्टतमं वपुः धनोऽशुभ युग्दृष्टे धनधान्यं रसेः समम् ३ स

टी० २०

उ०

६५

हजांशो भ्रातृसौख्यं तुर्यांशो भव्यभोजनं सुतांशोऽपत्यजं सौख्यं षष्ठांशो रोगवेरिणोः ४ सप्तमे स्वस्त्रिया सौख्यं शुक्रज
गुरुसंगमे स्वयंवरस्त्रीयसौख्यं धृतिर्वानचवर्त्मना पूदिनादावष्टमे कस्माद्रोगाधरणकं मृतिः क्रूरदयांतरं धेधुत्स
सौम्यः स्वल्पसौख्यकृत् ६ पुण्यांशो संपदस्तीर्थकर्मोऽशोकर्मणाफलम् गुरुशुक्रपदेशो च सार्कभूपात्वं महत् लाभं
शेषिनवो लाभः सौम्ययुतेक्षिते परम् निधिप्राप्तिर्व्ययांशो च पशुभे शभकृद्वायः ॥ ८ ॥ संत्रिष्यंकोऽपि चंद्रे स्वस्त्रिष्यं स्व
मित्रमवनस्थसौम्यमित्रेक्षितोऽपि चाराति गृहानि धरंध्रं हरितस्थानस्थितो हर्षितः पुष्टश्चैव निरीक्षितोऽपि वलजय
मृगा ५ गालसमस्तं दिपत्तये सौख्यं दिवसोऽखिलोऽपि फलदः स्याद्द्वेपरीत्येन्यथा अत्र दिनप्रवृत्तिर्ना दिनवांशुफलशुक्तम्
अहोरात्रसमस्तं दिविलग्नलवः शुभस्वे चरे बलपुते सहितोऽथ विलोकितः बहुसुखं प्रकरोति हि मांशनाधनपदं च तथा ॥
अगम्यते १ शुभस्वगेः सहितोऽथ विलोकितः बहुसुखं प्रकरोति हि मांशनाधनपदं च तथा विजयं नृणां शुभस्वगेः
सौख्यं अकलिलोऽपि कितः बहुसुखं प्रकरोति धनं तदा सहजतश्च सुखं सहजांशो यदि शुभैः सहितो विधुना तथा सुख
विवादि सौम्ययुतेक्षितः शुभतरं स्वजनैः सह भोजनं सुतसुखं प्रकरोति सुतांशो विधुबुधेज्यसितेऽपि युतेक्षितः ३
रिपोर्गृहांशः शुभस्वेऽपि युक्तः करोति रोगारिभयं नराणां शुभैश्च जायांशो गते विलासस्वभार्यया दुष्टस्वमेः खलत्वं ॥ ४ ॥

बद्धांशकसौम्यस्वगांतरस्थः सौम्यस्तदादरसुखं च पुंसां शुक्रज्ञजीवैः सबलैश्च सौख्यं सप्तस्थितैर्वा बहुकामिनीनां ५
सप्तांशकैरंधगतः समेतः सौम्यैर्विधत्ते मरणं रगादौ मिश्रैर्विमिश्रं च स्वर्गैः शुभत्वधर्मांशकैर्धर्ममतिः सुपात्रे ॥ ६ ॥
मयुतैश्च सौम्यैः कर्मांशकस्यैर्नृपतेर्धनातिं लाभंशकस्यैः सितचंद्रजीवैर्लीभो महात्मिश्च स्वर्गैश्च मिश्र-
कर्मैश्च सौम्यैः सप्तांशयाते बुधेज्यभुक्ते स्त्वशुभैश्च हानिः दिनेदिने भूमिभृतां सदैव फलं विलोक्य सुधिया य हो त्यं ८
सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः ९
अत्र नवमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः १०
नूनं १ सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः ११
सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः सप्तमंशकस्यैः १२
नग ७ पराक्रम ३ शत्रु २ भवे ११ स्थितैः शशि सुरेज्यदिने शशितैर्यदा नवमंशकं गंतैश्च तदा मनोभुवि तले रम्यं देवदु-
भार्यया ४ वेश्यामर्थरतिः करोति रविजः सप्तस्थिते वा वला भौमो वा सबुधः सितो मदगतः सौख्यं स्वदारो रद्वयम् ॥
नूनं देहभृतो सुरेज्यभृगुजो सप्तस्थितो भोगदो नानास्त्रीजनितं सुखं प्रतिदिनं पुंसां गुरुः सप्तमे ५ अत्रोक्तफलं यथा

हा०
२०३
६५

संभवंस्वदुध्यावाच्यमिति वामनः व्यत्ययेव्यत्ययेस्तद्वत्कूरेव्ययधनस्थितेः दिनेंदोर्लग्नगेबंधुर्वैरिभिः कलिमादिशे
त १ तथैवलग्नगेकूरेनशापापयुतेक्षिते दिनेंदोश्चास्त्रघातेनमृत्युर्व्यस्तेन्यथाभवेत् २ एकांशावस्थितैर्योगः क्षी
णंदुर्नचत्रोभनः लग्नाच्छिद्रेमेषराशौ मकरेचतदंशके ३ सेंदवः कुजसौरार्किर्दिने स्यादसिनावधः राह्येयपुत्रकुजे
मंदपुत्रस्थितनपिरेवेच ४ अष्टमेस्वगृहेचैवदिनेचंद्रेसिनावधः अत्रायंविशेषः पूर्वतः नमः सलक्ष्मणहोरि
पुटं प्रफलदमहाशुभफलंवाणिज्यपश्चादिनप्रवेशलग्नफलं शुभंमिश्रंअशुभंचवर्षकसोनुसोवाच्यम
र्णयः वर्षतने युयहेशस्तिराशीशोदिवार्यर्क्षनायकः रात्रौचंद्रभणोवर्षस्वामीवर्षविलग्नमः ५ भास
लनेशः सप्तमः स्मृतः एषावलीतनुंपश्येदिनपः परिकीर्तितः २ षष्ठाष्ट्रिष्ठापगताभिना दमः सेंधि
खरेवेटयुक्ताः गदप्रदामानयशोहराश्वकेंद्रत्रिकोणापगताः सुखास्त्रेः ३ यदंशकः सौम्ययुग्मक्षितोवास्त्रिगे
द्वेषावजसौरव्यकृत्सः दुःखप्रदाप्रोक्तइतो न्यथात्वे सर्वेषुभावेष्वयमेवरीतिः ४ द्विहादशेखलाहानिः व्ययेसौर
भाः शुभः ययं कर्तरीपापजारोगंकरातिशुभजाशुभम् ५ कर्तरीलक्षणमाहुवसिष्ठः लग्नस्यपृष्ठाग्रगयोरसाव्यो
साकर्तरीस्थितादजुवक्रगत्योः तौशीघ्रचारीयदिवक्रचारीनकर्तरीचेतिपितामहोक्तिः इति अत्रलग्नप्रापग्रहयोश्चासा

स्येकर्तरीदोषइत्युक्तं गर्गेण लग्नादिरिष्णुगोचरोत्रयमेतत्समांशकम् तदाकर्तरीजोदोषो नान्यथाभावजं फलं कर्तरी
अत्रादोषादपि वादरायणोक्तः विधौ धनोपगेषु भग्नदेहवांत्यगे गुरो नकर्तरीभवत्यहो जगादवादरापण इति अत्र शक्यं
अहो कर्तरी शुभैव स्वल्पसौख्यकरी ज्ञेयेति ताजिकसारे तनुपतिस्तनुते मदना नुगे बहु सुखं त्वथ वा हि मगुर्नृणां
अहो कर्तरी भृगुनंदनः खलु तथा विजयं गुरुसोमजौ अरिध्विना ८ मतस्तनुनायकः खलु स्वरोः सहितः सुर
अहो कर्तरी भृगुतां प्रकरोति दिने व्यर्था गदप्रदं बहुलं विवलो यदा मृत्युस्थिता दुष्टरागाश्च नित्यं कुर्वन्ति सोम्ये सहि
तः वा मृत्युं घस्वे विवाहं कलहं वशात्रोर्भयं नृणां नैव सुखं कदाचित् सोम्या स्वके शात्मजं भाग्ये त्वया स्थि क
ष्टाय गता यदि स्युः कुर्वन्ति घस्वे विधिं विलासं विज्ञागमं वै विजयं नराणां सहजधी मदनाय विप्रस्थिते ३५ अ० १११६
यदि शशी गुरुभानुसितो दितः नवमं के द्रुगतेषु शुभग्रहे स्वबलं यामनुजोरमंतमदा इति वामनः अहो दशम्ये नृणां विज्ञे
यमाह यादवः संपूर्णदृष्ट्या च दिने फलं स्पष्टो नस्तथैकांशसमागमोक्ता क्षीणः शशी नैव शक्यं प्रदं ग्रहं नान्विज्ञेते
फलोक्तिः अत्र दिनप्रवेजेऽपि मया दशाध्याये सम्यक् तया दशानिरूपिताः संनितास्तत एवाध्यायाः अथ श्रीमद्गुरुच
रणकृता दिनदशालिख्यते जन्मभादिनभंगण्यं वेदघ्नतिथिवारयुक् नवार्धमं भूषणं सांद्कारं सिद्धवेदा ४४

३१०

२०३०

६८

द्विद्वानिससमे छिद्रेतुकपटाद्भुक्तं न वनेधर्मभोजनं दशमेराजमार्गात्तुलाभोपिनादिनादतः व्ययेमूल्यातथाभुंक्तेतूर्य्य
 गाद्योज्यसंमिति चंद्रगक्षीश्वरंचंद्रः पश्येच्चैत्सुखभोजनम् नपश्येच्चतदाकष्टं भोजनं दुर्वचोदितं कालहोराधियो
 लगेन सुखेवाशीप्रभोजनम् धनेतूर्य्यचराजश्चेन्मिष्टमन्नं क्षिपत्यमम् तूर्य्यपश्यतिलग्नं वा चेदस्तत्र सुभे जन्म दश
 मुंतुष्टुमः पश्येत्स्वर्गदेष्टुखभोजनं शत्रौशत्रुगृहेभुक्तमन्यदुत्तं स्वबुद्धितः लगेन सर्वग्रहोपेक्षेस्वर्गभोजनं वित्तं च
 ररात्रोत्तं गतेवारं वार्तुभोजनं एकवारं स्थिरलगेन द्विवारं द्विः स्वभावके सूर्य्यारौ बलिने लगेन द्विः स्वस्वगृहेभुजिः
 द्विः गृहेभुक्तगुरु चंद्रो वैश्यगृहेभुक्तः शूद्रगृहे सूर्य्यभुतो नीचगृहे कुभोजनं सुखसंस्थे मुरलीधारी भोज्यं सरसं वदे
 द्विः पश्येत्तुलानमर्कं हिमं गोसतं तदुलाभीमेमसूराश्वणकासुभोजनं शनौ कुलत्थादिशमाषमन्नं गोचरं तुषानं शि
 विभरहितीर्य्य शुभेक्षणालोकनतः सूर्य्यं सूर्य्यमूलपुष्पमिन्दो कुजे स्थात्य चं वाराखायापिशकं सवीर्य्यैः शुक्लेज्यज्ञे
 व्यंजनं भूरिभेदं मंदेनेत्यं सामिषं राहुकेत्वाः अथमयाकस्यादिशि दक्षिदिमणे संज्ञाध्यायेत्तग्रहराशि स्वभावेन स्वबु
 ध्या सर्ववदेदिति अथ दिनप्रवेशे मृगयाविचारः सवीर्य्यैः कुजज्ञे नृपाः रेवटसिद्धौ न सिद्धिर्न दात्रीर्यहीना विमोक्तः
 अलाखेटमाहुः सवीर्य्यैः ग्रहक्षैर्जलाग्न्यैर्न गारव्यैर्न गारवेटमाहुः जलापर्वतादिग्रहराशयः संज्ञाध्यायोक्ताज्ञेयाः ॥ ६८ ॥

मास्तनाथो केन्द्रस्थो निर्वलौकेशाद्यिनो मृगयोक्ता शुभफलावीर्याख्यो यदि ते पुनः क्रूराक्रांतायावन्ति मध्येभानीन्दु
लग्नयोक्तावन्तः प्राणिनो मध्यद्वित्रिघ्नास्वांशक्तादिषु विपत्कणतेदुःखनेधने च विभेदनम् प्रयत्नसौख्यं सवलं विद्यात्या
येता जन्मभेगणे समभेत भवेत्चायं स्वदृष्ट्वायं विषमं तथा अश्वविशेषः प्रष्णवैभवे लग्नेशनामित्रपत्नीत्यशाले
प्रश्वरदृष्टास्त्वनयोर्द्वयोश्च आरेवटकः स्यात्स्वफलारिदृष्ट्या कष्टदृष्ट्या विफलाल्पको बालगन्धर्वे द्यूतगते वि
लम्बनेनाथेश्वरे स्यान्मृगया प्रभूता द्यूतेश्वरे मंदगतौ सुदृष्ट्या स्वल्पा वलाक्षेपि निजे च गुर्वि विभेमेये हेचकुजेन
स्थित्य जीवज्ञदृष्टे मृगया गरीयसी बुधस्य जीवस्य गृहे न भवत्यलग्ने यगुर्विमृगया तदा भवेत् जामिनाये हि बुके न भ
स्य आरेवटकः स्वल्पतरोपि न स्यात् द्यूतस्थिते वीर्ययुतः प्रभूतः स्यादल्पकोऽन्यत्र न स्यात् अथ जला रेवटकप्र
णो जामिनायेन बुधकरेण यदीत्यशालं कुरुते महीजः शुकेक्षितो वारिचरस्यराजो वा रेवटकः स्यात् अथ चरो
भूषाणाम् अथ रेवटकुं दिननक्षत्रवशेन फलमुक्तम् भूपालवस्त्रभे सूर्यभात्रिभे चंद्रपाशघाते वधस्तथा
पाशोपाशगतं कुर्यात् घाते प्राप्तिर्भवेन्नहि वधे प्राप्तिर्भवेन्नित्यमेव वाच्यं न संशयः लुब्धनामर्षगोराशि
यत्र स्याद्दिनचंद्रमा तन्मध्ये यदि सौम्या स्युस्तदा च हरिणादिकम् राशिचंद्रमसौ मध्ये पापादुष्टपशुस्तदा

हा०
२०३
६९

मिश्ररेवटेमिश्रपशुर्नग्रहश्चेत्पशुर्नहि राहोः शनेस्तुमहिषाभौमभास्करयोर्मृगा स्तशुक्राभ्यांबुधेन्दुभ्यां
शुक्ररादयएवच आशुटकस्यदिवसेचंद्रः क्रूरयुतोयदि रवियुक्तोभवेत्यंगः भौमेशृंगंविनामृगः अंग
विद्धस्तमः सौरिर्महिषाशनिराहुतः वराहोरविभौमाभ्यांपक्षिणोबुधशुक्रयोः शृंगहीनायुतेमोम्यैः स
शृंगस्तुतथेतरेः तिथिर्पंचगुणाः क्रक्षवाराख्यात्रिविभाजिता एकादिशेषेमृगयाजुलपक्षिणौक्रमान् अथ
दिनमवेशोस्वप्नविचारः वर्षे तन्त्रे लग्नांशगेर्केतुगेथवास्मिन्नुस्वप्नमिद्धेतमथाक्रि वै तन्त्रे राव न्हिमथापि
चंद्रः शस्त्रांश्वरक्तांबरपुष्पवज्रं स्त्रियः स्वरूपाश्च कुजेसुवर्णंरत्नावरस्वकूपशुनिद्रुमाणि बुधेहः स्वर्गतिधर्म
जातगुणैरतिधर्मकथासुरेक्षासदंभसंगश्चसितेजलानांपारेगतिर्देवगतिर्विलासः शमावरण्यादिरतिश्चनीचे
संगश्चरहोशिखिनीत्यमेवम् चंडेश्वरः मिश्रेमिश्रंवदेत्स्वप्नंस्वप्नमेयुक्तितुहेतुं नीचेरिभेजितेवापिपरवे
श्मगतेस्तगे दुःखापवाच्यंतस्वप्नमन्यथासुखदंवदेत् लग्नेसूर्यशुभेदृष्टेरविराशिस्तपोयुते स्वप्नेस्वप्नंतदा
दृष्टंनिश्चयेनेतिनिर्दिशेत् रवीन्दुशुक्रौदृष्टौचतयोर्वीपदिसप्तमः तदास्वप्नेनृपोदृष्टश्चंडेश्वरंनृपोदितम् इति
स्वप्नविचारः अथमंदावबोधार्थंवर्षेपत्रीलेखनक्रमोलिख्यते प्रथमंमंगलश्लोकाः आशीर्वादश्लोकाश्च

लेख्याः ततः सम्बत्सरशकायनर्तुमासपक्षतिथिवारनक्षत्रयोगकरणेदिनमानरात्रिमानेष्टकालादिभिर्वर्षसम
 योलेख्यः ततोवर्षकुंडलीजन्मकुंडलीग्रहायासपूर्वकालेख्याः ततः स्पष्टग्रहाश्च तन्वादिद्वादशीभावसंभ्रम
 श्वलेख्याः ग्रहाणां विशेषकावलपरस्परं दृष्टयोभावेषुचदृष्टयोलेख्यः ततोग्रहाणांमैत्रीचक्रलेख्यं ततः पंच
 धर्मीवलीनिहादशवर्गिकालेख्या ततोग्रहाणांस्थानदिकालनिसर्गकेषादृग्वलानिदृष्टकष्टसहितानिलेख्यानि
 ततोभावेचक्रलेख्यं ततोवर्षेशनिर्णयतत्फलंचमुन्याफलंचलेख्यम् ततःसहमानिसहमकुण्डलकोलेख्याः
 ततोऋषिरिष्टभंगौराजजोगराजयोगभंगौचलेख्यौ ततस्तन्वादिद्वादशीभावविचाराद्ग्रहाणांभावफलानि भाव
 विचाराद्देवयथाभावस्थानिसहमफलानिलेख्यानि ततोवर्षप्रवेशदशाविषयविशेषेनादशातत्प्रवेशाः
 कश्चिलेख्याः ततोदशफलानिलेख्यानि ततोदशमध्येतदंतद्दशाफलसहितालेख्यं ततोद्वादशीमासप्रवे
 शमासकुंडलिकास्पष्टाद्वादशीभावसहिताः मासेश्वरनिर्णयमासेसफलमासेदशफलसहितोलेख्याः
 ततःमासप्रवेशमध्येदिनप्रवेशकुंडलीस्पष्टग्रहाद्वादशीभावफलदिनेश्वरनिर्णयदिनेश्वरफलंदिनदशाफलंय
 थासंभवो भोजनमृगयाखेटकस्वप्नादिसहितालेख्या ततोप्रिमाब्दप्रवेशकुंडलीसहितोलेख्यः इतिवर्षपत्रीलेखन

हा० कमः निर्मथ्य सत्ताजिकशास्त्रसिंधोसमूहोहायनरत्नसंज्ञः सदर्षपत्रीकरणोद्यतानां ज्योतिर्विदां कंठविभूषणा
र०३० य ॥१॥ वितनान्यः पदेशांतुसिंधोमथनजंश्रमम् इतिसंचित्यसोमेशत्वदधोरन्नमर्पितम् ॥२॥ पृथ्वीपतिमहा
७० वीरश्रीमत्साहिसुजन्तिके श्रीराजमहलस्थेनमयाग्रंथविनिर्मितं ॥३॥ योमोमासरुनेः समः करहतोद्योगस्तिथिः
स्थान्तिथिस्त्रिवारादितिसंहर्धसदृशंभंसर्वयोगेषुनः भूवाणाक्ष १५ ५१ कुंभिर्भवेष्टमितिग्रंथस्यतावतिप
स्तमन्ये गणितद्वयज्ञकमलप्रोद्धो धनेभास्करम् ॥४॥ ॥ इति श्रीमद्देवज्ञाचार्यविरचिते देवसादरात्मजबलभ
द्रविचिंतेहायनरत्नेमासप्रवेशादिविचाराध्यायोऽष्टमः ॥ समाप्तश्चायं ग्रंथः ॥ वाराणसीप्रसादेननियोगेनतु
मत्ततः ॥ काशीसंस्कृतमुद्रायामङ्कितेयंविचक्षणैः ॥१॥ काश्यात्रिपुरभैरवीसन्निधौश्रीउद्युतबालबृहत्संहबबालू
फर्तहजारायणसिंहजीत्यभिधायुजोनिकेतनेकाशीसंस्कृतमुद्रामन्त्रमङ्कितम् ॥ संम्वत् १९२५

॥ इति हायनरत्नसमासम् ॥

